

Bilag 4. Teknik- og Miljøudvalgets tiltag og hensigts- erklæringer i Budget 2021 - Budgetnotater

Dette bilag indeholder de budgetnotater, der har fået tildelt midler ved Budget 2021 udmøntet under Teknik- og Miljøudvalget, eller som på anden vis relaterer sig til Teknik- og Miljøudvalget.

26. oktober 2020

Budgetnotat TM77 indgår ikke i dette bilag, da budgetnotatet er fortroligt. Det skyldes, at det indeholder oplysninger som kan påvirke kommunens forhandlingsposition jf. forvaltningslovens §v 27, stk. 4 nr. 3. Der henvises til bilag 7 (fortroligt).

BU14 Anlægsbevilling til 10 gruppers daginstitution samt anlægsbevilling til skolehave, grøn kile og bræmmen på Artillerivej 69H

Baggrund

I Budget 2018 blev der truffet beslutning om at udarbejde en helhedsplan for Artillerivej 69H, da der både skal opføres et plejehjem, en daginstitution, en skolehave samt en midlertidig daginstitution på samme matrikel. I Overførselssagen 17/18 blev der givet 0,8 mio. kr. til planlægning af skolehaven, og i Overførselssagen 18/19 blev der 3,0 mio. kr. til udarbejdelse af udbudsmateriale til planlægning af daginstitutionen og skolehaven samt flytning og genetablering af det sociale værested på grunden.

I Budget 2020 blev der afsat en supplerende planlægningsbevilling for at kunne tilpasse det planlagte byggeri til en 10 gruppers daginstitution samt færdiggøre planlægning af fælles arealer for de fire permanente projekter, som skal anlægges på matriklen. Yderligere blev der afsat en fremskyndet anlægsbevilling til at udføre første del af anlægsfasen for daginstitutionen, herunder materiale til lokalplansarbejdet samt projektering af daginstitutionen.

BUF søger i dette budgetnotat om anlægsmidler til anden del af anlægsfasen for daginstitutionen, så institutionen kan stå klar til ibrugtagning i 4. kvartal i 2022. Som opfølgning på Budget 2020 søges der derudover anlægsmidler til at færdiggøre anlægsfasen af skolehaven, byrummet "den grønne kile" og bræmmen på samme matrikel. Endelig aftalte budgetparterne i Budget 2020, at det nyopførte sociale værested "Skuret" skal stilles til rådighed for brugerne af det daværende værested på matriklen. Derfor fremlægges også et budgetønske vedrørende driftsøkonomi for værestedet.

Need to kapacitet

Hvis der ikke afsættes anlægsmidler, så kan etableringen af daginstitution ikke færdiggøres til tiden, og Københavns Kommune kan ikke leve op til de gældende myndighedskrav om at sikre kapacitet på daginstitutionens område. Der kan heller ikke opnås byggetilladelse og byggeriet går i stå. Dermed forsinkes de øvrige projekter også. Plejehjemmet vil ikke kunne realiseres, og Sundheds- og Omsorgsforvaltningen vil ikke kunne levere den efterspurgte kapacitet på plejeboligområdet.

Beslutning:

- *Anlægsbevilling på 70,7 mio. kr. med tilhørende anlægsmåltal til etablering af 10 gruppers daginstitution på Artillerivej 69H, 391.734 kr. i varige serviceudgifter til vedligehold og 35.000 kr. i varige serviceudgifter til renhold m.m.*

Der skal træffes beslutning om at afsætte 70,7 mio. kr. i til anlæg af en ny daginstitution til 10 grupper på Artillerivej 69H med tilhørende anlægsmåltal. Der skal hertil afsættes 391.734 kr. i varige serviceudgifter til indvendig og udvendig vedligeholdelse. Der skal samtidigt afsættes 35.000 kr. i varige serviceudgifter til renhold af fælles areal for plejehjem og daginstitution.

- *Anlægsbevilling på 4,1 mio. kr. med tilhørende anlægsmåltal til etablering af Den Grønne Kile samt 200.000 kr. i varige driftsmidler og 250.000 kr. håndtering af risikoforhold*
Der skal træffes beslutning om at afsætte 4,1 mio. kr. til etablering af den grønne kile på Artillerivej 69H med tilhørende anlægsmåltal. Samtidig skal der træffes beslutning om at afsætte 200.000 kr. til Teknik- og Miljøforvaltningen (TMF) i varige afledte driftsmidler til renhold, vedligehold af inventar og belægninger, pleje af beplantning m.v. i den grønne kile og bræmmen. Der er hertil behov for at afsætte 250.000 kr. til at håndtere forhold på Bræmmen, der udgør en sikkerhedsrisiko. Den Grønne Kile giver adgang til daginstitution, plejehjem og skolehave.
- *Anlægsbevilling på 18 mio. kr. med tilhørende anlægsmåltal til etablering af Islands Brygge Skolehave samt 5,9 mio. kr. i driftsmidler*
Der skal træffes beslutning om at afsætte 18 mio. kr. til etablering af skolehave på Artillerivej 69H med tilhørende anlægsmåltal samt anlægsmidler til en støvjæg, faciliteter og et midlertidigt hegn. Samtidig skal der træffes beslutning om at afsætte 5,9 mio. kr. i driftsmidler til Københavns Skolehaver, som skal drifte Islands Bygge Skolehave.
- *100.000 kr. årligt i en længevarende bevilling til en frivillig forening i tilskud til leje og udgifter til el, varme og vand af værestedet "Skuret"*
Der skal træffes beslutning om at afsætte midler til en særpulje under servicelovens § 18, som en frivillig forening kan søge til finansiering af husleje og udgifter til el, vand og varme af Skuret. Midlerne overføres til Socialforvaltningen (SOF), da midler til husleje følger servicelovens §18 som administreres af Socialforvaltningens ressortområde.

Indhold

Der er udført en helhedsplan for matriklen, som danner udgangspunkt for udviklingen af området på Artillerivej 69H. På matriklen skal der opføres en daginstitution, et plejehjem, en skolehave, en grøn kile samt et nyt værested "Skuret".

Børne- og Ungdomsforvaltningen og Sundheds- og Omsorgsforvaltningen (SUF) har fremsat en fælles vision om, at plejehjem og daginstitution skal danne grobund for et styrket samarbejde imellem institutionerne. Projekterne er planlagt i sammenhæng for at få den bedst mulige samskabs eksistens og evt. delt brug af enkelte funktioner mellem daginstitution og plejehjem samt fordelene ved at være placeret sammen. Grundet denne samlokalisering er det nødvendigt at holde fremdrift i projekterne, da forsinkelse i ét projekt får betydning for tidsplanen for de øvrige projekter på matriklen. Derfor søges midler til daginstitution, skolehave og grøn kile i et samlet budgetnotat.

Daginstitution

Der søges nu de resterende midler til anlægsfasen for daginstitutionen, så institutionen kan stå klar til ibrugtagning i 4. kvartal i 2022. Daginstitutionen på 10 grupper etableres i henhold til funktionsprogram for daginstitutioner 2016. Med anlægsbevillingen afsættes også midler til inventar, montering mv.

Der er på nuværende tidspunkt igangsat tidlig opstart af alle 10 grupper på matriklen i pavilloner placeret på arealet, hvor det kommende plejehjem skal anlægges. Når den permanente daginstitution er ibrugtaget, nedtages pavillonerne, og anlægsfasen for plejehjemmet påbegyndes. Den forventede ibrugtagelse af daginstitutionen er primo 4. kvartal i 2022.

Der afsættes varige midler til renhold af fælles udeareal, som blandt andet fungerer som parkering-, udstigning-, renovations- og serviceareal for den kommende daginstitution og plejehjem. Midlerne overføres til SUF.

Den Grønne Kile og "Bræmmen"

Der søges anlægsmidler til anlæg af Den Grønne Kile og arealet "Bræmmen", som ByK anlægger. Lokalplanen stiller krav om en grøn kile fra Kigkurren mod Ballonhangaren og Fælleden. Den grønne kile fungerer også som adgangsareal og brandvej til daginstitution, plejehjem og skolehave samt til cykelparkering. Ankomstområdet indrettes til ophold for borgerne, og via Bræmmen langs Ballonhangaren vil det være muligt at indrette en fremtidig sti til Fælleden.

Den Grønne Kile udformes med ankomstfunktioner og plads til ophold for borgere. Den Grønne Kile får et areal på 1100 m² og et areal på 1150 m² beliggende i Bræmmen.

Driftsmidlerne til drift af kile og bræmmen overføres til TMF. Budgetønsket er kun beskrevet overordnet og den afledte drift er derfor estimeret som en procentsats af anlægssummen baseret på erfaringer fra tilsvarende projekter. Når projektet konkretiseres, revurderes estimatet af den afledte drift. Hvis det oprindelige estimat er for højt, søger TMF overskydende midler tilbageført til kommunekassen, hvis estimatet er for lavt, søges supplerende driftsmidler tilført, begge dele i forbindelse med Teknik- og Miljøforvaltningens årlige opsamlingsnotat om afledt drift til anlægsprojekter.

I Bræmmen gror en række gamle piletræer som er præget af råd mv. Under hensyntagen til områdets naturpræg er det nødvendigt at håndtere grene og træer som udgør en sikkerhedsrisiko for brugerne af Bræmmen. I forbindelse med områdets overgang til drift afsættes et engangsbeløb på 250.000 hertil.

Islands Brygge Skolehave

Der søges anlægsmidler til anlægning af skolehaven. Skolehaven skal placeres på den nordøstlige del af matriklen på Artillerivej 69H og har et areal på 5530 m².

Disponeringen af den nye skolehave tager udgangspunkt i et konkret areal, hvor der skabes plads til børnene, til at lære og undervise. Skolehaven er planlagt til at indeholde dyrkningshaver til 10 skoleklasser og 10 børnehavegrupper. Mindre pavillonlignende bygninger etableres til personale samt opbevaring af redskaber og lignende. Det er TMF, der etablerer skolehaven og anlægsmidler og -måltal overføres hertil. Anlægsmidlerne finansierer herunder også midlertidig byggeplads, byggeleder og fagtilsyn.

Den sydlige del af skolehaverne forventes reserveret til byggeplads mhp. byggeri af plejehjem og daginstitution. Det forudsættes derfor at anlægge skolehaven over to etaper, hvilket isoleret set fordyrer skolehaveprojektet med ca. 1,2 mio. kr.

Der søges varige driftsmidler på 1,7 mio. kr. årligt til skolehaven, som finansierer anlægsmæssig drift og vedligehold af anlæg samt 1 årsværk, 4 deltidsansatte sæsonmedarbejder, materialer til undervisning, afholdelse af aktiviteter m.m. Københavns Skolehaver, som driver den kommende skolehave, modtager løbende driftstilskud fra Børne- og Ungdomsforvaltningen til at drive adskillige skolehaver i Københavns Kommune.

Skuret

BR besluttede med overførselssagen 2018/2019 at flytte og genetablere det daværende private sociale værested, som var placeret på matriklen. Det sociale værested placeres ud til Artillerivej på 70m² som nabo til skolehaverne. Skolehave, daginstitution og plejehjem bidrager i fællesskab med de 70 m², da flytning af det sociale værested er en forudsætning for at gennemføre den vedtagne helhedsplan. Københavns Kommune stiller efter flytningen det sociale værested til rådighed for brugerne af det nuværende værested, som organiseres i en frivillig social forening. Den frivillige sociale forening vil få mulighed for at ansøge om støtte til dækning af husleje efter § 18 i serviceloven. Skuret opføres samtidig med daginstitutionen og er senest klar til ibrugtagelse i sidste halvår i 2022. Der skal derfor i 2022 kun afsættes 50.000 kr. i særpuljen. Den endelige ud-møntning af særpuljen besluttet af Socialudvalget.

Lokal inddragelse

Foreningen Københavns Skolehaver har hørt de berørte brugere af området siden 2015, herunder Skolen på Islands Brygge. Videre er der blevet etableret samarbejder (inkl. aktiviteter sammen med børnene) med primære kommende bruger af skolehaven. Der har løbende været borgerinddragelse i forhold til plejehjem, Den grønne Kile, Bræmmen og daginstitution. På tværs af projekterne blev der i 2018 afholdt et borgermøde med information om udviklingen af de kommende projekter på matriklen.

Alternativt scenarie til nybyg

Børne- og Ungdomsforvaltningen vurderer at en alternativ løsning til etablering af daginstitution vil være omkostningsfuldt, da første del af anlægsfasen er igangsat. Hvis daginstitutionen ikke etableres, vil der mangle kapacitet og de resterende projekter på matriklen vil ikke kunne realiseres, da der er indbyrdes afhængigheder projekterne imellem og ift. lokalplanen.

Økonomi

Table 1 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2021 p/l)	Styrings- område	2020	2021	2022	2023	2024	I alt
Anlægsbevilling - dag- institution	Anlæg	100	33.472	36.348	747		70.667
Anlægsbevilling - Sko- lehave	Anlæg		18.000				18.000
Anlægsbevilling - Den Grønne Kile og Bræm- men	Anlæg		447	447	3.238		4.132
Vedligehold - Dagin- stitution	Service				392	392	784
Service - renhold	Service					35	35
Drift - Skolehave	Service		889	1.670	1.670	1.670	5.899
Service - håndtering af risikoforhold	Service					250	250
Drift - Den Grønne Kile og Bræmmen	Service					200	200
Service -Skuret	Service			50	100	100	250
Udgifter i alt (netto)		100	52.808	38.515	6.147	2.647	100.217

Risikovurdering og proces

Der er høj risiko for tid og økonomi:

- Forsinkelse ved samlokalisering: Fire projekter anlægges på samme matrikel, forsinkelse i det ene projekt kan derfor få indflydelse på de andre projekters tidsplaner, og dermed udgøre en økonomisk risiko. En forsinkelse af daginstitutionen vil desuden medføre en forlængelse af den midlertidige daginstitution beliggende på matriklen.
- Risikofyldte spildevandsledninger på matrikel: HOFOR har to spildevandsledninger på matriklen. Arealet over ledningerne kan ikke bebygges med permanent bebyggelse. Spildevandsledningerne skal udskiftes/ udbedres og tidsplan kendes ikke.
- Skybrudshåndtering på grund skal forberedes for tilkobling til kommunal løsning i vej. Tidspunkt for opstart af den kommunale skybrudsløsning Artillerivej er ukendt, så det udgør en tidsmæssig og økonomisk risiko at projektet ikke er påbegyndt.
- Lokalplan er endnu ikke godkendt, så den endelige tekst og gældende vilkår kan ændres, og derved medføre tidsmæssig eller økonomisk risiko.
- I Kantzonen ind mod Ballonhangaren kaldet "Bræmmen" står grundvandet står meget højt i området og vil kræve særlige tiltag for at afvande. Der kan derudover være miljømæssig risiko forbundet med nærhed til rideskole. Byggeri København forudsætter at denne risiko håndteres på rideskolens egen matrikel.

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 2 - Anlægsprojekter i ByK-regi:

Anlæg (1.000 kr. - 2021 p/l)	Udvalg	Bevil- ling	2020	2021	2022	2023	2024	I alt	*
Anlægsudgifter									
Anlægsudgift - daginstitution (BUF)	BUU	2070	100	145	3.021	30		3.296	*
Anlægsudgift - daginstitution (ByK)	ØU	3160		32.526	32.526			65.052	*
KK-byggehonorer - daginstitution (ByK)	ØU	3161		717	717	717		2.151	*
KK-byggehonorer daginstitution (BUF)	BUU	2070		84	84			168	*
Anlægsudgift - Den grønne kile (ByK)	ØU	3160		399	399	3.195		3.993	*
KK-byggehonorer (ByK)	ØU	3160		43	43	43		129	*
KK-byggehonorer (TMF)	TMU	2000		5	5			10	*
Anlægsudgift (TMF) Skolehave	TMU	2000		18.000				18.000	*
Anlægsudgifter i alt			100	51.919	36.795	3.985		92.799	
Vedligehold - daginstitution	ØU	1112				392	392	784	*
Renhold - fælles areal	SUF	3415					35	35	*
Service - Skuret	SOU	3210			50	100	100	250	*
Afledt drift - Skolehave*	BUU	3330		889	1.670	1.670	1.670	5.899	*
Afledt drift - Den Grønne Kile og Bræmmen	TMU	1000					200	200	*
Håndtering af risikoforhold - Den Grønne Kile og Bræmmen	TMU	1000					250	250	*
Vedligeholdelse og drift i alt				889	1.720	2.162	2.647	7.418	
I alt			100	52.808	38.515	6.147	2.647	100.217	

*Vedligehold til daginstitution, renhold af fælles arealer, service til Skuret, afledt drift til skolehave og kile af-sættes som varige serviceudgifter.

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende? (Hvis forslaget er bydækkende sættes kun kryds her)									
Bispebjerg		Indre by		Vesterbro/Kgs. Enghave		Valby		Amager Øst	
Nørrebro		Østerbro		Brønshøj/Husum		Vanløse		Amager Vest	x
Adresse og matrikelnummer		Artillerivej 69H, 2300 København S, mat. nr. 187							

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
-----------------------------------	----	-----

Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID	x	
IT-projekt (KIT)		x

Tidligere afsatte midler

<i>(1.000 kr., løbende p/l)</i>	2017	2018	2019	2020
Budgetaftale 2018				
Overførselssagen 2017-18		800		
Budgetaftale 2019				
Overførselssagen 2018-19			2.400	
Budgetaftale 2020				8.300
Afsatte midler i alt		800	2.400	8.300

BU1 Planlægningsbevilling til ny 5-sporet skole i Valby Syd (need-to)

Baggrund

Den nyeste behovsprognose viser, at der er behov for 6 ekstra skolespor i Valby, jf. covernotat om Børne- og Ungdomsforvaltningens anlægsønsker til budget 2021. Behovet er hovedsageligt drevet af byudviklingen på Grønttorvet og FL Smidth grunden i Valby, og i takt med udviklingen er der behov for ekstra skolekapacitet i bydelen.

I Overførselssagen 17/18 afsatte budgetparterne 53,2 mio. kr. til at reservere Torveporten 1 til en folkeskole. I Budget 15 blev der afsat anlægsmidler til etablering af fritidstilbud på Kirsebærhavens Skole, og i Budget 16 blev der afsat anlægningsmidler til etablering af fritidstilbud på Lykkebo Skole. Begge projekter er pt. sat i bero.

Børne- og Ungdomsudvalget besluttede den 12. august 2020, at den nye skole på Torveporten skal være en udskolingsafdeling med Lykkebo Skole og Kirsebærhavens Skole som basisafdelinger i én ny samlet skole med fælles skoledistrikt og ledelsesstruktur, hvor sikre skoleveje indtænkes. Denne skolestruktur løser 5 skolespor i Valby i stedet for 4 skolespor, som ville have været tilfældet med en selvstændig skole på Torveporten. BUU besluttede samtidigt at udskolingsafdelingen planlægges og udformes med fokus på bevægelse. Der skal samtidig foretages en ny planlægning af etablering af fritidstilbud på Kirsebærhavens Skole og Lykkebo Skole. Anlægsbevillingen til skolen søges ifølge planen i Budget 2023.

Need to
Der er tale om need to, da det er nødvendigt at søge planlægningsmidler i Budget 21 for at kunne imødekomme behovet for skolekapacitet i 2027.

Beslutning:

- *Planlægningsbevilling til ny skole i Valby Syd på i alt 16,1 mio. kr.*
Der skal træffes beslutning om at afsætte en planlægningsbevilling på i alt 16,1 mio. kr. en ny udskolingsafdeling på Torveporten samt ombygninger af hhv. Lykkebo Skole og Kirsebærhaven Skole til basisafdelinger. Skolen vil dække behovet for 5 skolespor, KKFO, fritids- og juniorklubpladser. Løsningen indebærer, at fritidstilbuddene på Kirsebærhavens Skole og Lykkebo Skole skal planlægges på ny. Samtidig skal der tages stilling til tilvalgs-scenarier om madskoler på alle tre skoler samt idrætshal og ungdomsklubfaciliteter på Torveporten. Beløbet omfatter samtlige tilvalg samt midler til en skolevejsanalyse, som ByK gennemfører på baggrund af input fra TMF.
- *Servicemidler til implementering af den nye skole i Valby Syd på 3,2 mio. kr.*
Der skal træffes beslutning om at afsætte en servicebevilling på 3,2 mio. kr. til implementering af den nye samlede skole.

Indhold

Planlægningsbevillinger til ny skole i Valby Syd (16,1 mio. kr.)

Børne- og Ungdomsudvalget besluttede den 12. august 2020, at den nye skole ved Torveporten, Lykkebo Skole og Kirsebærhaven Skole bliver skoleafdelinger i én samlet skole med fælles ledelse og skoledistrikt. De to nuværende skoler – Lykkebo Skole og Kirsebærhaven Skole – bliver basisafdelinger for elever i 0.-5. klasse, mens den nye skoleafdeling ved Torveporten målrettes de ældste elever i 6.-9. klasse. Den nye skole vil have en kapacitet svarende til i alt 11 spor i indskoling og 10 spor i udskoling med KKFO-pladser og fritidsklub- og juniorklubpladser. De to basisafdelinger vil ligge i hver sin del af distriktet, så de yngre elevers skolevej bliver kortest og maksimalt på omkring en kilometer. Det nye samlede distrikt giver mulighed for en mere balanceret socioøkonomisk sammensætning på de tre skoler, end tre selvstændige skoler med hvert sit skoledistrikt.

Løsningen giver mulighed for at opnå en bedre klassesdannelse, hvor skoler med mange klasser med tomme stole undgås. Sammenlignet med etablering af en selvstændig skole vil den bedre kapacitetsudnyttelse betyde, at man kan reducere det fremtidige kapacitetsbehov i Valby med 1 spor, således at man kan undgå en sporudvidelse på en af de eksisterende skoler i Valby. Derudover kan man i byggesagen etablere færre klasser i udskoling svarende til ca. ½ spor. Løsningen forventes at give færre driftsudgifter for ca. 8-10 mio. kr. årligt, som realiseres gradvist frem mod 2029.

Anlægsudgiften ved en struktur med basisafdelinger og udskolingsafdeling vil være højere, end hvis skolen ved Torveporten skulle være en selvstændig skole. Det skyldes, at Kirsebærhavens Skole og Lykkebo Skole samtidig skal bygges om til basissskoler, hvor der skal tages højde for ændrede funktionskrav og tilvalg af madskole mv. Samtidig skal planlægningerne af etablering af fritidstilbud på Kirsebærhavens Skole og Lykkebo Skole gå om. Til gengæld vil det reducerede kapacitetsbehov isoleret set medføre en besparelse på anlægsøkonomien over tid.

I planlægningsfasen af skolen skal behovet for tidlig opstart og genhusning undersøges, og evt. anlægsmidler forventes at blive søgt ifm. anlægningsbevillingen til Budget 2023.

For at løsningen vil være attraktiv, er det nødvendigt at sikre sammenhængen i skoledistriktet ved at skabe sikre skoleveje. Der er bl.a. behov for, at der skabes en tryk forbindelse på tværs af den trafikerede vej Folehaven. Der afsættes derfor særskilte planlægningsmidler på 1,3 mio. kr. til udarbejdelse af en skolevejsanalyse med henblik på at søge anlægsmidler hurtigst muligt og senest i Budget 22 til sikre skoleveje klar til ibrugtagning skolestart 2022, hvor den nye skole træder i kraft. I udviklingsplanen for Folehavekvarteret og Valby Syd fremgår det, at kvarteret skal bindes sammen med fokus på en ny bydelsforbindelse for gående og cyklister. Skolevejsanalysen skal koordineres tæt med Områdefornyelsens arbejde, hvor der er øremærket penge til en analyse af forbindelserne. For at imødekomme Københavns Kommunes vision om dobbeltanvendelse af kvadratmeter planlægges alle nye skoler med blik for både skole- og fritidsbrug. Det sigtes mod at skabe et sammenhængende fritidsmiljø med lokaler til fritidsbrug placeret i nærheden af hinanden. Derfor skal der i planlægningsfasen tages højde for, at lokalerne på Torveporten indrettes med den nødvendige depotplads til fritidsbrugeres udstyr samt med tekøkken og opholdsmuligheder, der kan skabe ramme om en god foreningsbase. Derudover skal indretningen af idrætshallens områder ske med fokus på i højere grad at understøtte opvarmning, bevægelse samt motorisk og

funktionel træning. Disse behov skal afklares i planlægningsfasen. Udskolingsafdelingen planlægges og udformes også med fokus på bevægelse.

ByK har på nuværende tidspunkt ikke estimeret ekstra midler til udformning af udskolingen med særlig fokus på bevægelse. BUF skal i planlægningsfasen levere en beskrivelse af, hvordan tilvalget "særlig fokus på bevægelse" skal udmøntes. Det er muligt, at tilvalget udløser stedsspecifikke udgifter.

Beregningen af anlægsudgiften til den nye skole i Valby Syd er baseret på maksimalprisen tillagt stedsspecifikke udgifter på 20 %. De stedsspecifikke udgifter vil blive afdækket i planlægningsfasen og fremlagt som en del af anlægsønsket. Den samlede anlægsudgift forventes dermed at være 701 mio. kr. ekskl. tilvalg og 829,2 mio. kr. inkl. alle tilvalgsscenarioer. De tre forskellige tilvalgsscenarioer er beskrevet nedenfor.

Til sammenligning vil udgiften til 5 skolespor ekskl. tilvalg koste 542,5 mio. kr. Denne udgift er baseret på maksimalprisen tillagt stedsspecifikke udgifter på 20 %. Det vil sige, at skolestrukturløsningen ekskl. tilvalg forventes at blive 158,5 mio. kr. dyrere, end hvis der skulle bygges en selvstændig 4 sporet skole på Torveporten samt sporudvides på en anden skole i Valby. Dertil tillægges anlægsudgifter til sikker skolevej, som vil blive afdækket i planlægningsfasen.

Tabel 1 - Estimeret skøn for anlægsudgift

(1.000 kr. - 2021 p/l)	Hovedscenarie Anlægsudgift (estimeret skøn)	Alternativt scenarie (estimeret skøn)
Need to anlægsprojekt		
Need to anlægsudgifter - (inkl. KK byggehonorar)	700,956 mio. kr.	
Anlægsprojekt		
Anlægsudgift - (inkl. KK byggehonorar)		
Til- og fravalg		
Tilvalg 1: Madskole (3. stk.)	64,157 mio. kr.	
Tilvalg 2: Idrætshal på Torveporten	30,785 mio. kr.	
Tilvalg 3: Ungdomsklubfaciliteter på Torveporten	33,275 mio. kr.	
Hovedscenarie inkl. tilvalgsscenario	829,173 mio. kr.	

Tilvalgsscenario 1: Madskole (3 stk.)

På madskoler foregår madproduktionen på skolen i et produktionskøkken med et tilknyttet spise-/lounggeområde. Eleverne deltager i madlavningen, og madskolen har et pædagogisk sigte. Børnene lærer om fødevarer og sunde madvaner. I planlægningen skal muligheden for at etablere madskoler på alle tre matrikler derfor undersøges. Udgiften for at opgradere fra en EAT-ordning til madskolefaciliteter alle steder forventes at udgøre 64,2 mio. kr., som skal tillægges anlægsudgiften til den samlede skole i Valby. Beregningen er baseret på maksimalprisen og stedsspecifikke udgifter på 20 pct., som vil blive afdækket i planlægningsfasen.

Tilvalgsscenario 2: Idrætshal på Torveporten

BR besluttede i 2008, at der ved byggeri af nye skoler og renovering af gymnastiksale planlægges etablering af en idrætshal i størrelsesordenen af 2.000 m², såfremt det planmæssigt og

byggeteknisk er muligt. Kultur- og Fritidsudvalget besluttede den 16. juni 2020 at undersøge muligheden for at etablere en springprofil i idrætshallen på skolen ved Torveporten med minimum to nedfældede stortrampoliner og to springgrave. Idrætshallen får samtidig en 20x40 m spilleflade enten ved at etablere gulvlem eller ved at omorganisere m² i hallen på en sådan måde, at der både kan være en 20x40 m spilleflade og springfaciliteter. Den nye udskolings-skole på Torveporten er i tæt afstand til Valby Idrætspark, der huser fem idrætshaller og indendørs boldspilsfaciliteter som beach-volleybaner, mini kunstgræsbaner og 8-mands kunstgræsbaner. Derudover er Bavneshøj Idrætsanlæg, som også rummer en 20x40 idrætshal, i nærheden af Torveporten. Gymnastikforeningen Valby IF har lang venteliste og mangler udfoldelsesmuligheder, fordi der ikke er en idrætshal med springfaciliteter i området.

Idrætshallen vil fungere som støjmur for skolen ud mod Gammel Køge Landevej. Såfremt idrætshallen fravælges, vil det udløse ekstra stedsspecifikke udgifter til støjafskærmning mod Gammel Køge Landevej.

Udgiften til at etablere en idrætshal forventes at udgøre 30,8 mio. kr., som skal tillægges anlægsudgiften til den samlede skole i Valby. Beregningen er baseret på maksimalprisen og stedsspecifikke udgifter på 20 pct., som vil blive afdækket i planlægningsfasen.

Tilvalgsscenario 3: Ungdomsklubfaciliteter på Torveporten

Der er behov for at skabe gode rammer for de unge i Valby. Borgere, skolerne og lokaludvalget har længe efterspurgt faciliteter til de unge i bydelen. Kvadratmeterne skal målrettes de 14-18-årige og rumme aktiviteter og faciliteter, der gør det attraktivt for de unge at samles. Anlægsudgifterne til ungdomsklubfaciliteterne forventes at være på 33,3 mio. kr., som skal tillægges anlægsudgiften til den samlede skole. Beregningen indeholder stedsspecifikke udgifter på 20 pct. De stedsspecifikke udgifter vil blive afdækket i planlægningsfasen og fremlagt som en del af anlægsønsket. Det samlede anlægsbehov fremlægges i budget 2023. Ungdomsklubfaciliteterne etableres i tilknytning til den nye udskolingsafdeling på Torveporten. I planlægningsfasen skal der sikres inddragelse af det eksisterende ungdomsklubtilbud i Folehaven med henblik på at sikre et sammenhængende tilbud og ungefaciliteter, der er tilgængeligt for alle unge i Valby Syd.

Servicemidler til implementering af den nye skole i Valby Syd (3,2 mio. kr.)

Det er en forudsætning for en vellykket ny samlet skole, at der gennemføres en struktureret implementering af skolestrukturen med fokus på udarbejdelse af en fælles vision, inddragelse af elever, personale og forældre samt etablering af en fælles ledelse tidligt i processen. Der er behov for en styrket ledelseskraft og -tilgængelighed i forløbet. Derfor afsættes 3,2 mio. i servicemidler til den nye skole, som Kirsebærhaven Skole og Lykkebo Skole råder over. De afsatte midler skal bl.a. gå til at finansiere en lokalt forankret implementeringsmedarbejder i 2021 og 2022, der skal understøtte skolens ledelse i at sikre en god forandringsproces. Medarbejderen skal også bistå implementeringen af udbygningen af Guldberg Skole i De Gamles By på Nørrebro.

Forventet effekt og opfølgning

Den nye skolestruktur forventes at træde i kraft fra skoleåret 2022/23. Skolen ved Torveporten forventes at være klar til at blive taget i brug ved skolestart 2027. Ombygningen er Kirsebærhavens Skole og Lykkebo Skole forventes at være færdig i 2029. Sidstnævnte skoler med forbehold for

afklaring af fremtidige funktioner på de to matrikler, der skal undersøges via udviklingsplanen i efteråret 2020.

Økonomi

Byggeri København ønsker at opdele projektet i tre byggesager, hvilket fremgår i økonomitabellen. Der skal dog være en overordnet organisering for de tre projekter, der sikrer sammenhæng og tidslighed mellem de forskellige byggesager

Tabel 2 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr., 2021 p/l)	Styrings- område	2020	2021	2022	2023	2024	I alt
Planlægningsbevilling til ny samlet skole	Anlæg		9.237	5.521			14.758
Skolevejsanalyse	Service		1.300				1.300
Implementeringsmidler	Service		1.000	1.000	600	600	3.200
Udgifter i alt (netto)			11.537	6.521	600	600	19.258

Risikovurdering og proces

Byggesagerne på de 3 skoler har gensidig afhængighed, og behov for tidlig opstart skal afklares. Priser er angivet som maksimalpris + 20% i stedsspecifikke omkostninger. Der må forventes, at de stedsspecifikke udgifter overstiger 20%. I planlægningsfasen skal omkostninger til DGNB-certificering vurderes konkret. Arealet ved Torveporten er omfattet af lokalplan 462-2, 3 & 3 Grøntorvsområdet. Lokalplanen muliggør ikke en skole på dette sted, og der forudsættes derfor udarbejdet et tillæg til lokalplanen.

Torveporten

Torveporten har afhængighed til øvrige byggesager på matrikel samt skybrudstunnel. Lokalplan foreskriver, at parkering på Torveporten skal udføres i p-kælder, hvilket medfører ekstra udgifter. Hvis tilvalg om idrætshallen fravælges, vil der være ekstra stedsspecifikke udgifter forbundet med etablering af høj støjafskærmning mod GL. Køge Landevej

Kirsebærhavens Skole og Lykkebo Skole

På matrikler for Lykkebo Skole og Kirsebærhavens skole kan udviklingsplanen vise, at andre funktioner skal fraflytte før byggearbejder kan igangsættes.

I forhold til tidsplanen er det en forudsætning, at eksempelvis bevilling til FFT på Kirsebærhaven Skole og Lykkebo Skole indgår i projektet. Det er usikkert, om projektet kan udføres som projekteret. Der er derfor risiko for et behov om at søge om ekstra midler til omprojektering.

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 3 - Udgifter til service

(1.000 kr., 2021 p/l)	Udvalg	Bevilning	Indtægt/ Udgift (I/U)	2020	2021	2022	2023	2024	I alt
Implementeringsmidler	BUU	3360	U		1.000	1.000	600	600	3.200
Skolevejsanalyse	ØU	1109	U		1.300				1.300
Udgifter i alt					2.300	1.000	600	600	4.500

Tabel 4 - Anlægsprojekter i ByK-regi:

Anlæg (1.000 kr., 2021 p/l)	Udvalg	Bevilning	2020	2021	2022	2023	2024	I alt	*
Anlægsudgifter									
Planlægningsbevilning (Torveporten) (ByK)	ØU	3160		4.012	2.140			6.152	*
KK-byggehonorar (Torveporten) (ByK)	ØU	3161		461	461			922	*
KK-byggehonorar (Torveporten) (BUF)	BUU	2070		137	137			274	*
KK-byggehonorar (Torveporten) (KFF)	KFU	2060		15	15			30	
Planlægningsbevilning (Kirsebærhavens Skole) (ByK)	ØU	3160		1.712	922			2.634	*
KK-byggehonorar (Kirsebærhavens Skole) (ByK)	ØU	3161		198	198			396	*
KK-byggehonorar (Kirsebærhavens Skole) (BUF)	BUU	2070		66	66			132	*
Planlægningsbevilning (Lykkebo Skole) (ByK)	ØU	3160		2.284	1.230			3.514	*
KK-byggehonorar (Kirsebærhavens Skole) (ByK)	ØU	3161		264	264			528	*
KK-byggehonorar (Lykkebo Skole) (BUF)	BUU	2070		88	88			176	*
Anlægsudgifter i alt				9.237	5.521			14.758	

Øvrige tekniske oplysninger

Bydel og adresse

Bydækkende? (Hvis forslaget er bydækkende sættes kun kryds her)							
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/kgs. Enghave	Valby	X	Amager Øst		Udenbys
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse		Amager Vest		
Adresse og matriculenummer	<p>Torveporten: Torveporten 1 2500 Valby</p> <p>Kirsebærhavens skole: Kirsebærhaven 23-25 2500 Valby Matr. Nr. 3128</p> <p>Lykkebo Skole: Vigerslevvej 141 2500 Valby Matr. Nr. 2906</p>						

Høring

Har budgetnotatet været i høring? (anlægsprojekter, herunder planlægnings- og

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID	X	
IT-projekt (KIT)		X

Tidligere afsatte midler

(1.000 kr., løbende p/l)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Budgetaftale 2015	35.600						
Overførselssagen 2014-15							
Budgetaftale 2016		13.800					
Overførselssagen 2015-16							
Budgetaftale 2017							
Overførselssagen 2016-17							
Budgetaftale 2018							

Overførselssagen 2017-18					52.200		
Budgetaftale 2019							
Overførselssagen 2018-19							
Budgetaftale 2020							
Overførselssagen 2019-20							
Afsatte midler i alt	35.600	13.800			52.200		

BU4 Supplerende planlægnings- og anlægsbevilling til udvidelse af Guldberg Skole i De Gamles By med 3 skolespor (need-to)

Baggrund

Den nyeste behovsprognose viser, at der er behov for 3 ekstra skolespor på Nørrebro, jf. covernotat om Børne- og Ungdomsforvaltningens anlægsønsker til Budget 2021.

I Budget 2019 blev der givet planlægningsmidler til en ny selvstændig 3-sporet skole med KFFO, fritidsklub, madskole og idrætshal i De Gamles By for at imødekomme dette behov. Børne- og Ungdomsudvalget besluttede den 12. august 2020, at den nye skolekapacitet i stedet skal etableres ved, at Guldberg Skole udbygges med en udskolingsafdeling i De Gamles By, mens skolens nuværende bygninger skal fungere som basisafdeling. Der er altså tale om én samlet skole med eget skoledistrikt og ledelsesstruktur. BUU besluttede samtidigt at udskolingsafdelingen planlægges og udformes med fokus på bevægelse. I Budget 2021 fremlægges derfor et budgetønske om supplerende planlægnings- og anlægsbevillinger til udvidelse af Guldberg Skole i De Gamles By på Nørrebro. Projektet omfatter også helhedsrenoveringen og etableringen af fritidstilbud på Guldberg Skole.

Der er i Budget 2016 afsat 20,6 mio. kr. til fritidstilbud ved Guldberg Skole. Projektet på Guldberg Skole ændres nu igen, og de ubrugte midler til fritidstilbud kan indgå som finansiering til den nye udvidelse af Guldberg Skole. I Budget 2017 blev der også afsat 60,8 mio. kr. til helhedsrenovering af skolen.

Anlægsbevillingen til udskoling i De Gamles By søges inden der er gennemført en planlægningsfase, hvorfor beløbet hertil er baseret på nøgletal. Der herudover stedspecifikke udgifter til nedrivning af Sundheds- og Omsorgsforvaltningens eksisterende bygningerne og arbejder på grunden som der søges midler til i Budget 2021.

Hvis der ved planlægningsfasens afslutning er afvigelser ift. den politisk besluttede ramme, søges der supplerende anlægsmidler i senere budgetter. Den direkte overgang fra planlægning til anlæg sparer 3 måneder og reducerer dermed behovet for midlertidigt afhjælpende foranstaltninger på Nørrebro.

Need-to
Der er tale om need-to, da det er nødvendigt at søge planlægningsmidler i Budget 2021 for at kunne imødekomme behovet for skolekapacitet i 2027.

Beslutning:

- *Supplerende planlægnings- og anlægsbevilling til udvidelse af Guldberg Skole i De Gamles By på 570,4 mio. kr. samt 1,8 i varige servicemidler til rengøring og indvendig vedligehold af idrætshal i De Gamles By*

Der skal træffes beslutning om at afsætte planlægningsbevilling på 3,2 mio. kr. og anlægsbevilling på 567,2 mio. kr. til en ny udskolingsafdeling i De Gamles By samt ombygninger af Guldberg Skole til basisafdeling. Udvidelsen af skolen vil dække behovet

svarende til 3 skolespor, KKFO, fritids- og juniorklubpladser. Samtidig skal der tages stilling til tilvalgsscenarioer om madskoler på Guldberg Skole og i De Gamles By samt idrætshal og ungdomsklubfaciliteter i De Gamles By. Beløbet omfatter samtlige tilvalg samt midler til en sikker skolevejsanalyse, som ByK gennemfører på baggrund af input fra TMF. Beløbet omfatter også stedspecifikke udgifter nedrivning af eksisterende SUF-bygninger og arbejder på grunden.

- *Servicemidler til implementering af den nye skole på Indre Nørrebro på 1,6 mio. kr.*
Der skal træffes beslutning om at afsætte en servicebevilling på 1,6 mio. kr. til implementering af den nye samlede skole.
- *Servicemidler til tilvalg om bemanning af idrætshal på 1,5 mio. kr.*
Der skal træffes beslutning om at afsætte en varig servicebevilling på 1,5 mio. kr. til bemanning af idrætshallen i det tidsrum, hvor fritidsbrugerne benytter faciliteten.

Indhold

Supplerende planlægningsbevilling (3,2 mio. kr.) og anlægsbevilling til udvidelse af Guldberg Skole i De Gamles By samt midler til sikker skolevejsanalyse (567,2 mio. kr.)

Børne- og Ungdomsudvalget besluttede den 12. august 2020, at den nye skole i De Gamles By skal etableres som en udskolingsafdeling til Guldberg Skole som basisskole i én ny samlet skole med fælles skoledistrikt og ledelsesstruktur. Guldberg Skole bliver basisafdeling for elever i 0.-4. klasse, mens den nye skoleafdeling i De Gamles By målrettes de ældre elever i 5.-9. klasse. Den nye skole vil have en kapacitet på 7 spor i indskolingen og 6 spor i udskolingen med KKFO-pladser og fritidsklub- og juniorklubpladser.

Løsningen giver mulighed for at opnå en bedre klassesdannelse, hvor skoler med mange klasser med tomme stole undgås. Sammenlignet med en selvstændig skole, kan man bygge til færre klasser i udskolingen svarende til ca. ½ spor, hvilket reducerer anlægsudgifterne. Løsningen forventes at give færre driftsudgifter for ca. 3-5 mio. kr. årligt, som realiseres gradvist frem mod 2030.

Anlægsudgiften ved en struktur med basisafdeling og udskolingsafdeling vil dog stadig være højere, end hvis skolen i De Gamles By skulle være en selvstændig skole. Det skyldes, at Guldberg Skole samtidig skal bygges til basisskole, hvor der tages højde for ændrede funktionskrav og evt. tilvalg af madskole mv. Samtidig skal planlægningen af etablering af helhedsrenovering og fritidstilbud på Guldberg Skole planlægges på ny.

ByK har på nuværende tidspunkt ikke estimeret ekstra midler til udformning af udskolingen med særlig fokus på bevægelse. BUF skal i planlægningsfasen levere en beskrivelse af, hvordan tilvalget "særlig fokus på bevægelse" skal udmøntes. Det er muligt, at tilvalget udløser stedspecifikke udgifter.

I planlægningsfasen af skolen i De Gamles By skal behovet for tidlig opstart og genhusning undersøges, og evt. anlægsmidler forventes at blive søgt i Budget 2023.

I planlægningsfasen skal det sikres, at der skabes sikre skoleveje i distriktet. Der afsættes derfor særskilte planlægningsmidler til udarbejdelse af en analyse vedr. sikre skoleveje, som vil danne grundlag for anlægsbevillingen vedr. sikre skoleveje. I helhedsplanen for De Gamles By er en

tematik interne forbindelser og infrastruktur. I planlægningsfasen skal der derfor tages højde for helhedsplanens krav ifm. kortlægningen af sikre skoleveje.

Helhedsplanen for De Gamles By er udviklet med visionen om at skabe møder på tværs af generationer og en mangfoldig brug af områdets faciliteter, både indendørs og udendørs. For at imødekomme visionen om dobbeltanvendelse af kvadratmeter og helhedsplanen for De Gamles By skal der i planlægningsfasen undersøges, hvordan skole og idrætshal som samlet byggeri kan være imødekommende, åbent og trygt for elever på skolen, foreninger og borgere i lokalmiljøet. Der skal i planlægningsfasen også tages højde for, at lokalerne indrettes med den nødvendige depotplads til fritidsbrugeres udstyr samt med tekøkken og opholdsmuligheder, der kan skabe ramme om en god foreningsbase. Derudover skal indretningen af idrætshallens områder ske med fokus på i højere grad at understøtte opvarmning, bevægelse samt motorisk og funktionel træning.

Beregningen af anlægsudgiften til udbygning af Guldberg skole i De Gamles By tager udgangspunkt i et tidligere udarbejdet scenarie, der forudsætter at projekt gennemføres sammen med helhedsrenovering af skolen, og selve helhedsrenoveringen er underlagt maksimalpriskoncept for HHR. Madskole beregnes på baggrund af maksimalpriser.

De stedspecifikke udgifter er ikke baseret på nøgletal, da de er blevet afdækket i planlægningsfasen af den 3-sporet skole og kan derfor fremlægges i Budget 2021. Den samlede anlægsudgift, der søges i Budget 2021, er dermed 476,2 mio. kr. ekskl. tilvalg og 570,1 mio. kr. inkl. alle tilvalgsscenarioer. De tre forskellige tilvalgsscenarioer er beskrevet nedenfor. De stedspecifikke udgifter finansierer blandt andet til nedrivning af eksisterende bygninger samt arbejdere.

Der er endnu ikke udført planlægningsfase for indskolingen i Sjællandsgade/Stevnsgade eller for de ændringer beslutningen om udskoling i De Gamles By medfører.

ByK vurderer, at der er betydelige merudgifter forbundet med at ændre Guldberg skole til en basis-skole, da der udover HHR, skal anlægges ny kapacitet til basislokaler og en betydelig udvidelse af FFT, ændres i eksisterende bygningsmasse, anlægges madskole og købes nyt løst inventar og læringsmidler. ByK har vurderet at der kan blive tale om en merudgift i omegnen af 125 mio.kr. ift. hvis Guldberg skole bevares med de fulde eksisterende skolespor og der gennemføres en helhedsrenovering (HHR), flytning af tandlæge og foretages en mindre udvidelse af FFT pladser.

ByK vurderer, at udskolingen i De Gamles By har samme budget som enhedsskolen, baseret på dennes planlægningsfase. Eventuelle afvigelser fra enhedsskolen afklares i planlægningsfasen og fremlægges senere.

En struktur med basis- og udskolingsafdelinger giver til mulighed for at udnytte kapaciteten bedre. Sammenlignet med en selvstændig skole kan man bygge til færre klasser i udskolingen svarende til ca. ½ spor. Anlægsudgiften knyttet til en løsning hvor Guldberg Skole udvides, vil være højere, end hvis skolen i De Gamles By skulle være en selvstændig skole.

I forbindelse med den nye planlægningsfase indarbejdes DGNB-certificering.

Tabel 1 - Estimeret skøn for anlægsudgift

(1.000 kr. - 2021 p/1)	Hovedscenarie Anlægsudgift (estimeret skøn)	Alternativt scenarie (estimeret skøn)
Need to anlægsprojekt		
Need to anlægsudgifter - (inkl. KK byggehonorar)	476.242	
Til- og fravalg		
Tilvalg 1: Madskoler (Guldberg skole og skole i De Gamles By)	37.635	
Tilvalg 2: Idrætshal	39.901	
Tilvalg 3: Ungdomsfaciliteter	16.312	
Hovedscenarier inkl. tilvalgsscenario	570.090	

Tilvalgsscenario 1: Madskoler (Guldberg og i De Gamles By)

På madskoler foregår madproduktionen på skolen i et produktionskøkken med et tilknyttet spise-/lounggeområde. Eleverne deltager i madlavningen, og madskolen har et pædagogisk sigte. Børnene lærer om fødevarer og sunde madvaner. I dag er der EAT-ordning på Guldberg Skole. I planlægningen skal muligheden for at etablere madskole på både Guldberg Skole og skolen i De Gamles By derfor undersøges. Den samlede pris for madskolerne er 37,7, hvor udgiften for at opgradere fra en EAT-ordning på Guldberg Skole til madskolefaciliteter forventes at udgøre 20.7 mio. kr. Beregningen er baseret på maksimalprisen og stedsspecifikke udgifter på 20 pct., som vil blive afdækket i planlægningsfasen. Udgiften tillægges den samlede anlægsudgiften til skolerne.

Tilvalgsscenario 2: Idrætshal i De Gamles By

BR besluttede i 2008, at der ved byggeri af nye skoler og renovering af gymnastiksale planlægges etablering af en idrætshal i størrelsesordenen af 2.000 m², såfremt det planmæssigt og byggeteknisk er muligt. På Nørrebro er der behov for en stor idrætshal, da dækningen af idrætsfaciliteter er lav. Der planlægges en idrætshal i størrelsen 24x44 meter, indeholdende en 20x40 aktivitetsflade og sikkerhedszoner. Kultur- og Fritidsudvalget besluttede den 16. juni 2020, at sidearealet ved idrætshallen bearbejdes med et mindre motorik- og træningsområde, som tilpasses elevernes alder på skolen. Foruden idrætshallen inkl. omklædning planlægges der med omklædning samt opholdsmuligheder ved bevægelsessalen, der er placeret væk fra idrætshallen og kontorplads til en KFF-medarbejder.

Udgiften til at etablere en idrætshal og faciliteter til gavn for fritidslivet forventes at udgøre 38,402 mio. kr., som skal tillægges anlægsudgiften til den samlede skole. Beregningen er baseret på maksimalprisen og stedsspecifikke udgifter på 20 pct., som vil blive afdækket i planlægningsfasen. Der afsættes 1,5 mio. kr. til inventar.

Tilvalgsscenario 3: Ungdomsklubfaciliteter i De Gamles By

Kvadratmeterne skal målrettes de 14-18-årige og rumme aktiviteter og faciliteter, der gør det attraktivt for de unge at samles. Ungdomsklubfaciliteterne etableres i tilknytning til den nye udskolingsafdeling i De Gamles By for at skabe en attraktiv udskolings-skole. I planlægningsfasen skal der sikres inddragelse af det eksisterende ungdomsklubtilbud i området med henblik på at sikre et sammenhængende tilbud og ungefaciliteter, der er tilgængeligt for alle unge på Indre Nørrebro.

Anlægsudgifterne til ungdomsklubfaciliteterne forventes at være på 16,3 mio. kr., som skal tillægges anlægsudgiften til den samlede skole. Beregningen er baseret på maksimalprisen og stedspecifikke udgifter på 20 pct., som vil blive afdækket i planlægningsfasen.

Servicemidler til implementering af den nye skole på Indre Nørrebro (1,6 mio. kr.)

Det er en forudsætning for en vellykket ny samlet skole, at der gennemføres en struktureret implementering af skolestrukturen bl.a. med fokus på en fælles vision og kultur samt inddragelse af elever, personale og forældre. Samtidig er der behov for en styrket ledelseskraft og -tilgængelighed i forløbet. Derfor afsættes 1,6 mio. i servicemidler, som Guldberg Skole råder over. De afsatte midler skal bl.a. gå til at finansiere en lokalt forankret implementeringsmedarbejder i 2021 og 2022, der skal understøtte skolens ledelse i at sikre en god forandringsproces. Medarbejderen skal også bistå implementeringen af den nye skole i Valby Syd.

Servicemidler til tilvalg om bemanning af idrætshal (1,5 mio. kr. varigt)

Der afsættes driftsmidler til, at idrætshallen i De Gamles By skal være bemanded i eftermiddags- og aftentimerne. Dette skal ses i kombinationen af placeringen på Nørrebro, som er et socialt udfordret område, og at det med udgangspunkt i helhedsplanen for De Gamles By er besluttet, at idrætshallen skal sænkes en etage ned. Der vil herved være mange hjørner på skolen, som ikke er under opsyn af foreningerne, mens der er aktiviteter i idrætshallen.

Der indsættes bemanning med udgangspunkt i de halinspektører, som også indsættes på andre anlæg. Bemanning af idrætshallen koster 1,5 mio. kr. i service årligt.

Forventet effekt og opfølgning

Den nye skolestruktur forventes at træde i kraft fra skoleåret 2022/23. Udskolingsafdelingen i De Gamles By forventes at være klar til at blive taget i brug ved skolestart 2027. Ombygningen af Guldberg Skole forventes at være færdig i 2025.

Økonomi

Byggeri København ønsker at opdele projektet i to byggesager, hvilket fremgår af økonomitabellen. Der skal dog være en overordnet organisering for de to projekter, der sikrer sammenhæng og tidslighed mellem de forskellige byggesager.

De 20,6 mio. kr., der blev givet i Budget 2016 til fritidsstrukturen ved Guldberg Skole ligger i Børne- og Ungdomsforvaltningen. Midlerne skal nu frigives og 18,4 mio. kr. skal udmøntes til Byggeri København, og 2,2 mio. kr. skal udmøntes til Børne- og Ungdomsforvaltningen.

Tabel 1 - Frigivelse og overførsel af anlægsmidler

Frivelse og overførsel af anlægsmidler (1.000 kr., 2021 p/l)	Styringsområde	Udvalg	2020	2021	2022	2023	2024	I alt	*
Frigivelse af anlægsmidler	Anlæg	BUU			20.600			20.600	*
Overførsel af anlægsmidler til ByK	Anlæg	ØU			18.400				*
Overførsel af anlægsmidler fra BUF	Anlæg	BUU			-18.400				*
Frigivelse af midler i alt					20.600			20.600	

De 60,8 mio. kr., der blev givet til helhedsrenovering i Budget 2017 er indregnet i den samlede anlægsøkonomi til projektet på Guldberg Skole.

Tablet 2 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget <i>(1.000 kr., 2021 p/l)</i>	Styringsområde	2020	2021	2022	2023	2024	I alt
Supplerende planlægnings- og anlægsbevilling til udvidelse af Guldberg Skole i De Gamles By	Anlæg	2.410	20.881	37.847	67.085	441.868	570.090
Servicemidler til skolevejsanalyse	Service		300				300
Servicemidler til implementering af den nye skole på Indre Nørrebro	Service		500	500	300	300	1.600
Servicemidler til bemanding af idrætshal	Service					1.500	1.500
Servicemidler til rengøring og indvendig vedligehold af idrætshal	Service					1.800	1.800
Udgifter i alt (netto)		2.410	21.681	38.347	67.385	445.468	575.290

Risikovurdering og proces

Tæt og komplekst projekt med meget fokus på tidsplanen, som kan blive udfordret. Der udestår endelig afklaring på om Guldberg Skole og skolen i De Gamles By vil komme til at køre som to projekter med stærk fælles koordinering i ByK. Det er derudover uafklaret om anlæg til Guldberg Skole kan søges tidligere end anlæg til Skolen i De Gamles By. Hvis ikke det er muligt er der risiko for at helhedsrenovering af Guldberg Skole og ombygning til basisskole må udsættes, så det i anlægsfasen følges med skolen i De Gamles By.

Behov for genhusning af Guldberg Skole har tidligere været planlagt til at foregå på Bispebjerg skole, men det er pt. uafklaret om dette fortsat er muligt, da både prognose for børnetal, og omfang af ombygning forventes ændret. Dette skal derfor afklares tidligt i planlægningsfasen.

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 3 - Udgifter til service

(1.000 kr., 2021 p/l)	Udvalg	Bevilning	Indtægt/ Udgift (I/U)	2020	2021	2022	2023	2024	I alt
Implementeringsmidler	BUU	3360	U		500	500	300	300	1.600
Skolevejsanalyse	ØU	1109	U		300				300
Udgifter i alt					800	500	300	300	1.900

Tabel 4 - Anlægsprojekter i ByK-regi:

Anlæg (1.000 kr., 2021 p/l)	Udvalg	Bevilning	2020	2021	2022	2023	2024	I alt	*
Anlægsudgifter Guldberg Skole basisskole									
Planlægningsbevilling - basisafdeling på Guldberg Skole (ByK)	ØU	3161	1.576	1.051				2.627	
KK-byggehonorar (ByK) (planlægning)	ØU	3161	197	197				394	
KK-byggehonorar (BUF) (planlægning)	BUU	2070	65	66				131	
KK-byggehonorar (ByK) (anlæg)	ØU	3161	543	543	543	543	543	2.717	
KK-byggehonorar (BUF) (anlæg)	BUU	2070	28	28	28	28	28	140	
Anlægsudgift - (BUF)	BUU	2070					35.257	35.257	
Madskole - Guldberg Skole (ByK)	ØU	3161		3.126	6.644	6.644	4.429	20.843	
Supplerende midler til HHR og FFT på Guldberg Skole (ByK)	ØU	3161		9.610	20.422	20.422	13.614	64.068	
Anlægsudgifter Guldberg Skole I alt			2.410	14.622	27.637	27.637	53.872	126.177	

Anlægsudgifter udskoling i De Gamles By									
Anlægsudgift - Udskoling i De Gamles By (BUF)	BUU	2070					29.061	29.061	*
Anlægsudgift - Udskoling i De Gamles By (ByK)	ØU	3161		3.271	6.542	35.980	281.298	327.091	*
KK-byggehono- rar - De Gamles By (ByK)	ØU	3161		1.955	1.955	1.955	7.820	13.685	*
KK-byggehono- rar - De Gamles By (BUF)	BUU	2070		153	153	153	612	1.071	*
Anlægsudgift - madskole - De Gamles By (BUF)	BUU	2070					696	696	*
Anlægsudgift - madskole - De Gamles By (ByK)	ØU	3161		161	322	322	15.291	16.096	*
Anlægsudgift - idrætshal - De Gamles By (BUF)	BUU	2070					910	910	*
KK Byggehono- rar- idrætshal - De Gamles By (KFF)	KFU	2060					90	90	*
Anlægsudgift - idrætshal - De Gamles By (ByK)	ØU	3161		374	748	748	35.531	37.401	*
Anlægsudgift - ungemiljø - De Gamles By (BUF)	BUU	2070					1.815	1.815	*
Anlægsudgift - ungemiljø - De Gamles By (ByK)	ØU	3161		145	290	290	13.772	14.497	*
Anlægsudgift - inventar til idrætshal (KFF)	KFU	2060		200	200		1.100	1.500	*
Anlægsudgifter De Gamles By I alt				6.259	10.210	39.448	387.996	443.913	
Anlægsudgifter i alt			2.410	20.881	37.847	67.085	441.868	570.090	
Afledt drift									

Driftsmidler til bemanning af idrætshallen	KFU	1060					1.500	1.500	*
Driftsmidler til rengøring og indvendig vedligehold af idrætshal	KFU	1060					1.800	1.800	*
Afledte serviceudgifter i alt							3.300	3.300	
Udgifter i alt			2.410	20.881	37.847	67.085	445.168	573.390	

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende? (Hvis forslaget er bydækkende sættes kun kryds her)									
Bispebjerg				Vesterbro/kgs. Enghave		Valby		Amager Øst	
Nørrebro	X	Østerbro		Brønshøj/Husum		Vanløse		Amager Vest	
Adresse og matrikelnummer	<p>De Gamles By: Edith Rodes Vej 4 og 8 + Sjællandsgade 38-42</p> <p>Matr. Nr. 2163b Matr. Nr. 6018 Matr. Nr. 2163b</p> <p>Guldberg Skole: Sjællandsgade 10 + Stevnsgade 38</p> <p>Matr. Nr. 1776 Matr. Nr. 4505</p>								

Høring

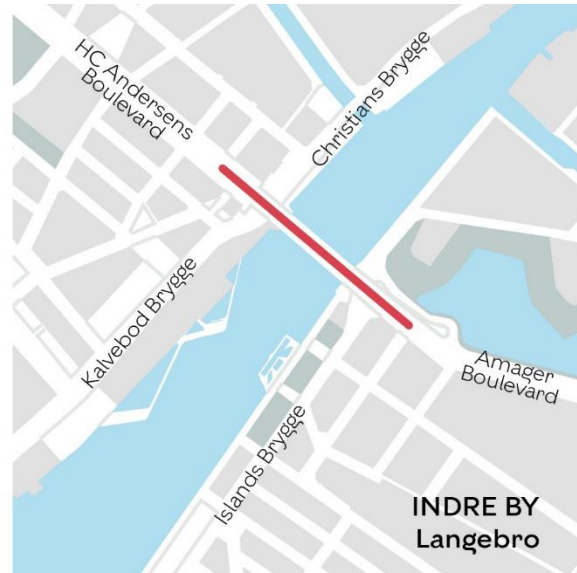
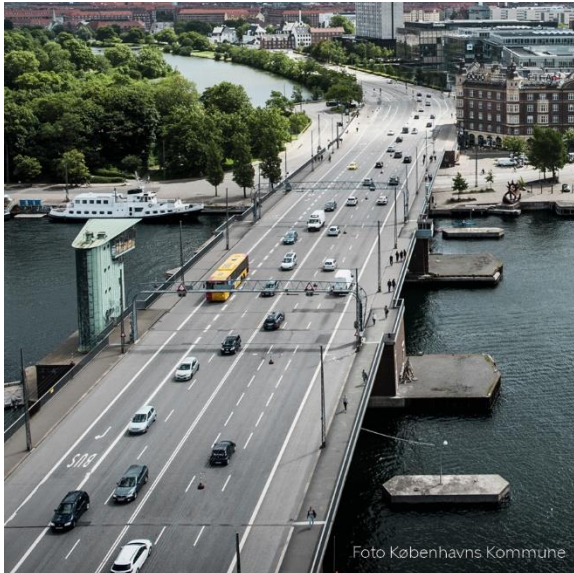
Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID	x	
IT-projekt (KIT)		x

Tidligere afsatte midler

<i>(1.000 kr., løbende p/l)</i>	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Budgetaftale 2016	20.600						
Overførselssagen 2015-16							
Budgetaftale 2017		60.800					
Overførselssagen 2016-17		11.500					
Budgetaftale 2018							
Overførselssagen 2017-18							
Budgetaftale 2019				9.500			
Overførselssagen 2018-19							
Budgetaftale 2020							
Overførselssagen 2019-20							
Afsatte midler i alt	20.600	72.300		9.500			

TM1 Gennemgribende renovering af Langebro, Indre By

Baggrund

Der er i 2018 og 2019 konstateret alvorlige skader på Langebro, særligt i betonkonstruktionen under træbetonpladerne, der fungerer som brandbeskyttelse. Derfor har Teknik- og Miljøforvaltningen med inddragelse af ekstern rådgiver, Rambøll, opsat afstivning i ramperommene under broen og gennemført et særeftersyn af Langebros tilstand i efteråret 2019.

På baggrund af særeftersynet har forvaltningen med hjælp fra COWI udarbejdet en hovedrenoveringsplan for Langebro fra 2020-2029 fordelt på tre faser: fase A i 2020, fase B fra 2021-2025 og fase C fra 2026-2029.

Teknik- og Miljøudvalget tog den 24. februar 2020 hovedrenoveringsplanen til efterretning, jf. bilag 1. Der er afsat finansiering til gennemførelse af fase A i 2020, men der mangler finansiering til at gennemføre fase B i perioden 2021-2025.

Fase B indeholder en gennemgribende renovering af især betonkonstruktionerne på Langebro for i alt 258,0 mio. kr. fra 2021-2025, hvilket forudsætter både budgetbevilling og anlægsmåltal.

Need to renewing

Hovedreoveringsplanens fase B fra 2021-2025 indeholder gennemgribende reovering af især Langebros betonkonstruktion, hvilket er absolut nødvendigt for at undgå yderligere skader og nedbrydning af betonen. Nærmere bestemt er bl.a. beton i klappillerum og kontravægte nedbrudt mange steder, hvilket kan give en uligevægt på broklapperne og risiko for nedfald af beton, når broen åbnes. Desuden er betonen nedbrudt i brodækket delvist nedbrudt, hvorfor der er opsat afstivere (jernsøjler). Uden afstivning ville det være nødvendigt med hastigheds- og lastbegrænsninger på Langebro.

Såfremt der ikke afsættes de nødvendige midler til den gennemgribende reovering ved Budget 2021, er der risiko for, at skaderne i broens underliggende konstruktion vil sprede sig til andre dele af broen. Dette vil kunne ødelægge membranen, som vil skulle udskiftes indenfor en kort årrække, hvilket vil koste 119 mio. kr. (2021 p/l), hvis ikke reoveringsarbejderne (fase B) fortsætter i umiddelbar forlængelse af de akutte reparationer i 2020.

Indhold

Langebros betonkonstruktion er flere steder helt eller delvist nedbrudt. Den gennemgribende reovering, især af Langebros betonkonstruktion, er næste fase (B) fra 2021-2025 i den vedtagne hovedreoveringsplan, der skal fremtidssikre broens funktionalitet, sikkerhed og levetid.

P-kælderprojektet *Etablering af parkeringspladser under Langebro, Indre By* (BR. 2. februar 2017) afventer betonreoveringen i ramperummene på Sjællandssiden af broen, hvor der på nuværende tidspunkt er opsat afstivning (jernsøjler) på grund af broens tilstand. Afstivningen vil løbende skulle vurderes, og der vil forventeligt blive behov for yderligere opsætning af afstivning, i takt med at skadesomfanget vokser. Uden afstivning ville det være nødvendigt med hastigheds- og lastbegrænsninger på Langebro.

I reoveringsperioden vil der forekomme indsnævring af vognbaner, men forvaltningen har sammen med ekstern rådgiver planlagt reoveringstiltagene i fase B, så kapaciteten og fremkommeligheden på broen opretholdes i dagtimerne, mens reoveringen finder sted. Arbejderne bliver desuden koordineret med andre store infrastrukturopgaver, herunder Lynetteholmen og Østlig Ringvej, og store events i byen, herunder Tour de France-opstart i Danmark og Europamesterskabet i fodbold.

Hovedreoveringsplanens fase B er inddelt i 11 overordnede delreoveringer, betegnet B.1-B.11. Disse fremgår af bilag 3.

Den 24. juni 2020 godkendte Borgerrepræsentationen, at Teknik- og Miljøforvaltningen bemyndiges til at sikre de nødvendige rettigheder og arealer i og omkring Langebro, som er en forudsætning for, at hovedreoveringsplanen fase B og P-kælderprojektet kan gennemføres.

Hvis hovedrenoveringsplanens fase B ikke gennemføres i perioden 2021-2025, vil broens betonvægge, brodæk og betonsøjlerne skulle udskiftes indenfor en kort årrække. I denne periode vil der skulle tilføres yderligere midler til øget særeftersyn af betonen. Endvidere vil der være risiko for, at skaderne i broens underliggende konstruktion vil sprede sig til andre dele af broen, som vil kunne ødelægge membranen.

En udskydelse af den gennemgribende betonrenovering vil desuden udskyde muligheden for at bruge lokaler i ramperum under broen til andet end opbevaring, som er det nuværende anvendelsesformål frem til, renoveringen er gennemført.

Anlægsprojektet har ingen konsekvenser for træer eller for antallet af cykel- eller bilparkeringspladser, men anlægsprojektets gennemførelse vil give mulighed for genåbning af P-kælderen med 134 bilparkeringspladser.

Økonomi

Anlægsprojektet har estimerede anlægsudgifter på 258,0 mio. kr. i perioden 2021-2025 og forventes ibrugtaget december 2025.

Eksekvering af anlægsprojekter i perioden 2021-2025 er afhængig af, at der prioriteres anlægsmåltal i de pågældende år.

Tabel 1 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2021 p/l)	Styringsområde	Kategorisering af anlægsønsker	2021	2022	2023	2024	2025	I alt
B.1. Ramperum Sjælland (P-kælder)	Anlæg	7. Øvrig	50.700	10.000				60.700
B.2. Bro over Kajgade, Sjælland	Anlæg	7. Øvrig		15.900				15.900
B.3. Buefag, Sjælland	Anlæg	7. Øvrig			37.400			37.400
B.4. Buefag, Amager	Anlæg	7. Øvrig			25.700			25.700
B.5. Bro over Kajgade, Amager	Anlæg	7. Øvrig					11.500	11.500
B.6. Ramperum, Amager	Anlæg	7. Øvrig					24.300	24.300
B.7. Klapfag	Anlæg	7. Øvrig				39.900		39.900
B.8. Tværgående tunnel, Thorshavnsvej (nordlig og sydlig)	Anlæg	7. Øvrig					20.000	20.000
B.9. Broklapperne og klapmaskineriet	Anlæg	7. Øvrig				4.500		4.500
B.10. Trapper	Anlæg	7. Øvrig		3.200				3.200
B.11. Murværk	Anlæg	7. Øvrig		10.900				10.900

Udgifter til sikring af arealer og rettigheder	Anlæg	7. Øvrig	4.000					4.000
Udgifter i alt			54.700	40.000	63.100	44.400	55.800	258.000

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojektet er meget kompliceret, og der er derfor afsat 15 % af anlægsomkostningerne, som risikotillæg. Tiltag omkring betonkonstruktioner (B.1.-B.8.) tager udgangspunkt i COWI-rapportens realistiske scenarie, jf. bilag 4. Tiltaget omkring broklapperne og klapmaskineriet (B.9.) stammer fra særeftersynet med Rambøll i efteråret 2019. Tiltagene omkring trapper og murværk (B.10. og B.11.) kommer fra tidligere broundersøgelser foretaget i 2015 i forbindelse med bropakke 3a (BR 30. april 2015). B. 9, B. 10 og B. 11 er derfor ikke indeholdt i COWI rapporten.

Erfaringsmæssigt er brorenoveringsprojekter generelt forbundet med stor usikkerhed, ikke mindst fordi tiltagene ikke har standardkarakter. De 15 % er en almindelig risikovurdering for broarbejder. Den konkrete vurdering af rådgiver af Langebros skadesomfang understøtter, at projektets kompleksitetsgrad og risiko vurderes som høj.

Bevillingstekniske oplysninger

Anlægsprojektet har estimerede anlægsudgifter på 258,0 mio. kr. i perioden 2021-2025.

Table 2 - Investment expenses and derived service expenses

Anlæg (1.000 kr. - 2020 p/l)	Bevil- ling	2021	2022	2023	2024	2025	I alt	*
Anlægsudgift								
B.1. Ramperum Sjælland (P-kælder)	2000	50.700	10.000				60.700	60.700*
B.2. Bro over Kajgade, Sjælland	2000		15.900				15.900	15.900*
B.3. Buefag, Sjælland	2000			37.400			37.400	37.400*
B.4. Buefag, Amager	2000			25.700			25.700	25.700*
B.5. Bro over Kajgade, Amager	2000					11.500	11.500	11.500*
B.6. Ramperum, Amager	2000					24.300	24.300	24.300*
B.7. Klappag	2000				39.900		39.900	39.900*
B.8. Tværgående tunnel, Thorshavns- gade (nordlig og sydlig)	2000					20.000	20.000	20.000*
B.9. Broklapperne og klappmaskineriet	2000				4.500		4.500	4.500*
B.10. Trapper	2000		3.200				3.200	3.200*
B.11. Murværk	2000		10.900				10.900	10.900*
Udgifter til sikring af arealer og rettigheder	2000	4.000						4.000*
Anlægsudgifter i alt		54.700	40.000	63.100	44.400	55.800	258.000	258.000*

Table 3 - Timeliness

Projecting of the investment project is expected to start in January 2021. The investment project is expected to be physically started in January 2021 and completed in December 2025.

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Oktober 2020
Anlægsprojektet forventes igangsat	Januar 2021
Forventet ibrugtagningstidspunkt	December 2025

Other technical information

The budget note has not been reviewed by the committee, and the investment project can be implemented without further committee review, as the full grant is marked with a star.

Bydel og adresse

Bydækkende					
Bispebjerg	Indre by	X	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst
Nørrebro	Østerbro		Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID		X
IT-projekt (KIT)		X

Tidligere afsatte midler

Der er i 2020 omdisponeret i alt 43,7 mio. kr. (42,9 mio. kr. i 2020 p/l) fra bropakke 2a og 3a til akutte reparationer vedr. Langebro, som gennemføres i 2020. Heraf vedrører 1,5 mio. kr. afholdelse af EU-udbud med henblik på at muliggøre tidlig fysisk igangsættelse af hovedrenoveringsprojektet fra 2021, såfremt der bevilges midler til dette.

Bilag

Bilag 1. Hovedrenoveringsplan

Bilag 2. Ekspropriationsbehov

Bilag 3. Fase B - gennemgribende renovering af Langebro

Bilag 4. COWI's rapport, Langebro - Plan for genopretning af betonkonstruktioner år 2020-2025

TM2 Implementering og drift af digital platform (LER 2.0) til opfyldelse af ny lov om registrering af ledningsejere, bydækkende

Baggrund

I 2018 vedtog Folketinget en ny lov om registrering af ledningsejere (LER-loven), som har til formål at videreudvikle det eksisterende ledningsejerregister (LER). Lovgivningen foreskriver, at der skal udvikles en digital platform, hvorfra der kan ske en standardiseret udveksling af ledningsoplysninger. Den digitale platform kaldes LER 2.0.

Formålet er at sikre, at entreprenører, som udfører gravearbejde (graveaktører), får udleveret ensartede og sammenstillede ledningsoplysninger. Derved kan graveskader minimeres.

Loven forpligter kommunerne til at digitalt registrere ledninger på offentlige arealer, herunder bl.a. trafikskabe og ledninger til gadebelysning og signalanlæg i standardformat i LER 2.0 inden for indfasningsperioden, som udløber 30. juni 2023. Vejafvandingsledninger (stikledninger og vejbrønde) har fået fristforlængelse og skal først obligatorisk forefindes og udleveres fra LER 2.0 fra 1. januar 2030. LER-loven stiller en række nye krav til kommunerne, herunder at ledningsoplysninger på offentlige arealer ikke længere er undtaget fra udleveringspligten samt væsentligt kortere tidsfrist for levering af ledningsoplysninger til graveaktører. Med den nye lov forkortes fristen til to timer.

For at Københavns Kommune kan overholde de nye lovkrav, er det nødvendigt, at der bevilliges midler til at kunne gennemføre en større omstillingsproces, herunder lokalisere, registrere og konvertere alle Københavns Kommunes eksisterende ledningsoplysninger, til et digitalt

dataformat. Der er tillige behov for midler til den efterfølgende drift af systemet.

Need to risikosag

For at Københavns Kommune skal kunne overholde kravene i "Lov om ændring af lov om registrering af ledningsejere", herunder at ledningsoplysninger i offentlig vej ikke længere er undtaget fra udleveringspligten, samt at tidsfristen for udlevering af ledningsoplysninger reduceres væsentligt, er det nødvendigt, at der bevilliges midler til at gennemføre en større omstillingsproces samt til den efterfølgende varige systemdrift.

Hvis en ledning ikke er registreret i LER, og denne ledning efter overgangsdatoen medio 2023 graves over af en graveaktør, kan Københavns Kommune ikke kræve erstatning for skaderne på ledningen af graveaktøren. Registrerer Københavns Kommune sine ledninger i LER, minimeres risikoen for graveskade, og hvis ledningen graves over, kan kommunen kræve erstatning.

Indhold

I henhold til den nye LER-lov skal alle ledninger være registreret digitalt og have tilknyttet en række oplysninger. Det drejer sig bl.a. om forsyningsart og den nøjagtige placering af en given ledning. Som noget nyt skal alle fremtidige ledninger også registreres med dybde fra 2023.

Hvis en ledning, som ikke er registreret i LER 2.0, graves over af en graveaktør, både private entreprenører eller offentlige som kommunen selv, efter udløbet af indfasningsperioden medio 2023, kan Københavns Kommune ikke kræve erstatning for skaderne på ledningen af graveaktøren. Registrerer Københavns Kommune ledninger korrekt minimeres risikoen for graveskader, og hvis ledningen graves over, kan kommunen kræve erstatning. Herved beskyttes værdien af kommunens anlægsinvesteringer. For ledninger ved klimaløsninger, som HOFOR har medfinansieret gælder det ydermere, at kommunen har erstatningsansvar over for HOFOR i tilfælde af skader på sådanne ledninger.

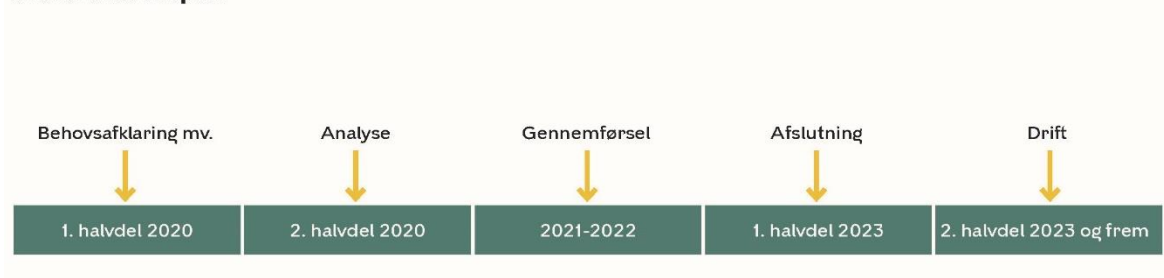
Københavns Kommune er ledningsejer af op mod 30 forskellige ledningstyper, herunder bl.a. belysningskabler, klimatilpasningsanlæg, vejbrønde og stikledninger til afledning af regnvand. Der er i dag kun sporadisk registrering af kommunens ledninger i systemer. Der ligger desuden en del oplysninger i kommunens fagsystemer, eDoc eller fysiske arkiver samt hos eksterne samarbejdspartnere som HOFOR og Citelum.

Disse oplysninger er med LER 2.0 omfattet af udleveringspligten over for graveaktører, som vedrører alle allerede registrerede oplysninger, uanset karakteren af den nuværende registrering. Der udestår således et ganske omfattende arbejde med få lokaliseret og samlet eksisterende ledningsoplysninger og konvertere dem - fra typisk pdf eller word - til et digitalt dataformat. Herunder mangler ca. 9.000 stikledninger og vejbrønde at blive registreret, da de ikke tidligere har været omfattet af

registreringskravet. Derudover skal de kommende klimatilpasningsløsninger også registreres.

For at forvaltningen skal kunne nå i mål med alle registreringer og forberedelse af det nye system, inden den lovbestemte indfasningsperiode udløber 30. juni 2023, er det nødvendigt, at der bevilges midler med Budget 2021 til gennemførelse af dette arbejde. Indledende og overordnet behovsafklaring og analyse gennemføres i 2020 inden for forvaltningens egen ramme. Der er tillige behov for midler til den efterfølgende drift af systemet.

Overordnet tidsplan

Overordnede målsætninger og effekter

Den overordnede målsætning med budgetforslaget er at sikre, at Københavns Kommune vil kunne overholde kravene i den nye LER-lovgivning.

Økonomi

Initiativet har estimerede serviceudgifter på 1,9 mio. kr. i 2021, 1,9 mio. kr. i 2022 og 2,8 mio. kr. i 2023 og 1,3 mio. kr. årligt i 2024 og frem. Udgifterne i perioden januar 2021 – juni 2023 på i alt 6,0 mio. kr. regnes som egentlige implementeringsudgifter, mens senere udgifter er varige driftsudgifter. Initiativet forventes ibrugtaget fra januar 2021.

Tabel 1 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2021 p/l)	Styrings- område	2021	2022	2023	2024	I alt
KIT-visitering mv.	Service	190				190
Ekstern tjenesteyder	Service	150	150	150	150	600
Registrering 9.000 Stikledninger/vejbrønde	Service	220	220	220		660
Registrering gadebelysning, signalanlæg, spoler, klima- og LAR-projekter mv	Service	385	385	220		990
Lokalisering og registrering af alle tilgængelige ældre ledningsoplysninger i Københavns Kommune	Service	510	510	510		1.530
Test og konvertering af alle data til datamodel	Service	490	490	490		1.470

Set-up for varig drift af LER besvarelser	Service		180	1.160	1.160	2.500
Udgifter i alt		1.945	1.935	2.750	1.310	7.940

Bevillingstekniske oplysninger

Initiativet har estimerede serviceudgifter på 1,9 mio. kr. i 2021, 1,9 mio. kr. i 2022 og 2,8 mio. kr. i 2023 og 1,3 mio. kr. årligt i 2024 og frem.

Tabel 2 - Serviceudgifter

Service (1.000 kr. - 2021 p/l)	Bevilling	2021	2022	2023	2024	I alt
Tidsbegrænsede projektudgifter	1000	1.795	1.605	1.440		4.840
Varige serviceudgifter	1000	150	330	1.310	1.310	3.100
Serviceudgifter i alt		1.945	1.935	2.750	1.310	7.940

Tabel 3 - Tidsangivelse

Initiativet forventes ibrugtaget januar 2021.

Tidsangivelse	Måned og år
Forventet ibrugtagningstidspunkt	Januar 2021

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har ikke tidligere været udvalgsbehandlet, og projektet kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling

Bydel og adresse

Bydækkende					X
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst	
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest	

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID		X
IT-projekt (KIT)		X

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere afsat midler til formålet.

TM3 Indtægtsudfordring vedrørende erhvervsgebyrer

Baggrund

Der blev i Budget 2017 afsat en bevilling på 27,1 mio. kr. årligt (2021 p/l) fra 2017 til og med 2020 til afgiftsfritagelse af en række takster/gebyrer vedrørende bylivsaktiviteter på offentlig vej.

Teknik- og Miljøudvalget besluttede den 25. maj 2020 at genindføre disse takster fra 2021 og frem. Staten har ændret reglerne for opkrævning af taksterne, og Teknik- og Miljøforvaltningen vil derfor fremover kun kunne opkræve 4,1 mio. kr. årligt. Der udestår dermed en indtægtsudfordring på 23,0 mio. kr. årligt i 2021 og frem.

Need to risikosag

Budgetnotatet er need to. Hvis ikke der afsættes midler til håndtering af indtægtsudfordringen, vil det medføre krav om besparelser i driften i Teknik- og Miljøforvaltningen.

Indhold

Bevillingen i Budget 2017 var en forlængelse af tidligere bevillinger til afgiftsfritagelse på området, hvor man tilbage fra Overførselssagen 2011-2012 og de følgende års budgetforhandlinger havde afskaffet gebyrerne i kortere eller længere perioder. Størrelsen på gebyrerne var før afgiftsfritagelsen fastsat med udgangspunkt i den daværende vejlov, og gebyrerne havde med afsæt heri en fremkommelighedsregulerende funktion.

Afgiftsfritagelsen af bylivsaktiviteterne omhandlede følgende erhvervsgebyrer, som nu genindføres, såfremt taksterne godkendes med budgettet for 2021:

- Mobilt gadesalg
- Filmoptagelser

- Vareudstillinger
- Udeservering
- Faste studepladser

Vejloven blev ændret i 2015, så der nu kun er mulighed for at opkræve de direkte og indirekte omkostninger forbundet med at meddele tilladelse til bylivsaktiviteter på offentlig vej. Ændringen af vejloven betyder, at Teknik- og Miljøforvaltningen ikke kan genindføre taksterne til niveauet før afgiftsfritagelsen. Teknik- og Miljøforvaltningen kan opkræve anslået 4,1 mio. kr. årligt fra 2021 og frem, og der udestår dermed en indtægtsudfordring på 23,0 mio. kr. årligt fra 2021 og frem.

Da Vejloven trådte i kraft den 1. juli 2015, fremgik det ikke, at beregningsgrundlaget for gebyrfastsættelsen var ændret, og i forarbejdet til Vejloven fremgik det, at formålet var at lovfæste tidligere praksis på området. Det præciseres først i vejledningen til Vejloven, offentliggjort den 13. januar 2016, at gebyrerne skal svare til de direkte og indirekte omkostninger forbundet med den forretningsmæssige, ikke trafikale, råden over vejarealet.

Da lovændringen i hele forarbejdet blev italesat som lovfæstelse af tidligere administrativ praksis, blev der ved forlængelse af afgiftsfritagelsen af bylivsaktiviteterne med Budget 2017 taget udgangspunkt i de adfærdsregulerende takster og indtægtsbudgetter forbundet hermed. Først i forbindelse med en afgørelse fra Vejdirektoratet i maj 2018 blev det tydeliggjort, at taksterne skulle genberegnes. KL har i forbindelse med en retssag, som Østre Landsret afgjorde den 3. juli 2020, bekræftet Teknik- og Miljøforvaltningens forventning om, at den nye vejlov ikke ville ændre retstilstanden for kommunerne, og at der derfor ikke var grund til økonomiske forhandlinger. Teknik- og Miljøforvaltningen er derfor ikke tidligere blevet kompenseret for den indtægtsudfordring, som lovændringen medførte. Som følge af Østre Landsrets dom af den 3. juli 2020 har KL udtalt, at de vil kræve nye forhandlinger med staten. Såfremt der med dette budgetnotat tildeles midler til Teknik- og Miljøforvaltningen, vil en eventuel DUT-kompensation tilfalde kassen.

Overordnede målsætninger og effekter

Genindførelse af erhvervsgebyrerne forventes at reducere generne forbundet med fremkommeligheden omkring de områder, hvor der er udeservering og vareudstillinger.

Hvis der ikke afsættes midler til at håndtere indtægtsudfordringen, vil Teknik- og Miljøforvaltningen skulle finde besparelser i form af generelle serviceforringelser inden for forvaltningens ramme.

Økonomi

Indtægtsudfordringen har estimerede driftsudgifter på 23,0 mio. kr. årligt i 2021 og frem. Projektet forventes ibrugtaget i januar 2021.

Tabel 1 – Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. – 2021 p/l)	Styrings- område	2021	2022	2023	2024	I alt
Bevillingsudløb	Service	27.122	27.122	27.122	27.122	108.488
Mobilt gadesalg	Service	-996	-996	-996	-996	-3.984
Filmoptagelser	Service	-621	-621	-621	-621	-2.484
Vareudstillinger	Service	-586	-586	-586	-586	-2.344
Udeservering	Service	-932	-932	-932	-932	-3.728
Faste stadepladser	Service	-977	-977	-977	-977	-3.908
Udgifter i alt		23.010	23.010	23.010	23.010	92.040

De forventede indtægter, som gebyrerne vil generere, fremgår af tabellen med negativt fortegn.

Bevillingstekniske oplysninger

Indtægtsudfordringen har estimerede driftsudgifter på 23,0 mio. kr. årligt i 2021 og frem. Projektet forventes ibrugtaget i januar 2021.

Tabel 3 – serviceudgifter

Service (1.000 kr. – 2021 p/l)	Bevilling	2021	2022	2023	2024	I alt
Serviceudgifter						
Indtægtsudfordring efter genindførelse af erhvervsgebyrer	1000	23.010	23.010	23.010	23.010	92.040
Serviceudgifter i alt		23.010	23.010	23.010	23.010	92.040

Tabel 3 – Tidsangivelse

Initiativet forventes ibrugtaget i januar 2021.

Tidsangivelse	Måned og år
Forventet ibrugtagningstidspunkt	Januar 2021

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotat har ikke været udvalgsbehandlet og kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling.

Bydel og adresse

Bydækkende					X
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst	
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest	

Tidligere afsatte midler

Ved Overførelsessagen 2011-2012 blev der bevilget midler til at afgiftsfritage udeservering på forsøgsbasis i 2012. Ved Budget 2013 blev der afsat midler til at afskaffe gebyret for udeservering, mobilt gadesalg og filmoptagelser samt reducere gebyret for vareudstilling fra 2013 til og med 2016. Ved overførelsessagen 2012-2013 blev der afsat midler til at afskaffe stadeafgifter i 2013 samt fjerne afgiften for vareudstillinger på forsøgsbasis i 2013. Herudover indgik hensigtserklæring om, at afgiftsfritagelse af udeservering i 2017 skulle indgå i juniindstillingen for Budget 2014. Ved

Budget 2014 blev der afsat midler til at fastholde afgiftsfritagelsen for vareudstillinger og stadepladser fra 2014 til og med 2017. Ved Budget 2017 blev der afsat midler til at videreføre afgiftsfritagelsen for bylivsaktiviteterne; mobilt gadesalg, filmoptagelser, vareudstillinger, udeservering og faste stadepladser.

<i>(1.000 kr., løbende p/l)</i>	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Overførselssag 2011-2012	15.000								
Budgetaftale 2013		15.000	15.000	15.000	15.000				
Overførselssag 2012-2013		8.940				12.200			
Budgetaftale 2014			9.200	9.200	9.200	9.200			
Budgetaftale 2017						3.200	25.700	25.700	25.700
Afsatte midler i alt	15.000	23.940	24.200	24.200	24.200	24.600	25.700	25.700	25.700

TM4 Skattefinansiering af erhvervsaffaldsområdet

Baggrund

Som en del af Finanslovsaftalen for 2019 og den efterfølgende lovændring, (Lov nr. 119 af 20. december 2018), har Folketinget afskaffet det lovpligtige erhvervsaffaldsgebyr. Lovændringen betyder, at kommunerne pr. januar 2019 ikke længere må opkræve et generelt administrationsgebyr hos virksomhederne. Kommunerne er forpligtede til at udføre de samme myndighedsopgaver på området som hidtil, men disse skal fremover skattefinansieres.

På Finansloven for 2019 blev der afsat en pulje til forhandling i forbindelse med DUT-processen, som skal håndtere kommunernes finansieringsbehov som følge af lovændringen. Afklaringen af DUT-kompensationen blev udsat til medio 2020, hvorfor der blev afsat en 1-årig bevilling i Budget 2020.

Dette budgetnotat omhandler udgifterne til håndtering af de lovpligtige opgaver på området, som ikke bliver dækket af DUT-kompensationen.

Need to risikosag
Hvis der ikke afsættes midler til at dække differencen mellem de afsatte DUT-midler og budgetbehov, vil Teknik- og Miljøforvaltningen skulle afholde udgifterne indenfor egen ramme, da der er tale om lovpligtige opgaver. Dette vil medføre besparelser indenfor Teknik- og Miljøudvalgets ramme og dermed serviceforringelser.

Indhold

I det følgende beskrives det finansieringsbehov, der følger af lovændringen, og som er en forudsætning for at kunne udføre de lovpligtige opgaver på erhvervsaffaldsområdet og sikre en miljømæssig forsvarlig håndtering af erhvervsaffald.

Erhvervsaffaldsgebyret blev i perioden 2010 til og med 2018, i henhold til lovkrav herom, opkrævet hos alle aktive virksomheder i Københavns Kommune med enkelte undtagelser, der følger af særskilt bekendtgørelse. I 2018 blev der opkrævet et årligt gebyr på 585 kr. pr. virksomhed svarende

til en samlet indtægt på ca. 14,8 mio. kr. Indtægterne har udover de lovpligtige områder, jf. nedenfor, også finansieret selve opkrævningsopgaven, en række politisk besluttede, men ikke-lovpligtige udviklingsopgaver, herunder initiativer under Ressource- og Affaldsplan, og afvikling på tidligere års underskud.

I budgetnotatet søges om midler til at finansiere de lovpligtige myndighedsopgaver, hvor behovet udgør 2,7 mio. kr. i 2021, 2,2 mio. kr. i 2022 og 2,0 mio. kr. årligt i 2023 og frem. Beløbene er beregnet med udgangspunkt i differencen mellem den afsatte DUT-kompensation og udgifterne til lovpligtig opgaveløsning på området.

De lovpligtige opgaver inkluderer:

- Lovpligtig myndighedsbehandling på erhvervsaffaldsområdet
- Udgifter til sagsbehandling vedrørende flytning af forurenede jord
- Udgifter til klagesagsbehandling af tidligere års gebyropkrævninger

Ud over de lovpligtige opgaver er der en række erhvervsrettede projekter i *Ressource- og Affaldsplan 2024*, som Borgerrepræsentationen godkendte den 17. december 2018, der ligeledes var forudsat finansieret via gebyret. Finansieringen af disse tiltag er ikke indeholdt i dette budgetnotat, da udgifterne ikke har karakter af need to. Til finansiering af disse har forvaltningen udarbejdet budgetnotat *TM25 Erhvervsrettede indsatser på affaldsområdet* til Budget 2021.

Resultatet af DUT-forhandlinger og uddybning af de lovpligtige opgaver fremgår nedenfor.

Lovpligtig myndighedsbehandling på erhvervsaffaldsområdet

Den lovpligtige myndighedsbehandling omfatter blandt andet generel vejledning af virksomheder om affaldshåndtering, udarbejdelse og vedligeholdelse af regulativer, anmeldelse af byggeaffald, udtalelser i byggesager og anvisning af affald. Der er tale om opgaver, som kommunerne er forpligtede til at udføre i henhold til miljølovgivningen.

Disse opgaver udgør i Københavns Kommune ca. 5,9 mio. kr. årligt, som primært dækker løn til miljøsagsbehandlere og driftsudgifter til IT-systemer.

Lovpligtig sagsbehandling vedrørende jordflytning

Den nye lovgivning beskriver, at der i januar 2019 igangsættes et arbejde om fastsættelse af regler for fremtidig gebyrfinansiering af konkrete anvisninger, anmeldelse og dokumentation af jordflytninger, også kaldet områdeklassificering. Udgiftsbehovet udgør ca. 1,7 mio. kr. årligt. Som ovenfor nævnt har staten udmeldt, at en bekendtgørelse herom træder i kraft medio 2020, men denne er endnu ikke sendt i høring. Der forventes ikke nogen afklaring på dette i 2020. Denne opgave skal derfor finansieres af den afsatte DUT-kompensation.

Udgifter til klagesagsbehandling af tidligere års gebyropkrævninger

Med afskaffelsen af det lovpligtige erhvervsaffaldsgebyr vil der fremover ikke skulle ske opkrævning på området. Der vil dog i de kommende år fortsat være udgifter til håndtering af klager vedrørende tidligere års opkrævninger, da Københavns Kommune i dag har et tilgodehavende i form af ubetalte gebyrer på ca. 18,9 mio. kr. Endelig afklaring af kravene er blevet forsinket som følge af en retssag om hjemmel til opkrævning af gebyret. Denne sag forventes først afklaret i november 2020. Der vurderes på den baggrund at være behov for 1 årsværk i 2021 og ¼ årsværk i 2022 til klagesagsbehandling. Herudover vil der være driftsudgifter på 0,1 mio. kr. i 2021 og 0,03 mio. kr. i 2022 til afregning med ekstern IT-leverandør, der sikrer adgang til dokumentation for tidligere års opkrævninger.

Resultat af DUT-forhandlinger

Der er med økonomiaftalen for 2021 afsat DUT-midler til kommunernes håndtering af opgaverne. Københavns Kommunes andel af den samlede DUT-kompensation er 10,5 mio. kr. i 2020, som tilfalder kassen, og 5,6 mio. kr. årligt fra 2021 og frem, og der er derfor tale om en skæv DUT, hvor kompensationen ikke modsvarer de faktiske udgifter.

Staten har i marts 2020 udmeldt, at en bekendtgørelse om gebyrfinansiering af dele af opgaverne vedrørende jordflytning ville blive sendt i høring. Dette er imidlertid endnu ikke sket, og opgaven skal skattefinansieres af den samlede DUT-kompensation på 5,6 mio. kr. Hvis bekendtgørelsen senere udstedes, og der kommer hjemmel til opkrævning af gebyrer, forventes der en negativ DUT.

Overordnede målsætninger og effekter

Formålet er at sikre finansiering og måltal til en række lovpligtige områder på erhvervsaffaldsområdet, så erhvervsaffald fortsat kan håndteres miljømæssigt forsvarligt.

Økonomi

Initiativerne har estimerede driftsudgifter på 2,7 mio. kr. i 2021, 2,2 mio. kr. i 2022 og 2,0 mio. kr. årligt i 2023 og frem.

Table 1 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2021 p/l)	Styrings- område	2021	2022	2023	2024	I alt
Lovpligtig myndighedsbehandling	Service	5.900	5.900	5.900	5.900	23.600
Lovpligtig sagsbehandling vedr. jordflytning	Service	1.700	1.700	1.700	1.700	6.800
Sagsbehandling vedr. gebyrklager	Service	700	200			900
DUT-kompensation		-5.551	-5.551	-5.551	-5.551	-22.204
Udgifter i alt		2.749	2.249	2.049	2.049	9.096

Bevillingstekniske oplysninger

Initiativerne har estimerede driftsudgifter på 2,7 mio. kr. i 2021, 2,2 mio. kr. i 2022 og 2,0 mio. kr. i 2023 og frem. Initiativerne forventes ibrugtaget i januar 2021.

Tabel 2 - serviceudgifter

Service (1.000 kr. - 2021 p/l)	Bevilling	2021	2022	2023	2024	I alt
Serviceudgifter						
-Lovpligtig myndighedsbehandling	1000	5.900	5.900	5.900	5.900	23.600
-Lovpligtig sagsbehandling vedr. jordflytning	1000	1.700	1.700	1.700	1.700	6.800
-Sagsbehandling vedr. gebyrklager	1000	700	200			900
-DUT-kompensation	1000	-5.551	-5.551	-5.551	-5.551	-22.204
Serviceudgifter i alt		2.749	2.249	2.049	2.049	9.096

Tabel 3 - Tidsangivelse

Initiativerne forventes ibrugtaget i januar 2021

Tidsangivelse	Måned og år
Forventet ibrugtagningstidspunkt	Januar 2021

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har ikke været udvalgsbehandlet og kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling.

Bydel og adresse

Bydækkende					X
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst	
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest	

Tidligere afsatte midler

Der blev afsat 8,0 mio. kr. i budgetaftalen for 2020 som en midlertidig bevilling i afventning af DUT-kompensation. DUT-kompensationen på 10,5 mio. kr. for 2020 tilfalder derfor kommunekassen.

(1.000 kr., løbende p/l)	2019	2020
Budget 2020		8.000
Afsatte midler i alt		8.000

TM12 Forandringsplaner for ghettoområderne Lundtoftegade og Hørgården

Baggrund

Borgmesterforum har givet tilslutning til en *Københavnermodel* for arbejdet med udsatte boligområder. Et centralt element i modellen er et princip om, at der skal udarbejdes og realiseres forandringsplaner for alle boligområder, der er udpeget som ghettoområder på statens ghettoliste.

Dette budgetnotat omhandler udarbejdelse af forandringsplaner for de to boligområder Lundtoftegade og Hørgården. Forandringsplanerne skal sikre en langsigtet og helhedsorienteret udvikling af områderne.

Indhold

Københavns Kommune har pr. 1. december 2019 seks boligområder på statens ghettoliste. Statens kategori for områderne fremgår af parenteser:

- Mjølnerparken (hård ghetto)
- Tingbjerg/Utterslevhuse (hård ghetto)
- Bispeparken (ghetto)
- Aldersrogade (ghetto)
- Lundtoftegade (ghetto)
- Hørgården (ghetto)

Med dette budgetnotat søges der midler til at udvikle forandringsplaner for henholdsvis Lundtoftegade og Hørgården.

Det skal bemærkes, at for områderne Bispeparken og Aldersrogade er arbejdet med at udvikle forandringsplaner allerede igangsat. Der udarbejdes ikke forandringsplaner for Tingbjerg og Mjølnerparken. Det skyldes, at områderne i kraft af deres status som hårde ghettoområder er omfattet af en særlig lovbestemt *udviklingsplan*, som indeholder redskaber til at nedbringe andelen af almene familieboliger i det pågældende boligområde til maksimalt 40 pct. inden 1. januar 2030.

Udarbejdelse af forandringsplaner for Lundtoftegade og Hørgården

Arbejdet med forandringsplanen kan inddeles i to faser: En *udarbejdelsesfase*, hvor indsatsen planlægges og konkretiseres, og en *realiseringsfase*, hvor planens enkeltelementer gennemføres. Der søges med dette notat midler til udarbejdelsesfasen.

I udarbejdelsesfasen af forandringsplanerne for Lundtoftegade og Hørgården vil der være fokus på nedenstående spor, som er blevet identificeret i Teknik- og Miljøforvaltningens foranalyser:

- **Boligudbud** – tilpasning af boligtyper og størrelser, der kan understøtte en balanceret beboersammensætning
- **Forbindelser til den omkringliggende by** – forbedring og etablering af nye forbindelser skaber trafik, synlighed og åbner området op
- **Erhverv og offentlige tilbud** – fokus på kommunale funktioner og andre tilbud som kilde til tryghed, byliv og attraktivitet
- **Arkitektur og livet mellem husene** – fokus på at højne kvaliteten og områdets attraktivitet samt forbedre oplevelsen af hjemlighed og tryghed i de nære omgivelser
- **Byrum** – fokus på potentialet for at invitere ind i området og skabe rekreative tilbud til beboere
- **Fælles vision** – etablering af en fælles vision for området, der sætter retning for den ønskede udvikling
- **Kernedrift** – fokus på hvordan fysiske indsatser understøtter styrket kernedrift og andre kommunale indsatser
- **Organisering** – herunder samarbejdet med boligorganisationer og øvrige relevante samarbejdspartnere
- **Dialog** – plan for dialog med beboerne igennem samarbejdet med boligorganisationerne.

For at føre forandringsplanerne ud i livet vil der være behov for en realiseringsfase, som forvaltningen vil søge om midler til i fremtidige budgetforhandlinger. Disse kan blandt andet omhandle anlæg af ny infrastruktur, der binder området bedre sammen med den omgivende by, anlæg af nye attraktioner og byrum i området samt offentlige tilbud.

Overordnede målsætninger og effekter

Indsatsen understøtter Borgmesterforums principper for håndtering af parallelsamfundslovgivningen i form af *Københavnmodellen* og de overordnede principper for udviklingen i udsatte boligområder.

Budgetnotatet understøtter ligeledes implementeringen af *Politik for Udsatte Byområder* ved at bidrage til visionen om, at København skal være en by uden udsatte byområder, og milepælen om, at de udsatte byområder skal være halvt så udsatte i 2025 sammenlignet med 2017.

Økonomi

Projektet har estimerede driftsudgifter på 0,7 mio. kr. i 2021, 2,0 mio. kr. i 2022 og 0,7 mio. kr. i 2023. Projektet forventes ibrugtaget løbende frem til medio 2023.

Det forventes som udgangspunkt, at de første budgetinitiativer affødt af forandringsplanerne vil indgå i budgetforhandlingerne om Budget 2024. Det kan blive aktuelt at fremsætte budgetnotater tidligere eksempelvis for at bakke op om allerede igangsatte initiativer i områderne. Omvendt kan det tage længere tid at kvalificere enkelte projekter, der er en del af forandringsplanen, og de vil derfor bringes ind i budgetforhandlingerne i de følgende år.

Tabel 1 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2021 p/l)	Styringsområde	2021	2022	2023	2024	I alt
Rådgiverbistand til analyse og kvalificering af projekter	Service		600			600
Forandringsplan for Lundtoftegade	Service	344	687	344		1.375
Forandringsplan for Hørgården	Service	344	687	344		1.375
Udgifter i alt		688	1.974	688		3.350

Koordinering og/eller synergi med genopretningsprojekter og andre projekter

Forvaltningen vil foreslå i byfornyelsesredegørelsen i foråret 2021, at der igangsættes områdefornyelser med udgangspunkt i Lundtoftegade og Hørgården. Det forventes, at forandringsplanerne og områdefornyelsens såkaldte kvarterplaner, der beskriver indsatser, metoder og mål for områdefornyelsen i boligområdet, fremlægges til vedtagelse samtidig medio 2023. Der er store gevinster ved at sammentænke udviklingen af de to indsatser, herunder er der mulighed for at kunne forankre de fysiske projekter i regi af områdefornyelsen. Forvaltningen har erfaring med dette fra de igangsatte områdefornyelser i de to udpegede ghettoområder (Bispeparken og Aldersrogade), som der lige nu udvikles forandringsplaner for.

Der kan skabes synergier mellem de fysiske forandringer og det boligsociale arbejde, da Københavns Kommune medfinansierer det boligsociale arbejde, der gennemføres i Hørgården og Lundtoftegade.

Endelig vil der være sammenhæng og synergi til budgetnotatet *TM21g Cykelstiforbindelser til Hørgården, Amager Vest*, hvor Teknik- og Miljøforvaltningen søger om midler til nye cykelforbindelser, der binder Hørgården sammen med den øvrige by. Dette sker i forlængelse af et infrastrukturprojekt, hvor Boligorganisationen 3B vil forbedre forbindelser og byrum i Hørgården. Landsbyggefonden har bevilliget 67,4 mio. kr. til infrastrukturprojektet.

Bevillingstekniske oplysninger

Projektet har estimerede driftsudgifter på i alt 3,4 mio. kr. i perioden 2021-2023. Udgifterne inkluderer midler til rådgiverbistand på 0,6 mio. kr. i

projektets løbetid til eksempelvis volumenstudier af bebyggelsesmuligheder, tekniske undersøgelser, workshops med videre.

Tabel 2 - serviceudgifter

Service (1.000 kr. - 2021 p/l)	Bevilling	2021	2022	2023	2024	I alt
Serviceudgifter						
Rådgiverbistand til analyse og kvalificering af projekter	1000		600			600
Forandringsplan for Lundtoftegade	1000	344	687	344		1.375
Forandringsplan for Hørgården	1000	344	687	344		1.375
Serviceudgifter i alt *		688	1.974	688		3.350

*Svarer samlet set til to årsværk i en 2-årig periode.

Tabel 3 - Tidsangivelse

Projektet forventes ibrugtaget juli 2023.

Tidsangivelse	Måned og år
Forventet ibrugtagningstidspunkt	Juli 2023

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har ikke været udvalgsbehandlet. Forandringsplanerne vil blive forelagt Teknik- og Miljøudvalget, Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen, når de er udarbejdet. Det forventes, at forandringsplanerne vil blive forelagt til politisk godkendelse medio 2023.

Bydel og adresse

Bydækkende						
Bispebjerg		Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst	
Nørrebro	X	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest	X

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEo/ByK/KEID		X
IT-projekt (KIT)		X

Tidligere afsatte midler

Med overførselssagen 2018-2019 blev der afsat 3,7 mio. kr. til analyse og opstart i alle fem udpegede ghettoområder og i første omgang udarbejdelse af to forandringsplaner for Bispeparken og Aldersrogade.

(1.000 kr., løbende p/l)	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Overførselssagen 2018-2019							3.700	
Afsatte midler i alt							3.700	

TM19 Boligsociale helhedsplaner i København

Baggrund

Københavns boligsociale helhedsplaner er centrale i kommunens arbejde med at understøtte udviklingen af byens udsatte byområder. De boligsociale helhedsplaner i Urbanplanen, Amagerbro, Sigynsgade/Aldersrogade og Mimersgade udløber i 2022. Budgetnotatet skal sikre, at kommunen kan medfinansiere disse helhedsplaner. Hvis kommunen ikke bidrager med medfinansiering, vil Landsbyggefondens boligsociale midler gå tabt i forhold til disse udsatte byområder i København.

Samtidig skal budgetønsket bidrage til udvikling af den fremadrettede indsats, hvor regeringens grønne boligaftale og Landsbyggefondens nye regulativ og vejledning for boligsociale indsatser reducerer Landsbyggefondens støtte til boligsociale helhedsplaner i områder, der ikke er udpeget på statens ghettoliste. Dette gælder for helhedsplaner, der prækvalificeres i perioden fra januar 2020. Det kræver en nytænkning af den kommunale indsats for at kunne leve op til ambitionen fra *Politik for udsatte Byområder* om et København uden udsatte boligområder. Fokus vil være på en effektiv og evidensbaseret boligsocial indsats, der sikrer sammenhæng, synergi og optimering på tværs af kommunens forvaltningers boligsociale indsatser – og som målrettes de boligområder, hvor der er størst behov.

Indhold

Boligsociale helhedsplaner

I regeringens Boligaftale 2014 og Hovedaftale mellem Københavns Kommune og den almene boligsektor for 2015-2018 har parterne forpligtet sig til et tæt samarbejde om en resultatskabende boligsocial indsats. Som led i dette samarbejde Københavns Kommune og de almene boligorganisationer i dag om 13 boligsociale helhedsplaner, som løber tidsmæssigt forskudt på fireårige bevillinger.

Københavns Kommune og byens almene boligorganisationer deler 25 %-medfinansiering af helhedsplanerne, mens Landsbyggefonden finansierer 75 % af helhedsplanernes samlede budget.

Med dette budgetnotat søges om midler til at sikre den kommunale medfinansiering til de boligsociale helhedsplaner, som planmæssigt skal prækvalificeres og udarbejdes i perioden 2021-2022 med opstart i 2022-2023. Den kommunale medfinansiering søges et år før selve igangsættelse af nye boligsociale helhedsplaner for, at de ansøgende parter kan forberede og konkretisere indholdet i de kommende helhedsplaner med udgangspunkt i, at den kommunale medfinansiering er sikret.

De almene boligområder, der søges om kommunal medfinansiering til, er udsatte almene boligafdelinger i områderne omkring: Urbanplanen, Amagerbro, Sigynsgade/Aldersrogade og Mimersgade. Disse boligområder er alle udsatte jævnfør *Politik for Udsatte Byområder*. Sigynsgade/Aldersrogade og Hørgården i Urbanplanen er begge på regeringens ghettoliste og er dermed berettiget til de 75 % finansieringsstøtte fra Landsbyggefonden.

De fire indsatsområder som helhedsplanerne skal arbejde med er; beskæftigelse, kriminalitetsforebyggelse, uddannelse og livschancer samt sammenhængskraft og medborgerskab. Alle indsatsområder understøtter kommunen og boligorganisationernes fælles ambition om at løfte boligområderne af regeringens ghettoliste og fastholde boligområderne i en positiv og social bæredygtig udvikling.

Forvaltningen søger også om midler til at projektlede og koordinere arbejdet med at prækvalificere, udvikle og drifte alle byens boligsociale helhedsplaner, herunder sikre en tæt kobling mellem helhedsplanernes aktiviteter og indsætterne i kommunens fagforvaltninger. Hermed vil forvaltningen fortsat deltage i den boligsociale organisering og vil overvåge udviklingen i områderne, og derigennem følge op på effekten af den kommunale medfinansiering.

Nye præventive redskaber

Ovenstående arbejde vil blive suppleret af en indsats, der skal adressere konsekvenserne af Landsbyggefondens nye regulativ, hvori Landsbyggefondens bidrag knyttes mere snævert til statens ghettoliste. Det vil betyde, at områder, som ikke er udpeget på statens liste, kan forvente en reduceret støtte i fremtiden. Det skaber et behov for, at Teknik- og Miljøforvaltningen sætter større fokus på, hvordan kommunen kan arbejde med nye præventive redskaber for at løfte de områder, der fortsat er udsatte, på trods af Landsbyggefondens manglende muligheder for at tildele støtte.

Det skal bemærkes, at nærværende budgetnotat har sammenhæng til budgetnotaterne vedrørende kommunens øvrige udsat by-indsatser og indsatser til opfyldelse af Parallelsamfundslovgivningen.

Overordnede målsætninger og effekter

De boligsociale helhedsplaner og den boligsociale indsats medvirker generelt til at bryde parallelsamfund, sikre trygge og stimulerende opvækstvilkår og give beboerne gode forudsætninger for at få fodfæste i uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet. De boligsociale indsatser støtter dermed op om målene i *Politik for Udsatte byområder* og forvaltningernes initiativer for opfyldelse af Parallelsamfundslovgivningen. Endelig deler indsatsen kommunens ambition om, at boligområderne når op på niveau med det øvrige København på udvalgte parametre.

Økonomi

Projektet har estimerede anlægs- og serviceudgifter på 3,7 mio. kr. i 2022, 3,8 mio. kr. om året i 2023-2025 og 2,2 mio. kr. i 2026. Projektet forventes ibrugtaget i januar 2022. Serviceudgifterne sikrer en videreførelse af eksisterende årsværk i forvaltningen i årene 2022-2026. Beløbene for anlæg er udregnet efter den kommunale støtte, der udbetales til de boligsociale helhedsplaner i år 2020, p/l-fremskrevet og medregnet 5% til uforudsete udgifter. Risikofaktoren tager højde for Landsbyggefondens mulige regulering af støttebeløbet og dermed kommunens beløb til medfinansiering.

Eksekvering af anlægsprojekter i 2022 er afhængig af, at der tilføres anlægsmåltal i 2022 og frem.

Tabel 1 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2021 p/l)	Styringsområde	2021	2022	2023	2024	2025	2026	I alt
Obligatorisk medfinansiering til boligsociale indsatser - koordination	Service		2.061	2.061	2.061	2.061	2.061	10.305
Obligatorisk medfinansiering til boligsociale indsatser - udbetaling til de almene boligorganisationer	Anlæg		1.650	1.765	1.765	1.765	115	7.060
Udgifter i alt			3.711	3.826	3.826	3.826	2.176	

Bevillingstekniske oplysninger

Projektet har estimerede udgifter på 17,4 mio. kr. i årene 2022-26. Der forventes ikke at være afledte driftsudgifter som følge af projektet. Projektet forventes ibrugtaget i januar 2022. Forvaltningen forventer at fremlægge budgetnotat til Budget 24, hvor der igen søges om kommunal medfinansiering til nye boligsociale helhedsplaner.

Tabel 2 - Anlægs- og serviceudgifter

Service (1.000 kr. - 2021 p/l)	Bevilling	2021	2022	2023	2024	2025	2026	I alt	*
Serviceudgifter									
Obligatorisk medfinansiering til boligsociale indsatser - koordination	1000		2.061	2.061	2.061	2.061	2.061	10.305	
Anlægsudgifter									
Kommunal medfinansiering - boligsociale helhedsplaner	2010		1.650	1.765	1.765	1.765	115	7.060	7.060*
Udgifter i alt			3.711	3.826	3.826	13.826	2.176		

Tabel 3 - Tidsangivelse

Projektet forventes ibrugtaget januar 2022

Tidsangivelse	Måned og år
Forventet ibrugtagningstidspunkt	Januar 2022

Bydel og adresse

Bydækkende						
Bispebjerg		Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst	x
Nørrebro	x	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest	x

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har ikke været udvalgsbehandlet. De boligsociale helhedsplaner igangsættes efter prækvalifikation i alle forvaltninger og efter politisk godkendelse af de endelige helhedsplaner i Teknik- og Miljøudvalget.

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEo/ByK/KEID		X
IT-projekt (KIT)		X

Tidligere afsatte midler

I Budget 2015 og Budget 2016 blev der afsat henholdsvis 10,6 mio. kr. og 25,2 mio. kr. til kommunal medfinansiering af den almene boligsektors boligsociale indsatser. Med overførselssagen 2018-2019 blev der afsat 26,4 mio. kr. ligeledes til medfinansiering af den almene boligsektors boligsociale indsatser.

(1.000 kr., løbende p/l)	2015	2016	2019
Budgetaftale 2015	10.600		
Budgetaftale 2016		25.200	
Overførselssagen 2018-2019			26.383
Afsatte midler i alt	10.600	25.200	26.383

TM21g Cykelstiforbindelser til Hørgården, Amager Vest

Baggrund

Hørgården er et udsat boligområde, der er udpeget som ghettoområde på statens ghettoliste, og er i risiko for at blive udpeget som hård ghetto i 2021.

En undersøgelse igangsæt af forvaltningen viser, at mobiliteten blandt lavindkomstgrupper er lavere end i andre indkomstgrupper. Det forklares blandt andet med et markant lavere bilejerskab hos denne gruppe af borgere. Undersøgelsen viser også, at en grøn omstilling af transporten med de rette tiltag kan øge mobiliteten blandt lavindkomstgrupperne i København. Forvaltningen anbefaler derfor at igangsætte initiativer, der kan forbedre mulighederne for at borgere i udsatte byområder kan komme rundt på cykel.

Indhold

Cykelstiforbindelser til Hørgården (5,8 mio. kr.)

Boligorganisationen (3B v. KAB) har udviklet et ambitiøst infrastrukturprojekt, der skal åbne boligområdet Hørgården op mod den øvrige by og skabe nye velfungerende forbindelser og aktivitetszoner for beboere og brugere. Projektet finansieres af infrastrukturmidler fra Landsbyggefonden. Det er en forudsætning for projektets gennemførelse, at Københavns Kommune bakker op om og understøtter de forbindelser, der skabes i infrastrukturprojektet, så der sikres en god kobling til byens øvrige færdselsårer.

På den baggrund foreslår forvaltningen en cykelstiforbindelse, der åbner Hørgården op, ved at forbinde området med Ørestad Nord og Amager Fælled på den ene side og Højdevangskvarteret på den anden side.

Cykelstiforbindelsen vil forbedre cykelfremkommeligheden i hele området og kobler Hørgården direkte til det omkringliggende cykelstinet.

Brydes Allé er en lokalgade, der løber mellem Sundholmsvej og Peder Lykkes Vej. Det er en bred vej med meget parkering, og hvor cyklister kan opleve gaden utryk eksempelvis i forhold til biler, der bakker ud fra parkeringspladser. Hørgården og Peder Lykke Skole ligger på Brydes Allé, hvor der også ligger et plejecenter, en nærgenbrugsstation og et kollegium. På ca. en tredjedel af Brydes Allé og ud for Peder Lykke Skole er der etableret cykelbaner og længdeparkering i begge sider samt vejbumper og indsnævring. På den øvrige del af vejen er der både længde-, skrå- og vinkelret bilparkering.

Cykelforholdene på gaden kan forbedres markant ved at fortsætte den samme vejprofil som ud for Peder Lykke Skolen og anlægge cykelbaner i begge vejsider, ændre parkeringen til længdeparkering samt indsnævre kørebanen til ét spor på strategiske steder som eksempelvis ud for sti- og institutionsadgange. Dette vil også skabe en mere sikker og tryk vej, ligesom det vil forbedre fodgængeres adgang til institutionerne i gaden.

De eksisterende cykelbaner ud for skolen udvides lidt, hvilket vil mindske risikoen for ulykke ved åbning af bildøre således, at cykelbanerne på hele vejen bliver ca. 2,5 m brede. Initiativet medfører, at 91 bilparkeringspladser uden for betalingszonen nedlægges.

På Amagerfælledvej ændres den nuværende cykelsti på ca. 80 meter til en dobbeltrettet cykelsti. Den dobbeltrettede cykelsti vil blive etableret på strækningen fra lyskrydset ved Kaj Munks Vej og frem til den nuværende gangstiforbindelse ind til Hørgården (overfor DR Byen). Formålet er at gøre det muligt at cykle fra Kaj Munks Vej til Brydes Allé.

Med det korte stykke dobbeltrettet sti i dette projekt og åbning af en sti gennem Hørgården i boligforeningernes projekt etableres en god samlet forbindelse fra Ørestad Nord og Amager Fælled til Hørgården samt til hele området øst for Hørgården. Passagen gennem Hørgården bliver også mere synlig for alle områdets beboere, og kan dermed bedre tiltrække folk gennem området, hvilket understøtter Helhedsplanen for Urbanplanen og Hørgården og budgetnotatet *TM12 Forandringsplaner for ghettoområderne Lundtoftegade og Hørgården*.

Der plantes 10 nye træer på Brydes Alle og fældes fem på Amager Fælledvej.

Tabel 1 - Konsekvenser for træer

Antal træer i projektområdet før projekt	Antal træer fældes (forventet antal)	Alder	Antal efter projekt	Tilvækst / reduktion	Art og størrelse
11	5	15 år	16	+5	Platan

Tabel 2 - Konsekvenser for bilparkeringspladser

Antal pladser i projektområdet før projekt	Hvilken zone/udenfor zone	Antal pladser, der nedlægges (forventet antal)	Belægningspct. før projekt (aktuel belægningsprocent)	Erstatningsparkeringspladser der anlægges i projektet (forventet antal)
210	Uden for zone	91	84 % kl. 22	0

Projektet har ingen konsekvenser for antallet af cykelparkeringspladser.

Overordnede målsætninger og effekter

Initiativet styrker mobiliteten i det udsatte boligområder Hørgården. Desuden understøtter initiativet målsætningen i *Politik for Udsatte Byområder*, om at udsatte byområder skal hænge bedre sammen med resten af byen.

Desuden understøtter initiativerne *Cykelstrategi 2011-2025* om øget cykling og overflytning af flere ture fra bil til cykel.

Økonomi

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 5,8 mio. kr. i perioden 2021-2023. Der skal som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,06 mio. kr. i 2022 og 0,09 mio. kr. årligt fra 2023 og frem. Anlægsprojektet forventes ibrugtaget løbende frem til oktober 2022.

Eksekvering af anlægsprojekter i perioden 2021-2023 er afhængig af, at der prioriteres anlægsmåltal i de pågældende år.

Tabel 3 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2021 p/l)	Styringsområde	Kategori- sering af anlægs- ønsker	2021	2022	2023	2024	I alt
- Anlæg	Anlæg	7. Øvrig	3.400	2.200	200		5.800
- Afledt drift og vedligehold	Service			60	90	90	240
Udgifter i alt			3.400	2.260	290	90	6.040

Koordinering og/eller synergi med genopretningsprojekter og andre projekter

Initiativet omfatter anlæg af cykelbaner på Brydes Allé, og det vil blive koordineret med genopretning af vejen i 2021.

Initiativet koordineres desuden med *TM12 Forandringsplaner for ghettoområderne Lundtoftegade og Hørgården*, der - udover et generelt løft af Hørgården - mere specifikt beskriver de overordnede infrastrukturelle forbedringer i området.

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at projektet er relativt ukompliceret, og der er derfor afsat 8% af anlægsomkostningerne til uforudsete udgifter.

Bevillingstekniske oplysninger

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 5,8 mio. kr. i perioden 2021-2023. Der skal som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,06 mio. kr. i 2022 og 0,09 mio. kr. årligt fra 2023 og frem. Anlægsprojektet forventes ibrugtaget løbende frem til oktober 2022.

Table 4 - Anlægsudgifter og afledte serviceudgifter

Anlæg (1.000 kr. - 2021 p/l)	Bevil-ling	2021	2022	2023	2024	I alt	*
<i>Anlægsudgift</i>							
- Projektering	2000	600	400	200		1.200	1.200*
- Udførelse	2000	2.800	1.800			4.600	4.600*
Anlægsudgifter i alt		3.400	2.200	200	0	5.800	5.800*
Vedligehold og afledt drift	1000		60	90	90	240	
Afledte serviceudgifter i alt			60	90	90	240	

Table 5 - Tidsangivelse

Projektering af anlægsprojektet forventes igangsat januar 2021. Anlægsprojektet forventes fysisk igangsat 2021 og ibrugtaget december 2021 (Brydes Allé) og oktober 2022 (Amager Fælledvej).

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Oktober 2020
Anlægsprojektet forventes igangsat	Januar 2021
Forventet ibrugtagningstidspunkt	Oktober 2022

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har ikke været udvalgsbehandlet, og anlægsprojektet kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling, idet den fulde bevilling er stjernemarkert.

Bydel og adresse

Bydækkende					
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst	
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest	x

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID		X

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere afsat midler til formålet.

TM62 Medfinansiering af renoveringer i almene boligafdelinger

Baggrund

I lyset af coronakrisen og den aktuelle økonomiske situation igangsættes øget aktivitet inden for renovering og nybyggeri af almene boliger, herunder med henvisning til den nye boligaftale af 19. maj 2020, hvor der afsættes 30,2 mia. kroner til grøn renovering af boliger i den almene sektor frem mod 2026, heraf 18,4 mia. kr. til fremrykning af projekterne på Landsbyggefondens venteliste til 2020 og 2021.

Med boligaftalen sættes der allerede nu gang i en ekstraordinær og hurtig afvikling af Landsbyggefondens venteliste af fysiske helhedsplaner. I København er der tale om 42 fysiske helhedsplaner (dette er eksklusiv helhedsplanerne i de 6 udsatte boligområder på ventelisten, som ikke forventes fremrykket). Normalt igangsættes 4-6 nye helhedsplaner årligt. Der er derfor tale om en mangedobling i antallet af helhedsplaner årligt.

Det er på den baggrund nødvendigt at afsætte nye midler til at dække kommunens økonomiske bidrag til de fysiske helhedsplaner (lån til kapitaltilførsler), samt sikre de nødvendige årsværksressourcer i forvaltningen til at understøtte en hurtig afvikling.

Specifik udfordring

Landsbyggefondens afvikling af ventelisten for renoveringer af almene boliger er allerede igangsat med fremrykkede tilsagn til 28 fysiske helhedsplaner i Københavns Kommune medio maj 2020. Det er Landsbyggefonden, som fastsætter størrelsen for en kapitaltilførsel. Hvis kommunen ikke kan eller vil bidrage til kapitaltilførslen, risikerer Landsbyggefondens medfinansiering (støtte) at falde, og renoveringen må opgives.

Landsbyggefonden kan forudsætte kommunens deltagelse i en kapitaltilførsel jf. almenboligloves § 96, og da kommunen først kan give tilsagn, når der er dækning for de nødvendige kapitaltilførselsmidler, er der behov for en yderligere tilførsel.

Indhold

I forlængelse af den hurtigere afvikling af Landsbyggefondens venteliste søger forvaltningen om midler til kapitaltilførsel.

Kommunens andel af kapitaltilførslen er et rente- og afdragsfrit lån, der tilbagebetales, når Landsbyggefonden skønner, at afdelingen har mulighed herfor.

Kommunen skal som myndighed godkende de almene boligorganisationers fysiske helhedsplaner og typisk stille (re)garanti for realkreditbelåningen og yde lån til en kapitaltilførsel. Kapitaltilførsler bidrager til at fastholde huslejen på et bæredygtigt niveau efter renoveringen. Både boligorganisationen, Landsbyggefonden ved Landsdispositionsfond, realkreditinstituttet og kommunen medvirker til kapitaltilførslen baseret på nedenstående fordelingsmodel:

Boligorganisation	1/5
Realkreditinstitut	1/5
Landsdispositionsfond	2/5
Beliggenhedskommune	1/5

Endvidere søger forvaltningen driftsmidler til årsværk, som kan behandle den øgede mængde af fremrykkede projekter hurtigt og effektivt, herunder sikre fokus på grønne renoveringer. Der er tale om en helt ekstraordinær stigning i fysiske helhedsplaner fra 4-6 årligt til 42, som skal afvikles samtidig i de kommende år. Forvaltningen vil etablere en fast-track proces for behandling af almene byggeprojekter for at sikre så effektiv og smidig sagsbehandling som muligt.

Overordnede målsætninger og effekter

Fremrykningen af fysiske helhedsplaner og renoveringer generelt vil udgøre et væsentligt bidrag til at understøtte aktiviteten i særligt byggeerhvervet og sikre, at kommunen kan medvirke til at indfri målsætningerne i boligaftalen om at få gang i samfundsøkonomien og beskæftigelsen som følge af coronakrisen.

Indsatsen vil bidrage til at indfri ønsket fra Almenboligaftalen 2019 mellem Københavns Kommune og BL's 1. kreds om et København uden udsatte byområder med tilhørende forpligtelse om at investere i blandt andet renoveringer. Ligeledes bidrager kommunens økonomiske medvirken i de fysiske helhedsplaner til, at der fortsat sikres adgang til gode, billige

boliger, som ønsket i Almenboligaftalen. Endelig vil en grøn genopretning af de almene boliger bidrage positivt til Københavns klimaindsats.

Økonomi

Initiativet har estimerede udgifter til finansposter på 25,0 mio. kr. i perioden 2020-2023. Landsbyggefonden har meddelt, at en del af de fremrykkede renoveringer skal godkendes af kommunen i 2020, hvorfor der af de 25,0 mio. kr. bedes om 10,0 mio. kr. allerede i 2020. Kommunens andel af kapitaltilførslen er et rente- og afdragsfrit lån. Det skal bemærkes, at midler til kapitaltilførsler ikke indregnes i anlægsloftet eller servicerammen.

Der søges endvidere om 17,9 mio. kr. i serviceudgifter i perioden 2021-2026, idet indsatsen blandt andet omfatter en hurtigere eksekvering af en venteliste, hvor hoveddelen af sagerne forventes påbegyndt i de første år. Byggeprojekterne løber i gennemsnitligt 6 år.

Teknik- og Miljøforvaltningen forventer at indstille renoveringsprojekterne til politisk godkendelse i efteråret/vinter 2020 og i 2021. Udbetaling af kapitaltilførsel sker typisk, når arbejderne er igangsat.

Landsbyggefonden har på nuværende tidspunkt kun fastsat kapitaltilførslen i en del af de planlagte renoveringer på ventelisten. Forvaltningen forventer, at kommunens andel af kapitaltilførsel til både de planlagte renoveringer og nye fremrykkede renoveringer vil udgøre ca. 25 mio. kr.

Der ansøges om midler til ansættelse af to ekstra årsværk til at sikre, at almene byggeprojekter kan fremrykkes uden at forsinke de øvrige almene byggeprojekter, herunder undersøges muligheden for etablering af en fast-track procedure. Endvidere søges om et ekstra årsværk til at bistå sagsbehandlingen af klima- og energirenoveringer, der vil være øget fokus på i prioriteringen af de grønne renoveringsprojekter. De samlede tre årsværk reduceres til to i 2025 og 2026, da arbejderne på det tidspunkt er gennemført, og arbejdsmængden forventes at falde.

Indsatsen vil føre til en forøget mængde af byggesager, hvorfor der også ansøges om ansættelse af to ekstra årsværk til at eksekvere den forøgede mængde af byggetilladelser og til at behandle den planlovsmæssige side af de ekstra byggesager, herunder dispensationer. De to årsværk reduceres til et i 2025 og 2026, da arbejderne på det tidspunkt er gennemført, og arbejdsmængden forventes at falde.

Tabel 1 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget <i>(1.000 kr. - 2021 p/l)</i>	Styringsområde	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	I alt
Kapitaltilførsel	Finansposter	10.000	10.000	3.000	2.000				25.000
Ekstra ressourcer (løn)	Service		3.435	3.435	3.435	3.435	2.061	2.061	17.862
Udgifter i alt		10.000	13.435	6.435	5.435	3.435	2.061	2.061	42.862

Det skal bemærkes, at der tages forbehold for størrelsen på kapitaltilførsel. Forvaltningen har i de tilfælde, hvor størrelsen af kapitaltilførslen ikke kendes, fastsat kapitaltilførslen til 300.000 kr. efter samråd med Landsbyggefonden, hvilket er baseret på et gennemsnit fra tidligere års udbetalinger. Ligeledes er periodiseringen af midlerne behæftet med en del usikkerhed. Forvaltningen forventer, at størstedelen af midler til kapitaltilførsel udbetales i perioden 2020 til 2023, men dette vides ikke med sikkerhed, hvorfor det forudsættes, at ubrugte midler overflyttes til efterfølgende budgetår.

Bevillingstekniske oplysninger

Initiativet har estimerede udgifter til finansposter på 25 mio. kr. i perioden 2020-2023 til at dække kommunens bidrag til kapitaltilførsel til planlagte og fremrykkede renoveringsprojekter.

Derudover er der estimerede serviceudgifter på samlet 17,9 mio. kr. i perioden 2021-2026 til ekstra ressourcer til at behandle de flere byggesager. Efter 2024 reduceres serviceudgifterne, da størstedelen af sagsbehandlingen på de fremrykkede byggesager forventes i perioden indtil arbejderne færdiggøres.

Tabel 2 - Finansposter og serviceudgifter

<i>Service (1.000 kr. - 2021 p/l)</i>	Bevilling	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	I alt
<i>Finansposter (kapitaltilførsel)</i>	2500	10.000	10.000	3.000	2.000				25.000
<i>Serviceudgifter (løn)</i>	1000		3.435	3.435	3.435	3.435	2.061	2.061	17.862
Afledte udgifter i alt		10.000	13.435	6.435	5.435	3.435	2.061	2.061	42.862

Tidsangivelse

Midler forventes udbetalt som lån til kapitaltilførsel i årene 2020-2023. Det er ikke muligt på nuværende tidspunkt at kvalificere udbetalingstidspunkterne udover de i tabel 1 estimerede beløb. Det forudsættes derfor, at ubrugte midler overflyttes til efterfølgende budgetår.

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har ikke været udvalgsbehandlet og kan ikke igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling. Borgerrepræsentationen forelægges løbende de konkrete projekter til godkendelse.

Bydel og adresse

Bydækkende					X
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst	
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest	

Høring

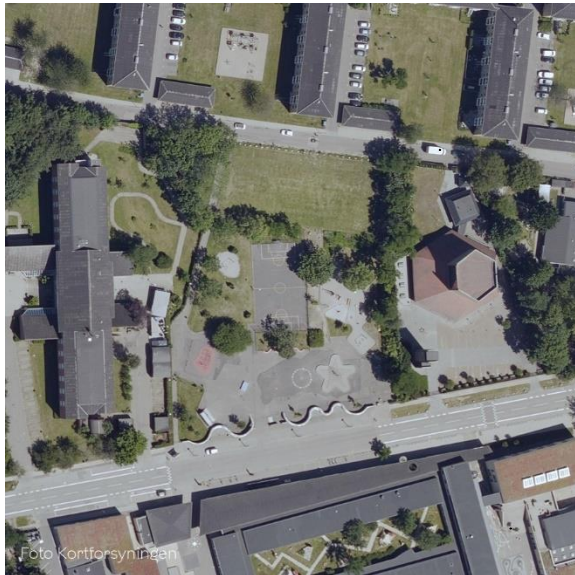
Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID		X
IT-projekt (KIT)		X

Tidligere afsatte midler

Teknik- og Miljøforvaltningen fik i Budget 2013 afsat 50 mio. kr. blandt andet til at dække kommunens bidrag til kapitaltilførsler. Af de 50 mio. kr. resterer 6,2 mio. kr., som også vil blive anvendt til at dække kapitaltilførslerne til de fremrykkede renoveringer.

(1.000 kr., løbende p/l)	2013	2014	2015	2016
Budgetaftale 2013	30.000	10.000	5.000	5.000
Afsatte midler i alt	30.000	10.000	5.000	5.000

TM13 Folehavekvarteret, Valby – etablering af nyt centralt byrum

Baggrund

Folehavekvarteret er et udsat byområde i Valby, jf. kriterierne i *Politik for udsatte byområder*. Selv om kvarteret fremstår grønt og med åbne bebyggelser, så er kvarterets centrale byrum nedslidt, og der er kun enkelte legeelementer på det store areal.

Et nyt, tidssvarende og grønt, centralt byrum vil kunne rumme aktiviteter for alle aldre, samt give de omkringliggende institutioner som Kirsebærhavens Skole biblioteket, plejecenteret og kirken mulighed for at bruge byrummet.

Rettidig omhu

Realdania og Lokale og Anlægsfonden har givet tilsagn om støtte på op til 7,0 mio. kr. til byrummet. Støtten skal, for at komme til udbetaling, modsvares af et tilsvarende beløb fra Københavns Kommune i 2021. Tilsagnet fra fondene afhænger således af, at der afsættes midler til projektet i Budget 2021.

Indhold

Der søges om midler til at løfte det kommunalt ejede byrum på 4.000m² i midten af Folehavekvarteret til et nyt, tidssvarende og grønt byrum. I dag anvendes byrummet primært af en snæver målgruppe af mindre børn og er karakteriseret ved store, åbne arealer med nedslidt asfalt og enkeltstående legeredskaber. Et nyt centralt byrum skal styrke kvarterets grønne identitet, skabe fællesskab, tryghed og sammenhæng i kvarteret samt understøtte de institutioner, der grænser op til byrummet, som eksempelvis Kirsebærhavens Skole, Vigerslev Bibliotek, Anne-Mariegårdens Børnehave og Kirsebærhavens Plejecenter.

Områdefornyelsen Folehavekvarteret har med et tilskud på 300.000 kr. fra Realdania og Lokale og Anlægsfondens pulje Fælles Rum og i samarbejde med lokale borgere og områdets institutioner lavet et idéoplæg til et grønt byrum kaldet HAVEN, der skal styrke kvarterets grønne identitet. Realdania og Lokale og Anlægsfonden har på baggrund af idéoplægget givet tilsagn om at støtte projektet med op til 7,0 mio. kr. til anlæg af byrummet.

Med idéoplægget foreslår forvaltningen og de lokale aktører, at Folehavekvarterets centrale byrum bliver grønt og indrettet med forskellige havetyper, der både kan understøtte de omkringliggende institutioner og skabe rammen for fællesskaber og fremme forenings- og fritidsliv. Konkret foreslås det, at der indrettes fire havetyper:

- En *sansehave* i nærheden af det nye plejecenter til ophold og fællesspisning.
- En *aktivitetshave* i forbindelse med skolen, fritidsinstitutioner og biblioteket med en rund boldbane med omgrænsende cykel- og løbehjulsbane og siddepladser til de større børn samt naturlegeplads for mindre børn.
- En *dyrkningshave* med orangeri på den almene boligforening Folehavens areal, hvor boligforeningen i samarbejde med en socialøkonomisk virksomhed kan drive en planteskole, som også vil have aktiviteter og caféliggende drift for kvarterets beboere.
- En *ceremonihave* ud for kvarterets kirke, som både kan bruges af kirke og lokale institutioner og beboere.

Projektet har ikke konsekvenser for parkeringspladser eller træer. Projektet er i idéoplægsfasen og er derfor ikke indrettet med cykelparkeringspladser endnu, og det er uafklaret, hvorvidt og i hvilket omfang dette sker.

Overordnede målsætninger og effekter

Projektet understøtter *Politik for Udsatte Byområders* mål om at beboerne i de udsatte byområder skal opleve, at deres lokalområder har et levende og varieret byliv, og at de udsatte byområder skal være trygge områder at bo, leve og færdes i.

Økonomi

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 15,4 mio. kr. i perioden 2021-2024, inkluderet fondsfinansiering med videre. Der søges med dette budgetnotat alene budgetmidler for 6,6 mio. kr. og anlægsmåltal for i alt 12,9 mio. kr.

Der skal som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,5 mio. kr. i 2024 og 0,8 mio. kr. årligt fra 2025 og frem til dækning af pleje af beplantning, vedligehold af inventar og belægninger samt øget renholdelsesbehov som følge af forventet øget brug af byrummet. Projektet er kun beskrevet overordnet og den afledte drift er derfor estimeret som en procentsats af anlægssummen baseret på erfaringer fra tilsvarende projekter.

Projektet forventes ibrugtaget april 2024.

Tabel 1 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget <i>(1.000 kr. - 2021 p/l)</i>	Styrings- område	Kategorisering af anlægsønsker	2021	2022	2023	2024	2025	I alt
Anlæg af løft af Centralt byrum	Anlæg	6. Kommunen mister medfinansiering	2.000	1.500	400	2.700		6.600
Afledt Drift	Service					500	800	1.300
Udgifter i alt, netto			2.000	1.500	400	3.200	800	7.900
Fondsfinansiering (inkl. fondsmoms)	Anlæg				7.000			7.000
Fondsmoms	Finansposter				-700			-700
Anlægsmåltal i alt			2.000	1.500	6.700	2.700		12.900

Det forventes, at der ved udførelse af nærværende opgave kan stilles krav om, at den private leverandør skal beskæftige praktikanter.

Koordinering og/eller synergi med genopretningsprojekter og andre projekter

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen er i planlægningsfasen for en nedrivning og genopførelse af et plejehjem, der grænser op til byrummet, og det overvejes ligeledes at kombinere plejehjemmet med en ny daginstitution. Plejehjemmet og eventuel daginstitution vil muligvis have brug for at inddrage dele af arealet for byrummet permanent. Derudover ser begge forvaltninger et potentiale i at samtænke arealerne.

Den almene boligforening 3B er interesseret i at udnytte et af deres græsarealer, der ligger op til byrummet. 3B er med i projektgruppen omkring haven, og de to arealer vil derfor blive udviklet samtidigt.

Kirsebærhaven er udpeget som skybruds- og forsinkelsesvej (KV37A) i masterplan Valby Vest, og det centrale byrum skal tage højde for krav som stilles til vejarealet samt til håndtering af hverdagsregn.

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojektet er kompliceret, og der er derfor afsat 10 % af anlægsomkostningerne til uforudsete udgifter.

Projektet skal koordineres med blandt andet 3B Folehaven, Sundheds- og Omsorgsforvaltningens nye Plejecenter, Børne- og Ungdomsforvaltningens nye skolestruktur og Kultur- og Fritidsforvaltningens Kvartshus. Disse faktorer kan påvirke projektets tidsplan. Områdefornyelsen Folehavekvarteret er allerede i dialog med de nævnte aktører med henblik på at minimere risici.

Der vurderes at være risiko for, at tekniske undersøgelser af jordforureninger og lignende vil kunne påvirke projektets økonomi og tidsplan.

Bevillingstekniske oplysninger

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 15,4 mio. kr. i perioden 2021-2024. Realdania og Lokale og Anlægsfonden har givet tilsagn om støtte på op til i alt 7,0 mio. kr. inkl. fondsmoms (svarende til 6,3 mio. kr. ekskl. fondsmoms) til anlæg af byrummet, forudsat at et tilsvarende beløb bevilges af Københavns Kommune. Hertil kommer, at der er afsat 2,5 mio. kr. i allerede bevilgede midler til anlæg af byrum fra Områdefornyelsen Folehavekvarterets kvarterplan.

Der søges derfor om budgetmidler i Budget 2021 til at dække den resterende finansiering på 6,6 mio. kr. Der søges om måltal for i alt 12,9 mio. kr. Der skal som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,5 mio. kr. i 2024 og 0,8 mio. kr. årligt fra 2025 og frem.

Tabel 2 - Anlægsudgifter og afledte serviceudgifter

Anlæg (1.000 kr. - 2021 p/l)	Udvalg	Bevilling	Indtægt/ Udgift (I/U)	2021	2022	2023	2024	2025	I alt	*
<i>Anlægsudgifter</i>										
- Projektering	TMU	2000	U	2.000	1.500	700	400		4.600	4.600*
- Udførsel	TMU	2000	U			8.500	2.300		10.800	
Tidligere afsatte midler til "byrum" i Områdefornyelsen Folehavekvarteret	TMU	2000	U			-2.500			-2.500	
Anlægsudgifter i alt				2.000	1.500	6.700	2.700		12.900	4.600*
<i>Anlægsindtægter</i>										
- Fondsfinansiering	TMU	2000	I			-7.000			-7.000	
Anlægsindtægter i alt						-6.300			-6.300	
- Betaling af fondsmoms	ØU	2500	U			700				
Finansposter i alt						700			700	
<i>Afledte serviceudgifter</i>										
- Vedligehold og afledt drift	TMU	1000	U				500	800	1.300	
Afledte serviceudgifter i alt							500	800	1.300	

Tabel 3 - Tidsangivelse

Projektering af anlægsprojektet forventes igangsat januar 2021. Anlægsprojektet forventes fysisk igangsat januar 2023 og ibrugtaget april 2024.

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	April 2022
Anlægsprojektet forventes igangsat	Januar 2023
Forventet ibrugtagningstidspunkt	April 2024

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har ikke været udvalgsbehandlet, og anlægsprojektet kan ikke igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling.

Bydel og adresse

Bydækkende						
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	X	Amager Øst	
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse		Amager Vest	

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID	X	
IT-projekt (KIT)		X

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere afsat midler til projektet.

Bilag

Bilag 1 – Idéoplægget HAVEN

SU15 'Øget viden om de sundhedsmæssige konsekvenser af luftforurening i København (delvist bevillingsudløb)

Budgetnotatet er bestilt af sundheds- og omsorgsborgmesteren og udarbejdet i samarbejde med Teknik- og Miljøforvaltningen

Baggrund

På baggrund af midler fra budgetaftalen 2019 gennemfører Sundheds- og Omsorgsforvaltningen (SUF) med inddragelse af og bidrag fra Teknik- og Miljøforvaltningen (TMF) i perioden 2019-2022 indsatsen, der består af følgende initiativer:

- Årlig undersøgelse af sundhedskonsekvenser af luftforurening i København i 2019 og 2020 (SUF)
- Ekspertgruppe for sundhed og luftforurening nedsat for to år til at komme med anbefalinger i 2019 og 2020 (SUF)
- Opsætning af kommunale målestationer til indsamling af data i tre år (TMF)
- Oprettelse af en hjemmeside til opsamling af data fra kommunale målestationer (SUF)

Sundheds- og Omsorgsforvaltningens årsrapport om sundhed og luftforurening 2019, der er udarbejdet som en del af indsatsen, indeholder bl.a. nye beregninger fra Aarhus Universitet. Beregningerne viser, at omkring 460 københavnere – højst sandsynlig flere – årligt dør for tidligt pga. luftforurening. Årsrapporten peger også på, at mange københavnere hvert år bliver syge af luftforurening med fx hjertesygdom, diabetes og luftvejslidelser.

På den baggrund afgav Københavns Kommunes ekspertgruppe for sundhed og luftforurening i begyndelsen af 2020 16 anbefalinger til kommunen. Anbefalingerne peger bl.a. på reduktion af de to største lokale kilder til luftforurening i København; brændefyring og udledninger fra vejtrafik. Derudover fremhæver ekspertgruppen, at selv små mængder af luftforurening er sundhedsskadelige for københavnernes, også når niveauer er under de tærskler, som anbefales af fx EU og WHO. Årsrapport for 2020 samt flere anbefalinger fra ekspertgruppe for sundhed og luftforurening udarbejdes ultimo 2020.

Med udgangen af 2020 er der delvist budgetophør for indsatsen (se Tabel 8). I 2021-2022 er der således *alene* midler til drift af kommunale målestationer (TMF) samt drift af hjemmeside til opsamling af data (SUF), mens der *ikke* er afsat midler til årlig undersøgelse af data fra kommunale målestationer eller videreførelse af ekspertgruppen for sundhed og luftforurening (SUF).

Indhold

Der foreslås en videreførelse af initiativer under indsatsen 'Øget viden om de sundhedsmæssige konsekvenser af luftforurening i København'. Det vil gøre det muligt:

- at analysere og vurdere sundhedskonsekvenser på baggrund af data fra kommunale målestationer, der sættes op af Teknik- og Miljøforvaltningen i efteråret 2020
- at følge op på ekspertgruppens anbefalinger til Københavns Kommune
- at følge udviklingen i forhold til den aktuelle COVID-19-situation i relation til luftforurening i København

Med en videreførelse af indsatsen vedrørende øget viden om de sundhedsmæssige konsekvenser af luftforurening kan følgende aktiviteter gennemføres som en del af arbejdet:

- Videreførelse af Sundheds- og Omsorgsforvaltningens årlige undersøgelse herunder ekspertgruppe for sundhed og luftforurening (initiativ 1)
- Udvikling af en sund luft-rutefinder for København (initiativ 2)

Aktiviteterne gennemføres af Sundheds- og Omsorgsforvaltningen i samarbejde med Teknik- og Miljøforvaltningen. Samarbejdet koordineres i den allerede etablerede styregruppe for indsatsen "Øget viden om de sundhedsmæssige virkninger af luftforurening i København" og samtænkes med øvrige relevante aktiviteter fx i TM67 Opsætning af luftmålestationer.

Initiativ 1 Videreførelse af Sundheds- og Omsorgsforvaltningens årlige undersøgelse, ekspertgruppe og analyser

Med en videreførelse af Sundheds- og Omsorgsforvaltningens årlige undersøgelse af sundhedsmæssige konsekvenser af luftforureningen i København, vil forvaltningen udarbejde en årlig rapport baseret på data fra de fem nye kommunale målestationer med en vurdering af den sundhedsmæssige betydning af luftforureningen i byen. De kommunale målestationer indsamler data frem til efterår 2023. Derfor vil videreførelsen af årlige undersøgelser og ekspertgruppe fortsætte til og med 2023. De årlige undersøgelser i 2019 og 2020 er ikke baseret på data fra kommunale målestationer, eftersom de først er i drift fra efteråret 2020.

Den aktuelle situation omkring COVID-19 har givet anledning til flere studier af sammenhænge ml. luftforurening og COVID-19 verden over. Det drøftes bl.a., hvorvidt luftforurening øger dødelighed af COVID-19, ligesom nedlukningens betydning for niveauer af luftforurening også er et emne, der undersøges på flere måder. På den baggrund er der god grund til at følge udviklingen i luftforurening i København og prioritere videre analyse af data fra nye kommunale målere.

Initiativet gennemføres i et samarbejde mellem Sundheds- og Omsorgsforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen og koordineres i den allerede etablerede styregruppe for indsatsen "Øget viden om de sundhedsmæssige virkninger af luftforurening i København".

Ekspertgruppe for sundhed og luftforurening

Ekspertgruppen, der er nedsat for en toårig periode, rådgiver bl.a. Københavns Kommune om tiltag og foranstaltninger med betydning for sundhed og luftforurening gennem konkrete anbefalinger.

Med en videreførelse af ekspertgruppen er det muligt at få eksperternes vurderinger og anbefalinger knyttet direkte til årlige rapporter om sundhedsmæssige virkninger af luftforurening i byen baseret på data fra de fem nye kommunale målestationer, som Teknik- og Miljøforvaltningen sætter op i andet halvår af 2020, samt flere nye kommunale målestationer, der eventuelt sættes op i de kommende år, jf. TM67 Opsætning af luftmålestationer.

Med en videreførelse af ekspertgruppen for sundhed og luftforurening vil det ligeledes være muligt, at ekspertgruppen følger COVID-19 og drøfter relevante studier og undersøgelser om sammenhænge ml. COVID-19 og luftforurening, herunder en mulig korrelation mellem københavneres dødelighed af COVID-19 og eksponering for luftforurening.

Initiativ 2 Udvikling af en sund luft-rutefinder for København

Ekspertgruppen anbefalede, som en del af anbefalingerne 2019, at Københavns Kommune udarbejder et kort til københavnerne, der skal gøre det nemmere at bevæge

sig rundt i København fx til skole eller arbejde uden at blive udsat for høj eksponering af sundhedsskadelig luftforurening.

Med inspiration fra bl.a. London¹ kan der som en del af videreførelsen af indsatsen udvikles en sund luft-rutefinder. Det vil være med udgangspunkt i modelleringer af validerede data fra Google AirView-projektet samt data fra de fem nye kommunale målestationer. Fokus i udviklingsarbejdet er forebyggelse af københavnernes eksponering for sundhedsskadelig luftforurening med afsæt i, at det altid, uanset hvor i byen man færdes, er sundere at cykle eller gå end at lade være. Løsningen vil derudover adressere grupper af borgere, som er særligt følsomme overfor luftforurening (børn, gravide, ældre, borgere med kronisk sygdom) jf. ekspertgruppens anbefalinger.

Initiativet gennemføres i et samarbejde mellem Sundheds- og Omsorgsforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen og koordineres i den allerede etablerede styregruppe for indsatsen "Øget viden om de sundhedsmæssige virkninger af luftforurening i København".

Forventet effekt og opfølgning

Tabel 1 Oversigt over målsætning for effekter og evaluering af budgetønske

Målgruppe	Indsats	Målsætning	Opfølgning på og/eller evaluering af indsatsen
Alle københavnere	<p>Årlig undersøgelse af sundhedskonsekvenser af luftforurening i København pba. kommunale målestationer</p> <p>Anbefalinger fra ekspertgruppe for sundhed og luftforurening</p> <p>Særligt fokus på sammenhænge ml. luftforurening og COVID-19</p> <p>Videreførelse af hjemmeside til præsentation af data fra målestationer</p>	<p>Mulighed for at igangsætte supplerende initiativer, der kan mindske niveauer af sundhedsskadelig luftforurening i København generelt</p> <p>Give borgere mulighed for at mindske egen eksponering for sundhedsskadelig luftforurening</p>	Med udgangspunkt i årlige undersøgelser af sundhedskonsekvenser af luftforurening pba. data fra kommunale målestationer er det muligt at vurdere indsatsens effekt
Borgere som er særligt følsomme overfor luftforurening (børn, gravide, ældre, borgere med kronisk sygdom)	Ud over ovenstående særlig fokus på disse målgrupper ift. udvikling af sund luft-rutefinder	Give borgere mulighed for at mindske egen eksponering for sundhedsskadelig luftforurening	Vurdering af brug af rutefinder bl.a. på baggrund af dialog med relevante patientforeninger

Økonomi

Der afsættes midler til aktiviteter i initiativ 1 og 2 samt midler til tværgående projektledelse og -samarbejde.

¹ Fx <https://www.london.gov.uk/what-we-do/environment/pollution-and-air-quality/london-air-quality-map> og <https://www.london.gov.uk/what-we-do/environment/pollution-and-air-quality/clean-air-route-finder>

Initiativ 1: Der ønskes 1,35 mio. kr. årligt til at videreføre af Sundheds- og Omsorgsforvaltningens årlige undersøgelse, ekspertgruppe for sundhed og luftforurening samt analyser i 2021-2023. Der ønskes midler til og med 2023, hvor de kommunale luftmålere indsamler data.

Initiativ 2: Der ønskes desuden 1,75 mio. kr. i 2021, 0,45 mio. kr. i 2022 og 50.000 kr. i 2023 (anlæg) til udvikling af en sund luft-rutefinder.

Derudover afsættes midler til tværgående projektledelse og samarbejde mellem Sundheds- og Omsorgsforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen. Disse midler supplerer allerede afsatte midler fra budget 2019 (jf. Tabel 8).

Tabel 2 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr., 2021 p/l)	Styrings- område	2021	2022	2023	2024	I alt
Initiativ 1: Videreførelse af årlige undersøgelse, ekspertgruppe og analyser (SUF)	Service	1.350	1.350	1.350	0	4.050
Initiativ 2: Udvikling af en sund luft-rutefinder (SUF)	Anlæg	1.750	450	50	0	2.250
Tværgående projektledelse og -samarbejde (SUF)	Service	720	720	720	0	2.160
Tværgående projektsamarbejde (TMF)	Service	360	360	360	0	1.080
Udgifter i alt (netto)		4.180	2.880	2.480	0	9.540

Risikovurdering og proces

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 3 - Udgifter til service

Service (1.000 kr., 2021 p/l)	Udvalg	Bevilling	Indtægt/ Udgift (I/U)	2021	2022	2023	2024	I alt
Initiativ 1: Videreførelse af årlige undersøgelse, ekspertgruppe og analyser (SUF)	SOU	Sundhed	U	1.350	1.350	1.350	0	4.050
Tværgående projektledelse og -samarbejde (SUF)	SOU	Sundhed	U	720	720	720	0	2.160
Tværgående projektsamarbejde (TMF)	TMU	1000	U	360	360	360	0	1.080
Udgifter i alt				2.430	2.430	2.430	0	7.290

Tabel 4 - Øvrige anlægsprojekter:

Anlæg (1.000 kr., 2021 p/l)	Udvalg	Bevilling	2021	2022	2023	2024	I alt
--------------------------------	--------	-----------	------	------	------	------	-------

Initiativ 2: Udvikling af en sund luft-rutefinder for København (SUF)	SOU	Anlæg	1.750	450	50	0	2.250
Anlægsudgifter i alt			1.750	450	50	0	2.250

Øvrige tekniske oplysninger

Bydel og adresse

Tabel 5 - Bydele

Bydækkende? (Hvis forslaget er bydækkende sættes kun kryds her)						x
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst	Udenbys	
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest		
Adresse og matrikelnummer						

Høring

Tabel 6 - Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej	Ikke relevant
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID			x
IT-projekt (KIT)			x

Tidligere afsatte midler

Med Budget 2019 blev der afsat i alt 14,3 mio. kr. til indsatsen 'Øget viden om de sundhedsmæssige konsekvenser af luftforurening i København' fordelt mellem Sundheds- og Omsorgsudvalget og Teknik- og Miljøudvalget, herunder 6 mio. kr. til opsætning af kommunale målestationer (TMF). Derudover blev der med overførselssagen 2019-2020 afsat 1,7 mio. kr. fordelt mellem Sundheds- og Omsorgsudvalget og Teknik- og Miljøudvalget til analyse af ren luft i børnelivszoner. Fordeling af tidligere afsatte midler i perioden 2019-2022 er angivet i Tabel 7 nedenfor.

Tabel 7 - Tidligere afsatte midler

(1.000 kr., løbende p/l)	2019	2020	2021	2022	I alt
Budgetaftale 2019 Øget viden om de sundhedsmæssige konsekvenser af luftforurening i København	4.870	4.720	2.370	2.370	14.330
Overførselssagen 2019-20 Analyse af ren luft i børnelivszoner	1.700	-	-	-	1.700
Tidligere afsatte midler i alt	6.570	4.720	2.370	2.370	16.030

Tabel 8 nedenfor angiver fordelingen af midler til indsatsen 'Øget viden om de sundhedsmæssige konsekvenser af luftforurening i København' på initiativer, herunder 1) Årlig undersøgelse, ekspertgruppe og analyser (2,3 mio. kr. årligt i 2 år), 2) opsætning af kommunale målere (TMF) (i alt 6 mio. kr. over fire år), 3) hjemmeside til opsamling af data fra målere (hhv. 350 t. kr. i 2019, 200 t. kr. i 2020, samt 150 t. kr. årligt i 2021 og 2022).

Således er der delvis bevillingsophør på servicemidler med undtagelse af 360 t. kr. årligt i 2021 og 2022 til begge forvaltninger.

Table 8 - Budgetoverview for the implementation 'Increase knowledge about health consequences of air pollution in Copenhagen' (Budget 2019)

<i>(1.000 kr., løbende p/l)</i>	Styrings- område	2019	2020	2021	2022	I alt
Initiativ 1 - Årlig undersøgelse, ekspertgruppe og analyser (SUF)	Service	2.300	2.300	0	0	4.600
Initiativ 2 - Opsætning af kommunale målere og afrapportering til EU (TMF)	Anlæg	1.500	1.500	1.500	1.500	6.000
Initiativ 3 - Hjemmeside til opsamling af data fra målere (SUF)	Anlæg	350	200	150	150	850
Initiativ 4 - projektledelse og tværgående samarbejde (SUF)	Service	0	0	360	360	720
Initiativ 4 - projektledelse og tværgående samarbejde (TMF)	Service	720	720	360	360	2.160
Tidligere afsatte midler i alt		4.870	4.720	2.370	2.370	14.330

TM158 Drift og renhold af offentlige toiletter (Bevillingsudløb)

Baggrund

Der er blevet bestilt et budgetnotat om bevillingsudløbet fra Budget 2017 på øget drift og renhold af offentlige toiletter til Budget 2021.

Indhold

Der blev i Budget 2017 afsat en bevilling til øget drift og renhold af offentlige toiletter i perioden fra 2017 til og med 2020. Indsatsen omfattede også åbning af toiletter i weekenden på nogle af de bemandede legepladser.

Fortsættelse af øget drift og renhold af offentlige toiletter (3,0 mio. kr. i service)

Hvis bevillingen forlænges, vil Teknik- og Miljøforvaltningen kunne forsætte indsatsen, der omfatter øget rengøring på 27 af de mest benyttede offentlige toiletter (Bilag 1).

Ligeledes sikrer bevillingen, at der kan holdes weekendåbent på toiletterne på otte bemandede legepladser (Valbyparken, Bredegrund, ByOasen, Ørstedsparken, Nørrebroparken, Hulgårdsplads, Mimersparken og Hans Tavsens Park, Øst).

Forlænges bevillingen ikke, vil den øgede rengøringsindsats bortfalde på de 27 toiletter, så renholdelsesniveauet bliver nedskaleret fra tre daglige rengøringer til én daglig rengøring. Toiletterne på de nævnte bemandede legepladser vil blive lukket i weekenderne.

Såfremt der kun ønskes at afsætte midler til en øget rengøringsindsats på de 27 toiletter, skal der afsættes 2,6 mio. kr. i årlig drift

Såfremt, der alene ønskes at afsætte midler til weekendåbning på toiletterne på de otte bemandede legepladser, skal der afsættes 0,4 mio. kr. i årlig afledt drift.

Overordnede målsætninger og effekter

Projektet understøtter bedre toiletforhold i byen og medvirker til at turister, københavnere og besøgende oplever København som en ren og indbydende by. Toiletterne sikrer, at københavnere, turister og besøgende kan opholde sig i byens rum og grønne områder i længere tid.

Økonomi

Bevillingsudløbet om øget drift og renhold af offentlige toiletter har estimerede driftsudgifter på i alt 3,0 mio. kr. årligt fra 2021 og frem til øget renhold af 27 af de mest benyttede offentlige toiletter samt weekendåbning af toiletterne på otte bemandede legepladser. Initiativet forventes ibrugtaget fra januar 2021.

Tabel 1 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2021 p/l)	Styrings- område	2021	2022	2023	2024	I alt
- Fortsættelse af øget drift og renhold af offentlige toiletter	Service	2.557	2.557	2.557	2.557	10.228
- Weekend-åbning af toiletter på legepladser	Service	441	441	441	441	1.764
Udgifter i alt		2.998	2.998	2.998	2.998	11.992

Bevillingstekniske oplysninger

Bevillingsudløbet om øget drift og renhold af offentlige toiletter har estimerede driftsudgifter på i alt 3,0 mio. kr. årligt fra 2021 og frem.

Tabel 2 - Serviceudgifter

Service (1.000 kr. - 2021 p/l)	Bevilling	2021	2022	2023	2024	I alt
- Fortsættelse af øget drift og renhold af offentlige toiletter	1000	2.557	2.557	2.557	2.557	10.228
- Weekend-åbning af toiletter på legepladser	1000	441	441	441	441	1.764
Udgifter i alt		2.998	2.998	2.998	2.998	11.992

Tabel 3 - Tidsangivelse

Initiativet forventes ibrugtaget januar 2021.

Tidsangivelse	Måned og år
Forventet ibrugtagningstidspunkt	Januar 2021

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har ikke været udvalgsbehandlet, og initiativet kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling.

Bydel og adresse

Bydækkende					x
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst	
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest	

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID		X
IT-projekt (KIT)		x

Tidligere afsatte midler

I Budget 2017 blev der afsat 0,5 mio. kr. i anlæg i 2017 til renovering af offentlige toiletter, samt drift på 3,2 mio. kr. i 2017 og 2,8 mio. kr. årligt i 2018-2020 til øget drift og renhold af offentlige toiletter.

(1.000 kr., løbende p/l)	2017	2018	2019	2020
Budgetaftale 2017	3.700	2.800	2.800	2.800
Afsatte midler i alt	3.700	2.800	2.800	2.800

Bilag

Bilag 1. Oversigt over toiletter med øget renholdelsesfrekvens

TM35 Fortsat drift og renhold på Nørreport og Israels Plads og det bemandede toilet på Nørreport (bevillingsudløb)

Baggrund

Med genåbningen af Nørreport Station i januar 2015 og den færdige renovering af Israels Plads medio 2014 blev der ikke bevilliget midler til afledt drift. I Overførselssagen 2015-2016 blev der afsat en etårig bevilling til afledt drift af toilettet med opsyn på Nørreport st. og til tilpasning af renhold på Nørreport st. og Israels Plads i 2016. Bevillingen blev forlænget i Budget 2017 til og med 2020 og udløber dermed med årets udgang.

Teknik- og Miljøforvaltningen søger derfor om en varig bevilling til drift og renhold af Nørreport og Israels Plads samt drift af toilettet med opsyn på Nørreport, for at kunne opretholde det nuværende driftsniveau på pladsen.

Specifik udfordring

Videreføres driftsbevillingerne ikke i Budget 2021, vil renholdelsesniveauet på Nørreport og Israels Plads blive kraftigt nedjusteret. Det bemandede toilet på Nørreport vil blive lukket med udgangen af 2020, da der med bevillingsudløbet ikke vil være afsat drift til toilettet.

Nedjusteringen i renholdelsesniveauet vil betyde færre tømninger af affaldskurve, renhold og spuling af pladserne. Nedjusteringen i renholdet vil påvirke udtrykket af områderne, hvilket vil få en markant negativ effekt i forhold til mere henkastet affald og efterladenskaber på arealerne, som vil være til gene for Københavnerne.

Indhold

Tilpasning af renhold på Nørreport og Israels Plads (2,7 mio. kr. i service fra 2021 og frem)

Etableringen af Nørreport, renovering af Israels Plads samt åbning af Torvehallerne på Israels Plads har medført en større trafik af gående og

cyklister, hvilket har øget affaldspresset i området. Med omdannelsen af Nørreport stationsområde blev Nørre Voldgade på vejarealet ind mod Indre By fra Nørregade og ned til Gothersgade omlagt til en del af Nørreport, og forvaltningen overtog renholdelsen af fodgængerarealerne omkring stationen fra DSB. I forbindelse med overtagelse af de nye arealer, er der ikke blevet tilført permanente driftsmidler.

Den fysiske udformning af stationen, og herunder særligt de nedsænkede cykelparkeringsfaciliteter gør, at renholdelsen i højere grad skal udføres manuelt, og er mere ressourcekrævende. Det samme gælder ukrudtsbekæmpelse og vintervedligeholdelse. Dertil kommer tømning af 60-80 affaldskurve på og omkring Israels Plads og Nørreport.

Forvaltningen oplever en øget brug af Israels Plads. Det kan blandt andet ses på besøgstallet på toilettet med opsyn, som ligger på pladsen. Toilettet er gået fra godt 100.000 besøgende i 2012 til knap 725.000 i 2019. På pladsen afholdes mange arrangementer, og der finder salg af mad og drikke i området fra blandt andet Torvehallerne, hvilket giver et øget affaldspres på pladsen og i de omkringliggende gader. Samtidig har den nye fysiske udformning af pladsen betydet, at der med renoveringen er blevet tilført nedsænkede arealer, springvand, trapper og kanaler samt en boldbane med gummiunderlag, som betyder, at renhold, vintervedligehold og ukrudtsfjernelse for store dele af pladsen skal udføres manuelt.

Forlænges bevillingen ikke vil det medføre en betydelig nedskalering af driften på Nørreport og Israels Plads. Det betyder blandt andet, at pladserne vil blive renholdt én gang om morgenen frem for to til fire gange dagligt, affaldskurve vil blive tømt to-fire gange om dagen frem for fem-syv gange, mens pladserne vil blive spulet én gang hver anden uge frem for to-tre gange ugentligt.

Drift af toilet med opsyn på Nørreport (2,5 mio. kr. i service fra 2021 og frem)

I forbindelse med etablering af Nørreport blev der åbnet et bemandet toilet. Den nuværende bevilling til drift af toilettet udløber med årets udgang.

Toilettet er indrettet med seks unisextoiletter samt handicaptollet med pusleplads, og disse faciliteter er åbent med bemanning fra kl. 8-22 året rundt. Dertil er der ét døgnåbent pissoir. Nørreport er et trafikalt knudepunkt, og toilettet har et stigende besøgstal med over 400.000 besøgende årligt. Bevillingen dækker over lønudgifter på godt 2,1 mio. kr. til seks årsværk samt driftsomkostninger til rengøring og toiletremedier samt forbrug af el, vand og varme. Forlænges driftsbevillingen ikke, vil toilettet blive lukket med udgangen af 2020.

Overordnede målsætninger og effekter

En fortsættelse af bevillingen vil betyde, at byens borgere og besøgende fortsat vil kunne benytte toilettet med opsyn på Nørreport, og vil sikre

opretholdelse af et tilstrækkeligt renholdelsesniveau af Nørreport og på Israels Plads og de tilgrænsende arealer.

Økonomi

Bevillingsudløbene har estimerede driftsudgifter på 5,2 mio. kr. årligt fra 2021 og frem, til drift af Nørreport og Israels Plads samt toilettet med opsyn på Nørreport. Initiativerne forventes ibrugtaget i januar 2021.

Tabel 1 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2021 p/l)	Styrings- område	2021	2022	2023	2024	I alt
Tilpasning af renhold på Nørreport og Israels Plads	Service	2.669	2.669	2.669	2.669	10.676
Drift af toilet med tilsyn på Nørreport	Service	2.509	2.509	2.509	2.509	10.036
Udgifter i alt		5.178	5.178	5.178	5.178	20.712

Bevillingstekniske oplysninger

Bevillingsudløbene har estimerede driftsudgifter på 5,2 mio. kr. årligt fra 2021 og frem til drift af Nørreport og Israels Plads samt toilettet med opsyn på Nørreport.

Tabel 2 - serviceudgifter

Service (1.000 kr. - 2021 p/l)	Bevilling	2021	2022	2023	2024	I alt
<i>Serviceudgifter</i>						
Tilpasning af renhold på Nørreport og Israels Plads	1000	2.669	2.669	2.669	2.669	10.676
Drift af toilet med tilsyn på Nørreport	1000	2.509	2.509	2.509	2.509	10.036
Serviceudgifter i alt		5.178	5.178	5.178	5.178	20.712

Tabel 3 - Tidsangivelse

Projektet forventes ibrugtaget januar 2021.

Tidsangivelse	Måned og år
Forventet ibrugtagningstidspunkt	Januar 2021

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har ikke være udvalgsbehandlet og kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling.

Bydel og adresse

Bydækkende						
Bispebjerg	Indre by	X	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst	
Nørrebro	Østerbro		Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest	

Tidligere afsatte midler

I Overførselssagen 2015-2016 blev der afsat en midlertidig bevilling på 4,9 mio. kr. til driften af toilettet på Nørreport samt til øget renholdelse på Nørreport og Israels Plads i 2016. I Budget 2017 blev der afsat driftsbevillinger på 2,5 mio. kr. til tilpasning af renhold på Nørreport og 2,4 mio. kr. til drift af toilet med opsyn på Nørreport i 2017 til og med 2020. Bevillingerne udløber

<i>(1.000 kr., løbende p/l)</i>	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Overførselssagen 2015-16		4.850				
Budgetaftale 2017 -Drift af Nørreport og Israels Plads			2.500			
Budgetaftale 2017 - Drift af bemanded toilet på Nørreport			2.350			
Afsatte midler i alt		4.850	4.850			

TM155 Kontrol med overholdelse af Boligreguleringsloven (bevillingsudløb)

Baggrund

Der er til Budget 2021 bestilt et budgetnotat om bevillingsudløbet vedrørende øget kontrol med overholdelse af Boligreguleringsloven.

Indhold

Hovedformålet med kommunens kontrolindsats efter Boligreguleringsloven er at reducere ledighedsperioder generelt for boliger i kommunen og sikre, at boligmassen i videst muligt omfang bruges til helårsbeboelse. De systematiske kontroller forudsætter, at der kan konstateres en folkeregistertilmelding/-afmelding.

Ved Budget 2017 blev der afsat en midlertidig bevilling til øget kontrol med overholdelse af boligreguleringsloven. Bevillingen udløber i 2020. Hvis bevillingen ikke videreføres, vil det medføre en nedjustering af indsatserne i boligreguleringskontrollen.

Boligreguleringskontrollen sikres gennem følgende indsatser:

- En systematisk kontrol af boliger, der står tomme.
- Administration af dispensationer og accepter for midlertidig manglende persontilmelding i en bolig, så det sikres, at helårskravet ikke bortfalder ved forældelse eller manglende handling fra kommunens side.
- Systematiske screeninger af flyttemønstre til påvisning af boliger, hvor der sker en hyppig folkeregistertilmelding/-afmelding.
- Håndtering af anmeldelser om uregistreret korttidsudlejning (Airbnb mv.) samt indberetning til Erhvervsstyrelsen vedr. korttidsudlejninger.
- Besvarelse af henvendelser om fortolkning af reglerne (vejledning).

De to sidstnævnte opgaver er lovpligtige.

Boligreguleringskontrollen har derudover den positive afledte effekt, at der findes og rettes fejl i de registre, der danner grundlag for kontrollen. Det har medført forbedrede sagsgange på tværs af kommunen bl.a. i samarbejdet med Folkeregistret og Boligkommissionen.

Hvis bevillingen ikke videreføres, vil det medføre næsten en halvering af de årsværk, der varetager boligreguleringsopgaverne. Opgaverne varetages samlet af ca. fire årsværk, hvoraf halvandet årsværk beskæftiges af bevillingen fra Budget 2017. Hvis bevillingen ikke videreføres, vil det medføre, at der skal ske en betydelig nedjustering på tværs af de nævnte indsatser med fokus på, at de lovpligtige opgaver fortsat skal varetages.

Overordnede målsætninger og effekter

Den overordnede målsætning med indsatsen er at videreføre det styrkede niveau for boligreguleringskontrol, der blev iværksat med Budget 2017.

Økonomi

Projektet har estimerede driftsudgifter på 0,8 mio. kr. årligt i 2021 og frem. Projektet forventes ibrugtaget i januar 2021.

Tabel 1 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2021 p/l)	Styrings- område	2021	2022	2023	2024	I alt
Boligreguleringskontrol	Service	800	800	800	800	3.200
Udgifter i alt		800	800	800	800	3.200

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at projektet vurderes at være ukompliceret, og der er ingen risici forbundet hermed.

Bevillingstekniske oplysninger

Projektet har estimerede driftsudgifter på 0,8 mio. kr. årligt i 2021 og frem.

Tabel 2 - Serviceudgifter

Service (1.000 kr. - 2021 p/l)	Bevilling	2021	2022	2023	2024	I alt
Serviceudgifter						
Boligreguleringskontrol	1000	800	800	800	800	3.200
Serviceudgifter i alt		800	800	800	800	3.200

Tabel 3 - Tidsangivelse

Projektet forventes ibrugtaget januar 2021.

Tidsangivelse	Måned og år
Forventet ibrugtagningstidspunkt	Januar 2021

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har ikke været i udvalgsbehandling og kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling.

Bydel og adresse

Bydækkende x					X
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst	
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest	

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID		x
IT-projekt (KIT)		x

Tidligere afsatte midler

Der blev i budgetaftale 2017 afsat 0,8 mio. kr. til styrkelse af kontrolarbejdet med overholdelse af boligreguleringsloven i perioden 2017-2020.

(1.000 kr., løbende p/l)	2016	2017	2018	2019	2020
Budgetaftale 2017		750	750	750	750

TM121 Opstilling af flere blomsterkummer med sæsonblomster

Baggrund

Der er til Budget 2021 blevet bestilt et budgetnotat om opstilling af flere blomsterkummer med sæsonblomster på pladser, hvor mange fodgængere passerer og/eller opholder sig.

Indhold

Teknik- og Miljøudvalget besluttede på mødet den 25. maj, 2020 i forbindelse med Udvalgets budgetbidrag en besparelse på indsatsen med sæsonblomster fra 2021. Det betyder, at der fremover ikke bliver plantet sæsonblomster, hverken i blomsterkummerne eller i bedene, som det er tilfældet i dag. Blandt andet vil det betyde, at der ikke vil være sæsonblomster på lokationer som langs Sønder Boulevard og Langelinie, Glyptotekhaven, ved Frihedsstøtten på Vesterbrogade og blomsterbedet ved Rådhuset langs H.C. Andersens Boulevard.

Blomsterkummerne vil blive kørt på depot, mens blomsterbedene vil stå med bar jord, eller blive tilsået med græs alt afhængig af de lokale forhold.

Dette budgetnotat indeholder to initiativer til plantning af sæsonblomster. En fortsættelse af sæsonblomster i kummer og bede, som det er tilfældet i dag, samt opstilling af flere blomsterkummer med sæsonblomster på nye lokationer.

Initiativ 2 om flere blomsterkummer er afhængig af, at der gives midler til initiativ 1 om fortsættelse af blomsterkummer med sæsonblomster.

Initiativ 1. Fortsættelse af kummer med sæsonblomster (1,9 mio. kr. i service)

Der er i dag opstillet 117 kummer med sæsonblomster på godt 40 lokationer rundt omkring i byen. Disse kummer står enten tilplantet med efterårsblomster og derefter med sommerblomster, eller med forårsblomster og derefter sommerblomster. Dertil kommer, at der på yderligere ca. 25 lokationer tilplantes sæsonblomster i kombination med blomsterkummer og/eller i bede. Der bliver årligt plantet i alt ca. 10.000 forårsblomster, 30.000 sommerblomster og 20.000 efterårsblomster. Skal der fortsat plantes sæsonblomster i kummer og bede fra 2021 og frem, skal der afsættes 1,9 mio. kr. til at dække udgifter forbundet med opgaven. Det drejer sig om indkøb og transport af blomster, løbende vedligehold og udskiftning af blomsterkummerne, vanding og pleje af blomsterne, administration i forhold til indkøb, koordinering og logistik planlægning.

Initiativ 2. Opstilling af flere blomsterkummer med sæsonblomster (0,2 mio. kr. til indkøb af blomsterkummer i 2021 og 0,2 mio. kr. i afledt drift fra 2021 og frem)

Fortsættes indsatsen med sæsonblomster fra 2021, vil der kunne opstilles blomsterkummer på yderligere lokationer.

Der foreslås opstilling af blomsterkummer på følgende 10 placeringer:

- Sydhavns stationsforplads
- Trianglen metroforplads
- Lille Trianglen
- Kalvebod Brygge ved bølgen
- Ved Inderhavnsbroen over for Broens Gadekøkken
- Havneparken på gruspladsen ved Kulturhuset
- Havneparken ved Langebro
- Sankt Hans Torv
- Amagertorv
- Islands Brygge metroforplads

Lokationerne er udvalgt efter hvor der i dag ikke er opstillet sæsonblomster, og hvor der kommer mange gående forbi som f.eks. metroforpladserne og inderhavnsbroen. På placeringerne vil der blive opsat tre kummer i gennemsnit. Antallet vil variere efter pladsforholdene på den konkrete placering. Hver blomsterkumme bliver tilplantet to gange årligt. Kummerne bliver tilplantet med sommerblomst i maj-juni. I oktober bliver sommerblomsterne udskiftet med efterårsblomster, der står på lokationen hen over vinteren frem til maj.

En blomsterkumme koster 8.000 kr. pr. stk. og 6.300 kr. i efterfølgende årlig afledt drift. Der vil derfor skulle afsættes 0,2 mio. kr. til indkøb af 30 blomsterkummer og efterfølgende 0,2 mio. kr. årligt i afledt drift.

Udgifterne bygger på den gældende indkøbsaftale for sommerblomster, som er trådt i kraft i 2020.

Initiativet kan op- eller nedskaleres.

Overordnede målsætninger og effekter

Flere blomsterkummer med sæsonblomster vil være med til at understøtte målet i *Fællesskab København* om, at 75% af københavnere oplever København som en grøn by.

Økonomi

Initiativ 1 har serviceudgifter for 1,9 mio. kr. årligt fra 2021 og frem til løbende drift af sæsonblomster i kummer og bede. Initiativet forventes ibrugtaget fra i januar 2021.

Initiativ 2 har estimerede serviceudgifter på i alt 0,2 mio. kr. i 2021 til indkøb af blomsterkummer.

Der skal som en konsekvens heraf tilføres afledte driftsudgifter på 0,2 mio. kr. årligt fra 2021 og frem til løbende tilplantning og udskiftning af blomster, vanding, renhold og udskiftning af ødelagte kummer. Initiativet forventes ibrugtaget fra i juni 2021.

Tabel 1 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2021 p/l)	Styrings- område	2021	2022	2023	2024	I alt
<i>Initiativ 1 - Fortsættelse af kummer med sæsonblomster</i>						
- Løbende drift	Service	1.900	1.900	1.900	1.900	7.600
Initiativ 1 i alt		1.900	1.900	1.900	1.900	7.600
<i>Initiativ 2 - Flere kummer med sæsonblomster</i>						
- Indkøb af blomsterkummer	Service	240				240
- Afledt drift	Service	189	189	189	189	756
Initiativ 2 i alt		429	189	189	189	996
Udgifter i alt		2.329	2.089	2.089	2.089	8.596

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojektet er relativt ukompliceret, og der er derfor ikke afsat anlægsomkostningerne til uforudsete udgifter.

Bevillingstekniske oplysninger

Initiativ 1 har serviceudgifter for 1,9 mio. kr. årligt fra 2021 og frem.

Initiativ 2 har estimerede serviceudgifter på i alt 0,2 mio. kr. i 2021 til indkøb af blomsterkummer. Der skal som en konsekvens heraf tilføres afledte driftsudgifter på 0,2 mio. kr. årligt fra 2021 og frem

Tabel 2 - Serviceudgifter

Service (1.000 kr. - 2021 p/l)	Bevilling	2021	2022	2023	2024	I alt
Serviceudgifter						
Initiativ 1. Fortsættelse af sæsonblomster i kummer og bede	1000	1.900	1.900	1.900	1.900	7.600
Initiativ 2. Flere kummer med sæsonblomster	1000	240				240
Initiativ 2. Afledt drift	1000	189	189	189	189	756
Serviceudgifter i alt		2.329	2.089	2.089	2.089	8.596

Tabel 3 - Tidsangivelse

Initiativ 1 forventes ibrugtaget januar 2021.

Tidsangivelse	Måned og år
Forventet ibrugtagningstidspunkt	Januar 2021

Initiativ 2 forventes igangsat maj og ibrugtaget juni 2021.

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Oktober 2021
Anlægsprojektet forventes igangsat	Maj 2021
Forventet ibrugtagningstidspunkt	Maj 2021

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har ikke været udvalgsbehandlet og kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling

Bydel og adresse

Bydækkende					X
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst	
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest	

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEo/ByK/KEID		x
IT-projekt (KIT)		x

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere afsat midler til formålet.

TM153 Afgiftsfritagelse for bylivsaktiviteter på offentlig vej

Baggrund

Der er blevet bestilt et budgetnotat om afgiftsfritagelse for bylivsaktiviteter på offentlig vej til Budget 2021.

Der blev i Budget 2017 afsat en bevilling på 27,1 mio. kr. årligt (2021 p/l) fra 2017 til og med 2020 til afgiftsfritagelse af en række takster/gebyrer vedrørende bylivsaktiviteter på offentlig vej.

Teknik- og Miljøudvalget besluttede den 25. maj 2020 at genindføre disse takster fra 2021 og frem. Da staten har ændret reglerne for opkrævning af taksterne, vil afgiftsfritagelsen koste 4,1 mio. kr. årligt. i 2021. Den indtægtsudfordring på 23,0 mio. kr., der følger af de ændrede regler, søges dækket med *TM3 Indtægtsudfordring vedrørende erhvervsgebyrer*.

Indhold

Bevillingen i Budget 2017 var en forlængelse af tidligere bevillinger til afgiftsfritagelse på området, hvor gebyrerne tilbage fra Overførselsagen 2011-2012 og de følgende års budgetforhandlinger var afskaffet i kortere eller længere perioder.

Afgiftsfritagelsen af bylivsaktiviteter på offentlig vej omhandler følgende erhvervsgebyrer:

- Mobilt gadesalg
- Filmoptagelser
- Vareudstillinger
- Udeservering
- Faste studepladser

Det er muligt at skalere forslaget, så kun nogle af ovennævnte kategorier afgiftsfritages.

Overordnede målsætninger og effekter

En fortsat/permanent afgiftsfritagelse har til formål at gøre København mere erhvervsvenlig ved at gøre det lettere og billigere at drive forretning i byen samt at fremme bylivet. For eksempel vil en afgiftsfritagelse for mobilt gadesalg understøtte de politisk vedtagne kriterier om, at mobilt gadesalg skal bidrage til et levende byliv med fokus på sundhed, økologi, æstetik og innovation.

Økonomi

Forslaget har estimerede driftsudgifter på 4,1 mio. kr. årligt i 2021 og frem. Forslaget forventes ibrugtaget i januar 2021.

Tabel 1 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2021 p/l)	Styringsområde	2021	2022	2023	2024	I alt
Mobilt gadesalg	Service	996	996	996	996	3.984
Filmoptagelser	Service	621	621	621	621	2.484
Vareudstillinger	Service	586	586	586	586	2.344
Udeservering	Service	932	932	932	932	3.728
Faste stadepladser	Service	977	977	977	977	3.908
Udgifter i alt		4.112	4.112	4.112	4.112	16.448

Bevillingstekniske oplysninger

Forslaget har estimerede driftsudgifter på 4,1 mio. kr. årligt i 2021 og frem.

Tabel 2 - Serviceudgifter

Service (1.000 kr. - 2021 p/l)	Bevilling	2021	2022	2023	2024	I alt
<i>Serviceudgifter</i>						
- Mobilt gadesalg	1000	996	996	996	996	3.984
- Filmoptagelser	1000	621	621	621	621	2.484
- Vareudstillinger	1000	586	586	586	586	2.344
- Udeservering	1000	932	932	932	932	3.728
- Faste stadepladser	1000	977	977	977	977	3.908
Afledte serviceudgifter i alt		4.112	4.112	4.112	4.112	16.448

Tabel 3 - Tidsangivelse

Forslaget forventes ibrugtaget januar 2021.

Tidsangivelse	Måned og år
Forventet ibrugtagningstidspunkt	Januar 2021

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har ikke været udvalgsbehandlet og kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling.

Bydel og adresse

Bydækkende					X
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst	
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest	

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID		X
IT-projekt (KIT)		X

Tidligere afsatte midler

Ved Overførselssagen 2011-2012 blev der bevilget midler til at afgiftsfritage udeservering på forsøgsbasis i 2012. Ved Budget 2013 blev der afsat midler til at afskaffe gebyret for udeservering, mobilt gadesalg og filmoptagelser samt reducere gebyret for vareudstilling fra 2013 til og med 2016. Ved overførselssagen 2012-2013 blev der afsat midler til at afskaffe stadesafgifter i 2013 samt fjerne afgiften for vareudstillinger på forsøgsbasis i 2013. Herudover indgik hensigtserklæring om, at afgiftsfritagelse af udeservering i 2017 skulle indgå i juniindstillingen for Budget 2014. Ved Budget 2014 blev der afsat midler til at fastholde afgiftsfritagelsen for vareudstillinger og stadespladser fra 2014 til og med 2017. Ved Budget 2017 blev der afsat midler til at videreføre afgiftsfritagelsen for bylivsaktiviteterne; mobilt gadesalg, filmoptagelser, vareudstillinger, udeservering og faste stadespladser.

(1.000 kr., løbende p/l)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Overførselssag 2011-2012	15.000								
Budgetaftale 2013		15.000	15.000	15.000	15.000				
Overførselssag 2012-2013		8.940				12.200			
Budgetaftale 2014			9.200	9.200	9.200	9.200			
Budgetaftale 2017						3.200	25.700	25.700	25.700
Afsatte midler i alt	15.000	23.940	24.200	24.200	24.200	24.600	25.700	25.700	25.700

TM63 Afgiftsfritagelse ved reklameskilte

Baggrund

Der er blevet bestilt et budgetnotat om afgiftsfritagelse af gebyrer for reklameskilte til Budget 2021.

Indhold

Teknik- og Miljøforvaltningen udsteder tilladelser til reklameskilte, som kan placeres enten på fortovet/pladsen foran en forretning eller hænge på facaden. I forbindelse med tilladelsen opkræver forvaltningen takster ifølge vejlovens bestemmelser. Taksten for reklameskilte er i 2021 sat til 1.035 kr. pr. reklameskilt pr. år.

Dette budgetnotat angiver udgifterne til varig afgiftsfritagelse for reklameskilte, som vil være 1,7 mio. kr. årligt fra 2021 og frem. Teknik- og Miljøforvaltningen skal fortsat udstede tilladelser og føre tilsyn med området.

Overordnede målsætninger og effekter

Målsætningen med initiativet er at afgiftsfritage taksten for reklameskilte.

Initiativet kan muligvis forringe fremkommeligheden enkelte steder i byen, da fjernelse af gebyret kan medføre flere reklameskilte, som optager plads i byrummet.

Økonomi

Projektet har estimerede driftsudgifter på 1,7 mio. kr. årligt i 2021. Projektet forventes ibrugtaget i januar 2021.

Tabel 1 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2021 p/l)	Styrings- område	2021	2022	2023	2024	I alt
Afgiftsfritagelse reklameskilte	Service	1.655	1.655	1.655	1.655	6.620
Udgifter i alt		1.655	1.655	1.655	1.655	6.620

Bevillingstekniske oplysninger

Projektet har estimerede driftsudgifter på 1,7 mio. kr. årligt i 2021. Projektet forventes ibrugtaget i januar 2021.

Tabel 2 - serviceudgifter

Service (1.000 kr. - 2021 p/l)	Bevilling	2021	2022	2023	2024	I alt
Afgiftsfritagelse reklameskilte	1000	1.655	1.655	1.655	1.655	6.620
Afledte serviceudgifter i alt		1.655	1.655	1.655	1.655	6.620

Tabel 3 - Tidsangivelse

Projektet forventes ibrugtaget januar 2021.

Tidsangivelse	Måned og år
Forventet ibrugtagningstidspunkt	Januar 2021

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling.

Bydel og adresse

Bydækkende					X
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst	
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest	

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID		X
IT-projekt (KIT)		X

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere afsat midler til formålet.

Budget 2021

Kultur- og Fritidsforvaltningen

Henvist af KFU d. 13.08.2020 og et medlem af BR fra Å og A

e-Doc-nr. 2020-0019073-57

KF8 Konvertering af fodboldgræsbane til kunstgræsbane i Lersøparken

Baggrund

Der arbejdes i Københavns Kommune på flere skybrudsprojekter, som skal være med til at aflede vandet fra store regnskyl. Dette åbner mulighed for at anlægge kunstgræsbaner i forbindelse med udvalgte projekter.

På mange måder er det både billigere og alt andet lige mindre generende for brugere og naboer at se store anlægsprojekter i en sammenhæng. Noget sådan åbner også for nye løsninger, hvor arealer på en og samme gang kan bruges i forhold til klimaløsninger og fx fodbold.

Lersøparken indgår i arbejdet med at skybrudssikre København, og Teknik- og Miljøforvaltningen planlægger at etablere et skybrudsprojekt i Lersøparken.

Lersøparken er samtidig en del af rækkefølgeplan for konvertering af fodboldgræsbaner til kunstgræs. Kultur- og Fritidsudvalget godkendte den 19. maj 2020 rækkefølgeplan for konvertering af baner i perioden 2021 til 2050.

I rækkefølgeplanen peges på, at der i 2023 skal konverteres 11-mands boldbaner i Bispebjerg. Da der i dialogen med Teknik- og Miljøforvaltningen har vist sig at kunne være en mulighed for kunstgræs i Lersøparken, bringes en konvertering af banen i Lersøparken frem allerede i forbindelse med forhandlingerne om Budget 2021.

Indhold

Forslaget indeholder en screeningsbevilling på 0,2 mio. kr. i 2020 til at afdække mulighederne for at konvertere en 11-mands fodboldgræsbane til kunstgræsbane i Lersøparken.

Afsættet for budgetnotatet om konvertering af en fodboldgræsban til kunstgræs er, at en fodboldgræsbane alene kan bruges i sommerhalvåret, og kun 3-4 timer dagligt, da græsset ellers slides ned. Til sammenligning kan en kunstgræsbane bruges året rundt, og hvis der er lys, også efter mørkets frembrud. Konvertering af græsbaner til kunstgræs medfører derfor en markant kapacitetsforøgelse.

Lersøparken

Lersøparken rummer i dag to 11-mands og to 7-mands græsbaner. Boldbanerne i Lersøparken bliver bl.a. brugt af Nørrebro FF og Bispebjerg Boldklub. Efterspørgslen efter banetider er høj, særligt i vinterhalvåret, hvor græsbanerne ikke kan benyttes, er der generel mangel på fodboldbaner.

Lersøparken er fredet, hvorfor der kan afsættes 0,2 mio. kr. til en screening af mulighederne for at etablere en kunstgræsbane. Målet er at udarbejde et ansøgningsmateriale med henblik på dialog med fredningsmyndighederne om mulighederne for at dispensere fra fredningen. Det er også i forbindelse med screeningen, at der vil blive set nærmere på muligheder og udfordringer omkring fx hegn og lys, herunder i hvilket omfang, noget sådant skal indgå i en dispensationsansøgning.

Kunstgræsbanen skal ses i sammenhæng med, at Teknik- og Miljøforvaltningen planlægger at etablere et skybrudsprojekt i Lersøparken, hvorfor det i en screeningsfase skal afdækkes, om etablering af en kunstgræsbane kan kobles sammen med skybrudsprojektet. Planlægningen af skybrudsprojektet er allerede i gang, og hvis kunstgræsbanen skal etableres i forbindelse med skybrudsprojektet, er det nødvendigt, at kunstgræsbanen bliver indarbejdet i dispositionsforslaget for skybrudsprojektet, for bl.a. at undersøge fredningsforholdene.

Teknik- og Miljøforvaltningen har allerede fastsat en tidsplan for etableringen af skybrudsprojektet. Hvis der skal indtænkes en kunstgræsbane i projektet, skal der afsættes midler hertil.

Etableringen af skybrudsprojektet går i gang i 2022, men hvis kunstgræsbanen skal etableres i forbindelse med skybrudsprojektet, skal der allerede afsættes midler nu. Hvis kunstgræsbanen etableres i forbindelse med skybrudsprojektet, vil det formentlig nedsætte etableringsomkostningerne. Givet at Københavns Kommune ikke tidligere har etableret kunstgræsbaner i fredede parker i forbindelse med skybrudsprojekter, er det vanskeligt at estimere de samlede anlægsudgifter. Det skal dog bemærkes, at standardprisen for at etablere en kunstgræsbane med SBR-gummi er 7,6 mio. kr.

Tidsplan

Opnås der mulighed for at etablere en bane i forbindelse med skybrudsprojektet, vil udgifterne hertil indgå i de førstkomende budgetforhandlinger efter, at mulighederne for at indarbejde banen i skybrudsprojektet er undersøgt. Der sigtes mod, at finansieringen af en kunstgræsbane i Lersøparken kan indgå i forhandlingerne om Budget 2022.

Dialog med interessenterne

Placeringen i Lersøparken er afstemt med DBU-København. I den videre proces vil brugerne af banerne, lokaludvalg og andre relevante interessenter blive inddraget, så banerne i størst muligt omfang indfrier brugernes ønsker og behov.

Tabel 1 - Estimeret skøn for anlægsudgift

(1.000 kr., 2021 p/l)	Hovedscenarie Anlægsudgift (estimeret skøn)
Anlægsprojekt	
Screeningsbevilling til kunstgræsbane i Lersøparken	200
Hovedscenarier inkl. Tilvalgsscenario	200

Økonomi

Forslaget indeholder en screeningsbevilling på 0,2 mio. kr. i 2020 til at afdække mulighederne for at konvertere en 11-mands fodboldgræsbane til kunstgræsbane i Lersøparken.

Der sigtes mod, at finansieringen af en kunstgræsbane i Lersøparken kan indgå i forhandlingerne om Budget 2022.

Tabel 2 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr., 2021 p/l)	Styrings- område	2020	I alt
Screeningsbevilling til kunstgræsbane i Lersøparken	Anlæg	200	200
Udgifter i alt (netto)		200	200

Risikovurdering og proces

Lersøparken er fredet, hvorfor en bane her kræver dispensation for fredningen. Det er dette, der skal afdækkes i screeningsfasen.

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 3 - Øvrige anlægsprojekter:

Anlæg (1.000 kr., 2021 p/l)	Udvalg	Bevilling	2020	I alt	*
Screeningsbevilling til kunstgræsbane i Lersøparken	TMU	1000	200	200	*
Anlægsudgifter i alt			200	200	*

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende? (Hvis forslaget er bydækkende sættes kun kryds her)						
Bispebjerg	X	Indre by	Vesterbro/kgs. Enghave	Valby	Amager Øst	Udenbys
Nørrebro		Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest	
Adresse og matrikelnummer						

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID	X	
IT-projekt (KIT)		X

TM168 Supplerende engangstilskud til julebelysning i København

Baggrund

Der er blevet bestilt et budgetnotat om en forøgelse af Københavns Kommunes pulje til juleudsmykning i hele byen på 400.000 kr.

Indhold

Københavns Kommune har en samlet pulje til juleudsmykning på 200.000 kr. årligt, hvor handelsstandsforeninger, erhvervsforeninger og lignende i Københavns Kommune kan søge om midler til juleudsmykning af gader og/eller gadestrækninger i deres nærmiljø. Hver ansøger indsender en ansøgning, hvori de bl.a. angiver længden på gadestrækket i meter for juleudsmykningen og en beskrivelse af udsmykningen.

De 200.000 kr. fordeles ud til alle ansøgere på baggrund af en sats pr. længdemeter juleudsmykning. Satsen beregnes hvert år ud fra den samlede længde på juleudsmykningen i forhold til puljens størrelse på 200.000 kr. Puljen fordeles ligeligt mellem alle ansøgere, men Indre By ansøger typisk om hovedparten af længdemeterne.

Af puljen på de 200.000 kr. udmøntes ca. 125.000 kr. hvert år til Handelsstandsforeningen KBH – Commerce og Culture med henblik på at understøtte juleudsmykningen af Indre By.

Dette budgetnotat omhandler et ekstra tilskud til juleudsmykningspuljen i 2020 på 400.000 kr. Midlerne skal således supplere de midler som Københavns Kommune hvert år bidrager med til juleudsmykningen i byen.

Tilskuddet til juleudsmykning i 2020 ansøges i indeværende år, men de bevilligede midler til hver ansøger udbetales først i 2021 på baggrund af indsendt dokumentation af de samlede udgifter til juleudsmykning.

Overordnede målsætninger og effekter

Målsætningen med initiativet er at øge bevillingen til juleudsmykning af byen i 2020.

Økonomi

Initiativet har estimerede driftsudgifter på 0,4 mio. kr. i 2021. Initiativet forventes ibrugtaget i januar 2021.

Tabel 1 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2021 p/l)	Styrings- område	2021	2022	2023	2024	I alt
- Ekstra bevilling til juleudsmykning	Service	400				400
Udgifter i alt		400				400

Bevillingstekniske oplysninger

Initiativet har estimerede driftsudgifter på 0,4 mio. kr. i 2021.

Tabel 2 - Serviceudgifter

Service (1.000 kr. - 2021 p/l)	Bevilling	2021	2022	2023	2024	I alt
Serviceudgifter						
- Ekstra bevilling til juleudsmykning	1000	400				400
Serviceudgifter i alt		400				400

Tabel 3 - Tidsangivelse

Initiativet forventes ibrugtaget januar 2021.

Tidsangivelse	Måned og år
Forventet ibrugtagningstidspunkt	Januar 2021

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har ikke været udvalgsbehandlet og kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling.

Bydel og adresse

Bydækkende						
Bispebjerg	Indre by	x	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst	
Nørrebro	Østerbro		Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest	

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID		X
IT-projekt (KIT)		X

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere afsat midler til formålet.

Budget 2021

Kultur- og Fritidsforvaltningen
Henvist af medlem af BR for C
e-Doc-nr. 2020-0019073-63

KF61 4 til 6 nye badezoner

Baggrund

Med henblik på at skabe mere sikker badning i havnen og imødekomme et øget behov for badesteder, blev der ved Overførselssagen 2019-20 afsat 2,4 mio. kr. til en opdatering af badevandsvarslingen for at kunne sikre korrekt og rettidig varsling, samt opgradering af badesteder fra og med sommeren 2020. Der er dog stadig et stort behov for flere badesteder for at opfylde efterspørgslen og for at sprede de badende over hele havnen, så man undgår en høj belastning af de nuværende badesteder.

Indhold

Budgetønsket indeholder en samlet anlægsbevilling på i alt 4,1 mio. kr. i 2021-2023, fordelt med 1,4 mio. kr. årligt, til etablering af 4-6 nye badezoner. Herudover afsættes 0,2 mio. kr. i 2021, 0,4 mio. kr. i 2022 og 0,6 mio. kr. varigt fra 2023 og frem på service til afledt drift af badezonerne.

Etablering af 4-6 nye badezoner

Der er peget på 18 steder (se figur 1), hvor der potentielt kan oprettes nye badesteder. Med udgangspunkt i denne liste vil der blive set på, hvor det bedst kan lade sig gøre at etablere de 4-6 nye badezoner. Det er en forudsætning for alle stederne, at der kan gives tilladelse fra bl.a. kajejer, By & Havn og Teknik- og Miljøforvaltningen. Derfor er det endnu ikke afklaret, hvilke af de 18 steder, der er mulige at arbejde videre med. Kultur- og Fritidsudvalget vil blive orienteret inden etablering af de enkelte badesteder. I 2020 blev Sdr. Refshale Bassin udvidet, Sandkaj er planlagt udvidet, imens en ny badezone også er planlagt oprettet ved La Banchina på Refshaleøen. Der har ligeledes været forhandlinger om en placering af endnu en badezone ved Kyssetrappen, ved Ofelia Plads (efter den midlertidige badezone til EM2020 (2021)). Der er imidlertid ikke fundet en løsning ved Kyssetrappen på nuværende tidspunkt.

Figur 1. De 18 potentielle steder for nye badesteder

1. Sandkaj (planlagt udvidet 2020)
2. Sdr. Frihavn, Østbassinet ved Pramrenden
3. Refshaleøen, Cafe Halvandet (udvidelse)
4. Refshaleøen ud mod havnen (havnebad)
5. Refshaleøen Sdr. Refshalebassin (udvidet 2020)
6. Refshaleøen La Banchina (planlagt 2020)
7. Området nord for Operaen
8. Erdkehlgraven / kanonbådsskurene
9. Nordatlantens Brygge (tidligere afslag)
10. Havnegade
11. Kalvebod Bølge (etableret 2019)
12. Islands Brygge, træbryggen (tidligere afslag)
13. A-huset (tidligere afslag)
14. Teglværkshavnen, Solnedgangstrappen (tidligere afslag)
15. Teglværkshavnen, TDC (efter 2020)
16. Teglværkshavnen, Aalborg Universitet
17. Teglværkshavnen, ud for TV2
18. Kyssetrappen ved Ofelia Plads (potentielt placering efter EM2020 midlertidig badezone).

Badning i havnen

Københavnere skal have mulighed for at bade både sikkert og i rent vand. Etablering af flere badesteder vil give københavnernes adgang til sikker og lovlig badning i en større del af havnen. I København er det i dag muligt at bade fra to kommunale strande, i de tre havnebade og i syv badezoner. De nyeste badezoner er indviet august 2019 ved Kalvebod Bølge og september 2020 ved La Banchina på Refshaleøen.

I forbindelse med kampagnen om badning i havnen 2019 blev der udsendt et spørgeskema til Borgerpanelet vedr. københavnernes badevaner i havnen. Her svarer 45 pct., at de bader i Københavns Havn. 89 pct. af de adspurgte svarer, at de godt ved, at det er ulovligt at bade i Københavns Havn uden for de etablerede badesteder. De adspurgte oplyser, at den primære årsag til, at de bader uden for de etablerede badesteder er, at havnebade og badezoner opleves fyldte. Herefter svarer flest, at de bader de steder, hvor de oplever andre borgere bade.

Varslingssystemet opdateres 2020-2021

Overvågning af badevandskvalitet hører under Teknik- og Miljøforvaltningen, mens etableringen af varslingsystemer på badestederne varetages af Kultur- og Fritidsforvaltningen. De to forvaltninger samarbejder derfor om at etablere et effektivt og pålideligt system, som sikkert varsler badende om badevandskvaliteten. Der blev derfor i Overførselssagen 2019-2020 afsat 1,0 mio. kr. til opdatering af varslingsystemet. De to forvaltninger er sammen med en konsulent i gang med en opdatering og forbedring af systemet. Det nye system forventes at være klar i løbet af foråret 2021.

Etablering af flere badesteder betyder, at de nye badesteder kommer stadig tættere på de steder i havnen, hvor der sker overløb fra kloak ved kraftig regn. For at kunne sikre korrekt og rettidig varsling, stiller dette større og større krav til badevandsvarslingen. Systemet fremtidssikres med opdateringen finansieret ved OFS 2019-2020.

Nødvendige tilladelser til badezoner

For at etablere et badested skal Teknik- og Miljøforvaltningen, By & Havn, kajejer, grundejer, samt Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen give tilladelse. Der kan også være lokale betingelser i lokalplaner og fredninger. En realisering af en badezone afhænger således af, at mange forskellige parter accepterer projektet.

Alternativt scenarie til nybyg

Det eneste alternativ til nye badezoner er at etablere de langt dyrere havnebade. Hvis der ikke oprettes flere badezoner, vil den stigende interesse for badning resultere i en større belastning af de eksisterende badesteder.

Forventet adfærdsmæssig effekt

Flere badesteder i havnen medfører, at flere københavnere kan bade sikkert i Københavns Havn. Kombinationen af nye badesteder og oplysningskampagnen sommeren 2019 og 2020 om god badeskik i havnen betyder forhåbentligt, at flere kommer til at bade sikkert i havnen.

Økonomi

Der regnes med etablering af 2 almindelige badezoner eller én lidt større badezone pr. år i årene 2021-2023. Budgetønsket indeholder en anlægsbevilling på 1,4 mio. kr. årligt i 2021-2023, i alt 3,9 mio. kr. i perioden, som baseres på gennemsnitsprisen for tidligere badezoner på 0,7 mio. kr. Midlerne i budgetønsket rækker således ikke til at etablere fx havnebade eller andre større anlæg.

I anlægsbevillingen indgår også 80 t. kr. i 2021-2023, i alt 0,24 mio. kr. i perioden, til Teknik- og Miljøforvaltningen til tjek af vandkvalitet for hver af de nye badezoner inden de oprettes. Samlede anlægsudgifter bliver således 4,1 mio. kr.

Der er på nuværende tidspunkt dialog med interessenterne ved Ofelia Plads om udformning og konkret placering af en eventuel badezone ved Kyssetrappen. På grund af skibstrafik i området kan der ikke etableres en løsning med banetov, som ved de andre badezoner. Derfor har By & Havn foreslået en alternativ løsning med pontoner. Det vil være en noget dyrere, men en mere sikker løsning end banetovet ved de øvrige badezoner.

Der afsættes desuden varige driftsmidler til badezonerne. Når alle badezoner er etableret i 2023 vil driftsudgifterne være 0,6 mio. kr. årligt.

Tablet 1 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder.

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2021 p/l)	Styrings-område	2021	2022	2023	I alt
Anlæg af nye badezoner, 1-2 stk. pr år	Anlæg	1.300	1.300	1.300	3.900
Tjek af vandkvalitet, TMF	Anlæg	80	80	80	240
Afledt drift, TMF og KFF	Service	200	400	600 ¹	1.200 ¹
Udgifter i alt		1.580	1.780	1.980	5.340

1: Afsættes varigt.

Risikovurdering og proces

Teknik- og Miljøforvaltningen skal ud fra afstanden mellem badestedet og nærmeste kloakoverløb vurdere, om der kan gives en tilladelse til badestedet. De 18 nævnte placeringer er ikke på forhånd godkendt af Teknik- og Miljøforvaltningen, men Teknik- og Miljøforvaltningen har været med i det arbejde, der har ført til udpegningen af lokaliteterne. Det forventes derfor, at Teknik- og Miljøforvaltningen kan godkende stederne. By & Havn har ligeledes været med i arbejdet med analyse af bademuligheder i havnen. Det forventes derfor også, at By & Havn kan godkende de fleste af stederne.

Den største udfordring er, at alle kajkanter i de udpegede områder enten er private eller ejet af By & Havn. Ud af de 18 potentielle badesteder er 16 steder privat ejede. De to sidste steder er ejet af By & Havn. Det kræver en individuel forhandling for hvert badested at få alle tilladelser på plads.

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 2 - Udgifter til 4-6 nye badezoner:

Anlæg og afledt drift (1.000 kr. - 2021 p/l)	Udvalg	Bevilling	Indtægt/Ud- gift (I/U)	2021	2022	2023	I alt	*
Anlægsudgifter								
4-6 nye badezoner	KFU	2060	U	1.300	1.300	1.300	3.900	*
Tjek af vandkvalitet TMF (40 t.kr. pr. sted)	TMU	2000	U	80	80	80	240	*
Anlægsudgifter i alt				1.380	1.380	1.380	4.140	*
Vedligehold og afledt drift								
Vedligehold E&S, KFF (75 t.kr. pr. sted)	KFU	1060	U	150	300	450 ¹	900 ¹	
Afledt drift TMF (25 t. kr. pr. sted)	TMU	1000	U	50	100	150 ¹	300 ¹	
Afledte serviceudgif- ter i alt				200	400	600	1.200	

1: Afsættes varigt

Øvrige tekniske oplysninger

Bydel og adresse

Bydele

Bydækkende? (Hvis forslaget er bydækkende sættes kun kryds her) X								
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst			Udenbys	
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest				
Adresse og ma- trikelnummer								

Høring

Anlægsprojekter i TEo/ByK/KEID. Ejendomsdrift & Service er hørt i forbindelse med samme bud-
getforslag til Budget 2020.

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEo/ByK/KEID	X	
IT-projekt (KIT)		X

Tidligere afsatte midler (BR)

(1.000 kr., løbende p/l)	2016	2019	2020
Budgetaftale 2016	1.400		
Overførselssagen 2018-19		660	
Overførselssagen 2019-20			2.400
Afsatte midler i alt	1.400	660	2.400

TM39 Mindre biltrafik i Middelalderbyen

Baggrund

Borgerrepræsentationen besluttede den 9. maj 2019 at sætte en dialogproces i gang med en borgersamling om 'Middelalderbyen - mindre biltrafik og bedre hverdagsliv' og en følgegruppe med relevante deltagere fra erhvervsorganisationer og andre organisationer.

Udgangspunkt for dialogprocessen har været to scenarier for reduktion af trafik og parkering, som er vedtaget af Borgerrepræsentationen.

Dette budgetnotat består af erhvervsanalyser, forsøg i byrummet og udarbejdelsen af en byrums- og trafikplan, der skal danne grundlag for, hvor, hvordan og hvornår byrummet kan indrettes, udformes og trafikbetjenes. Såfremt der tildeles midler til aktiviteterne, lægges en indstilling til politisk beslutning i ultimo 2020 om rammerne for det videre forløb af en erhvervsanalyse, byrumsforsøg og udarbejdelse af en byrums- og trafikplan. På baggrund af byrums- og trafikplanen kan der tidligst i 2022 træffes politisk beslutning om implementering af mindre biltrafik i Middelalderbyen.

Indhold

Borgersamlingen har ni anbefalinger til Borgerrepræsentationen. Anbefalingerne handler blandt andet om en markant reduktion af biltrafikken og en markant trinvis reduktion af gadeparkeringspladser for at give plads til flere grønne og ikke-kommercielle byrum, mere hensynsfuld cykelparkering og bedre forhold for bløde trafikanter.

Der foreslås tre aktiviteter:

1. Erhvervsanalyser
2. Byrumsforsøg til at kvalificere konkrete løsninger for byrum og trafik
3. Byrums- og trafikplan.

De tre aktiviteter; erhvervsanalyser, forsøg og en byrums- og trafikplan, er sidestillet og kan ligeledes prioriteres hver for sig.

Aktivitet 1 - erhvervsanalyser (1,0 mio. kr.)

For at udvikle Middelalderbyen med afsæt i borgersamlingens anbefalinger, kan der afsætte midler i Budget 2021 til at igangsætte yderligere analyser af de erhvervs-mæssige og trafikale konsekvenser og muligheder. Analyserne vil vurdere konsekvenser for erhverv og samle ny viden om eksempelvis logistik, andre byers (fx Oslo, Gent, London og Århus) tilgang til delvist bilfri byområder eller anvendelse af arealet ved nedlagte p-pladser til eksempelvis grønne opholdssteder eller attraktive byrum. Analysearbejdet vil ske i tæt samarbejde med relevante aktører.

Der efterspørges - fra erhvervsorganisationerne - generelt yderligere analyse af muligheder for bedre mobilitet og tilgængelighed i Middelalderbyen, eksempelvis hensigtsmæssige ruter og materiel til effektiv varelevering, konsekvensanalyse af begrænsninger for adgangen til at levere håndværksydelser i bil og analyse af, hvordan byen undgår lukning af forretninger, restauranter og virksomheder som følge af begrænsninger for biltrafik og bilparkering.

Resultaterne af en ny undersøgelse af Corona-virus' indflydelse på bylivsdata, udarbejdet af blandt andet Teknik- og Miljøforvaltningen, vil også blive inddraget.

Aktivitet 2 - byrumsforsøg (5,0 mio. kr.)

Med 5-6 forsøg kan der afprøves indretning og konkrete løsninger for trafik og byrum på udvalgte gader og pladser. Evaluering af de gennemførte forsøg kan kvalificere den samlede trafik- og byrumsplan. De enkelte forsøg medfører midlertidig nedlæggelse af p-pladser. En opretholdelse af eventuelt succesfulde forsøg vil kræve politisk beslutning om kompensation for tabte p-indtægter. Det vurderes, at forsøgene skal vare minimum 2-4 måneder for, at der kan evalueres på effekten. Aktiviteten kan skaleres, og de enkelte forsøg kan tilvælges individuelt.

Forslag til mulige forsøg er:

1. Fokus på balance mellem kommerciel og ikke-kommerciel udnyttelse ved at etablere midlertidige gågader med kørsel tilladt. Forsøget skal belyse muligheder ved samarbejde og/eller partnerskab mellem kommune, beboere og handels- og caféliv. Lokation: Skindergade og/eller Store Kirkestræde - Lille Kongensgade. P-pladser i Skindergade: 13. P-pladser i alt i Store Kirkestræde- Lille Kongensgade: 9 + 3 taxiholde pladser
2. Fokus på bedre fremkommelighed for fodgængere i de smalle stræder samt balance mellem varelevering og fodgængerflow ved at fjerne parkering uden at erstatte dette med andet byinventar. Lokation: Klosterstræde - Hyskensstræde - Naboløs. Smutvej mellem Gammel Strand og Strædet, Strøget og Skindergade. P-pladser i alt: 14
3. Fokus på bedre fremkommelighed for cyklister på en strækning udpeget i cykelstiprioriteringsplanen samt fokus på balancen

mellem cykler, gående og varelevering ved at etablere cykelgade.
Lokation: Landemærket – (Krystalgade). P-pladser i alt: 18

4. Fokus på at skabe bedre forbindelser samt et grønnere byrum ved midlertidig beplantning. Lokation: Frederiksholms Kanals østside på Slotsholmen og/eller Møntergade - Klareboderne. P-pladser i Frederiksholms Kanals østside: i alt 77. P-pladser i Møntergade - Klareboderne i alt: 35
5. Fokus på at skabe et markant grønnere byrum- en oase for ro/fred og ophold, hvor der i dag næsten ikke er noget grønt. Eksempelvis som en midlertidig have. Lokation: Nina Bangs Plads. P-pladser: ingen.

Aktivitet 3 – byrums- og trafikplan (3,0 mio. kr.)

Byrums- og trafikplanen udarbejdes med baggrund i Borgersamlingens anbefalinger og følgegruppens kommentarer hertil. Planen skal danne grundlag for hvor, hvordan og hvornår byrummet kan indrettes, udformes og trafikbetjenes, så der skabes rammer for et balanceret byliv for alle parter, og så de konkrete tiltag tænkes sammen i en helhed. En byrums- og trafikplan vil udgøre en egentlig implementeringsplan.

Teknik- og Miljøforvaltningen vil inddrage beboere, brugere, erhvervsliv og kulturliv i processen med udarbejdelse af byrums- og trafikplanen. Processen tilrettelægges i samarbejde med Indre By Lokaludvalg.

Planen skal dermed give et fælles grundlag for prioritering og koordinering af indsatser og konkrete tiltag i byrummet på både kort og længere sigt.

Planen vil omfatte Middelalderbyen, Slotsholmen, Frederiksholm-kvarteret og dele af kvarteret langs Vester Voldgade, svarende til det område den hidtidige proces har taget udgangspunkt i. Der vil fortsat være gennemkørsel via Stormgade, Vindebrogade og Bremerholm. Byrums- og trafikplan kan yderligere understøttes af resultater fra aktivitet 1 - erhvervsanalyser og aktivitet 2 – byrumsforsøg.

Overordnede målsætninger og effekter

For at videreudvikle Middelalderbyen for mennesker, er det nødvendigt at skabe plads til flere fodgængere, cyklister og attraktive byrum til ophold jf. Kommuneplan 2019. Derfor er der behov for at frigøre arealer, der i dag anvendes til bilparkering og biltrafik ligesom den resterende biltrafik i gaderne skal dæmpes, så gående og cyklister kan føle sig trygge i byrummet.

Økonomi

Projektet har estimerede udgifter på 9,0 mio. kr. i 2021- 2022. Projektet forventes ibrugtaget i juni 2022.

Aktivitet 1. Erhvervsanalyser

Udarbejdelse af yderligere analyser af blandt andet erhvervssekvenser og muligheder til ca. 1 mio. kr.

Aktivitet 2. Byrumsforsøg

Gennemførelse af fem til seks forsøg med indretning og afprøvning af konkrete løsninger for byrum og trafik på udvalgte gader og pladser til ca. 5 mio. kr. i alt. Der vil desuden være et provenutab på ca. 168 p-pladser svarende til ca. 2,5 mio. kr. forudsat at forsøget varer 4 måneder.

Aktivitet 3. Byrums- og trafikplan

- Udarbejdelse af en samlet byrums- og trafikplan for hele området i samarbejde med beboere, brugere og erhvervsliv til ca. 2 mio. kr.,
- Tilpasning af eksisterende licenssystem og mobilegnet løsning til administration af licens til indkørsel til ca. 1 mio. kr.

Table 1 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2021 p/l)	Styringsområde	2021	2022	2023	2024	I alt
Aktivitet 1 Erhvervsanalyser	Anlæg	1.000				1.000
Aktivitet 2 Byrumsforsøg	Anlæg	5.000				5.000
Aktivitet 3 Byrums- og trafikplan	Anlæg	2.500	500			3.000
Aktivitet 2 - provenutab på nedlagte parkeringspladser	Service	2.520				2.520
Aktivitet 2 - statslige modregning af provenutab	Finansposter	-2.520				-2.520
Udgifter i alt		8.500	500			9.000

Koordinering og/eller synergi med genopretningsprojekter og andre projekter

Arbejdet med mindre biltrafik i Middelalderbyen koordineres med mobilitetsanalyserne og analyse af trafikafvikling i metropolzonen, som er bestilt af Borgerrepræsentationen med aftalen om Budget 2020. Det videre arbejde koordineres tæt for at sikre en sammenhængende mobilitet i København. I Kommuneplan 2019 er det besluttet, at kommunen skal udarbejde en parkeringsstrategi samt at byens vejnetsplan revideres i forbindelse med mobilitetsanalyserne. Det videre arbejde koordineres, så Teknik- og Miljøforvaltningens arbejde med parkeringsstrategi og vejnetsplan understøtter en mulig ønsket adfærdsændring i retning af mindre biltrafik i Indre by.

Arbejdet koordineres med nattelivsplanen for Middelalderbyen.

Bevillingstekniske oplysninger

Projektet har estimerede driftsudgifter på i alt 9,0 mio. kr. i perioden 2021-2022. Provenutab i aktivitet 3 er beregnet på baggrund af 4 måneders forsøgsperiode.

Reglerne for statens modregning af kommunens parkeringsindtægter er ændret fra og med regnskabsår 2019. Ændringerne medfører, at mer-/mindreindtægter fra betalingsparkering som udgangspunkt skal afregnes med staten og derfor ikke har finansiel betydning for Københavns Kommune. Mindreindtægterne vil dog som hidtil påvirke servicemåltallet med 1:1.

Tabel 2 - anlægsudgifter og afledte serviceudgifter

Anlæg (1.000 kr. - 2021 p/l)	Udvalg	Bevilling	2021	2022	2023	2024	I alt	*
<i>Anlægsudgift</i>								
Aktivitet 1 Erhvervsanalyser	TMU	2000	1.000				1.000	1.000*
Aktivitet 2 Byrumsforsøg	TMU	2000	5.000				5.000	5.000*
Aktivitet 3 Byrums- og trafikplan	TMU	2000	2.500	500			3.000	
Anlægsudgifter i alt			8.500	500			9.000	6.000*
<i>Afledte serviceudgifter</i>								
- Aktivitet 2, provenutab	TMU	1010	2.520				2.520	
Afledte serviceudgifter i alt			2.520				2.520	
<i>Finansposter</i>								
Aktivitet 2 - statslig modregning af provenutab	ØU	2500	-2.520				-2.520	
Finansposter i alt			-2.520				-2.520	
Forslagets økonomi i alt			8.500	500			9.000	

Tabel 3 - Tidsangivelse

Projektet forventes ibrugtaget juni 2022.

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Oktober 2020
Anlægsprojektet forventes igangsat	Januar 2021
Forventet ibrugtagningstidspunkt	juni 2022

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotat har ikke været udvalgsbehandlet.

Byrums- og trafikplanen vil blive forelagt Borgerrepræsentationen til beslutning medio 2022, såfremt den bevilliges midler.

Bydel og adresse

Bydækkende						
Bispebjerg	Indre by	x	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst	
Nørrebro	Østerbro		Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest	

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID		x
IT-projekt (KIT)		x

Tidligere afsatte midler

Der blev afsat 1,9 mio. kr. til analyse og dialogproces om 'Mindre biltrafik i Middelalderbyen' ved udmøntningen af budgetaftale 2018.

(1.000 kr., løbende p/l)	2016	2017	2018	2019	2020
Budgetaftale 2018			1,9		
Afsatte midler i alt			1,9		

Henvisninger

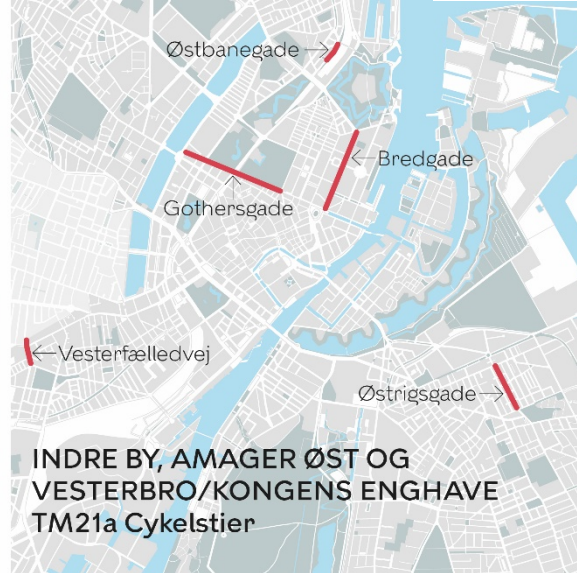
Se resultaterne af analyser og dialogproces om mindre biltrafik i Middelalderbyen offentliggjort på www.kk.dk/mindrebiltrafik.

TM21a Cykelstier, flere bydele

Bredgade, foto Ulrik Djupdræt

INDRE BY, AMAGER ØST OG
VESTERBRO/KONGENS ENGHAVE
TM21a Cykelstier

Baggrund

Der er i dag 382 kilometer cykelsti langs vej i København, og antallet af cykelstier udgør en central faktor for at få flere til at vælge cyklen. Målinger viser, at omkring en tredjedel af københavnernes mener, at de vil begynde at cykle mere, hvis forholdene forbedres med både flere og bredere cykelstier.

Generelt øges cykeltrafikken med 15-20 % ved anlæg af ny cykelsti. Udvidelser af cykelsti er særligt relevante de steder, hvor cykeltrafikken allerede i dag skaber trængsel, som medfører utryghed, nedsætter fremkommeligheden og kan være kilde til konflikter.

Med udgangspunkt i *Cykelstiprioriteringsplan 2017-2025* (BR 30. marts 2017) søges der med dette budgetnotat midler til fem initiativer til nyanlæg af cykelstier og til udvidelse af eksisterende cykelstier i København. Initiativerne er ikke gensidigt afhængige og kan derfor vedtages uafhængigt af hinanden.

Indhold

Alle initiativer indgår i *Cykelstiprioriteringsplanen 2017-2025*. De fem initiativer vedrører:

1. Cykelsti på Vesterfælledvej
2. Cykelsti på Østbanegade
3. Cykelsti på Østrigsgade
4. Cykelstiudvidelse på Bredgade
5. Cykelstiudvidelse på Gothersgade

Initiativ 1: Cykelsti på Vesterfælledvej (6,6 mio. kr. i anlæg)

Vesterfælledvej på Vesterbro har cykelsti på det meste af forløbet, men ikke på strækningen mellem Lyrskovgade og Vesterbrogade. Initiativet omfatter anlæg af cirka 450 meter cykelsti fordelt på begge sider af denne strækning på Vesterfælledvej. På Vesterfælledvej er der en hverdagsdøgntrafik på ca. 5.100 cykler. Åbningen af metrostationen ved Platanvej/Frederiksberg Allé ultimo 2019 og udviklingen af Carlsbergområdet forventes at øge cykeltrafikken og dermed behovet for cykelstier på hele Vesterfælledvej.

Strækningen på Vesterfælledvej fra Lyrskovgade til Vesterbrogade kan karakteriseres som problematisk for cyklister, blandt andet fordi gaden er smal i forhold til den trafik, der er i gaden. For at få plads til cykelstier inddrages noget af vejbanerne. Anlæggelsen af cykelstien vil medføre nedlæggelse af 12 parkeringspladser.

Midt på strækningen ved Carstensgade er det desuden vanskeligt at etablere cykelsti, hvis midterhellen i fodgængerovergangen skal bevares. I projekteringen afdækkes om fodgængerovergangen kan flyttes nærmere Vesterbrogade for at få plads til en midterhelle. De to øvrige midterheller på strækningen fjernes, da disse ikke er tilknyttet fodgængerovergang, ligesom de to venstresvingsbaner for biltrafikken ved Lyrskovgade og Carstensgade nedlægges. Der etableres ca. 12 meter fortov og cykelsti, hvor Lyrskovgade støder op til Vesterfælledvej.

Frederiksberg Kommune vedtog den 2. december 2019 at anlægge cykelstier på Platanvej, som er forlængelsen af Vesterfælledvej på den anden side af Vesterbrogade. Anlæg af cykelstier på Vesterfælledvej på strækningen mellem Lyrskovgade og Vesterbrogade skaber et langt, sammenhængende cykelstiforløb mellem Carlsbergområdet på Vesterbro, Metrostationen ved Frederiksberg Allé og centrale dele af Frederiksberg Kommune.

Projektering og anlæg af cykelstier på Vesterfælledvej og Platanvej skal koordineres mellem de to kommuner, da krydset mellem Vesterbrogade og Platanvej samt et stykke på 40 meter af Platanvej ligger i Københavns Kommune.

Table 1.a Konsekvenser for bilparkeringspladser - initiativ 1

Antal pladser i projektområdet før projekt	Hvilken zone/ udenfor zone	Antal pladser, der nedlægges (forventet antal)	Belægningspct. før projekt (aktuel belægningspct.)	Erstatningsparkeringspladser der anlægges i projektet (forventet antal)
12	Blå	12	Over 100% i området	0

Initiativet har ingen konsekvenser for træer eller cykelparkering.

Initiativ 2: Cykelsti på Østbanegade (2,4 mio. kr. i anlæg)

Østbanegade på Østerbro er ensrettet for biltrafik fra Østerport station til Århusgade, og den er dobbeltrettet for cykeltrafik nord for Langeliniebroen. På denne del af Østbanegade er der 2.700 cyklister og 600 køretøjer hver dag. I forbindelse med anlægsarbejderne ved Metrostationen ved Østerport St. anlægges dobbeltrettet cykelsti fra Østerport St. til Trondhjems Plads. Med dette initiativ etableres dobbeltretning på yderligere 250 meter af den eksisterende, ensrettede cykelsti på Østbanegade mellem Trondhjems Plads og Langeliniebroen. Derved bliver hele strækningen mellem Østerport Station og Århusgade dobbeltrettet for cykeltrafik, hvilket vil forbedre cyklisters fremkommelighed. Herudover etableres en én meter bred skillerabat mellem cykelsti og kørebane.

Østbanegade indgår som en af de højt prioriterede cykelstier langs vej i *Cykelstiprioriteringsplan 2017-2025*.

Med det forslåede initiativ inddrages en del af den ene kørebane, således at der bliver én bred kørebane på ca. 5 meter tilbage til afvikling af biltrafik i én retning. Forvaltningen vurderer, at det ikke vil påvirke den i forvejen begrænsede biltrafik på vejen.

Initiativet har ingen konsekvenser for træer, cykel- eller bilparkering.

Initiativ 3: Cykelsti på Østrigsgade (9,9 mio. kr. i anlæg)

Østrigsgade ligger i forlængelse af Vermlandsgade og er derfor en væsentlig forbindelse mellem det østlige Amager og Indre By. Der kører mellem 3.000-3.500 cyklister på Østrigsgade hver dag. Desuden ligger Lergravsparkens skole på Østrigsgade. I forlængelse af Østrigsgade i den anden ende ligger Backersvej. I Budget 2020 blev det besluttet at opgradere cykelbanerne på den første del af Backersvej til cykelstier. Med dette initiativ opgraderes de nuværende cykelbaner på Østrigsgade til cykelstier. Der etableres cykelsti i begge sider af vejen samtidig med den planlagte genopretning af Østrigsgade i 2021 og 2022 og på de 100 meter, hvor der er cykelsti op mod Holmbladsgade, udvides stien. Initiativet omfatter anlæg af i alt ca. 980 meter cykelsti og bidrager til at skabe en mere sikker strækning for cyklister og for skolebørnene.

Opgradering fra cykelbane til cykelsti forudsættes gennemført samtidig med den planlagte genopretning af Østrigsgade. Ved at gennemføre de to projekter samtidig er der en besparelse på mindst 25 pct. i forhold til prisen for etablering af cykelstierne alene.

Anlæggelsen af cykelstien forventes at medføre nedlæggelse af 22 parkeringspladser, hvilket først afklares under projekteringen.

Tabel 1.b Konsekvenser for bilparkeringspladser - initiativ 2

Antal pladser i projektområdet før projekt	Hvilken zone/udenfor zone	Antal pladser, der nedlægges (forventet antal)	Belægningspct. før projekt (aktuel belægningsprocent)	Erstatningsparkeringspladser der anlægges i projektet (forventet antal)
22	Udenfor zone	22	Over 100% på vejen kl. 22	0

Initiativet har ingen konsekvenser for træer eller cykelparkering.

Initiativ 4: Cykelstiudvidelse på Bredgade (7,5 mio. kr. i anlæg)

På Bredgade i Indre By færdes ca. 7.600 cykler på en hverdag, hvilket gør gaden til en af de travleste cykelkorridorer i København.

Cykelstien er to meter bred, hvilket er smalt taget de mange cyklister i betragtning. Med dette initiativ foreslås cykelstien udvidet med ca. en meter til i alt ca. tre meter, som er standard for PLUS-nettet, det centrale cykelstinet i København. Initiativet omfatter udvidelse af 820 meter cykelsti på Bredgade fra Kongens Nytorv til Esplanaden.

Udvidelsen vil ikke gøre det muligt at opretholde to normale kørebaner, og dermed vil kapaciteten for biler på strækningen blive mindsket. Der kører i dag 13.000 biler i døgnet på Bredgade. Med *Bynet 2019*, der som følge af den nye metro *Cityring (M3)* medfører omlægelse og nedlæggelse af en række busruter i København, er det kun linje 23, der kører i Bredgade fra Kongens Nytorv til Dronningens Tværgade. Det vil fortsat være muligt at opretholde bilparkering i gaden, men udvidelsen af cykelsti vil medføre nedlæggelse seks parkeringspladser.

Initiativet forventes at fremme cykeltrafikken markant på og generelt bidrage til overflytning af ture fra bil til cykel Bredgade, som er en af de mere trafikerede gader i København, både hvad angår biler og cykler. Hvis det igangværende arbejde med en ny vejnetsplan og mobilitetsanalyser resulterer i revidering af Bredgades funktion, inden initiativet igangsættes, indarbejdes dette i initiativet.

Udvidelsen af cykelstien forudsættes at ske samtidig med genopretning af Bredgade. Den opnåede besparelse vurderes desuden til minimum en 25 pct. af prisen i forhold til et rent cykelstiprojekt, og yderligere vil det vejteknisk være en bedre løsning, idet asfaltens holdbarhed svækkes af gentagne opgravninger.

Tabel 1.c Konsekvenser for bilparkeringspladser - initiativ 4

Antal pladser i projektområdet før projekt	Hvilken zone/udenfor zone	Antal pladser, der nedlægges (forventet antal)	Belægningspct. før projekt (aktuel belægningsprocent)	Erstatningsparkeringspladser der anlægges i projektet (forventet antal)
59	Grøn	6	6% på vejen kl. 22	0

Initiativet har ingen konsekvenser for træer eller cykelparkering.

Initiativ 5: Cykelstiudvidelse på Gothersgade (11,5 mio. kr. i anlæg)

I 2016 blev cykelstien i den ene side af Gothersgade udvidet mellem Søerne og Kronprinsessegade. I dag er cykelstien i den ene side ca. tre meter bred og i den modsatte side er den ca. to meter bred. Fra Nørrebro er Gothersgade den mest direkte rute til Inderhavnsbroen, hvilket har givet mere trafik i gaden siden broens åbning. Der kører ca. 23.000 cyklister og ca. 11.500 køretøjer hver dag på Gothersgade mellem Kronprinsessegade og Nørre Voldgade. Med dette initiativ vil cykelstierne blive udvidet på over 1 km, og fortovet udvides på mindst 120 meter. Gothersgade er en del af Supercykelstien Farumruten.

Mellem Kronprinsessegade og Nørre Voldgade udvides cykelstien i siden mod Kongens Have, så cykelstien på hele strækningen er tre meter bred. Langs Kongens Have er fortovet i begge ender af forløbet under to meter bredt, hvilket med dette initiativ vil blive udvidet til samme brede som det øvrige fortov langs Kongens Have, som er lidt over den normale fortovsbede på 2,5 meter. Cykelforholdene i krydset mellem Gothersgade og Nørre Voldgade søges også forbedret med henblik på en bedre afvikling af cykel- og biltrafik, såfremt der kan opnås samtykke fra Københavns Politi. Den konkrete forbedring af krydset afgøres under projekteringen. På hele forløbet mellem Nørre Voldgade og Søerne udvides cykelstien i retningen mod Nørreport St. I den udstrækning det er muligt i forhold til fremkommelighed for biler og økonomi, udvides fortovet mellem Farimagsgade og Søerne også til 2,5 meter.

Cykelstiudvidelsen på Gothersgade forudsættes gennemført samtidig med den planlagte genopretning af Gothersgade. Ved at gennemføre de to projekter samtidig er der en besparelse på mindst 25 pct. i forhold til prisen for at udvide cykelstierne alene.

Udvidelsen af cykelstien vil medføre nedlæggelse af 74 parkeringspladser.

Tabel 1.d Konsekvenser for bilparkeringspladser - initiativ 5

Antal pladser i projektområdet før projekt	Hvilken zone/ udenfor zone	Antal pladser, der nedlægges (forventet antal)	Belægningspct. før projekt (aktuel belægningspct.)	Erstatnings-parkeringspladser der anlægges i projektet (forventet antal)
96	Rød	74	Mellem 110% og 59% på vejen kl.22	0

Initiativet har ingen konsekvenser for træer og cykelparkering.

Overordnede målsætninger og effekter

Projektet forventes samlet set at øge cyklingen generelt. Dette vil bidrage til opfyldelse af målene i KBH 2025 Klimaplanen, Fællesskab København, Kommuneplan 2015 samt Cykelstrategi 2011-2025 om øget cykling og overflytning af flere ture fra bil til cykel.

Økonomi

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 38,0 mio. kr. i perioden 2021-2023. Der skal som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,1 mio. kr. i 2022 og 0,2 mio. kr. årligt fra 2023 og frem. Projektet forventes ibrugtaget løbende frem til november 2022.

Eksekvering af anlægsprojekter i perioden 2021-2022 er afhængig af, at der prioriteres anlægsmåltal i de pågældende år.

Table 2 - Overview of desired activities on all management areas

Aktiviteter i forslaget <i>(1.000 kr. - 2021 p/l)</i>	Styringsområde	Kategorisering af anlægsønsker	2021	2022	2023	2024	I alt
<i>Initiativ 1: Vesterfælledvej</i>							
- Anlæg	Anlæg	7. Øvrig	600	6.000	100		6.700
- Afledt drift og vedligehold	Service			25	50	50	125
- Reduktion af parkeringsindtægter	Service			30	71	71	172
- Statslig modregning af parkeringsindtægter	Finansposter			-30	-71	-71	-172
Initiativ 1 i alt			600	6.025	150	50	6.825
<i>Initiativ 2: Østbanegade</i>							
- Anlæg	Anlæg	7. Øvrig	200	2.100	50		2.350
- Afledt drift og vedligehold	Service			5	11	11	27
Initiativ 2 i alt			200	2.105	61	11	2.377
<i>Initiativ 3: Østrigsgade</i>							
- Anlæg	Anlæg	7. Øvrig	4.600	5.200	100		9.900
- Afledt drift og vedligehold	Service			30	55	55	140
Initiativ 3 i alt			4.000	5.230	155	55	10.040
<i>Initiativ 4: Bredgade</i>							
- Anlæg	Anlæg	7. Øvrig	800	6.500	200		7.500
- Afledt drift og vedligehold	Service			15	31	31	77
- Reduktion af parkeringsindtægter	Service			40	92	92	224
- Statslig modregning af parkeringsindtægter	Finansposter			-40	-92	-92	-224
Initiativ 4 i alt			800	6.515	231	31	7.577
<i>Initiativ 5: Gothersgade</i>							
- Anlæg	Anlæg	7. Øvrig	800	10.500	200		11.500
- Afledt drift og vedligehold	Service			20	54	54	128
- Reduktion af parkeringsindtægter	Service			2.500	3.330	3.330	9.160
- Statslig modregning af parkeringsindtægter	Finansposter			-2.500	-3.330	-3.330	-9.160
Initiativ 5 i alt			800	10.520	254	54	11.628
Udgifter i alt			7.000	30.395	851	201	38.447

Det forventes, at der ved udførelse af nærværende opgave kan stilles krav om, at den private leverandør skal beskæftige praktikanter.

Koordinering og/eller synergi med genopretningsprojekter og andre projekter

Det indgår i planlægningen og som forudsætning for de angivne omkostningsestimater for de nye cykelstier eller cykelstiudvidelser på Østrigsgade (initiativ 3), Bredgade (initiativ 4) og Gothersgade (initiativ 5), at disse projekter udføres i sammenhæng og som en integreret del af genopretningsprojekter af Østrigsgade, Bredgade og Gothersgade.

Der er blevet givet midler til genopretning af Østrigsgade og Gothersgade af Borgerrepræsentationen den 20. august 2020. Genopretningen af Bredgade blev bevilget med Budget 2020.

Gener som følge af gravearbejde bliver væsentligt reduceret, når anlægsprojekterne udføres samtidigt, ligesom levetiden af slidlaget forlænges, da der ikke bliver samlinger i asfalten ved den nye cykelsti.

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojekterne er graderet mellem relativt ukompliceret og kompliceret. For Initiativ 3 Østrigsgade og Initiativ 5 Gothersgade er derfor afsat 5 % af anlægsomkostningerne til uforudsete udgifter. For Initiativ 2 Østbanegade og Initiativ 4 Bredgade er afsat 8 %.

Initiativ 1 Vesterfælledvej er meget kompliceret, hvorfor der er afsat 15 % til uforudsete udgifter. Dette skyldes, at den smalle vejbredde kan give store udfordringer med at opretholde trafikafviklingen i anlægsperioden. Dette er der taget højde for i anlægsoverslaget og tidsplanen.

Bevillingstekniske oplysninger

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 38,0 mio. kr. i perioden 2021-2023. Der skal som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,1 mio. kr. i 2022 og 0,2 mio. kr. årligt fra 2023 og frem. Projektet forventes ibrugtaget løbende frem til november 2022.

Reglerne for statens modregning af kommunens parkeringsindtægter er ændret fra og med regnskabsår 2019. Ændringerne medfører, at mer-/mindreindtægter fra betalingsparkering som udgangspunkt skal afregnes med staten og derfor ikke har finansiel betydning for Københavns Kommune. Mer-/mindreindtægterne vil dog som hidtil påvirke servicemåltallet med 1:1.

Table 3 - Capital expenditures and derived service expenditures

Anlæg (1.000 kr. - 2021 p/l)	Udvalg	Bevil- ling	2021	2022	2023	2024	I alt	*
<i>Anlægsudgifter</i>								
1. Vesterfælledvej								
- Projektering	TMU	2000	600	600	100		1.300	1.300*
- Udførelse	TMU	2000		5.400			5.400	
2. Østbanegade								
- Projektering	TMU	2000	200	100	50		350	350*
- Udførelse	TMU	2000		2.000			2.000	2.000*
3. Østrigsgade								
- Projektering	TMU	2000	600	500	100		1.200	1.200*
- Udførelse	TMU	2000	4.000	4.700			8.700	8.700*
4. Bredgade								
- Projektering	TMU	2000	800	500	200		1.500	1.500*
- Udførelse	TMU	2000		6.000			6.000	
5. Gothersgade								
- Projektering	TMU	2000	800	800	200		1.800	1.800*
- Udførelse	TMU	2000		9.700			9.700	
Anlægsudgifter i alt			7.000	30.300	650		37.950	16.950*
<i>Afledte serviceudgifter</i>								
1. Vesterfælledvej								
- Vedligehold og afledt drift	TMU	1000		25	50	50	125	
2. Østbanegade								
- Vedligehold og afledt drift	TMU	1000		5	11	11	27	
3. Østrigsgade								
- Vedligehold og afledt drift	TMU	1000		30	55	55	140	
4. Bredgade								
- Vedligehold og afledt drift	TMU	1000		15	31	31	77	
5. Gothersgade								
- Vedligehold og afledt drift	TMU	1000		20	54	54	224	
Afledte serviceudgifter i alt				95	201	201	593	
<i>Afledte servicemåltals-effekter</i>								
1. Vesterfælledvej								
- Reduktion af parkeringsindtægter	TMU	1010		30	71	71	172	

4. Bredgade								
- Reduktion af parkeringsindtægter	TMU	1010		40	92	92	224	
5. Gothersgade								
- Reduktion af parkeringsindtægter	TMU	1010		2.500	3.300	3.300	9.160	
Afledte servicemåltal-effekter i alt				2.570	3.463	3.463	9.496	
<i>Finansposter</i>								
1. Vesterfælledvej								
- Statslig modregning af parkeringsindtægter	ØU	2500		-30	-71	-71	-172	
4. Bredgade								
- Statslig modregning af parkeringsindtægter	ØU	2500		-40	-92	-92	-224	
5. Gothersgade								
- Statslig modregning af parkeringsindtægter	ØU	2500		-2.500	-3.300	-3.300	-9.100	
Finansposter i alt				-2.570	-3.463	-3.463	-9.496	

Tabel 4.a - Tidsangivelse 1. Vesterfælledvej

Projektering af anlægsprojektet forventes påbegyndt januar 2021. Anlægsprojektet forventes fysisk igangsat juni 2022 og ibrugtaget november 2022.

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Marts 2022
Anlægsprojektet forventes igangsat	Juni 2022
Forventet ibrugtagningstidspunkt	November 2022

Tabel 4.b - Tidsangivelse 2. Østbanegade

Projektering af anlægsprojektet forventes påbegyndt januar 2021. Anlægsprojektet forventes fysisk igangsat august 2021 og ibrugtaget november 2022.

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Januar 2021
Anlægsprojektet forventes igangsat	Januar 2021
Forventet ibrugtagningstidspunkt	November 2022

Tabel 4.c - Tidsangivelse 3. Østrigsgade

Projektering af anlægsprojektet forventes påbegyndt januar 2021. Anlægsprojektet forventes fysisk igangsat september 2021 og ibrugtaget august 2022.

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Januar 2021
Anlægsprojektet forventes igangsat	Januar 2021
Forventet ibrugtagningstidspunkt	August 2022

Tabel 4.d - Tidsangivelse 4. Bredgade og 5. Gothersgade

Projektering af anlægsprojektet forventes påbegyndt januar 2021. Anlægsprojektet forventes fysisk igangsat juni 2022 og ibrugtaget november 2022.

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Januar 2022
Anlægsprojektet forventes igangsat	Juni 2022
Forventet ibrugtagningstidspunkt	November 2022

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har ikke været udvalgsbehandlet. Initiativerne i Østbanegade og Østrigsgade kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling, da den fulde bevilling er stjernemarkeret. De øvrige anlægsprojekter kan ikke igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling.

Bydel og adresse

Bydækkende							
Bispebjerg	Indre by	X	Vesterbro/Kgs. Enghave	X	Valby	Amager Øst	X
Nørrebro	Østerbro		Brønshøj/Husum		Vanløse	Amager Vest	

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID		X
IT-projekt (KIT)		X

Tidligere afsatte midler

Der er ved tidligere budgetaftaler og overførselssager afsat midler til cykelpakker. Disse midler fremgår af tabellen. Der er således ikke tale om midler, som tidligere er afsat til de specifikke initiativer, som dette budgetnotat omhandler.

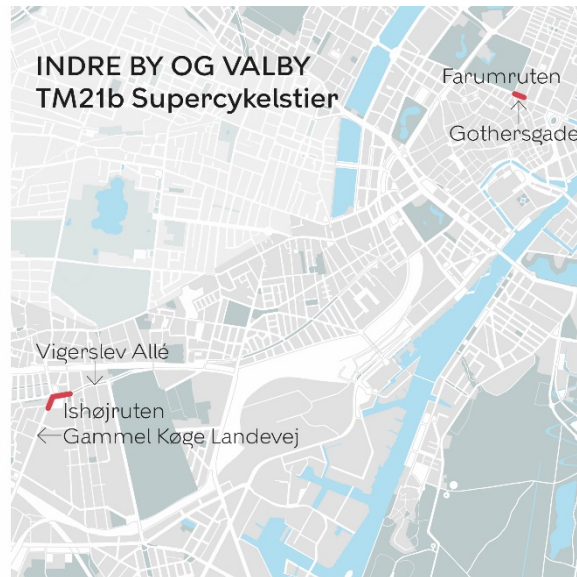
<i>(1.000 kr., løbende p/l)</i>	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Budgetaftale 2014	50.000						
Overførselssagen 2013-14	12.000						
Budgetaftale 2015		75.000					
Overførselssagen 2014-15		2.600					
Budgetaftale 2016			56.400				
Budgetaftale 2017				49.300			
Budgetaftale 2018					48.200		
Overførselssagen 2017-18					89.900		
Budgetaftale 2019						63.300	
Budget 2020							96.400
Afsatte midler i alt	62.000	77.600	56.400	49.300	138.100	63.300	96.400

TM21b Supercykelstier, Indre By og Valby

Foto Københavns Kommune

Baggrund

Det regionale net af supercykelstier udvikles og etableres i samarbejde med 29 kommuner og Region Hovedstaden. Nettet af supercykelstier understøtter især overflytning af længere pendlerture fra bil til cykel både ture i Københavns Kommune og ture, der krydser kommunegrænsen.

Supercykelstierne bidrager således til en mere sammenhængende by, der sikrer bedre forbindelser gennem byen både for pendlere og øvrige cyklister. Et sammenhængende netværk af supercykelstier er centralt for fremkommelighed, tryghed og komfort på cykel.

Beregninger fra supercykelstisamarbejdet viser, at et fuldt udbygget supercykelstinet med 750 km cykelsti forventes at give 6 mio. ekstra cykelture og 1 mio. færre bilture årligt samt 40.000 færre sygedage og 1.500 færre ton CO₂ pr. år i regionen. I dag er der etableret 167 km. supercykelstier i Region Hovedstaden, hvoraf 35 km er i Københavns Kommune.

På de otte eksisterende ruter har supercykelstisamarbejdet, på baggrund af før og efter målinger ved åbning af nye supercykelstier, registreret en gennemsnitlig stigning i cykeltrafikken på 23 %. Af de nye cyklister siger 14 %, at de tidligere valgte bilen. Supercykelstierne har således et vigtigt overflytningspotentiale på længere distancer.

Indhold

Tiltagene i dette notat omfatter udelukkende ruter, der ligger i Københavns Kommune. Tiltagene er alle forslag om markante forbedringer af strækninger og punkter på Ishøjruen (initiativ 1) og Farumruten (initiativ 2), så ruterne kan leve op til konceptet for supercykelstier, som fremgår af

samarbejdsaftalen mellem kommunerne. Disse vedrører eksempelvis adskillelse fra biltrafikken, oplevet tryghed og sikkerhed i signalkryds. Tiltag der ikke oprindeligt er etableret ved anlæg af ruterne. Derudover er der anbefalinger til konkrete initiativer, der kan understøtte øget brug af supercykelstierne for pendlere til og fra Københavns Kommune. Disse initiativer vedrører styrket dataindsamling med henblik på forbedret information om supercykelstierne (initiativ 3) og en indsats overfor virksomheder (initiativ 4).

Initiativ 1 - Ishøjruten - forbedringer på ruten (7,8 mio. kr.)

Ishøjruten løber fra Ishøj til Vesterbro og blev indviet i 2016. På Ishøjruten foreslås det at forbedre den østlige fremfart på Vigerslev Allé mod krydset ved Toftegårds Allé. Dette enten ved at lave et bredere kombineret højresving og cykelsti, eller ved at fremføre cykelsti eller cykelbane helt til stoplinjen i lyskrydset. Formålet er at øge trygheden for cyklisterne.

I dag fremstår krydset med en relativt smal kombineret cykel- og højresvingsbane med en del busser, der skal svinge til venstre fra Vigerslev Allé og op ad Toftegårds Allé. Dette opleves utrygt, når man cykler. På Gammel Køge Landevej og Vigerslev Allé forbedres tryghed og sikkerhed for cyklisterne ved sideveje og overkørsler ved at etablere gennemførte fortove og cykelstier. Hvis der ikke kan opnås samtykke fra politiet til dette, forbedres afmærkningen. Ved et af stoppestederne ved Toftegårds Plads etableres en fremrykket busperron til passagererne, så eventuelle konflikter med cykeltrafikken undgås.

Der opsættes også to barometre til en samlet pris af 0,4 mio. kr., med information til cyklisterne på ruten. Barometre er gode kommunikationsredskaber til cykelpendlerne og fungerer desuden som monitoreringsredskaber for trafikplanlæggere. Konkret kan barometrene anvendes til at informere cyklisterne om eksempelvis, hvor mange der passerer, vejrudsigt, trængsel og hurtigste rute.

Som konsekvens heraf nedlægges tre parkeringspladser på Vigerslev Allé.

Tabel 1 - Konsekvenser for bilparkeringspladser - initiativ 1

Antal pladser i projektområdet før projekt	Hvilken zone/udenfor zone	Antal pladser, der nedlægges (forventet antal)	Belægningspct. før projekt (aktuel belægningsprocent)	Erstatningsparkeringspladser der anlægges i projektet (forventet antal)
3	Gul	3	67 % kl. 22	0

Initiativ 2 - Farumruten - Ny cykelsti på Gothersgade syd for Kronprinsessegade (3,5 mio. kr.)

Farumruten er indviet i 2013 som en af de første supercykelstier og skaber en direkte cykelstiforbindelse mellem Farum og Kongens Nytorv. Siden er der løbende sket forbedringer på ruten. På Gothersgade mellem Borgergade og Adelgade var der ved indvielse af ruten et stoppested, men det er nu nedlagt, og der er etableret parkeringspladser. Det har medført,

at strækningen opleves både utryk og svært fremkommelig, idet cyklisterne skal udenom de parkerede biler i et tæt trafikeret område.

Der foreslås derfor etableret cykelsti på strækningen mellem Borberggade og Adelgade og læssezone i en eller to sidegader. Ligeledes skal mulighederne for aflæsning/korttidsparkering på de øvrige parkeringspladser på strækningen undersøges. På Gothersgade mellem Adelgade og Kronprinsessegade, hvor der i dag er cykelbane, etableres også cykelsti, og dermed vil der være cykelsti på hele Farumrutens forløb i Københavns Kommune.

Som konsekvens heraf nedlægges 10 parkeringspladser i Gothersgade, da det ellers ikke er muligt at anlægge cykelstien.

Tabel 2 - Konsekvenser for bilparkeringspladser - initiativ 2

Antal pladser i projektområdet før projekt	Hvilken zone/udenfor zone	Antal pladser, der nedlægges (forventet antal)	Belægningspct. før projekt (aktuel belægningsprocent)	Erstatnings-parkeringspladser der anlægges i projektet (forventet antal)
15	Rød	10	31% kl. 22	0

De to delprojekter i dette budgetnotat kan udføres hver for sig. Ingen af projekterne har konsekvenser for antallet af træer eller cykelparkeringspladser.

Initiativ 3 - Data til trafikinformation for cykelpendlere (1,0 mio. kr.)

En undersøgelse gennemført af Supercykelstisamarbejdet i 2019 viser, at cykelpendlere, der har over 5 km til og fra arbejde, efterspørger pålidelig information til planlægning af deres daglige pendling. Dette skyldes blandt andet, at valg af cyklen på længere ture afhænger af hensigtsmæssig forberedelse, eksempelvis ved udsigt til dårligt vejr, ruteomlægning som følge af vejarbejde og muligheder for at tage cyklen med toget på dele af strækningen. Disse oplysninger er på nuværende tidspunkt ikke tilgængelige i eksisterende rutevejledningsapps på markedet.

Med Budget 2019 blev den kommunale rutevejledningsapp "I Bike CPH" nedlagt. Tilsvarende blev den regionale "Cykelplanen" lukket ned i 2019. Udvikling af nye løsninger for rutevejledning vil derfor med fordel kunne foregå i samarbejde med private app-udbydere. Den kommunale opgave vil i den sammenhæng være at skabe let adgang til relevante realtidsdata for de private app-udbydere.

For at muliggøre og understøtte markedsudviklingen for rutevejledningsplatforme til cyklister foreslår forvaltningen derfor, at Københavns Kommune igangsætter et initiativ, der skal styrke og automatisere indsamlingen af egne relevante data med betydning for cykeltrafikken. Formålet er at øge mængden og pålideligheden af relevant data til eksterne rutevejledningsplatforme, der kan give cykelpendlere den efterspurgte trafikinformation.

Københavns Kommune vil være den første kommune i supercykelsamarbejdet, der igangsætter arbejdet med at systematisere indsamlingen af relevante data på cykelområdet. Derfor vil arbejdet i Københavns Kommune også være retningsgivende for den samlede regionale indsats på området og dialogen med de eksisterende platforme. Initiativet er udviklet og vil blive koordineret i tæt samarbejde med Supercykelstisamarbejdet.

Med initiativet vil forvaltningen sikre en:

- Kortlægning af data om cykelinfrastruktur (cykelsti, cykelbaner, delt sti etc.), herunder hvilke data der findes i dag, hvem der indsamler data, samt hvilke data der mangler blandt kommuner og cykelpendlere
- Forbedring af realtidsdata om vintertjeneste på cykelstierne samt data om gravearbejder og ledningsarbejders effekt på cykelstien
- Styrket markedsdialog med eksisterende rutevejledningsplatforme (såsom Google, Rejseplanen, Strava m.fl.) om at forbedre deres information til cyklisterne på baggrund af initiativets forbedrede datagrundlag.

Initiativet igangsættes primo 2021 og afsluttes ultimo 2021, hvor det afrapporteres til Teknik- og Miljøudvalget.

Initiativ 4 - Virksomhedsindsats om cykelpendling i Københavns Kommune (6,0 mio. kr.)

Relevansen af at understøtte virksomhedernes indsats for at fremme cykling blandt deres ansatte understreges af, at Regeringen og partierne bag finansloven for 2020 besluttede at etablere et fireårigt nationalt rådgivningscenter for cykelfremme blandt ansatte i virksomheder med placering i Cyklistforbundet.

Undersøgelser foretaget af Supercykelstisamarbejdet viser at fremme af cykling blandt ansatte forventes at give 79.000 færre sygedage blandt beskæftigede, hvilket vil give mindskede lønomkostninger på ca. 87 mio. kr. og en samlet sundhedsgevinst på ca. 467 mio. kr. årligt.

Virksomheder placeret i nærheden af supercykelstierne har gode forudsætninger for effektivt at igangsætte tiltag, der kan overflytte pendlertrafikken fra bil til cykel. Derfor anbefaler forvaltningen en målrettet virksomhedsindsats i følgende områder med særligt høj koncentration af arbejdspladser:

- Indre By
- Copenhagen Science City - Østerbro/Nørrebro
- Valby Syd (Ishøjruuten)
- Kongens Enghave (Indre Ringrute og den kommende Avedørrute)

Initiativet er en treårig indsats, der har fokus på et opsøgende arbejde og dialog om cykelfremme med private virksomheder, offentlige institutioner og erhvervsorganisationer.

Forvaltningen vil hente inspiration fra de tidligere og nuværende indsatser målrettet virksomheder, der er gennemført i regi af Gate 21 – herunder Formel M og Moving People. Det forventes, at initiativet kan nå ud til mindst 25.000 ansatte i de deltagende virksomheder.

Initiativet vil blandt andet fokusere på:

- Kommunikation om supercykelstinet (herunder kobling til trafikknudepunkter (tog og bus).
- Vejledning omkring fysiske faciliteter for pendlercyklister samt grønne mobilitetstilbud til virksomheder (eksempelvis god cykelparkering, cykeludlån, omklædningsfaciliteter)
- Transportvaneundersøgelser for deltagende virksomheder (dokumentation af trafikaleffekt af indsatsen i de enkelte virksomheder)
- Tilbud om sundhedstjek af medarbejdere i virksomhederne
- Lokale netværk for virksomheder (understøtter erfaringsudveksling mellem virksomheder og virker som kontaktpunkter til Københavns Kommune og øvrige myndigheder).

Initiativet vil blive koordineret med det kommende nationale rådgivningscenter for cykelfremme, Supercykelstisamarbejdet, Gate 21, relevante organisationer

Virksomhederne finansierer selv udgifter til konkrete tiltag overfor medarbejderne.

Der aflægges årligt en orientering til Teknik- og Miljøudvalget om initiativets resultater og forbedringspotentialet hos de deltagende virksomhederne.

Initiativet kan nedskaleres til henholdsvis 1 eller 2 år med en årlig udgift på 2,0 mio. kr. En nedskalering vil have betydning for antallet af virksomheder, der kan involveres i initiativet og dermed også den samlede effekt af initiativet.

Overordnede målsætninger og effekter

Supercykelstjerne understøtter målene i *Fællesskab København, KBH 2025 Klimaplanen, Kommuneplan 2019 og Københavns cykelstrategi 2011-2025*. Målet er at overflytte flere ture fra bil til cykel, særligt på de længere ture. Hertil kommer at de konkrete Supercykelstiruter under Initiativ 1 og 2 beskrives i Cykelprioriteringsplan 2017 – 2025.

Økonomi

Initiativerne har estimerede anlægsudgifter på i alt 18,3 mio. kr. i perioden 2021-2023. Der skal som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte

driftsudgifter på 0,1 mio. kr. i 2022 og 0,2 mio. kr. årligt fra 2023 og frem. Initiativerne forventes ibrugtaget løbende frem til november 2022.

Eksekvering af anlægsprojekter i perioden 2021-2023 er afhængig af, at der prioriteres anlægsmåltal i de pågældende år.

Tabel 3 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2021 p/l)	Styrings- område	Kategorisering af anlægssønsker	2021	2022	2023	2024	I alt
<i>Initiativ 1: Ishøjruten</i>							
- Anlæg	Anlæg	7. Øvrig	500	7.220	100		7.820
- Afledt drift	Service			20	40	40	100
- Reduktion af parkeringsindtægter	Service			200	450	450	1.100
- Statslig modregning af reduktion af parkeringsindtægter	Finansposter			-200	-450	-450	-1.100
Initiativ 1 i alt			500	7.240	140	40	7.920
<i>Initiativ 2: Farumruten</i>							
- Anlæg	Anlæg	7. Øvrig	300	3.120	100		3.520
- Afledt drift	Service			70	144	144	358
- Reduktion af parkeringsindtægter	Service			6	14	14	34
- Statslig modregning af reduktion af parkeringsindtægter	Finansposter			-6	-14	-14	-34
Initiativ 2 i alt			300	3.190	244	144	3.878
<i>Initiativ 3: Trafikinformation</i>							
- Data til trafikinformation for cykelpendlere	Anlæg	7. Øvrig	1.000				1.000
Initiativ 3 i alt			1.000				1.000
<i>Initiativ 4: Virksomhedsindsats</i>							
- Virksomhedsindsats om cykelpendling i Københavns Kommune	Anlæg	7. Øvrig	2.000	2.000	2.000		6.000
Initiativ 4 i alt			2.000	2.000	2.000		6.000
Udgifter i alt			3.800	12.430	2.384	184	18.798

Koordinering og/eller synergi med genopretningsprojekter og andre projekter

Der søges om frigivelse af midler til genopretning af Gothersgade ved genopretningsrammen 2023, som er forelagt Teknik- og Miljøudvalget den 18. juni 2020. Såfremt der frigives midler til det pågældende genopretningsprojekt, bør initiativ 2 om ny cykelsti på Gothersgade koordineres hermed for at reducere fremkommelighedsgenerne for byens borgere og erhvervsliv. Initiativ 1b vil kunne gennemføres, uanset om der bevilges midler til genopretningsprojektet eller ej.

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojektet er relativt ukompliceret, og der er derfor afsat 5 % af anlægsomkostningerne til uforudsete udgifter.

Gothersgade ligger i Middelalderbyen og især i den del af byen, kan der være uforudsigelige forhold, når der gennemføres projekter. Gennemførelse af projektet samtidig med en genopretning af gaden mindsker dog risikoen.

Bevillingstekniske oplysninger

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 18,3 mio. kr. i perioden 2021-2023. Der skal som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,1 mio. kr. i 2022 og 0,2 mio. kr. årligt fra 2023 og frem. Projektet forventes ibrugtaget løbende frem til november 2022.

Reglerne for statens modregning af kommunens parkeringsindtægter er ændret fra og med regnskabsår 2019. Ændringerne medfører, at mer-/mindreindtægter fra betalingsparkering som udgangspunkt skal afregnes med staten og derfor ikke har finansiel betydning for Københavns Kommune. Mer-/mindreindtægterne vil dog som hidtil påvirke servicemåltallet med 1:1.

Tabel 4 - Anlægsudgifter og afledte serviceudgifter

Anlæg (1.000 kr. - 2021 p/l)	Udvalg	Bevil- ling	2021	2022	2023	2024	I alt	*
<i>Anlægsudgift</i>								
1. Ishøjruten								
- Projektering	TMU	2000	500	500	100		1.100	1.100*
- Udførelse	TMU	2000		6.720			6.720	6.720*
2. Farumruten								
- Projektering	TMU	2000	300	300	100		700	700*
- Udførelse	TMU	2000		2.820			2.820	2.820*
3. Trafikinformation								
- Projektet	TMU	2000	1.000				1.000	1.000*
4. Virksomhedsindsats								
- Projektet	TMU	2000	2.000	2.000	2.000		6.000	6.000*
Anlægsudgifter i alt			3.800	12.340	2.200		18.340	18.340 *
<i>Afledte serviceudgifter</i>								
1. Ishøjruten								
- Vedligehold og afledt drift	TMU	1000		20	40	40	100	
2. Farumruten								
- Vedligehold og afledt drift	TMU	1000		70	144	144	358	
Afledte serviceudgifter i alt				90	184	184	458	
<i>Afledte servicemåltals-effekter</i>								
1. Ishøjruten								
- Reduktion af parkeringsindtægter	TMU	1010		200	450	450	1.100	
2. Farumruten								
- Reduktion af parkeringsindtægter	TMU	1010		6	14	14	34	
Afledte servicemåltals-effekter i alt				206	464	464	1.134	
<i>Finansposter</i>								
1. Ishøjruten								
- Statslig modregning af parkeringsindtægter	ØU	2500		-200	-450	-450	-1.100	
2. Farumruten								
- Statslig modregning af parkeringsindtægter	ØU	2500		-6	-14	-14	-34	
Finansposter i alt				-206	-464	-464	-1.134	

Tabel 5.a - Tidsangivelse - initiativ 1 og 2

Projektering af anlægsprojektet forventes igangsat januar 2021.
Anlægsprojektet forventes fysisk igangsat juni 2022 og ibrugtaget november 2022.

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Oktober 2020
Anlægsprojektet forventes igangsat	Januar 2021
Forventet ibrugtagningstidspunkt	November 2022

Tabel 5.b - Tidsangivelse - initiativ 3

Anlægsprojektet forventes igangsat januar 2021 og ibrugtaget december 2021.

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Oktober 2020
Anlægsprojektet forventes igangsat	Januar 2021
Forventet ibrugtagningstidspunkt	December 2021

Tabel 5.c - Tidsangivelse - initiativ 4

Anlægsprojektet forventes igangsat januar 2021 og ibrugtaget august 2021.

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Oktober 2020
Anlægsprojektet forventes igangsat	Januar 2021
Forventet ibrugtagningstidspunkt	August 2021

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har ikke udvalgsbehandlet, og anlægsprojekter kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling, idet den fulde bevilling er stjernemarkeret.

Bydel og adresse

Bydækkende							X
Bispebjerg	Indre by	x	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	x	Amager Øst	
Nørrebro	Østerbro		Brønshøj/Husum	Vanløse		Amager Vest	

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID		X
IT-projekt (KIT)		X

Tidligere afsatte midler

Der er ved tidligere budgetaftaler og overførselssager afsat midler til cykelpakker. Disse midler fremgår af tabellen. Der er således ikke tale om

midler, som tidligere er afsat til de specifikke initiativer, som dette budgetnotat omhandler.

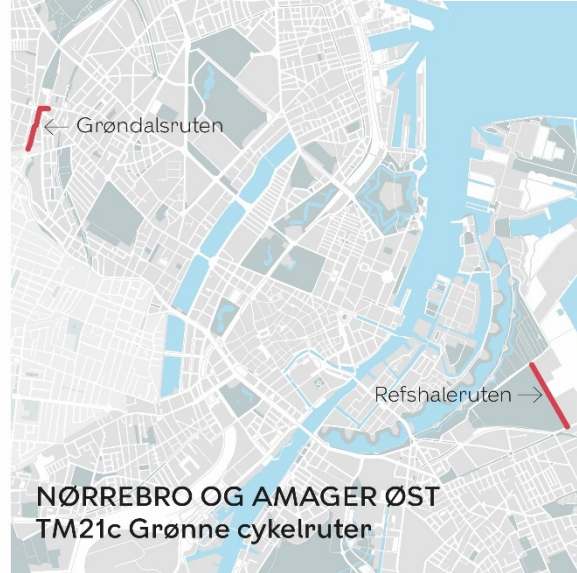
<i>(1.000 kr., løbende p/l)</i>	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Budgetaftale 2014		50.000						
Overførelssagen 2013-14		12.000						
Budgetaftale 2015			75.000					
Overførelssagen 2014-15			2.600					
Budgetaftale 2016				56.400				
Budgetaftale 2017					49.300			
Budgetaftale 2018						48.200		
Overførelssagen 2017-18						89.900		
Budgetaftale 2019							63.300	
Budget 2020								96.400
Afsatte midler i alt		62.000	77.600	56.400	49.300	138.100	63.300	96.400

TM21c Grønne Cykelruter, flere bydele

Kommende placering af Grøndalsruten, foto Niels Jensen

NØRREBRO OG AMAGER ØST
TM21c Grønne cykelruter

Baggrund

De Grønne Cykelruter i København løber adskilt fra den øvrige trafik i grønne omgivelser eller på mindre trafikerede veje og er et attraktivt og trygt alternativ til det øvrige cykelstinet. I dag er ca. 63 kilometer ud af 115 kilometer etableret som sammenhængende forløb. En lang række andre strækninger hænger imidlertid ikke sammen eller har lav standard, og langt fra alle cyklister har kendskab til de eksisterende ruter.

Med udgangspunkt i Cykelstiprioriteringsplan 2017-2025 (BR 30. marts 2017) søges med dette budgetnotat midler til tre konkrete initiativer, der skaber bedre sammenhæng i og forbedrer tilgængeligheden til de Grønne Cykelruter. Initiativerne er ikke gensidigt afhængige og kan derfor vedtages uafhængigt af hinanden.

Indhold

De Grønne Cykelruter har fokus på rolige og trygge cykelforhold og kan bruges både rekreativt og af pendlere. De Grønne Cykelruter er, ifølge Teknik- og Miljøforvaltningens erfaringer, centrale for at få især nye og mindre rutinerede cyklister til at cykle mere. De efterspørges endvidere ofte af ældre, børnefamilier og borgere, som ellers primært færdes i bil eller med kollektiv transport.

Følgende tre initiativer vil skabe et løft af det Grønne Cykelrutenet:

1. Grøndalsruten - Ny dobbeltrettet cykelsti, gangsti og opholdsmuligheder
2. Refshaleruten - Ny cykelsti på Raffinaderivej
3. Skiltning og information om Grønne Cykelruter

Initiativ 1. Grøndalsruten – Ny dobbeltrettet cykelsti, gangsti og opholdsmuligheder (13,6 mio. kr.)

Grøndalsruten går igennem Grøndalsparken i København og videre gennem Frederiksberg. Mellem Hillerødgade og kommunegrænsen skal ruten igen forløbe på Frederiksberg. Derefter forløber ruten i København, jf. bilag 1. Grøndalsruten indgår som Grøn Cykelrute i Kommuneplan 2019, ligesom Frederiksberg Kommunes del af ruteforløbet indgår i deres kommuneplan. Flere dele af Grøndalsruten mangler at blive anlagt, herunder forløbet fra Hillerødgade til Folmer Bendtsens Plads, som med dette initiativ anlægges.

Det foreslåede initiativ består konkret af:

- Etablering af dobbeltrettet cykelsti og en gangsti langs Højbanen fra kommunegrænsen nord for Hillerødgade til Folmer Bendtsens Plads, ca. 300 meter.
- Plantning af ca. 20 træer og buske samt etablering af opholdsmuligheder på de ca. 150 meter af Grøndalsruten, som lokalt er kendt som "Linjen", og som er forløbet langs Højbanen.

For at cykelruten skal blive sammenhængende, forudsættes det, at Frederiksberg Kommune etablerer deres del af ruteforløbet, som er de 100 meter mellem Hillerødgade og kommunegrænsen. Teknik- og Miljøforvaltningen samarbejder med Frederiksberg Kommune om dette. Frederiksberg Kommunes By- og Miljøudvalg besluttede den 15. juni 2020 at afsætte midler til deres del af projektet.

Forløbet gennem begge kommuner mellem Hillerødgade og Folmer Bendtsens Plads er samlet ca. 400 meter og er på nuværende tidspunkt en manglende forbindelse på ruten. Etablering af dobbeltrettet cykelsti og gangsti på dette forløb vil gøre ruten til et attraktivt alternativ for cyklister og fodgængere til den trafikerede Nordre Fasanvej. Initiativet vil desuden medvirke til en større sammenhæng for gående og cyklister i området samt skabe forbindelse til den nye dobbeltrettede cykelsti på Metroforpladsen ved Folmer Bendtsens Plads og cykelstierne på Nørrebrogade og Frederikssundsvej.

Forvaltningen forventer at fælde enkelte selvsåede træer. I projekteringen vil det blive prioriteret, at flest mulige af disse bevares. Der plantes ca. 20 nye træer i forbindelse med initiativet.

Tabel 1.a - Konsekvenser for træer - initiativ 1

Antal træer i projektområdet før projekt	Antal træer fældes (forventet antal)	Alder	Antal efter projekt		Tilvækst / reduktion	Art og størrelse
0-få	Enkelte	Ukendt/ selvsåede	20		+ 20	Afklares under projektering

Projektet har ingen konsekvenser for bil og cykelparkering.

Initiativ 2. Refshaleruten - Ny cykelsti og gangsti på Raffinaderivej (12,5 mio. kr.)

Raffinaderivej er en af de etaper på den Grønne Cykelrute, Refshaleruten, som pt. er meget utryk at cykle på. For at øge sikkerheden for cyklisterne og for at nå de politiske målsætninger om at få flere til at cykle i 2025, indgår denne etape derfor i *Cykelstiprioriteringsplan 2017-2025* som en del af de højt prioriterede "cykelstier langs vej". Amager Øst Lokaludvalg har ligeledes ønske om at få etableret cykelsti og gangsti Raffinaderivej, jf. *Bydelsplan for Amager Øst 2017-2020*.

Raffinaderivej er utryk, fordi den er forholdsvis smal og samtidig har en stor andel af lastbiltrafik til virksomheder i området. Lastbiler kan ikke overhale cyklister uden at komme over i modsatte vejbane. Der færdes mange børn på Raffinaderivej, som leder hen til Sundby Boldklub fra Kløvermarksvej i nord. For de cyklister, der skal frem til boldklubben fra Prags Boulevard i syd, findes der allerede en velfungerende dobbeltrettet cykelsti. Budgetforslaget foreslår, at hele Raffinaderivej sikres med sammenhængende stier.

Med initiativet anlægges en dobbeltrettet cykelsti samt en grussti til gående langs Raffinaderivej fra Sundby Boldklub til Kløvermarksvej samt en forbedret krydsning ved Kløvermarksvej. Både cykelsti og gangsti lægges på det let skrående areal mellem vejen og græsplænen på Kløvermarken.

Med initiativet anlægges desuden en kort dobbeltrettet cykelsti syd for Prags Boulevard frem til Amagerruten. Dermed skabes en sammenhængende dobbeltrettet cykelsti fra Kløvermarksvej til Øresundsvej. Initiativet skaber god sammenhæng mellem Refshaleruten og Amagerruten.

Kløvermarken er fredet, og etableringen af stien skal derfor godkendes af Naturstyrelsen, der er fredningsmyndighed, hvilket først kan afklares under projekteringen. Der fældes ingen træer, men der kan plantes op til 9 træer i forbindelse med initiativet.

Tabel 1.b - Konsekvenser for træer - initiativ 2 (uden tilkøb af grønt)

Antal træer i projektområdet før projekt	Antal træer fældes (forventet antal)	Alder	Antal efter projekt	Tilvækst	Art og størrelse
0-få	0	0	9	+9	Afklares under projektering

Det vil også være muligt at tilkøbe en ny træække mellem stien og vejen. Tilkøbet omfatter plantning af træer på hele strækningen fra Ved Amagerbane til Kløvermarksvej, ca. 800 meter. Ledningsforhold og fredning kan påvirke muligheden for at plante træer. Der er i budgettet for tilkøb af grønt afsat midler til at plante op til 89 træer. Tilkøb af grønt kan skaleres (pris pr. træ ca. 100.000 kr).

Table 1.c - Consequences for trees - initiative 2 (with purchase of green)

Antal træer i projektområdet før projekt	Antal træer fældes (forventet antal)	Alder	Antal efter projekt	Tilvækst	Art og størrelse
0-få	0	0	Op til 89	Op til +89	Afklares under projektering

Raffinaderivej er pt. privat fællesvej, og Kløvermarken er ejet af kommunen. Den dobbelttreppede cykelsti og tilhørende gangsti anlægges nogle meter fra Raffinaderivej på Kløvermarkens areal, der langs vejen udgør et 8-12 meter bredt bælte med græs. Der er registreret 145 bilparkeringspladser på vejen, hvoraf 43 er vinkelparkering tæt på klubhuset. Der er plads til, at stien kan ligge mellem parkering og græsplænen således, at den meste parkering bevares, hvis der opnås tilladelse fra fredningsmyndigheden til denne udformning. Er det nødvendigt at ændre parkeringen til længdeparkering, vil det betyde nedlæggelse af 24 pladser. Teknik- og Miljøudvalget forelægges projektforslag, hvori eventuel nedlæggelse af parkeringspladser vil fremgå.

Table 2 - Consequences for car parking spaces - initiative 2

Antal pladser i projektområdet før projekt	Hvilken zone/udenfor zone	Antal pladser, der nedlægges, anfør zone (forventet antal)	Belægningspct. før projekt (aktuel belægningsprocent)	Erstatnings-parkeringspladser der anlægges i projektet (forventet antal)
145	Udenfor zone	24	Under 80%	0

Projektet har ingen konsekvenser for cykelparkering.

Initiative 3. Signage and information about Green Cycle Routes (4,2 mio. kr.)

Udbredelse af kendskabet til Grønne Cykelruter gennem skiltning og information kan øge brugen af den eksisterende cykelinfrastruktur for relativt små midler. Ifølge *Cykelredegørelse 2020* var der i 2019 63 km Grønne Cykelruter i København, som 20 % af de cyklende københavnere ikke kendte til.

Kun nogle af de Grønne Cykelruter (eksempelvis Nørrebro-ruten) er skiltede, hvilket medvirker til, at det kan være svært at opdage og anvende ruterne. Samtidig er skiltning af de Grønne Cykelruter ikke ensartet. Udbredelse og systematisk skiltning samt en informationsindsats om ruterne forventes derved at få flere københavnere til at tage cyklen. Dette efterspørges blandt andet af en række lokaludvalg og miljøpunkter i København.

Initiativet indeholder:

- Opsætning af skilte på ca. 50 km Grønne Cykelruter. Eksempelvis mangler skiltning på Vigerslevruten ved Valbyparken, hele Kalvebodruta og Utterslevruten i Brønshøj-Husum. Som en del af initiativet afdækkes den manglende skiltning på alle de Grønne Cykelruter (3,5 mio. kr.).
- Udvikling af et mere ensartet og genkendeligt system for skiltning af de eksisterende og kommende Grønne Cykelruter. De Grønne Cykelruter er skiltet på forskellige måder, hvorfor et nyt skiltesystem om muligt skal kunne rumme flere forskellige og historisk relevante skiltesystemer, uden at genkendeligheden sættes over styr (0,4 mio. kr.).
- Informationsindsats med henblik på udbredelse af kendskab til de Grønne Cykelruter i samarbejde med Lokaludvalg, Miljøpunkter, lokale organisationer samt turist- og fritidsforeninger (0,3 mio. kr.). Informationsindsatsen vil have særligt fokus på børn og udsatte byområder.

Overordnede målsætninger og effekter af de tre initiativer

Fælles for alle initiativer er, at de bidrager til at forbedre forholdene for cyklister og gående og dermed understøtter politiske mål om, at flere skal cykle og gå, og færre skal anvende bil, som fremgår i *Kommuneplan 2019, KBH 2025 Klimaplanen, Fællesskab København* og *Københavns Cykelstrategi 2011-2025*. Herunder understøtter det målet fra cykelstrategien *Fra god til bedste* om at øge cyklisters tryghed til 90 % i 2025 og målet fra *Nul-visionen* om, at der ikke må ske alvorlige trafikulykker eller færdselsdrab i fremtiden.

En undersøgelse foretaget for Teknik- og Miljøforvaltningen i december 2019 påviser, at der er et væsentligt potentiale for at overflytte rekreative ture i bil til cykel. Fritidsture i bil står pt. for langt den største enkeltstående turtype, ift. hvor langt, der køres med forskellige formål og transportformer. Ved at styrke de rekreative tilbud for cyklister og udbrede kendskabet til disse, forventes det at kunne overflytte længere rekreative bilture til cykel og derigennem bidrage til den grønne omstilling af trafikken.

Økonomi

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 34,1 mio. kr. i perioden 2021-2023 og estimerede serviceudgifter på 4,2 mio. kr. i perioden 2021-2022. Der skal som en konsekvens af projektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,3 mio. kr. i 2022, 0,6 mio. kr. i 2023 og 0,7 mio. kr. årligt fra 2024 og frem til drift af nye stier, beplantning og skilte.

Projekterne forventes ibrugtaget løbende frem til juli 2023.

Eksekvering af anlægsprojekter i perioden 2021-2023 er afhængige af, at der prioriteres anlægsmåltal i de pågældende år.

Tabel 3 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2021 p/l)	Styringsområde	Kategorisering af anlægsønsker	2021	2022	2023	2024	I alt
<i>Initiativ 1: Grøndalsruten - Ny dobbeltrettet cykelsti, gangsti og opholdsmuligheder</i>							
- Anlæg	Anlæg	7. Øvrig	600	10.200	2.800		13.600
- Afledt drift	Service			75	100	150	325
Initiativ 1 i alt			600	10.275	2.900	150	13.925
<i>Initiativ 2: Refshaleruten - Ny cykelsti og gangsti på Raffinaderivej</i>							
- Anlæg	Anlæg	7. Øvrig	600	15.000	4.850		20.450
- Afledt drift	Service			160	320	410	890
Initiativ 2 i alt			600	15.160	5.170	410	21.340
<i>Initiativ 3: Skiltning og information om Grønne Cykelruter</i>							
- Skiltning og information	Service		600	3.600			4.200
- Afledt drift	Service			75	150	150	375
Initiativ 3 i alt			600	3.675	150	150	4.575
Udgifter i alt			1.800	29.110	8.220	710	39.840

Det forventes, at der ved udførelse af nærværende opgave kan stilles krav om, at den private leverandør skal beskæftige praktikanter.

Koordinering og/eller synergi med genopretningsprojekter og andre projekter

Initiativ 1 Grøndalsruten - Ny dobbeltrettet cykelsti, gangsti og opholdsmuligheder er en del af Grøn Arealplan (2020) under indsatsområderne "Nye grønne forbindelser" og "Fra gråt til grønt". Den Grønne Cykelrute vil dermed være med til at understøtte øget grønt i byen på dette sted.

Initiativ 2 Refshaleruten - Ny cykelsti og gangsti på Raffinaderivej skal ses i sammenhæng med budgetnotatet TM21f Foranalyser af cykelinitiativer, hvor der med initiativ 1 igangsættes en foranalyse af den nordlige del af Amagerruten. På baggrund af foranalysen vil forvaltningen til senere budgetforhandlinger fremlægge et konkret forslag til etablering af den nærliggende nordlige del af Amagerruten, som vil skabe forbindelse mellem Refshaleruten og Amagerruten, og videre til Christianshavnsruten.

Risikovurdering

For initiativ 1 - Grøndalsruten er den overordnede risikovurdering, at anlægsprojektet er meget kompliceret, og der er derfor afsat 15 % af anlægsomkostningerne til uforudsete udgifter. Initiativet skal gennemføres i et begrænset byrum via en underføring, som forvaltningen ikke kender kvaliteten af, hvilket kan give udfordringer med etableringen.

Dertil kommer at Grøndalsruten skal forløbe gennem spidsen af et par af EI-forbundets matrikler, hvorfor Dansk EI-forbund vil blive inddraget i projektet med henblik på at erhverve et mindre areal. Vedrørende det videre forløb frem til Tikøbgade ligger forløbet på kommunal jord, der dog

et enkelt sted er udlejet på en kontrakt med kort opsigelse. Det bemærkes, at der findes en privatejet lav bygning (der skal rives ned) på dette kommunalt ejede areal. På det ligeledes kommunalt ejede areal vest for Højbanen, "Linjen", etableres det videre forløb. En dialog med Banedanmark om åbning af en bue under Højbanen er sandsynligvis nødvendig.

For initiativ 2 - Raffinaderivej er den overordnede risikovurdering, at anlægsprojektet er relativt kompliceret, og der er derfor afsat 10 % af anlægsomkostningerne til uforudsete udgifter. Da Raffinaderivej er privat fællesvej, og Kløvermarken er fredet, er der særlige krav til anlæg af cykel- og gangstien i forhold til afvanding, og Teknik og Miljøforvaltningen har ikke kendskab til afvandingsmulighederne på Raffinaderivej. Endvidere er jordbundsforholdene på Raffinaderivej særligt komplicerede med mange ledninger og forurenede jord. Dette er med til at fordyre projektet.

For initiativ 3 med skiltning og information omkring de Grønne Ruter er der ikke afsat midler i forhold til uforudsete udgifter, idet projektet tilpasses de afsatte midler.

Bevillingstekniske oplysninger

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 34,1 mio. kr. i perioden 2021-2023 og estimerede serviceudgifter på 4,2 mio. kr. i perioden 2021-2022. Der skal som en konsekvens af projektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,3 mio. kr. i 2022, 0,6 mio. kr. i 2023 og 0,7 mio. kr. årligt fra 2024 og frem.

Table 4 - Capital expenditures and derived service expenditures

Anlæg (1.000 kr. - 2021 p/l)	Bevilling	2021	2022	2023	2024	I alt	*
<i>Anlægsudgift</i>							
1. Grøndalsruten							
- Projektering	2000	600	900	300		1.800	1.800*
- Udførsel	2000		9.300	2.500		11.800	
2. Raffinaderivej							
- Projektering	2000	600	800	350		1.750	1.750*
- Udførsel	2000		7.200	3.500		10.700	
- Tilkøb af grønt	2000		7.000	1.000		8.000	
Anlægsudgifter i alt		1.200	25.200	7.650		34.050	3.550*
<i>Serviceudgifter</i>							
3. Skiltning og information - Projektet	1000	600	3.600			4.200	
Serviceudgifter i alt		600	3.600			4.200	
<i>Afledte serviceudgifter</i>							
2. Raffinaderivej							
- Vedligehold og afledt drift	1000		80	200	250	530	
- Tilkøb af grønt	1000		80	120	160	360	
3. Skiltning og information							
- Vedligehold og afledt drift	1000		75	150	150	375	
Afledte serviceudgifter i alt			235	470	560	1.265	

Table 5.a - Timing for 1. Grøndalsruten and 2. Raffinaderivej

Projektering af anlægsprojektet forventes igangsat januar 2021.
Anlægsprojektet forventes fysisk igangsat september 2022 og ibrugtaget juli 2023

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	April 2022
Anlægsprojektet forventes igangsat	September 2022
Forventet ibrugtagningstidspunkt	Juli 2023

Table 5.b - Timing for 3. Skiltning og information

Projektet forventes ibrugtaget oktober 2022.

Tidsangivelse	Måned og år
Forventet ibrugtagningstidspunkt	Oktober 2022

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har ikke været udvalgsbehandlet, og anlægsprojekterne (initiativ 1 og 2) kan ikke igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling. TMU forelægges indstilling om frigivelse af den resterende bevilling for disse to initiativer april 2022.

Bydel og adresse

Bydækkende						
Bispebjerg		Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst	X
Nørrebro	X	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest	

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID		X
IT-projekt (KIT)		X

Tidligere afsatte midler

Der er ved tidligere budgetaftaler og overførselssager afsat midler til cykelpakker. Disse midler fremgår af tabellen. Der er således ikke tale om midler, som tidligere er afsat til de specifikke initiativer, som dette budgetnotat omhandler.

(1.000 kr., løbende p/l)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Budgetaftale 2014	50.000						
Overførselssagen 2013-14	12.000						
Budgetaftale 2015		75.000					
Overførselssagen 2014-15		2.600					
Budgetaftale 2016			56.400				
Budgetaftale 2017				49.300			
Budgetaftale 2018					48.200		
Overførselssagen 2017-18					89.900		
Budgetaftale 2019						63.300	
Budget 2020							96.400
Afsatte midler i alt	62.000	77.600	56.400	49.300	138.100	63.300	96.400

Bilag

Bilag 1 – Oversigtskort over Grøndalsruten

TM28 Signaloptimering af flaskehalse for grønne transportformer, bydækkende

Baggrund

På en række steder i byen er fremkommeligheden for cykler og busser udfordret, og særligt i myldretiden opstår der flaskehalse i kryds rundt om i byen. Disse flaskehalse udgør en barriere for, at stadig flere københavnere og brugere i byen tager cyklen eller bussen. Flaskehalsene er dermed også en udfordring for at opnå yderligere CO₂-reduktioner inden for transportområdet og transportmålene i *KBH2025 Klimaplanen og Kommuneplan 2019*.

Københavns Kommune har allerede investeret i et trafikledelsessystem, Intelligente Transportsystemer (ITS), der har bidraget til kortere rejsetider og bedre flow for cykler og busser på kommunens vej- og stinet.

Hvis rejsetiden og antallet af stop skal nedbringes yderligere for de grønne transportformer, med tilhørende positive klimaeffekter, er der brug for optimering af trafikledelsessystemet. Det kan ske gennem tre initiativer, der med fordel kan udføres i sammenhæng, men som kan igangsættes uafhængigt af hinanden: signaloptimering af dels 1) cykeltrafik og dels 2) bustrafik gennem ITS-systemet, der giver mulighed for samtidig at 3) detektere højresvingende biltrafik med henblik på bedre fremkommelighed for cykler.

Indhold

Signaloptimering med prioritering af cykel- og bustrafik samt afhjælpning af flaskehalse i trafiksignaler vil give en bedre fremkommelighed i byen som helhed. Det vil dermed understøtte fortsat vækst i de grønne transportformer, herunder overflytning af ture fra bil til cykel og bus.

Der foreslås tre initiativer, der med fordel kan udføres i sammenhæng, men som kan igangsættes uafhængigt af hinanden:

- Korridorer med signalprioritering for cykeltrafik, herunder udvikling af trafikafviklingsplaner (trafikscenarier).
- Signalprioritering for busstrafik med bydækkende fokus på bussernes fremkommelighed.
- Detektering af højresvingende biltrafik med henblik på bedre fremkommelighed for cykler.

Det bemærkes, at prioritering af cykeltrafikken kan medføre forringet rejsetid for busstrafikken og dermed færre passagerer/passagerindtægter, hvilket igen medfører øgede kommunale driftsudgifter. En optimering for cykler vil ske med størst muligt hensyn til effekterne for busser. Det samme gælder en optimering for busser. Desuden bliver en eventuel negativ effekt på busstrafikken delvist opvejet gennem initiativet med signaloptimering for busstrafikken.

Initiativ 1. Korridorer med signalprioritering for cykeltrafik (8,1 mio. kr.)

Med udgangspunkt i kommunens eksisterende ITS-trafikledelsessystem søges midler til udvikling af trafikafviklingsplaner (trafikscenarier) med tilhørende signalprogrammer og eventuelt detekteringsudstyr på fire korridorer, hvor cykeltrafikken er størst og mest påvirket i myldretiden.

Dette vil reducere antallet af stop og dermed rejsetiden for cyklister. Initiativet forventes at medføre kortere rejsetider for cyklister. Erfaringsmæssigt kan rejsetiden forkortes med op til 14 %.

Cykelkorridorerne er kendetegnet ved strækninger med høje mængder af cykeltrafik. Der er taget udgangspunkt i fire korridorer, som tidligere har indgået i *Administrationsgrundlag for trafikledelse 2014-2018*, *Visionsplan for Supercykelstier 2017-2045*, *Optimeringsplan 2025 KBH Cykelby* samt strækninger, der er udpeget med for smalle cykelstier i *Cykelstiprioriteringsplan 2017-2025*. Korridorerne er følgende:

- Nørrebrogade, fra Nordre Fasanvej til Sørtorvet
- Østerbrogade, fra Strandvænget til Øster Søgade
- Torvegade, fra Amagergade til Knippelsbro
- Vesterbrogade, fra Platanvej til H. C. Andersens Boulevard

Torvegade og Vesterbrogade blev optimeret i forbindelse med ITS-programmet *ITS-Grøn Mobilitet*, der blev implementeret fra 2015-2018. Disse to korridorer er dog medtagede, da algoritmerne i systemet kræver vedligeholdelse for at fastholde, og om muligt forbedre, de rejsetidsgevinster, der allerede er gjort her, hvilket der ikke tidligere er bevilliget midler til. Dette initiativ vil blive koordineret med dispositionsforslaget for øget cykelkapacitet på Torvegade, som blev besluttet i Budget 2020.

På delstrækninger og i enkeltstående kryds, hvor cykeltrafikken prioriteres på lige fod med de øvrige transportformer, undersøges muligheden for at implementere en mere dynamisk detektering af cykler. Det vil sige, at

cykeltrafikken kan prioriteres i tidsrum, hvor der er talt flere cyklister end biler.

Til signaloptimeringen for cykeltrafikken ansættes to årsværk, et i 2021 og et i 2022, der begge afsluttes i 2024. Årsværkene anvendes til scenarieopbygning og -eksekvering og definering af krav til 60 nye signalprogrammer samt løbende evaluering og afrapportering. De nye programmer koster 45.000 kr. pr. stk. Dertil er der brug for ca. 30 nye tællekameraer til 40.000 kr. pr. stk. (inkl. installation), samt 1.000 kr. pr. tællekamera pr. år til drift. De 60 nye programmer og 30 tællekameraer opsættes i lige store puljer i de fire år fra 2021 til 2024.

Initiativ 2. Signalprioritering for bustrafik (6,3 mio. kr.)

I forlængelse af initiativet med signalprioritering for cykeltrafik, er der ligeledes behov for et kontinuerligt fokus på bussernes fremkommelighed i København. Ved implementering af Busnet 2019 er der udført en række ændringer af signalprogrammer i udvalgte kryds, der er tilpasset den nye busbetjening i Busnet 2019. Efter en større omlægning af busnettet, som ved Busnet 2019, er der erfaringsmæssigt et behov for at optimere signaler efterfølgende, dels når der er opnået driftserfaring og dels med fokus på de øvrige trafikantgrupper i kryds, hvor busdriften er blevet oplagt.

Dette budgetnotat indeholder et bydækkende fokus på bussernes fremkommelighed, hvor der i lighed med cyklernes fremkommelighed er behov for løbende at overvåge og udarbejde scenarier for en effektiv busafvikling, samt udvikle nye signalprogrammer i kryds, hvor bustrafikken er særligt belastet. Teknik- og Miljøforvaltningen vil være i løbende dialog med Movia samt Økonomiforvaltningen om behovet for indsatser og fokusområder.

Der er tidligere med lignede initiativer realiseret en gennemsnitlig køretidsforbedring på 6 % på strækninger med flere buslinjer, og over 20 % på enkelte strækninger med kun én buslinje.

Signalprioriteringen af busser kan ske uafhængigt af signaloptimeringen for cyklister (initiativ 1), men anbefales at udføres samtidig med signalprioriteringen af cyklister. Dermed kan der opnås en bedre samlet prioritering af de grønne transportformer.

Signaloptimering af bustrafikken indebærer scenarieopbygning og -eksekvering, afvikling af særlige signalprogrammer ved events eller særlige signalindstillinger, hvis busserne er blevet forsinket på deres rute, samt løbende evaluering og afrapportering. Hertil ansættes to årsværk, et i 2021 og et i 2022, der begge afsluttes i 2024. Herudover skal der udvikles 30 nye signalprogrammer á kr. 45.000 pr. stk. over en 4-årig periode (2021-2024).

Initiativ 3. Detektering af højresvingende biltrafik med henblik på bedre fremkommelighed for cykler (3,2 mio. kr.)

Teknik- og Miljøforvaltningen har screenet trafiksignaler og vurderer, at der er 20 steder i byen, hvor kommunens trafiksignaler giver grønt lys til den højresvingende biltrafik, også selvom der ikke er biler, der skal svinge til højre. Når dette sker, gives der automatisk rødt lys for cyklister, hvilket resulterer i opbremsninger og længere rejsetid for cyklister. Dette initiativ indebærer at etablere automatisk detektering af højresvingende biler, så der kun gives grønt lys, når højresvingende biler detekteres. På den måde kan der gives længere grønttid for ligeudkørende cykler, når der ikke er højresvingende trafik.

Initiativet afhjælper unødvendige opbremsninger, og ventetid reduceres for cyklisterne. Tiltaget spiller sammen med korridorer med signalprioritering af cyklister (initiativ 1), men kan udføres uafhængigt. Udføres de to initiativer samtidig, kan der opnås en bedre samlet prioritering for cykeltrafikken.

Løsningen kræver endelig godkendelse af Politiet i de enkelte kryds. Teknik- og Miljøudvalget vil blive forelagt de konkrete steder, hvor dette gør sig gældende inden løsningerne implementeres.

Det koster 140.000 kr. at ombygge hvert kryds. Udgiften rummer udstyr til 20.000 kr., programmering til 45.000 samt 75.000 kr. til installation og gravearbejde – i alt 2,8 mio. kr. Hertil skal der tillægges 15 % til projektering, samt projektledelse til udførelse svarende til 420.000 kr. Som en konsekvens af projektet skal der afsættes 3.000 kr. pr. år til drift pr. kamera, som dækker udgifter til driftsleverandøren, da der er tale om udstyr, der ligger udover den eksisterende driftskontrakt.

Fem kryds forventes ombygget i 2021 og 15 kryds i 2022.

Overordnede målsætninger og effekter

Initiativerne forventes at bidrage til rejsetidsbesparelser og øget komfort for cyklister og buspassagerer.

Rejsetid såvel som antal af stop vurderes at være en central faktor for en effektiv trafikafvikling for såvel busser som for cykler. Særligt i forhold til cykeltrafik skal reduktionen af stop bidrage til, at københavnerne vælger cyklen fremfor øvrige transportformer, idet rejsetid og flow er væsentlige parametre for valg af transportmiddel.

Overordnet understøtter initiativerne derfor *KBH 2025 Klimaplanens mål om CO₂-neutralitet i 2025*. Herunder at 75 % af ture foregår i gang, på cykel eller med kollektiv trafik i 2025, samt at 50 % af ture til arbejde eller uddannelse foregår på cykel i 2025.

Økonomi

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 9,2 mio. kr. i og estimerede serviceudgifter på i alt 8,4 mio. kr. perioden 2021-2024. Der skal som konsekvens af projektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,03 mio. kr. i 2021 og 0,08 mio. kr. årligt fra 2022 og frem.

Projektet forventes løbende ibrugtaget frem til december 2024.

Eksekvering af anlægsprojekter i perioden 2021-2024 er afhængig af, at der prioriteres anlægsmåltal i de pågældende år.

Tabel 1 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget <i>(1.000 kr. - 2021 p/l)</i>	Styrings-område	2021	2022	2023	2024	I alt
<i>Initiativ 1. Korridorer med signalprioritering af cykler</i>						
Projektomkostninger - anlæg	Anlæg	975	975	975	975	3.900
Projektomkostninger - service	Service	600	1.200	1.200	1.200	4.200
Afledt drift	Service	15	15	15	15	60
Initiativ 1. Udgifter i alt		1.590	2.190	2.190	2.190	8.160
<i>Initiativ 2. Korridorer med signalprioritering af busser</i>						
Projektomkostninger - anlæg	Anlæg	525	525	525	525	2.100
Projektomkostninger - service	Service	600	1.200	1.200	1.200	4.200
Initiativ 2. Udgifter i alt		1.125	1.725	1.725	1.725	6.300
<i>Initiativ 3. Detektering af højresvingende trafik</i>						
Projektomkostninger, anlæg (programudvikling og kameraer)	Anlæg	805	2.415			3.220
Afledt drift	Service	15	60	60	60	195
Initiativ 3. Udgifter i alt		820	2.475	60	60	3.415
Alle initiver (1-3) Udgifter i alt		3.535	6.390	3.975	3.975	17.875

Risikovurdering

Forvaltningen har opbygget vigtige erfaringer fra ITS-programmet særligt i forhold til implementering af detekteringsteknologier. Dog vil der fortsat i forbindelse med teknologi være elementer af ny og uafprøvet teknologi, som involverer en række leverandører. Dette giver en usikkerhed i forhold til såvel tid og prisen på den endelige løsning.

Bevillingstekniske oplysninger

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 9,2 mio. kr. og estimerede serviceudgifter på i alt 8,4 mio. kr. i perioden 2021-2024. Der skal som konsekvens af projektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,03 mio. kr. i 2021 og 0,08 mio. kr. årligt fra 2022 og frem.

Tabel 2 - Anlægsudgifter og afledte serviceudgifter

Anlæg/aktiviteter <i>(1.000 kr. - 2021 p/l)</i>	Bevilling	2021	2022	2023	2024	I alt	*
<i>Anlægsudgifter</i>							
<i>Anlægsudgifter - initiativ 1.</i>							
Nye signalprogrammer	2000	675	675	675	675	2.700	2.700*
Tælleprogrammer	2000	300	300	300	300	1.200	1.200*
Anlægsudgifter i alt - initiativ 1		975	975	975	975	3.900	3.900*
<i>Anlægsudgifter - initiativ 2</i>							
Nye signalprogrammer	2000	525	525	525	525	2.100	2.100*
Anlægsudgifter i alt - initiativ 2		525	525	525	525	2.100	2.100*
<i>Anlægsudgifter - initiativ 3</i>							
Programudvikling og kameraer			805	2.415		3.220	3.220*
Anlægsudgifter i alt - initiativ 3			805	2.415		3.220	3.220*
<i>Serviceudgifter</i>							
Serviceudgifter i alt scenarie 1	1000	600	1.200	1.200	1.200	4.200	
Serviceudgifter i alt scenarie 2	1000	600	1.200	1.200	1.200	4.200	
<i>Afledte driftsudgifter</i>							
Afledte driftsudgifter i alt scenarie 1	1000	15	15	15	15	60	
Afledte driftsudgifter i alt scenarie 3	1000	15	60	60	60	195	

Tabel 3 - Tidsangivelse

Anlægsprojektet forventes igangsat januar 2021 og løbende ibrugtaget frem til december 2024.

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Oktober 2020
Anlægsprojektet forventes igangsat	Januar 2021
Forventet ibrugtagningstidspunkt	December 2024

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har ikke været udvalgsbehandlet. Der skal ske efterfølgende udvalgsbehandling i forbindelse med blandt andet udvælgelse af strækninger.

Bydel og adresse

Bydækkende						X
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst		
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest		

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID		X
IT-projekt (KIT)		X

Tidligere afsatte midler

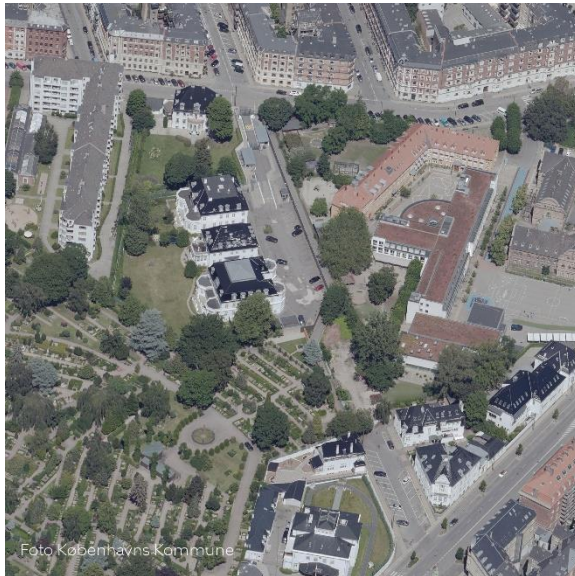
I Budget 2013 blev der afsat 33,0 mio. kr. til genopretning af trafiksignaler. Lyssignalerne i de enkelte kryds blev tilsluttet internettet, så fejl hurtigt blev opdaget og udbedret til gavn for fremkommeligheden. Derudover blev der afsat 60,0 mio. kr. til 1. bølge af ITSprogrammet, herunder: Signaloptimering, ECO-driving, intelligent belysning i fem kryds, reduktion af ulykker forårsaget af biler, der kører over for rødt, trafikledelsessystem og sensornetværk, ny app til bilister, dynamiske informationsskilte til cyklister og forsøg med dynamiske gaderum.

I Budget 2014 blev der afsat yderligere 17,0 mio. kr. til genopretning af trafiksignaler.

I Overførselssagen 2014-2015 blev der afsat 5,0 mio. kr. til signaloptimering af Jagtvej og Åboulevarden ved brug af realtidsdata.

(1.000 kr., løbende p/l)	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Budgetaftale 2013	36.000	21.000	20.000	16.000		
Budgetaftale 2014		17.000				
Overførselssagen 2014-15			1.300	3.700		
Afsatte midler i alt	36.000	38.000	21.300	19.700		

TM74 Ho Chi Minh-stien, Østerbro

Baggrund

Teknik- og Miljøforvaltningen har udarbejdet budgetnotat vedrørende stiforbindelse mellem Kastelvej og Bergensgade, også kendt som Ho Chi Minh-stien, på foranledning af Kultur- og Fritidsudvalget.

Ho Chi Minh-stien på Østerbro er en afgørende stiforbindelse og genvej mellem Indre Østerbro og Østerport Station. Der er i dag dårlige oversigtsforhold på stien. Derfor er der behov for at skabe en tryggere sti for fodgængere og cyklister, hvorfor stien anbefales udvidet og udrettet, ligesom der kan sættes yderligere belysning op. Hvis pladsen tillader det, vil forvaltningen plante to træer langs stien op mod Langelinieskolen.

Indhold

Budgetforslaget indebærer, at Ho Chi Minh-stien udvides og udrettes med henblik på at skabe bedre oversigtsforhold.

Stien ligger på to matrikler, som er ejet af Københavns Kommune, men udlejet til henholdsvis Garnisonskirken og Den Britiske Ambassade. Stiforbindelsen afskærer i dag Garnisonskirkegården fra den tilhørende materielgård, som bevirker, at der grundet dårlige oversigtsforhold sker en u hensigtsmæssig passage over stien i forbindelse med den daglige drift af kirkegården, jf. bilag 1.

For at udvide og udrette stien skal lejeaftalen med Garnisonskirken ændres med henblik på at flytte deres materielgård således, at der ikke sker passage af stien.

I dag fremlejer Københavns Kommune arealet for materielgården til Garnisonskirken. Teknik- og Miljøforvaltningen har derfor været i dialog med kirkegårdslederen angående behov for og genplacering af deres materielgård. Kirkegårdslederen har meddelt forvaltningen, at de stadig har brug for deres materialeplads og adgang til den for lastbiler, men der er fra deres side et ønske om at flytte placeringen op mod kirkegården således, at stien kan udvides og udrettes. Derudover er der fra kirkegårdslederens side et ønske om at købe arealet, hvor materialepladsen kommer til at ligge fremover. Denne mulighed vil blive undersøgt i projekteringen. Forvaltningen har umiddelbart ingen interesse i at beholde arealet.

På den nordlige del af stien vurderes det ikke muligt at udvide stien. Dette skyldes, at Den Britiske Ambassade ligger helt op til stien, hvor de har placeret en høj mur med pigtråd og har terrorsikret vejadgangen til ambassadens matrikel, hvor stien i så fald skulle udvides. Den Britiske Ambassade råder vederlagsfrit over deres stykke af matriklen (1.850 m²) frem til år 2172.

For at anlægge den nye sti er det nødvendigt at fælde to selvsåede træer på Bergensgade og nedlægge op til seks bilparkeringspladser, da det skal være muligt at køre en lastbil ind på materialepladsen. Forvaltningen vil, hvis pladsen tillader det, plante to nye træer i projektet.

Det er ikke muligt at anlægge erstatningsparkering i området, da området allerede er parkeringsoptimeret, da der er anlagt skråparkering.

Tabel 1 Konsekvenser for træer

Antal træer i projektområdet før projekt	Antal træer fældes (forventet antal)	Alder	Antal efter projekt	Tilvækst / reduktion	Art og størrelse
2	2	De er ikke registreret	2	0	De er ikke registreret

Tabel 2 Konsekvenser for bilparkeringspladser

Antal pladser i projektområdet før projekt	Hvilken zone/ udenfor zone	Antal pladser, der nedlægges, anfør zone (forventet antal)	Belægningspct. før projekt (aktuel belægningsprocent)	Erstatnings-parkeringspladser der anlægges i projektet (forventet antal)
23	Grøn zone	Op til 6	Over 100	0

Projektet har ikke konsekvenser for antallet af cykelparkeringspladser.

Overordnede målsætninger og effekter

Projektet vil medføre øget tryghed og bedre oversigtsforhold for cyklister, fodgængere og kirkegårdspersonale, som færdes på stien.

Økonomi

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 3,1 mio. kr. i perioden 2021-2022. Projektet forventes ibrugtaget juni 2022.

Eksekvering af anlægsprojekter i perioden 2021-2022 er afhængig af, at der prioriteres anlægsmåltal i de pågældende år.

Table 3 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2021 p/1)	Styrings- område	Kategori- ering af anlægsøns- sker	2021	2022	2023	2024	I alt
Anlæg af Ho Chi Minh- stien	Anlæg	7. Øvrig	1.300	1.800			3.100
Reduktion af parkeringsindtægter	Service		46	92	92	92	322
Statslig modregning af reduktion af parkeringsindtægter	Finansposter		-46	-92	-92	-92	-322
Udgifter i alt			1.300	1.800			3.100

Koordinering og/eller synergi med genopretningsprojekter og andre projekter

Såfremt der bevilges midler til projektet, skal projektet koordineres med Garnisonskirkegårdens planer om at flytte indgangen til kirkegården og opsætte nyt rækværk for materielgården.

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojektet er relativt ukompliceret, og der er derfor afsat 8 % af anlægsomkostningerne til uforudsete udgifter.

Forvaltningen kender ikke jord- eller afvandingsforholdene i undergrunden. Det skal derfor klarlægges i projekteringen.

Bevillingstekniske oplysninger

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 3,1 mio. kr. i perioden 2021-2022.

Reglerne for statens modregning af kommunes parkeringsindtægter er ændret fra og med regnskabsår 2019. Ændringerne medfører, at mer-/mindreindtægter fra betalingsparkering som udgangspunkt ikke har finansiel betydning for Københavns Kommune. Mer-/mindreindtægterne vil dog som hidtil påvirke servicemåltallet med 1:1.

Tabel 4 - Anlægsudgifter og afledte serviceudgifter

Anlæg (1.000 kr. - 2021 p/l)	Udvalg	Bevilling	2021	2022	2023	2024	I alt	*
Anlægsudgift								
- Projektering	TMU	2000	300	50			350	350*
- Udførelse	TMU	2000	1.000	1.750			2.750	2.750*
Anlægsudgifter i alt			1.300	1.800			3.100	3.100*
Afledte servicemåltalseffekt								
- Reduktion af parkeringsindtægter	TMU	1010	46	92	92	92	322	
Afledte serviceudgifter i alt			46	92	92	92	322	
Finansposter								
- Statslig modregning af reduktion af parkeringsindtægter	ØU	2500	-46	-92	-92	-92	-322	
Finansposter i alt			-46	-92	-92	-92	-322	
Forslagets økonomi i alt			1.300	1.800	0	0	3.100	3.100*

Tabel 5 - Tidsangivelse

Projektering af anlægsprojektet forventes igangsat januar 2021.
Anlægsprojektet forventes fysisk igangsat august 2021 og ibrugtaget juni 2022.

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Oktober 2020
Anlægsprojektet forventes igangsat	Januar 2021
Forventet ibrugtagningstidspunkt	Juni 2022

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har ikke været udvalgsbehandlet, og anlægsprojektet kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling, idet den fulde bevilling er stjernemarkert.

Bydel og adresse

Bydækkende					
Bispebjerg	Indre by		Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst
Nørrebro	Østerbro	x	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID		X
IT-projekt (KIT)		X

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere givet midler til formålet.

Bilag

Bilag 1: Ho Chi Minh-stien

TM103 Backersvej og Skolen ved Sundet, Amager Øst - Sikker skolevej, etape 2

Foto Københavns Kommune

Baggrund

Der er bestilt et budgetnotat om sikker skolevej ved Backersvej - 2. etape til Budget 2021.

Der er udarbejdet en trafikanalyse og dispositionsforslag for Backersvej i forbindelse med Budget 2019. Teknik- og Miljøudvalget tog analysen til efterretning den 17. juni 2019. Til Budget 2020 blev der givet midler til projektering og anlæg af projektet *Backersvej og Skolen ved Sundet, Amager Øst - Sikker skolevej, etape 1*. Forvaltningen arbejder med et projektforslag for etape 1 i samarbejde med lokaludvalg og følgegruppe. Det fremlægges politisk inden sommeren 2021. Projektet følger tidsplanen og kan ibrugtages sommeren 2023.

På baggrund af den politiske bestilling indeholder dette budgetnotat et oplæg til etape 2, der er en forlængelse af arbejdet i etape 1 med sikker skolevej på Backersvej. Etape 1 løber fra Øresundsvej til Samosvej, og etape 2 fra Samosvej til Hedegaardsvej.

Indhold

Backersvej er en 2 km lang fordelingsgade, der også fungerer som skolevej for elever til Skolen ved Sundet. På Backersvej ligger også en række daginstitutioner. I dag har Backersvej cykelbaner i begge sider, og for at gøre Backersvej til en sikker skolevej kan der anlægges enkeltrettede cykelstier med gennemførte fortove langs sidevejene.

Interviews og borgermøder viser, at vejen af borgere, forældre og skolebørn opleves som værende utryk. I forbindelse med den tidligere udarbejdede trafikanalyse er der på en uge registreret over 100 biler, der kører mere end 80 km/t på strækningen, hvor hastighedsgrænsen er 50 km/t. Der er de seneste fem år registreret 22 uheld på Backersvej, ingen med dødelig udgang.

Etape 2. Samosvej (Skolen ved Sundet) til Hedegaardsvej (29,0 mio. kr. i anlæg)

Anden etape udgøres af strækningen Samosvej til Hedegaardsvej. Strækningen har 700 cyklister og 4.700 køretøjer i døgnet, og det er på denne strækning, at der er mange krydsende elever, da et stort antal elever skal krydse Backersvej for at komme til og fra Skolen ved Sundet.

Med dette budgetnotat indgår midler til at anlægge enkeltrettede cykelstier og hastighedsdæmpende foranstaltninger i form af midterheller, vejtræer og vejbump på strækningen. Derudover bliver der anlagt Kiss & Ride-pladser (korttidsparkeringspladser) ved Skolen Ved Sundet og den midlertidige daginstitution på Greisvej.

Hvis der afsættes midler til etape 2, vil hele Backersvej få et samlet forløb med cykelstier, forbedrede krydsningsforhold, vejtræer og hastighedsdæmpende foranstaltninger, som gør Backersvej til en mere tryk og sikker skolevej.

Det er nødvendigt at fælde fire træer for at gøre plads til Kiss & Ride-pladser (korttidsparkeringspladser) ved Skolen Ved Sundet. Der plantes dog nye træer på Backersvej, men det endelige antal og placering afhænger af en fjernvarme- og spildevandsledning i Backersvej og vil derfor blive fastsat i forbindelse med projekteringen, når forvaltningen har været i dialog med HOFOR om muligheden for at flytte de to ledninger.

Table 1 - Konsekvenser for træer

Antal træer i projektområdet før projekt	Antal træer fældes (forventet antal)	Alder	Antal efter projekt	Tilvækst	Art og størrelse
9	4	12	15-54	Tilvækst på 6-45 træer	Røn og Elm

Projektet har ingen konsekvenser for antallet af cykel- eller bilparkeringspladser. Cykelparkering håndteres på egen grund ved Skolen Ved Sundet.

Overordnede målsætninger og effekter

Projektet vil reducere hastigheden på Backersvej og dermed give borgere og skolebørn en mere tryk og sikker skolevej, når projektet er anlagt. Projektet vil desuden bidrage til Københavns Kommunes *Nul-vision for dræbte og alvorligt tilskadekomne i Københavns trafik i 2025.*

Økonomi

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 29,0 mio. kr. i perioden 2021-2024. Der skal som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter på i alt 0,04 mio. kr. i 2023, 0,1 mio. kr. i 2024 og 0,2 mio. kr. årligt fra 2025 og frem til blandt andet renhold af de nye cykelstier.

Det forventes, at projektet ibrugtages løbende, og det er derfor nødvendigt at tilføre afledt drift tidligere end projektets samlede ibrugtagningstidspunkt.

Projektet forventes ibrugtaget juli 2024.

Eksekvering af anlægsprojektet i perioden 2021-2024 er afhængig af, at der prioriteres anlægsmåltal i de pågældende år.

Tabel 3 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2021 p/l)	Styringsområde	Kategorisering af anlægsønsker	2021	2022	2023	2024	2025	I alt
Anlæg af sikker skolevej Backersvej 2. etape	Anlæg	7. Øvrig	1.300	3.500	15.200	9.000		29.000
Afledt drift	Service				40	110	180	330
Udgifter i alt			1.300	3.500	15.240	9.110	180	

Det forventes, at der ved udførelse af nærværende opgave kan stilles krav om, at den private leverandør skal beskæftige praktikanter.

Koordinering og/eller synergi med genopretningsprojekter og andre projekter

Projektet koordineres med projektering og anlæg af *Backersvej og Skolen ved Sundet, Amager Øst - Sikker skolevej etape 1*.

Desuden koordineres projektet med ombygningen af Skolen ved Sundet.

Backersvej er udpeget som kombineret skybruds- og forsinkelsesvej nord for Italiensvej og grøn vej mellem Lemnosvej, Samosvej, Kongovej og Ceylonvej. Derfor tager projektet højde for de fremtidige planer for skybrudssikring på Backersvej ved ikke at ændre skybrudsvandets afstrømning på overfladen af Backersvej.

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojektet er ukompliceret, og der er derfor afsat 8 % af anlægsmåltalene til uforudsete udgifter.

Som konsekvens af, at der skal etableres cykelstier på Backersvej, skal afvandingsforholdene ændres. Det skyldes, at brøndene i dag ligger i cykelbanen, og disse skal flyttes til vejbanen. De kommende

afvandingsforhold er ikke fastlagt, og dette er baggrunden for den overordnede risikovurdering.

Bevillingstekniske oplysninger

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 29,0 mio. kr. i perioden 2021-2024. Der skal som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter på i alt 0,04 mio. kr. i 2023, 0,1 mio. kr. i 2024 og 0,2 mio. kr. årligt fra 2025 og frem.

Tabel 4 - Anlægsudgifter og afledte serviceudgifter

Anlæg (1.000 kr. - 2021 p/l)	Bevilling	2021	2022	2023	2024	2025	I alt	*
<i>Anlægsudgifter</i>								
- Projektering	2000	1.300	3.500	1.300	1.000		7.100	4.800*
- Udførelse	2000			13.900	8.000		21.900	
Anlægsudgifter i alt		1.300	3.500	15.200	9.000		29.000	4.800*
<i>Afledte serviceudgifter</i>								
- Vedligehold og afledt drift	1000			40	110	180	330	
Afledte serviceudgifter i alt				40	110	180	330	

Tabel 5. - Tidsangivelse

Projektering af anlægsprojektet forventes igangsat januar 2021. Anlægsprojektet forventes fysisk igangsat i marts 2023 og ibrugtaget juli 2024.

Tidsangivelse - Etape 2	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Juni 2022
Anlægsprojektet forventes igangsat	Marts 2023
Forventet ibrugtagningstidspunkt	Juli 2024

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har ikke været udvalgsbehandlet, og anlægsprojektet kan ikke igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling.

Borgerrepræsentationen forelægges indstilling om frigivelse af de resterende midler juni 2022.

Bydel og adresse

Bydækkende					
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst	X
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest	

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID		X
IT-projekt (KIT)		X

Tidligere afsatte midler

Der er i Budget 2019 afsat midler til en trafikanalyse og et dispositionsforslag for sikker skolevej på Backersvej og Skolen ved Sundet. Der er i Budget 2020 af midler til projektering og anlæg af *Backersvej og Skolen ved Sundet, Amager Øst - Sikker skolevej etape 1*.

(1.000 kr., løbende p/l)	2018	2019
Budget 2019	500	
Budget 2020		26.500
Afsatte midler i alt	500	26.500

Bilag

Bilag 1: Dispositionsforslag for Backersvej

TM104 Tryghedssikring af Prinsesse Charlottes Gade, Nørrebro - foranalyse

Foto: Kortforsyningen

Baggrund

Der er blevet bestilt et budgetnotat om tryghedssikring (hastighedsdæmpning) af Prinsesse Charlottes Gade for at forbedre trafiksikkerheden og trygheden for de bløde trafikanter til Guldberg Skole til Budget 2021.

Indhold

På Prinsesse Charlottes Gade ligger der, ud over Guldberg Skole, også Nørrebro Lilleskole og to institutioner i nr. 46 og 12B. Der færdes derfor dagligt mange børn og unge mennesker på gaden som fodgængere og cyklister.

Prinsesse Charlottes Gade er en 400 meter lang lokalgade mellem Jagtvej og Meinungsgade på Nørrebro. Gaden blev i 2013, i forbindelse med etablering af skråparkering, trafiksaneret og indrettet til en anbefalet hastighedsbegrænsning på 30 km/t. Den nuværende udformning forhindrer dog ikke, at bilisterne kan køre hurtigt forbi skolerne og institutionen, hvilket skaber utryghed for de øvrige trafikanter.

Den seneste trafiktælling fra 2015 foretaget i den sydlige ende af Prinsesse Charlottes Gade viste, at der kørte ca. 700 køretøjer og 800 cyklister i døgnet på gaden. Der er i perioden 2014-2018 registreret fem uheld på strækningen, heraf et cyklistuheld med alvorlig tilskadekomst.

Da det ikke er muligt at trafiksanere vejen yderligere inden for vejlovens rammer uden at ombygge vejen helt, foreslår Teknik- og Miljøforvaltningen, at der udarbejdes en foranalyse inden for vejlovens rammer med tilhørende ideoplæg som grundlag for en ombygning.

Formålet med foranalysen er dels at belyse problemets omfang, men særligt sammen med skolen, beboere og Nørrebro Lokaludvalg at udarbejde en tryk og trafiksikker ny indretning af vejen.

Foranalysen skal derfor indeholde en kortlægning af uheld, utryghed, hastighed og elevernes vej til skole, undersøge mulighederne for etablering af ensretninger, vejlukning, chikaner, bump, mere cykelparkering, evt. nedlæggelse af bilparkering og plantning af træer, herunder undersøgelse af ledningsforhold i gaden samt komme med et anlægsoverslag på det efterfølgende anlæg.

Overordnede målsætninger og effekter

Det endelige projekt, vil medvirke til at indfri Københavns Kommunes nul-vision om, at København i 2025 skal være en by, der er så sikker at færdes i, at ingen bliver dræbt eller alvorligt skadet i trafikken.

Økonomi

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 0,5 mio. kr. i perioden 2020-2021. Projektet forventes ibrugtaget i juni 2021.

Eksekvering af anlægsprojekter i 2021 er afhængig af, at der prioriteres anlægsmåltal i 2021.

Tabel 1 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2021 p/l)	Styrings-område	Kategorisering af anlægsønsker	2020	2021	2022	2023	2024	I alt
Foranalyse	Anlæg	7. Øvrig	50	450				500
Udgifter i alt			50	450				500

Koordinering og/eller synergi med genopretningsprojekter og andre projekter

Projekt skal koordineres med planerne for fremtidig skybrudshåndtering på Prinsesse Charlottes Gade.

Risikovurdering

Der er ingen særlige risici forbundet med foranalysen.

Bevillingstekniske oplysninger

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 0,5 mio. kr. i perioden 2020-2021.

Tabel 2 - Anlægsudgifter og afledte serviceudgifter

Anlæg (1.000 kr. - 2021 p/l)	Bevilling	2020	2021	2022	2023	2024	I alt	*
Anlægsudgift								
Foranalyse	2000	50	450				500	500*
Anlægsudgifter i alt		50	450				500	500*

Tabel 3 - Tidsangivelse

Foranalysen forventes igangsat oktober 2020 og ibrugtaget juni 2021.

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Oktober 2020
Anlægsprojektet forventes igangsat	Oktober 2020
Forventet ibrugtagningstidspunkt	Juni 2021

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har ikke været udvalgsbehandlet, og foranalysen kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling, da den fulde bevilling er stjernemarkeret.

Bydel og adresse

Bydækkende					
Bispebjerg		Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst
Nørrebro	X	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID		X
IT-projekt (KIT)		X

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere afsat midler til formålet.

TM131 Belysning på Fælledstien, Amager Vest

Baggrund

Der er blevet bestilt et budgetnotat om ny belysning til erstatning af defekt belysning på den asfalterede cykelsti på Amager Fælled til Budget 2021.

Indhold

I 2013 blev der etableret solcelledrevet orienteringsbelysning i asfalten på cykelstien over Amager Fælled. Solcellerne havde kun en kort levetid på omkring 2-3 år, hvorfor det kun er en mindre del af anlægget, der fungerer i dag.

Det er ikke muligt at reparere de eksisterende lys i asfalten, og det kræver derfor en ny installation for at få orienteringslys på stien igen. Dette budgetnotat indeholder to scenarier for udskiftning af de eksisterende lysdioder.

De soldrevne lysdioder er alene opsat som orienteringslys, da fredningen af Amager Fælled og hensynet til dyrelivet på fælleden forudsætter, at der generelt er naturligt mørke – også omkring stien. Det er forvaltningens vurdering, at en udskiftning af eksisterende belysning ikke kræver en fornyet dispensation fra Fredningsnævnet.

Dette budgetnotat indeholder to scenarier. Scenarie 1 går ud på en 1:1 udskiftning af de eksisterende lysdioder. Scenarie 2 går ud på at højne trafiksikkerheden på strækningen, hvor strækningen genoprettes med flere lysdioder end der er i den eksisterende løsning i dag.

Scenarie 1: Genopretning af eksisterende løsning (0,2 mio. kr.)

Scenarie 1 er en 1:1 genopretning af eksisterende belysningsløsning. I modsætning til de nuværende lysdioder, som kun havde en levetid på 2-3 år, så har teknologien udviklet sig siden, og de nye lysdioder som vil blive etableret nu, har en forventet levetid på 5-10 år. Det drejer sig om ca. 70 lysdioder, som er installeret forskudt af hinanden i den asfalterede sti.

Samtidig afsættes midler til fremtidig drift af lysdioderne, både den løbende drift og til genetablering af belysningen, når der ca. hvert 20. år lægges ny asfalt. Lysdioderne vil blive skiftet løbende, alt efter hvornår de holder op med at lyse. Der vil blive lagt helt nye lysdioder hvert 20 år, når asfalten skal skiftes.

Scenarie 2: Øget fokus på trafiksikkerhed (0,5 mio. kr.)

De eksisterende lysdioder er installeret forskudt af hinanden i et zigzag-mønster. Det gør det svært for cyklister og fodgængere at vurdere stiens bredde og forløb. Med dette scenarie 2 installeres lysdioder over for hinanden på begge sider af stien. Løsningen vil forbedre trafiksikkerheden på strækningen, hvor der især er behov for belysning, hvor ruten svinger, og ved broen som er et mørkt område. Dette kræver, at der skal installeres flere lysdioder. Herudover skal projektet undersøge, om der skal ansøges om ny fredningsdispensation, hvis der skal installeres flere lysdioder end ved eksisterende løsning.

Ligesom i scenarie 1 afsættes der midler til fremtidig drift af lysdioderne, både den løbende drift og til genetablering af belysningen, når der ca. hvert 20. år lægges ny asfalt.

Begge scenarier er gensidigt udelukkende med initiativ 1c i *TM21e Genveje for cykeltrafikken og udsat by, flere bydele* og *TM148 Forbedret belysning af cykelstien mellem DR Byen og Islands Brygge, Amager Vest*.

For begge scenarier gælder, at der ikke er konsekvenser for træer eller for antallet af bil- eller cykelparkeringspladser.

Overordnede målsætninger og effekter

Forslaget giver øget tryghed for fodgængere og cyklister, som krydser Amager Fælled i de mørke timer. Dette vil bidrage til opfyldelse af målene i *Kommuneplan 2019* samt *Cykelstrategi 2011-2025* om øget cykling og overflytning af flere ture fra bil til cykel.

Økonomi

Scenarie 1 har estimerede anlægsudgifter på i alt 0,2 mio. kr. i perioden 2021. Der skal som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,03 mio. kr. i 2021 og 0,06 mio. kr. årligt fra 2022 og frem til vedligehold af de soldrevne lysdioder. Der har ikke tidligere været afsat driftsmidler til belysning på strækningen.

Projektet forventes ibrugtaget april 2022.

Eksekvering af anlægsprojekter i 2021 er afhængig af, at der prioriteres anlægsmåltal i 2021.

Scenarie 2 har estimerede anlægsudgifter på i alt 0,5 mio. kr. i perioden 2021-2022. Der skal som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,1 mio. kr. i 2022 og frem til vedligehold af de soldrevne lysdioder. Der har ikke tidligere været afsat driftsmidler vedr. belysning på strækningen.

Projektet forventes ibrugtaget april 2022.

Eksekvering af anlægsprojekter i perioden 2021-2022 er afhængig af, at der prioriteres anlægsmåltal i de pågældende år.

Tabel 1 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2021 p/l)	Styrings- område	Kategorisering af anlægsønsker	2021	2022	2023	2024	I alt
<i>Scenarie 1: Genopretning af eksisterende løsning</i>							
- Anlæg	Anlæg	7. Øvrig	220				220
- Afledt drift og vedligehold	Service		30	64	64	64	222
Scenarie 1 i alt			250	64	64	64	442
<i>Scenarie 2: Øget fokus på trafiksikkerhed</i>							
-Projektering	Anlæg	7. Øvrig	100				100
-Anlæg	Anlæg	7. Øvrig	250	150			400
-Vedligehold og afledt drift	Service			100	120	120	340
Scenarie 2 i alt			350	250	120	120	840

Koordinering og/eller synergi med genopretningsprojekter og andre projekter

I Budget 2020 blev der afsat midler til at anlægge soldrevne lysdioder på supercykelstien på Avedørruten. Dette projekt forventes anlagt i 2021-2023. Belysningen på Fælledstien bliver lidt billigere, hvis det bliver muligt at koordinere de to projekter ved valg af løsning og fælles materialeindkøb. I så fald vil overskydende midler blive tilbageført til kassen.

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojektet er relativt ukompliceret, og der er derfor afsat 8 % af anlægsomkostningerne til uforudsete udgifter.

Bevillingstekniske oplysninger

Scenarie 1 har estimerede anlægsudgifter på i alt 0,2 mio. kr. i perioden 2021. Der skal som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,03 mio. kr. i 2021 og 0,06 mio. kr. årligt fra 2022 og frem.

Scenarie 2 har estimerede anlægsudgifter på i alt 0,5 mio. kr. i perioden 2021-2022. Der skal som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,1 mio. kr. i 2022 og 0,12 mio. kr. årligt fra 2023 og frem.

Tabel 2 - Anlægsudgifter og afledte serviceudgifter

Anlæg (1.000 kr. - 2021 p/l)	Bevilling	2021	2022	2023	2024	I alt	*
<i>Anlægsudgifter - scenarie 1</i>							
- Udførelse	2000	220				220	220*
Anlægsudgifter i alt		220				220	220*
<i>Anlægsudgift - Scenarie 2</i>							
- Projektering	2000	100				100	100*
- Udførsel	2000	250	150			400	400*
Anlægsudgifter i alt		350	150			500	500*
<i>Afledte serviceudgifter - scenarie 1</i>							
- Vedligehold og afledt drift	1000	30	64	64	64	222	
Scenarie 1: Afledte serviceudgifter i alt		30	64	64	64	222	
<i>Afledte serviceudgifter - Scenarie 2</i>							
- Vedligehold og afledt drift	1000		100	120	120	340	
Scenarie 2: Afledte serviceudgifter i alt			100	120	120	340	

Tabel 3 - Tidsangivelse

Projektering af anlægsprojektet (uafhængigt af valg af scenarie) forventes igangsat januar 2021. Anlægsprojektet forventes fysisk igangsat maj 2021 og ibrugtaget april 2022.

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Oktober 2020
Anlægsprojektet forventes igangsat	Januar 2021
Forventet ibrugtagningstidspunkt	April 2022

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har ikke tidligere været udvalgsbehandlet, og anlægsprojektet kan igangsættes fysisk uden yderligere udvalgsbehandling, da den fulde anlægsbevilling er stjernemarkeret.

Bydel og adresse

Bydækkende					
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst	
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest	x

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID		x
IT-projekt (KIT)		x

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere afsat midler til formålet.

TM143 Oprydning og indsamling af efterladte cykler (bevillingsudløb)

Baggrund

Der er blevet bestilt et budgetnotat på bevillingsudløbet fra Budget 2017 om bydækkende oprydning og indsamling af efterladte cykler til Budget 2021.

Indhold

Der står i dag op imod 25.000 efterladte cykler i København. Hvert år efterlades ca. 10.000 cykler. De efterladte cykler mindsker fremkommeligheden i byen, blandt andet ved at spærre for cykelparkeringspladser. Det er 13 gange billigere at fjerne en efterladt cykel (213 kr. per cykel) end at anlægge en tilsvarende cykelparkeringsplads (minimum 2.800 kr. per plads). Den mest omkostningseffektive cykelparkering er en vedvarende indsats for oprydning i efterladte cykler ved og i de offentligt tilgængelige cykelstativer.

Der blev i Budget 2017 afsat en bevilling på 0,8 mio. kr. årligt fra og med 2017 til og med 2020 til øget oprydning og indsamling af efterladte cykler. Bevillingen udløber med udgangen af 2020.

Fortsættelse af styrket indsats for oprydning i efterladte cykler (0,8 mio. kr. i 2021 og frem)

Teknik- og Miljøforvaltningen indsamler i dag ca. 15.000 efterladte cykler om året. Indsatsen med indsamlingen af efterladte cykler er i dag optimeret, så der bliver indsamlet 90 % flere cykler om året i forhold til gennemsnittet i perioden 2011-2015. Det skyldes implementeringen af en lærende algoritme i det digitale cykelregistreringssystem, som guider medarbejderne hen til de steder i København, hvor der erfaringsmæssigt er flest efterladte cykler.

I 2025 forventer forvaltningen, at der vil være et efterslæb på 8.500 efterladte cykler udover de 10.000 cykler, der efterlades årligt. I Budget

2020 blev der afsat en supplerende bevilling på sammenlagt 2,4 mio. i perioden 2020-2023 til at understøtte den eksisterende indsamling af cykler. Bevillingen betød, at det forventede efterslæb på 8.500 efterladte cykler i 2025 forventes at være væk, under forudsætning om at bevillingsudløbet fra Budget 2017 forlænges.

Forlænges bevillingen fra Budget 2017, vil det sikre, at den styrkede indsats for oprydning af cykler kan fortsætte, og antallet af indsamlede cykler holdes til ca. 15.000 cykler om året. Forlænges bevillingen ikke, vil der kun kunne indsamles ca. 10.000 cykler om året fra 2021, og der vil fortsat opstå en voksende pukkel af efterladte cykler på ca. 5.000 cykler om året. Det vil mindske fremkommeligheden og pladsen i de offentlige tilgængelige cykelstativer.

De estimerede optimeringsmuligheder er anført ud fra antagelsen om, at antallet af efterladte cykler i byen vil stige med 25% frem mod 2025. Denne antagelse bygger på fremtidsscenerierne i *Cykelregnskabet 2016*, hvor der forventes en stigning på 25% frem mod 2025 i cykeltrafikken grundet befolkningstilvæksten i København. Ved gennemførelse af den foreslåede intensivering og optimering vurderes det, at efterslæbet på indsamling af efterladte cykler vil være indhentet primo 2025. Herefter vil forvaltningen udelukkende skulle indsamle de cykler, der årligt efterlades.

Overordnede målsætninger og effekter

Effekten af tiltagene er, at cykelparkeringspladserne kan benyttes til cykler, der er i brug frem for efterladte cykler. Data fra *Cykelredegørelsen 2020* viser, at tilfredsheden med cykelparkering blandt cyklister er 37%, og dermed samme niveau som i 2016. Dette initiativ vil på sigt kunne bidrage til, at tilfredsheden med cykelparkering øges.

Økonomi

Projektet har estimerede driftsudgifter på 0,8 mio. kr. i 2021 og frem til indsamling af efterladte cykler. Projektet forventes ibrugtaget i januar 2020.

Tabel 1 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget <i>(1.000 kr. - 2021 p/l)</i>	Styrings- område	2021	2022	2023	2024	I alt
Fortsættelse af styrket indsats for oprydning i efterladte cykler	Service	786	786	786	786	3.144
Udgifter i alt		786	786	786	786	3.144

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at projektet vurderes at være ukompliceret, og der er ingen risici forbundet hermed.

Bevillingstekniske oplysninger

Projektet har estimerede driftsudgifter på 0,8 mio. kr. i 2021 og frem til indsamling af efterladte cykler.

Tabel 2 - Serviceudgifter

Service (1.000 kr. - 2021 p/l)	Bevilling	2021	2022	2023	2024	I alt
Serviceudgifter						
- Vedligehold og afledt drift	1000	786	786	786	786	3.144
Afledte serviceudgifter i alt		786	786	786	786	3.144

Tabel 3 - Tidsangivelse

Projektet forventes ibrugtaget januar 2021.

Tidsangivelse	Måned og år
Forventet ibrugtagningstidspunkt	Januar 2021

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har ikke været udvalgsbehandlet, og kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling.

Bydel og adresse

Bydækkende						X
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst		
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest		

Tidligere afsatte midler

I Overførselssagen 2014-2015 blev der afsat 1,7 mio. kr. til projektet KBH Cykelhåndtering. Projektet blev desuden støttet med 1,1 mio. kr. fra den statslige Pulje til supercykelstier og cykelparkering. I Budget 2017 blev der afsat 0,7 mio. kr. årligt i drift til cykeloprydning i 2017-2021, herefter ophører bevillingen. I Budget 2020 blev der afsat 1,6 mio. kr. på service i 2020, 0,5 mio. kr. i 2021, 0,5 mio. kr. i 2022 og 0,1 mio. kr. i 2023 til håndtering af efterladte cykler.

(1.000 kr., løbende p/l)	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Overførselssagen 2014-15	1.690					
Budgetaftale 2017			725			
Budget 2020						2.439
Afsatte midler i alt	1.690		725			2.439

TM166 Forbedrede forhold for skolebørn i krydset Sallingvej/Godthåbsvej/Hulgårdsvej, Vanløse

Baggrund

Der er blevet bestilt et budgetnotat om forbedrede forhold for skolebørn i krydset Sallingvej/Godthåbsvej/Hulgårdsvej til Budget 2021.

Der henvises i øvrigt til *TM75 Trafiksikkerhedsprojekt i vejkrydsene Hulgårdsvej/Godthåbsvej og Hulgårdsvej/Hillerødgade, Vanløse*, som omhandler en større, trafikal løsning for de sammenhængende kryds, og som omfatter løsningen i nærværende budgetnotat.

Indhold

Vejkrydset Sallingvej/Godthåbsvej/Hulgårdsvej er svært overskueligt for både bilister, cyklister og skolebørn. Godthåbsvej/Hulgårdsvej indgår som en del af Ring 2 og er ét af de største og farligste vejkryds i København. I krydset er der i perioden 2015-2019 registreret 31 uheld. Af de 31 uheld medførte seks personskade. Krydset er desuden et skolevejskryds tæt på Rødkilde Skole. Godthåbsvej fungerer som en sikker skolevej for Rødkilde Skoles elever.

Der anlægges på Godthåbsvej, nordvest for krydset, en cykelsti og bushelle på de ca. 70 meter, hvor der i dag er en buslomme. Anlæg af cykelsti vil øge trafiksikkerheden for eleverne og er et stort ønske fra skolen og skolebestyrelsen. Movia inddrages i projektering af bushellen for at sikre, at busfremkommeligheden ikke forringes.

Der signaloptimeres desuden på grøntiden for de skolevejsbørn, der skal krydse Sallingvej eller Hulgårdsvej. Dette vil gavne de krydsende fodgængere, men vil få konsekvenser for bilfremkommeligheden på Ring

2, da det vil afkorte grøntiden på den del af strækningen, og kan medføre kødannelse.

Projektet har ingen konsekvenser for træer, bilparkeringspladser eller cykelparkeringspladser.

Overordnede målsætninger og effekter

Projektet bidrager til at opfylde Københavns Kommunes nul-vision for dræbte og alvorligt tilskadekomne i trafikken.

Økonomi

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 2,2 mio. kr. i perioden 2020-2021. Projektet forventes ibrugtaget december 2021.

Eksekvering af anlægsprojekter i 2020-2021 er afhængig af, at der prioriteres anlægsmåltal i 2021.

Table 1 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2021 p/l)	Styrings- område	Kategorisering af anlægsønsker	2020	2021	2022	2023	I alt
Anlæg af cykelsti og optimering af signalet	Anlæg	7. Øvrig	100	2.100			2.200
Udgifter i alt			100	2.100			2.200

Koordinering og/eller synergi med genopretningsprojekter og andre projekter

Hvis dette skolevejsprojekt tildes midler ved Budget 2021, vil det og første del af *Genopretning af Hulgårdsvej* (Budget 2018) kunne projekteres sammen. Generne for trafikanterne vil mindskes, da der ikke skal afspærres og udføres anlæg ad to omgange. Projektering af genopretningsprojektet går i gang i 2020, og der er derfor i dette budgetnotat ligeledes afsat midler i 2020 til skolevejsprojektet med henblik på fælles projektering.

Der henvises i øvrigt til *TM75 Trafiksikkerhedsprojekt i vejkrydsene Hulgårdsvej/Godthåbsvej og Hulgårdsvej/Hillerødgade, Vanløse*, som er en større trafiksikkerhedsløsning i krydset. Nærværende budgetnotat viser en mindre trafiksikkerhedsløsning, der vil tilgodese de bløde trafikanter og skolebørn. Den mindre løsning er omfattet af den større løsning, og en beslutning om at bevilge midler til TM75 vil således udelukke dette budgetnotat.

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojektet er relativt ukompliceret, og der er derfor afsat 5 % af anlægsomkostningerne til uforudsete udgifter.

Godthåbsvej/Hulgårdsvej indgår som en del af Ring 2 og er ét af de største og farligste vejkryds i København. Derfor kan det under anlægsarbejdet kræve ekstra foranstaltninger for at sikre trafikken i krydset.

Bevillingstekniske oplysninger

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 2,2 mio. kr. i perioden 2020-2021.

Tabel 2 - Anlægsudgifter

Anlæg (1.000 kr. - 2021 p/l)	Bevilling	2020	2021	2022	2023	I alt	*
<i>Anlægsudgifter</i>							
- Projektering	2000	100	100			200	200*
- Udførelse	2000		2.000			2.000	2.000*
Anlægsudgifter i alt		100	2.100			2.200	2.200

Tabel 3 - Tidsangivelse

Projektering af anlægsprojektet forventes igangsat oktober 2020. Anlægsprojektet forventes fysisk igangsat oktober 2020 og ibrugtaget december 2021.

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Oktober 2020
Anlægsprojektet forventes igangsat	Oktober 2020
Forventet ibrugtagningstidspunkt	December 2021

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har ikke været udvalgsbehandlet, og foranalysen kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling, da den fulde anlægsbevilling er stjernemarkeret.

Bydel og adresse

Bydækkende					
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby		Amager Øst
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	X	Amager Vest

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEo/ByK/KEID		X
IT-projekt (KIT)		X

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere afsat midler til formålet.

Henvisninger

Der henvises til TM75 Trafiksikkerhedsprojekt i vejkrydsene Hulgårdsvej/Godthåbsvej og Hulgårdsvej/Hillerødgade, Vanløse for

yderligere information om veikrydset Sallingvej/Godthåbsvej/Hulgårdsvej og mulighederne for trafiksikkerhed i krydset.

BU30 Forbedring af sikkerheden for skolevejen til Bellahøj Skole efter distriktsændring

Baggrund

På Børne- og Ungdomsudvalgets møde den 12. august 2020 besluttede udvalget at ændre i skoledistrikterne for Utterslev Skole og Bellahøj Skole med virkning fra indskrivningen til skoleåret 2021/2022. I ændringen afgiver Utterslev en del af sit distrikt, som ligger op ad Hareskovvej. BUF forventer, at ca. 120 skolebørn hver dag skal krydse Hareskovvej for at komme til Bellahøj Skole. Teknik- og Miljøforvaltningen vurderer, at der er behov for forbedringer for at sikre en sikker skolevej med distriktsændringen. I bilaget nedenfor fremgår Teknik- og Miljøforvaltningens trafikale vurdering af ændringen. I sagens høringsperiode har mange høringsvar udtrykt bekymring omkring den kommende skolevej til Bellahøj Skole.

Beslutning:

- *Anlægsbevilling til forbedring af skolevejen til Bellahøj Skole på 4,6 mio. kr.*
Der skal træffes beslutning om at afsætte en anlægsbevilling til forbedring af skolevejen til Bellahøj Skole for i alt 4,6 mio. kr. Heraf anvendes 0,6 mio. kr. på en foranalyse. Forbedringerne giver en årlig afledt driftsudgift på 0,2 mio. kr.

Indhold

Hvis der afsættes midler i budget 2021, vil Teknik- og Miljøforvaltningen (TMF) udføre projektering af skolevejsforbedringer i krydsene på Hareskovvej ved Mellemvangen og Utterslevvej og gennemføre disse forbedringer. Forbedringerne vil blandt andet bestå i tilpasning af signalanlæg og forbedring af stiforbindelser for at optimere forbindelsen ad Utterslevvej over Hareskovvej samt forbedring af krydsningen ved Mellemvangen. Igangsættelse af projektet er betinget af Borgerrepræsentationens godkendelse af distriktsændringen.

En ændring af krydset ved Mellemvangen skal drøftes med Vejdirektoratet, der har vejmyndigheden på Hareskovvejen og i krydset.

Inden skolestart 2021, vil der kunne gennemføres, mindre tryghedsstiltag, mens de større tiltag forventes at kunne være implementeret fra april 2022, hvis der gives anlægsbevilling i budget 2021 med disponering af midler fra 2020. Da midlerne afsættes på baggrund af nøgletal for at fremskynde tidsplanen, vil Børne- og Ungdomsforvaltningen (BUF) og Teknik- og Miljøforvaltningen vende tilbage i Overførelsessagen 2020/2021, hvis projekteringsfasen skulle pege på, at de afsatte midler ikke rækker. Eventuelt overskydende midler afleveres tilbage til kommunkassen.

Økonomi

Table 1 – Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2020 p/1)	Styrings- område	2020	2021	2022	2023	2024	I alt
Forbedring af sikkerheden for skolevejen til Bellahøj Skole	Anlæg	150	1.950	2.500			4.600
Afledt drift*	Service			167	200	200	567
Udgifter i alt (netto)							5.167

* Driftsudgifterne er varige

Risikovurdering og proces

TMF vurderer, at den endelige økonomi vil ende inden for +/- 5% af budgettet. Heri er der indregnet en procentsats til uforudsete udgifter. Tiltaget kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling.

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 2 - Øvrige anlægsprojekter:

Anlæg (1.000 kr. - 2020 p/l)	Udvalg	Bevilling	2020	2021	2022	2023	2024	I alt	*
Anlægsudgifter									
Foranalyse	TMU	2000	150	450				600	600
Projektering	TMU	2000		500				500	500
Anlægsudgift	TMU	2000		1.000	2.500			3.500	3.500
Anlægsudgifter i alt			150	1.950	2.500			4.600	4.600
Afledt drift									
Afledt drift					167	200	200	567	
Afledte serviceudgifter i alt					167	200	200	567	

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende?									
Bispebjerg	x	Indre by	Vesterbro/kgs. Enghave	Valby	Amager Øst			Udenbys	
Nørrebro		Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest				
Adresse og matrikelnummer									

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEo/ByK/KEID		X
IT-projekt (KIT)		X

BILAG 1

Teknik- og Miljøforvaltningens vurdering af tiltag ved Skoledistriktsændring ved Utterslev og Bellahøj Skole

Teknik- og Miljøforvaltningen er af Børne- og Ungdomsforvaltningen blevet bedt om at kommentere på, hvilke tiltag der bør gennemføres for at øge sikkerheden og trygheden for de elever der i forbindelse med Skoledistriktsændringer ved Utterslev og Bellahøj Skole vil skulle krydse Hareskovvej i forbindelse med deres skolevej.

Baggrund

Hareskovvej er ekstremt stærkt trafikeret i morgen og eftermiddagsmyldretiden, og har en samlet årsdøgnstrafik på 40-50.000. Hastighedsgrænsen er 60 km/t.

Langs vejen løber Supercykelstien Farumruten, hvor mange hurtigtkørende cyklister kører til og fra København. Samtidig er Mellemvangen et naturligt sted for bilister at køre ud fra villaområdet, da krydset er signareguleret. Det betyder, at der er mange biler på den relativt smalle Mellemvangen – der kan være til gene for cyklister og skolebørn.

Fodgængerfelterne er meget lange, og umiddelbart vil det være svært at krydse hele vejen for grønt, uden at blive stoppet på en af midterhellerne, der i dag er meget små.

Da Hareskovvej er en statsvej, kræver en ændring af krydset ved Mellemvangen og Hareskovvej), at der skal indgås aftale med Vejdirektoratet.

Erfaringsmæssigt giver skoleveje, der krydser store indfaldsveje, meget store bekymringer fra forældre, der ikke føler sig trygge ved at deres børn skal krydse de store veje.

Teknik- og Miljøforvaltningen anbefaler således, at der iværksættes forbedringer for at sikre en sikker skolevej i forbindelse med distriktsændringen.

Trafikale løsninger

Teknik- og Miljøforvaltningen anbefaler, at såfremt skoledistriktet ændres, bør følgende tiltag finansieres og igangsættes af BUF i forbindelse med vedtagelsen af skoledistriktsændringen.

Arbejdet vil være opdelt i 2 tiltag, der sikrer hurtig igangsættelse af arbejdet med mindre tiltag. Inden skolestart 2021, vil der således kunne gennemføres, mindre tryghedsstiltag, mens de større tiltag forventes at kunne være implementeret fra april 2022, hvis der gives anlægsbevilling i budget 2021 med disponering af midler fra 2020.

Tryghedsstiltag: Små afmærkningstiltag kan igangsættes relativt hurtigt og være implementeret, inden distriktsændringerne træder i kraft. Tiltagene består af cykelsymboler, blå cykelfelter i kryds samt evt. tydelig opdeling på stier mellem cyklister og fodgængere.

Parallelt hermed igangsættes foranalyse af to uafhængige projekter, der efterfølgende kan blive gennemført. Det skal bemærkes, at tiltagene forventes ibrugtaget i 2022, men ikke vil være klar til start af skoleåret 2021/2022. På baggrund af foranalysen vil det blive vurderet, om man alene skal gennemføre tiltag 1 eller også gennemføre tiltag 2.

Tiltag 1: Forbedring af skolevej over Hareskovvejen.

- Anlæg af fodgænger- og cykelsti gennem bebyggelsen mellem Hyrdevangen og Utterslevvej (alternativt ad Efterslægtsvej)
- Ændringer i krydset Utterslevvej / Hareskovvejen (over tunnelen)

- Forbedring af kryds ved Frederikssundsvej.
- Etablering af rute gennem Bellahøjhusene.

Tiltag 2: Forbedring af krydset ved Mellemvangen/Hareskovvej

- Udvidelse af hellerne
- Ændring af kørebanerne (smallere baner)
- Etablering af øget grønttid op til skolestart om morgenen
- Etablering af cykelbaner på Mellemvangen nord for Hareskovvejen
- Dialog med Vejdirektoratet om ombygning af krydset.

TM150 Kørselsforbud ved folkeskoler i tidsrummet kl. 7.30-8.15

Foto Københavns Kommune

BYDÆKKENDE
Kørselsforbud ved folkeskoler
i tidsrummet 7.30-8.15

Baggrund

Der er blevet bestilt et budgetnotat til Budget 2021 om tidsbestemt indkørselsforbud ved folkeskoler, hvor det er muligt, i tidsrummet 7.30-8.15.

Indhold

Igennem de seneste år har Teknik- og Miljøforvaltningen etableret tidsbestemt indkørselsforbud i den ene retning omkring flere skoler, herunder:

- Gerbrandtsskolen, Amager Øst
- Byens skole, Kildeskolen og Salix Skole på Høffdingsvej, Valby
- Damhusengens skole, Vanløse
- Kirkebjerg Skole, Vanløse
- Vanløse Privatskole
- Sortedamskolen, Østerbro
- Peder Lykke skolen, Amager Vest
- Lykkebo skole, Vanløse

Det er forvaltningens vurdering, at tiltaget har en positiv effekt, idet den ensrettede trafik skaber en mere tryk skolevej, som gør det lettere for skolebørnene at overskue trafikken.

Indkørselsforbuddet er alene etableret i den ene retning, da skolens naboer skal have vejadgang døgnet rundt. Politiet giver ikke samtykke til at skilte "indkørselsforbud med beboerkørsel tilladt", da et sådant indkørselsforbud rent praktisk er meget svært at håndhæve, da det kan

være vanskeligt at afgøre, hvorvidt en bilist i området har et legitimt ærinde eller ej.

De etablerede tidsbestemte indkørselsforbud er gennemført for mellem 10.000 og 75.000 kr., afhængig af vejnettet omkring de respektive skoler, og hvor mange skilte der er opsat. De eksisterende tiltag er finansieret via forvaltningens driftsbevilling og den tidligere afsatte skolevejspulje og er blevet initieret på baggrund af henvendelser fra forældre eller skoler.

Med dette budgetnotat indgår tiltag til en bydækkende screening af skolevejene ved kommunale og private skoler for at kortlægge, om der kan indføres tidsbestemt indkørselsforbud ved flere skoler. Derudover indgår midler til at kunne udføre tiltag ved cirka ti skoler.

Ved nogle af disse skoler vil tiltaget kunne gennemføres ved opsætning af skiltning om indkørselsforbud ved en enkelt vej, mens der ved andre skoler med fordel kan inddrages flere veje omkring skolen. Ved enkelte skoler vil det være muligt at lave totalt indkørselsforbud, såfremt der er dele af vejene omkring skolen uden private boliger eller erhverv.

Økonomi

Initiativet har estimerede serviceudgifter på i alt 0,4 mio. kr. i 2021. Initiativet forventes ibrugtaget juni 2021.

Tabel 1 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2021 p/l)	Styrings- område	2021	2022	2023	2024	I alt
Bydækkende screening af skoleveje	Service	200				200
Udførelse af skiltning	Service	200				200
Udgifter i alt		400				400

Bevillingstekniske oplysninger

Initiativet har estimerede serviceudgifter på i alt 0,4 mio. kr. i 2021.

Tabel 2 - Serviceudgifter

Service (1.000 kr. - 2021 p/l)	Bevilling	2021	2022	2023	2024	I alt
Serviceudgifter						
Bydækkende screening af skoleveje	1000	200				200
Udførelse af skiltning	1000	200				200
Serviceudgifter i alt		400				400

Tabel 3 - Tidsangivelse

Initiativet forventes ibrugtaget december 2021.

Tidsangivelse	Måned og år
Forventet ibrugtagningstidspunkt	December 2021

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har ikke tidligere været udvalgsbehandlet, og projektet kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling.

Bydel og adresse

Bydækkende					X
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst	
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest	

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID		x
IT-projekt (KIT)		x

Tidligere afsatte midler

Lignende skiltning er tidligere dækket af tidligere skolevejspuljer og i enkelte tilfælde af driftsmidler.

TM167 Trafikale forhold ved den Classenske Legatskole, Vester Voldgade, Indre by

Foto Københavns Kommune

Baggrund

Der er blevet bestilt et budgetnotat om forbedring af forholdene for skolebørnene ved den Classenske Legatskole til Budget 2021.

Indhold

Efter etablering af Lille Langebro for enden af Vester Voldgade er antallet af cyklister forbi Den Classenske Legatskoles indgange øget. Dette skaber farlige og utrygge situationer i forbindelse med ankomst til skolen om morgenen og afgang fra skolen om eftermiddagen.

Ud for den Classenske Legatskole er Vester Voldgade indrettet med et fortovsareal, cykelsti og cykelparkering med en belægning, der ikke som traditionelt tydeligt indikerer, hvor de enkelte trafikantarter skal færdes. Overgangen fra fortov til cykelsti kan derfor være svært entydigt at se.

Kørebanelen er ensrettet og tillader derfor kun biler at køre mod havnen. Biltrafikken på strækningen er begrænset, bl.a. fordi trafikken længere mod Rådhuset er ensrettet i den modsatte retning.

På skolens initiativ besøgte Teknik- og Miljøforvaltningen sammen med skolens ledelse og bestyrelse stedet den 17. juni 2020.

Dette budgetnotat indeholder to initiativer. Initiativerne udelukker ikke hinanden.

Initiativ 1: Etablering af rækværk (0,03 mio. kr.)

Der etableres et ca. 6 meter langt rækværk mellem fortov og cykelsti ud for hver af de to porte til skolen, sådan at børn, der kommer ud fra skolen, ikke

kan gå lige ud på cykelstien. Herved forhindres børnene i uforvarende at bevæge sig fra fortovet ud foran hurtigt kørende cykler. Hegnet placeres så langt inde på fortovet, at det ikke er til fare for cyklisterne på cykelstien, og i henhold til vejreglerne mindst 30 cm fra cykelstien.

Løsningen med opsætning af hegn vil medføre, at fortovene foran portene bliver ca. 40 cm smallere på grund af vejreglernes krav om afstand mellem hegn og cykelsti. De smallere punkter på fortovene kan skabe fremkommelighedsproblemer.

Der skal sikres adgang til porten ift. varelevering og brandredning, hvorfor forvaltningen vil gå i dialog med brandmyndighederne med henblik på at få deres godkendelse.

Løsningen har ikke konsekvenser for bilparkering, cykelparkering eller træer.

Initiativ 2: Ombytning af cykelparkering og cykelsti (0,2 mio. kr.)

En mere indgribende løsning er at bytte rundt, så cykelstaterne flyttes ind til fortovet, og cykelstien flyttes ud langs med kørebanen.

Cykelparkeringen vil således have funktion af opdeling mellem arealerne. Herved vil børn, der kommer ud fra skolen, ikke gå lige ud på cykelstien, og når de bevæger sig fra cykelparkeringen, skal de ikke krydse cykelstien på vej ind til skolen.

Denne løsning stiller krav om ændret indretning af cykelstiens tilslutning til resten af Vester Voldgade og vil medføre, at 8-16 cykelparkeringspladser skal fjernes for at skabe plads til, at cykelstien kan forløbe på ydersiden af cykelparkeringspladserne. Dette afklares i forbindelse med projekteringen.

Løsningen har ikke konsekvenser for bilparkering eller træer.

Økonomi

Initiativ 1 har estimerede anlægsudgifter på i alt 0,03 mio. kr. i 2020. Projektet forventes ibrugtaget december 2020.

Initiativ 2 har estimerede anlægsudgifter på i alt 0,2 mio. kr. i 2021. Projektet forventes ibrugtaget december 2021.

Eksekvering af anlægsprojekter i 2021 er afhængig af, at der prioriteres anlægsmåltal i 2021.

Tabel 1a - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2021 p/l)	Styrings- område	Kategorisering af anlægsønsker	2020	2021	2022	2023	I alt
<i>Initiativ 1</i>							
- Anlæg	Anlæg	7. Øvrig	30				30
Initiativ 1 i alt			30				30

Tabel 1b - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2021 p/l)	Styrings- område	Kategorisering af anlægsønsker	2020	2021	2022	2023	I alt
<i>Initiativ 2</i>							
- Anlæg	Anlæg	7. Øvrig		200			200
Initiativ 2 i alt				200			200

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojektet (begge initiativer) er ukompliceret og der er derfor afsat 5 % af anlægsomkostningerne til uforudsete udgifter.

Ændringen af de to initiativer vil kræve politiets og brandmyndighedernes samtykke.

Bevillingstekniske oplysninger

Initiativ 1 har estimerede anlægsudgifter på i alt 0,03 mio. kr. i 2020.

Tabel 2a - Anlægsudgifter og afledte serviceudgifter - initiativ 1

Anlæg (1.000 kr. - 2020 p/l)	Bevilling	2020	2021	2022	2023	I alt	*
<i>Anlægsudgifter</i>							
- Projektering	2000	10				10	10*
- Udførelse	2000	20				20	20*
Anlægsudgifter i alt		30				30	30*

Initiativ 2 har estimerede anlægsudgifter på i alt 0,2 mio. kr. i 2021.

Tabel 2b - Anlægsudgifter og afledte serviceudgifter

Anlæg (1.000 kr. - 2021 p/l)	Bevilling	2020	2021	2022	2023	I alt	*
<i>Anlægsudgifter</i>							
- Projektering	2000		30			30	30*
- Udførelse	2000		170			170	170*
Anlægsudgifter i alt			200			200	200*

Tabel 3a - Tidsangivelse - initiativ 1

Initiativ 1 forventes igangsat oktober 2020 og ibrugtaget december 2020.

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Oktober 2020
Anlægsprojektet forventes igangsat	Oktober 2020
Forventet ibrugtagningstidspunkt	December 2020

Tabel 3b - Tidsangivelse - initiativ 2

Initiativ 1 forventes igangsat januar 2021 og ibrugtaget december 2021.

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Oktober 2020
Anlægsprojektet forventes igangsat	Januar 2021
Forventet ibrugtagningstidspunkt	December 2021

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har ikke udvalgsbehandlet, og anlægsprojektet kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling, da den fulde anlægsbevilling er stjernemarkeret.

Bydel og adresse

Bydækkende					
Bispebjerg	Indre by	☒	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst
Nørrebro	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID	☐	☒
IT-projekt (KIT)	☐	☒

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere afsat midler til formålet.

TM91 Skoleveje ved fem nye skoler og pulje vedr. ændringer af skoledistrikter

Baggrund

Med dette budgetnotat søges om midler til anlæg og drift af tiltag til at sikre skoleveje, herunder cykelstier og lysregulering ved fem nye skoler, der er under opførelse i København. Alle forslag til tiltag ligger på vejene udenfor skolernes egen matrikel. Tiltag til sikre skoleveje etableres almindeligvis i forbindelse med byggeriet, men der er for de fem skoler ikke afsat midler til tiltagene.

Desuden søges der om midler til en pulje til mindre tilpasninger af skolevejene i forbindelse med Børne- og Ungdomsforvaltningens årlige skoledistriktsændringer.

Budgetnotatet er koordineret med Børne- og Ungdomsforvaltningen.

Indhold

For at skabe sikkerhed omkring de fem nye skoler; Nordøstamager Skole, Skolen i Sydhavn, Skolen på Sluseholmen, Arenakvarterets Skole og Skolen i Kødbyen, skal der afsættes midler til anlæg og drift af indsatser, der sikrer skolevejene udenfor skolematriklerne.

Behovet for sikrende tiltag ved de fem nye skoler tager udgangspunkt i analyser af sikre skoleveje, som er udarbejdet i forbindelse med planarbejdet for de fem skoler, samt i forvaltningens erfaringer med eksisterende trafiksikkerhedsmæssige udfordringer på de nye skoleveje.

De fem initiativer i dette budgetnotat omfatter tiltag som er udpeget af analyserne, og som er de tiltag forvaltningen mener, der som minimum skal gennemføres for at sikre skolevejene for de fem nye skoler.

Initiativ 1. Nordøstamager Skole (15,3 mio. kr.):

Nordøstamager skole skal være distriktsskole, bl.a. for de nye boligområder langs Strandlodsvej, som hidtil ikke har været indrettet til cyklister, derfor skal følgende tiltag udføres.

- Etablering af cykelstier på Strandlodsvej
- Etablering af signalanlæg ved Strandlodsvej/Holmbladsgade
- Etablering af signalanlæg ved skolens hovedindgang ved Holmbladsgade/Nyrnberggade
- Ny overkørsel på Holmbladsgade via Poppelrækken, nær skolen
- Forbedring af stitilslutningen mellem Amagerbanen og Holmbladsgade.

Initiativ 2. Skolen i Sydhavn (0,4 mio. kr.):

Byudviklingen i Sydhavnen, og de mange nye skolebørn, stiller krav til skolevejene. De nye skoledistrikter betyder, at skolevejen skal forbedres flere steder.

- Stikrydsning på Tegholm Alle forbedres, for at øge oversigtsforholdene.
- Krydsning ved Støberigade/Alliancevej forbedres for at sikre lette trafikanter/skolebørnene.

Initiativ 3. Skolen på Sluseholmen (0,5 mio. kr.):

For at sikre skolevejene ved den kommende skole ved Sluseholmen, skal følgende kryds sikres for lette trafikanter.

- Stikrydsning på Sluseholmen ved Kenny Drews Vej, forbedres.
- Da skolen ikke oprindeligt er indtænkt i lokalplanen for området, kræves der gennemført en analyse af stiforbindelse mellem Frederikskaj og Sluseholmen, for at udpege en tryk og sikker skolevej, bl.a. forbi den kommende metrostation.

Initiativ 4. Arenakvarterets Skole (6,8 mio. kr.)

Den nye skole i Ørestad og de ny-tilflyttede områder af Ørestaden, betyder at der skal etableres forbedringer af infrastrukturen flere steder i Ørestaden.

- Den eksisterende sti forbi Royal Arena, bliver nu adgangsvej til skolen, og skal opgraderes, så sikkerheden og trygheden for skolebørnene øges.
- Der etableres et signalanlæg på Arne Jacobsens Alle ved Edward Thomsens Vej, hvor der dag er dårlige krydsningsforhold.
- Forbedret fodgænger krydsning af Arne Jacobsens Alle ved Fields Parkeringsanlæg.
- Ny cykelsti langs Slusevej samt stikrydsning ved Kay Fiskers Vej.

Initiativ 5. Skolen i Kødbyen (3,0 mio. kr.):

Skolen i Kødbyen erstatter den eksisterende Gasværksvejens skole. Dette får betydning for en del skolebørn, der nu får længere i skole, da skolen ligger udenfor skoledistriktet.

- Der etableres cykelsti på Gasværksvej mellem Istedgade og Vesterbrogade, da det må forventes, at flere fra området vil cykle, som følge af den længere afstand.
- Forbedring af forholdene for fodgængere og bløde trafikanter på Abel Catrines Gade / Viktoriagade, der i dag har dårlige forhold, bl.a. ved en meget stor overkørsel.
- Forbedring af krydsning for cyklister og fodgængere af Sønder Boulevard ved Absalonsgade.

Etablering af cykelstien på Gasværksvej mellem Istedgade og Vesterbrogade vil betyde, at 25 parkeringspladser skal nedlægges. På nuværende tidspunkt er der kun cykelsti på én side af Gasværksvej, men forvaltningen vurderer, at Skolen i Kødbyen vil øge presset på cykeltrafikken, hvilket nødvendiggør etablering af endnu en cykelsti.

Tablet 1 - Konsekvenser for bilparkeringspladser - initiativ 5 (Gasværksvej)

Antal pladser i projektområdet før projekt	Hvilken zone/udenfor zone	Antal pladser, der nedlægges (forventet antal)	Belægningspct. før projekt (aktuel belægningsprocent)	Erstatningsparkeringspladser der anlægges i projektet (forventet antal)
25	Grøn zone	25	31% kl. 22	0

Ingen af projekterne har konsekvenser for træer eller for antallet af cykelparkeringspladser.

Initiativ 6. Pulje til tilpasning af veje og krydsningssteder ved nye skoledistrikter (4,0 mio. kr. i anlæg i perioden 2021-2024)

Der afsættes en pulje på 4,0 mio. kr. i alt i perioden 2021-2024 til mindre tiltag som eksempelvis forbedrede krydsningspunkter og ændrede parkeringsforhold, der kan gennemføres i forbindelse med udmeldinger fra Børne- og Ungdomsforvaltningen om ændringer af skoledistrikter. Hvis skoledistriktsændringerne ikke giver anledning til, at forvaltningen laver projekter for alle puljemidlerne, vil midlerne blive brugt på mindre tiltag til sikre skoleveje rundt om i byen.

Økonomi

Initiativ 1 har estimerede anlægsudgifter på 15,3 mio. kr. i 2020-2021 og afledte driftsudgifter på 0,1 mio. kr. årligt fra 2022 og frem. Projektet forventes ibrugtaget december 2021. Initiativ 2 har estimerede anlægsudgifter på 0,4 mio. kr. i 2021-2022. Projektet forventes ibrugtaget marts 2022. Initiativ 3 har estimerede anlægsudgifter på 0,5 mio. kr. i 2022 og afledte driftsudgifter på 0,02 mio. kr. årligt fra 2023 og frem. Projektet forventes ibrugtaget december 2022. Initiativ 4 har estimerede anlægsudgifter på 6,8 mio. kr. i 2020-2021 og afledte driftsudgifter på 0,1 mio. kr. årligt fra 2022 og frem. Projektet forventes ibrugtaget december 2021. Initiativ 5 har estimerede anlægsudgifter på 3,0 mio. kr. i 2022-2023 og afledte driftsudgifter på 0,01 mio. kr. årligt fra 2024 og frem. Projektet forventes ibrugtaget december 2023. Initiativ 6 har estimerede

anlægsudgifter på i alt 4,0 mio. kr. fordelt med 1,0 mio. kr. årligt 2021-2024. Projektet forventes ibrugtaget november 2022.

Eksekvering af anlægsprojekter i perioden 2021-2024 er afhængig af, at der prioriteres anlægsmåltal i de pågældende år.

Tabel 2 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2021 p/l)	Styrings- område	2020	2021	2022	2023	2024	I alt
<i>Initiativ 1: Sikker skolevej-projekter i forbindelse med etableringen af Nordøst Amager Skole - NØAS</i>							
Anlæg	Anlæg	1.000	14.300				15.300
Afledt drift	Service			64	64	64	192
Initiativ 1 i alt		1.000	14.300	64	64	64	15.492
<i>Initiativ 2: Sikker skolevej-projekter i forbindelse med etableringen af Skolen i Sydhavnen</i>							
Anlæg	Anlæg		50	300			350
Initiativ 2 i alt		0	50	300	0	0	350
<i>Initiativ 3: Sikker skolevej-projekter i forbindelse med etableringen af Skolen på Sluseholmen</i>							
Anlæg	Anlæg			525			525
Afledt drift	Service				20	20	40
Initiativ 3 i alt		0	0	525	20	20	565
<i>Initiativ 4: Sikker skolevej-projekter i forbindelse med etableringen af Arenakvarterets Skole</i>							
Anlæg	Anlæg	500	6.300				6.800
Afledt drift	Service			75	75	75	225
Initiativ 4 i alt		500	6.300	75	75	75	7.025
<i>Initiativ 5: Sikker skolevej-projekter i forbindelse med etableringen af Ny Skole i Kødbyen</i>							
Anlæg	Anlæg			150	2.850		3.000
Afledt drift	Service					14	14
Reduktion af parkeringsindtægter	Service		450	450	450	450	1.800
Statslig modregning af reduktion af parkeringsindtægter	Finansposter		-450	-450	-450	-450	-1.800
Initiativ 5 i alt		0	0	150	2.850	14	3.014
<i>Initiativ 6: Pulje til skoledistriktsændringer</i>							
Anlæg	Anlæg		1.000	1.000	1.000	1.000	4.000
Initiativ 6 i alt			1.000	1.000	1.000	1.000	4.000
Udgifter i alt		1.500	21.650	2.114	4.009	1.173	30.446

Koordinering og/eller synergi med genopretningsprojekter og andre projekter

I forbindelse med projektering vil eventuelle synergier med genopretningsprojekter blive afdækket.

Risikovurdering

Den overordnede vurdering er, at anlægsprojektet (initiativ 1-5) er relativt ukompliceret, og der er derfor afsat 8 % af anlægsomkostningerne til uforudsete udgifter.

Der er ikke afsat midler til uforudsete udgifter for puljen til skoledistriktsændringer, da denne kan styres ift. de enkelte delprojekter.

Bevillingstekniske oplysninger

Initiativ 1 har estimerede anlægsudgifter på 15,3 mio. kr. i 2020-2021 og afledte driftsudgifter på 0,1 mio. kr. årligt fra 2022 og frem. Initiativ 2 har estimerede anlægsudgifter på 0,4 mio. kr. i 2021-2022. Initiativ 3 har estimerede anlægsudgifter på 0,5 mio. kr. i 2022 og afledte driftsudgifter på 0,02 mio. kr. årligt fra 2023 og frem. Initiativ 4 har estimerede anlægsudgifter på 6,8 mio. kr. i 2020-2021 og afledte driftsudgifter på 0,1 mio. kr. årligt fra 2022 og frem. Initiativ 5 har estimerede anlægsudgifter på 3,0 mio. kr. i 2022-2023 og afledte driftsudgifter på 0,01 mio. kr. årligt fra 2024 og frem. Initiativ 6 har estimerede driftsudgifter på i alt 4,0 mio. kr. fordelt med 1,0 mio. kr. årligt 2021-2024.

Reglerne for statens modregning af kommunens parkeringsindtægter er ændret fra og med regnskabsår 2019. Ændringerne medfører, at mer-/mindreindtægter fra betalingsparkering som udgangspunkt skal afregnes med staten og derfor ikke har finansiel betydning for Københavns Kommune. Mer-/mindreindtægterne vil dog som hidtil påvirke servicemåltallet med 1:1.

Tabel 3 - Anlægsudgifter og afledte serviceudgifter

Anlæg (1.000 kr. - 2021 p/l)	Udvalg	Bevilling	2020	2021	2022	2023	2024	I alt	*
1. Sikker skolevej-projekter i forbindelse med etableringen af Nordøst Amager Skole - NØAS									
Projektering	TMU	2000	1.000	1.350				2.350	2.350*
Udførelse	TMU	2000		12.950				12.950	12.950*
2. Sikker skolevej-projekter i forbindelse med etableringen af Skolen i Sydhavnen									
Projektering	TMU	2000		50				50	50*
Udførelse	TMU	2000			300			300	300*
3. Sikker skolevej-projekter i forbindelse med etableringen af Skolen på Sluseholmen									
Projektering	TMU	2000			400			400	400*
Udførelse	TMU	2000			125			125	125*

4. Sikker skolevej-projekter i forbindelse med etableringen af Arenakvarterets Skole									
Projektering	TMU	2000	500	500				1.000	1.000*
Udførelse	TMU	2000		5.800				5.800	5.800*
5. Sikker skolevej-projekter i forbindelse med etableringen af Ny Skole i Kødbyen									
Projektering	TMU	2000			150	350		500	500*
Udførelse	TMU	2000				2.500		2.500	2.500*
6. Pulje									
Projektering	TMU	2000		100	100	100	100	400	400*
Udførelse	TMU	2000		900	900	900	900	3.600	3.600*
Anlægsudgifter i alt			1.500	21.650	1.975	3.850	1.000	29.975	29.975*
<i>Afledte serviceudgifter</i>									
Initiativ 1 - Afledt drift	TMU	1000			64	64	64	192	
Initiativ 3 - Afledt drift	TMU	1000				20	20	40	
Initiativ 4 - Afledt drift	TMU	1000			75	75	75	225	
Initiativ 5 - Afledt drift	TMU	1000					14	14	
Initiativ 5 - reduktion af parkeringsindtægter	TMU	1010		450	450	450	450	1.800	
Afledte serviceudgifter i alt				450	589	609	623	2.295	
<i>Finansposter</i>									
Initiativ 5 - statslig modregning af reduktion af parkeringsindtægter	ØU	2500		-450	-450	-450	-450	-1.800	
Finansposter i alt				-450	-450	-450	-450	-1.800	
Forslagets økonomi i alt			1.500	21.950	1.814	4.009	1.173	30.446	29.975*

Tabel 4.a - Tidsangivelse - initiativ 1

Projektering af anlægsprojektet forventes igangsat oktober 2020. Anlægsprojektet forventes fysisk igangsat august 2021 og ibrugtaget december 2021.

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Oktober 2020
Anlægsprojektet forventes igangsat	Oktober 2020
Forventet ibrugtagningstidspunkt	December 2021

Tabel 4.b - Tidsangivelse - initiativ 2

Projektering af anlægsprojektet forventes igangsat januar 2021. Anlægsprojektet forventes fysisk igangsat december 2021 og ibrugtaget marts 2022.

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Oktober 2020
Anlægsprojektet forventes igangsat	Januar 2021
Forventet ibrugtagningstidspunkt	Marts 2022

Tabel 4.c - Tidsangivelse - initiativ 3

Projektering af anlægsprojektet forventes igangsat april 2022.
Anlægsprojektet forventes fysisk igangsat september 2022 og ibrugtaget december 2022.

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Oktober 2020
Anlægsprojektet forventes igangsat	April 2022
Forventet ibrugtagningstidspunkt	December 2022

Tabel 4.d - Tidsangivelse - initiativ 4

Projektering af anlægsprojektet forventes igangsat januar 2021.
Anlægsprojektet forventes fysisk igangsat april 2021 og ibrugtaget december 2021.

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Oktober 2020
Anlægsprojektet forventes igangsat	Oktober 2020
Forventet ibrugtagningstidspunkt	December 2021

Tabel 4.e - Tidsangivelse - initiativ 5

Projektering af anlægsprojektet forventes igangsat maj 2022.
Anlægsprojektet forventes fysisk igangsat marts 2023 og ibrugtaget december 2023.

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Januar 2021
Anlægsprojektet forventes igangsat	Maj 2022
Forventet ibrugtagningstidspunkt	December 2023

Tabel 4.f - Tidsangivelse - initiativ 6

Projektering af anlægsprojektet forventes igangsat januar 2021.
Anlægsprojektet forventes fysisk igangsat april 2021 og ibrugtaget december 2024.

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Oktober 2020
Anlægsprojektet forventes igangsat	Januar 2021
Forventet ibrugtagningstidspunkt	November 2022

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har ikke været udvalgsbehandlet, og anlægsprojektet kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling, da den fulde anlægsbevilling er stjernemarkeret.

Bydele

Bydækkende					X
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst	
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest	

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEo/ByK/KEID		X
IT-projekt (KIT)		X

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere afsat midler til formålet.

TM20 Sikre skoleveje – børn og unge i trafikken, bydækkende

Baggrund

Der er et markant ønske fra københavnske skoler og forældre til skolesøgende børn og unge om, at børn og unges skoleveje skal være sikre og trygge at færdes på.

Med dette budgetnotat foreslår Teknik- og Miljøforvaltningen, efter dialog med skoler og forældre, en række både vejtekniske og adfærdspåvirkende løsninger, som vil gøre skoleveje mere trygge og sikre.

Indhold

Budgetmidler til vejtekniske og adfærdspåvirkende løsninger skaber større tryghed og sikkerhed for børn og unge, der færdes i trafikken enten som fodgængere, som cyklister eller som passagerer, der stiger ud af biler eller busser. Vejtekniske løsninger er eksempelvis ændringer af vejudformning, afmærkning, skiltning, etablering af stier og cykelstier. Adfærdspåvirkende løsninger er eksempelvis kampagner.

Initiativerne er målrettet eksisterende skoler og skoledistrikter og efterspørges også af Børne- og Ungeforvaltningen.

Vejtekniske løsninger (60,0 mio. kr. - fuld skalerbar)

Der afsættes en pulje i Budget 2021 og tre år frem. Puljen vil blive placeret under Teknik- og Miljøudvalget og vil løbende blive udmøntet på baggrund af indstilling fra forvaltningen. Udmøntningen vil tage udgangspunkt i:

- a. Allerede udpegede projekter, jf. bilag 1. Der er udpeget 24 projekter på 21 forskellige københavnske skoler. Heraf er tre foranalyser, mens resterende er anlægsprojekter eksempelvis hastighedsdæmpning, fodgængerstøttestrukturer, cykelfaciliteter og bedre afstribning.

- b. Tiltag som udpeges i den bydækkende tryghedskortlægning, jf. Budget 2020. Kortlægningen forventes i slutningen af 2020 at danne grundlag for nye tiltag, der kan igangsættes. Dette kan være hastighedsdæmpninger, parkeringsrestriktioner, sikrere krydsningspunkter for cyklister og fodgængere.
- c. Tiltag som fremkommer efter løbende dialog med skoler, forældre og institutioner.

Puljen kan skaleres i tid og omfang.

Adfærdspåvirkende løsninger

1. Børn på vej – Teenager i trafikken (1,2 mio. kr.)
Gennemførelse af den årlige Skolestartskampagne: 'Børn på vej – Teenager i trafikken', der gennemføres i samarbejde med Rådet for Sikker Trafik. Kommunen bidrager til kampagnen med at opsætte vejkant-plakater ved kommunens skoler, distribuere undervisningsmateriale og tilkøbe yderligere kampagneelementer til de nye skoleelever i 0. klasse.
2. Dialog med forældre, skoler, fritidsklubber/foreninger (2,0 mio. kr.)
Der afsættes ét årligt årsværk til projektledelse og dialog med skoler, skolebestyrelser, fritidsklubber/foreninger med videre. Dialogen skal blandt andet sikre størst mulig effekt af de fysiske tiltag, der gennemføres, at skolerne påtager sig størst muligt ansvar på trafiksikkerhedsområdet – herunder den lovpligtige færdselsundervisning, samt en løbende dialog om kommende skolevejsprojekter.
3. Pulje vejtekniske tiltag (2,8 mio. kr.)
Mindre årlig pulje til konkrete tiltag, der hurtigt og effektivt kan øge sikkerheden og trygheden ved skolerne. Det kan eksempelvis være etablering af tidsbestemt indkørselsforbud foran en skole, ændret afstribning eller etablering af "kys og kør"-pladser der er forholdsvis billige tiltag med stor effekt.

Såfremt projekterne får konsekvenser for træer, bil- eller cykelparkeringspladser, vil Teknik- og Miljøudvalget behandle dette i forbindelse med udmøntningen.

Der afsættes en pulje til kompensation for reduktion i p-indtægter ved nedlæggelse af bilparkeringspladser.

Overordnede målsætninger og effekter

Det overordnede formål med midler fra dette budgetnotat er at sikre trygge og sikre skoleveje for københavnske skolebørn. Sikre og trygge skoleveje forventes at få flere til at vælge cykel og gang til og fra skole.

Økonomi

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 60,0 mio. kr. og estimerede serviceudgifter på 6,0 mio. kr. i perioden 2021-2024. Der skal

som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,8 mio. kr. i 2022, 1,5 mio.kr. i 2023, 2,3 mio. kr. i 2024 og 3,0 mio. i 2025 og frem til meromkostninger vedrørende almindeligt vejvedligehold. Stigningstakten i afledt drift er en konsekvens af, at afledt drift i et år vedrører alle anlægsprojekter afsluttet i tidligere år, og derfor akkumulerer, fordi jo længere ud i tid, jo flere anlægsprojekter vil være afsluttet og udløse afledt drift.

Projekterne kendes ikke endnu, og den afledte drift er derfor estimeret som en procentsats af anlægssummen baseret på erfaringer fra tilsvarende projekter. Beløbets størrelse afspejler kompleksiteten og intensiteten i de foreslåede tiltag.

Projektet forventes ibrugtaget løbende frem til december 2024.

Eksekvering af anlægsprojekter i perioden 2021-2024 er afhængig af, at der prioriteres anlægsmåltal i de pågældende år.

Tabel 1 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget <i>(1.000 kr. - 2021 p/l)</i>	Styringsområde	Kategori- sering af anlægs- ønsker	2021	2022	2023	2024	2025	I alt
Vejteknisk pulje	Anlæg	7. Øvrig	15.000	15.000	15.000	15.000		60.000
Afledt drift	Service			750	1.500	2.250	3.000	7.500
Skolestarts-kampagne	Service		300	300	300	300		1.200
Projektledelse /Dialog	Service		500	500	500	500		2.000
Pulje mindre tiltag	Service		700	700	700	700		2.800
- Reduktion af parkeringsindtægter	Service		75	225	375	525	600	1.800
- Statslig modregning af reduktion af parkeringsindtægter	Finansposter		-75	-225	-375	-525	-600	-1.800
Udgifter i alt			16.500	17.250	18.000	18.750	3.000	73.500

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojektet er relativt ukompliceret, og der er derfor afsat 5 % af anlægssomkostningerne til uforudsete udgifter.

Der vil i forbindelse med udmøntning af de enkelte projekter blive taget højde for risici i forhold til eksempelvis kompleksitet, tidspres, størrelse, koordinering med andre projekter.

Bevillingstekniske oplysninger

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 60,0 mio. kr. og estimerede serviceudgifter på 6,0 mio. kr. i perioden 2021-2024. Der skal som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,8 mio. kr. i 2022, 1,5 mio.kr. i 2023, 2,3 mio. kr. i 2024 og 3,0 mio. i 2025 og frem til meromkostninger vedrørende almindeligt vejvedligehold.

Reglerne for statens modregning af kommunens parkeringsindtægter er ændret fra og med regnskabsår 2019. Ændringerne medfører, at mer-/mindreindtægter fra betalingsparkering som udgangspunkt skal afregnes med staten og derfor ikke har finansiel betydning for Københavns Kommune. Mer-/mindreindtægterne vil dog som hidtil påvirke servicemåltallet med 1:1.

Midlerne vedr. kompensation vedr. reduktion af parkeringsindtægter placeres som en pulje under Økonomiudvalget og udmøntes i forbindelse med politisk vedtagelse af projekter, hvor nedlæggelse af p-pladser indgår.

Tabel 2 - Anlægsudgifter og afledte serviceudgifter

Anlæg (1.000 kr. - 2021 p/l)	Udvalg	Bevil- ling	2021	2022	2023	2024	2025	I alt	*
<i>Anlægsudgift</i>									
- Projektering	TMU	2000	2.000	2.000	2.000	2.000		8.000	2.000*
- Udførsel	TMU	2000	13.000	13.000	13.000	13.000		52.000	
Anlægsudgifter i alt			15.000	15.000	15.000	15.000		60.000	
<i>Afledte serviceudgifter</i>									
- Vedligehold og afledt drift	TMU	1000		750	1.500	2.250	3.000	7.500	
Afledte serviceudgifter i alt				750	1.500	2.250	3.000	7.500	
<i>Serviceudgifter</i>									
Skolestarts-kampagne	TMU	1000	300	300	300	300		1.200	
Projektledelse /Dialog	TMU	1000	500	500	500	500		2.000	
Pulje mindre tiltag	TMU	1000	700	700	700	700		2.800	
Serviceudgifter i alt			1.500	1.500	1.500	1.500		6.000	

<i>Afledte servicemåltals-effekter</i>									
Reduktion af parkeringsindtægter	ØU	1112	75	225	375	525	600	1.800	
Afledte servicemåltals-effekter i alt			75	225	375	525	600	1.800	
<i>Finansposter</i>									
- Statslig modregning af reduktion af parkeringsindtægter	ØU	2500	-75	-225	-375	-525	-600	-1.800	
Finansposter i alt			-75	-225	-375	-525	-600	-1.800	

Tabel 3 - Tidsangivelse

Anlægsprojektet forventes igangsat januar 2021 og ibrugtaget løbende frem til december 2024.

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Januar 2021
Anlægsprojektet forventes igangsat	Januar 2021
Forventet ibrugtagningstidspunkt	December 2024

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har ikke tidligere været udvalgsbehandlet. Servicebevillingen kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling, mens anlægsprojektet kræver efterfølgende udmøntning.

Bydel og adresse

Bydækkende					X
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst	
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest	

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID		x
IT-projekt (KIT)		x

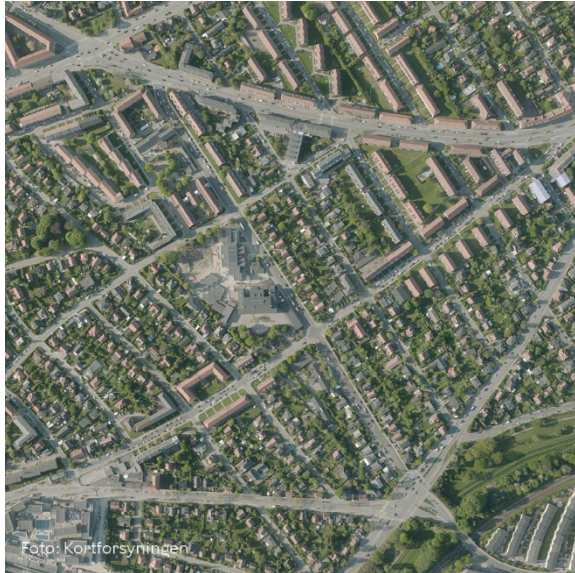
Tidligere afsatte midler

Der er afsat midler til Sikre Skoleveje-projekter ved flere tidligere budgetaftaler og overførelsessager, således 10,2 mio. kr. ved Overførelsessagen 2013-2014, 10,0 mio. kr. ved Budgetaftalen 2015, 9,9 mio. kr. ved Budgetaftalen 2017, 10,0 mio.kr. ved Budgetaftalen 2018 og 11,0 mio. kr. ved Budgetaftale 2020.

<i>(1.000 kr., løbende p/l)</i>	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Overførelsessagen 2013-14	2.800	7.400						
Budgetaftale 2015		10.000						
Budgetaftale 2017					1.500	3.000	5.400	
Budgetaftale 2018						5.000	5.000	
Budgetaftale 2020								11.000
Afsatte midler i alt	2.800	17.400			1.500	8.000	10.400	11.000

TM157 Trafikal fredeliggørelse af Katrinedalskvarteret, Vanløse

Baggrund

I forbindelse med et busprojekt for Flintholm Station (Budget 2010) blev Randbølvej i 2014 lukket for udkørsel til Ring 2. En følge var, at gennemkørende biler fandt nye ruter gennem kvarteret og skabte øget trafik på enkelte private fællesveje parallelt med Randbølvej.

Teknik- og Miljøudvalget behandlede den 6. marts 2018 en indstilling om at overtage de private fællesveje, hvor trafikken var steget. Af indstillingen fremgik det, at denne løsning kan håndteres indenfor udvalgets ramme. Her besluttede udvalget at ombygge krydset, så Randbølvej kunne genåbnes. Der blev dog ikke afsat midler til projektet ved de efterfølgende politiske forhandlinger.

Teknik- og Miljøudvalget besluttede den 17. august 2020, i forlængelse af hensigtserklæringen fra Overførelsessagen 2019/2020, at der skal udarbejdes et budgetnotat til Budget 2021, der ved mindre fysiske tiltag og skiltning skal løse udfordringerne med gennemkørende trafik i Katrinedalskvarteret allerede i 2020.

Indhold

Med dette budgetnotat foreslås det permanent at lukke de private fællesveje i Katrinedalskvarteret for udkørsel mod Ring 2, så gennemkørsel for motorkøretøjer ikke længere er mulig.

Det vil løse udfordringen med gennemkørende trafik, idet Katrinedalskvarteret herved bliver etableret som et selvstændigt, lukket område, hvor adgang i bil er forbeholdt beboere og andre med lokalt ærinde. Biler med lokalt ærinde har kun adgang via de veje, der holdes

åbne, mens der lukkes for gennemkørsel på de tidligere anvendte smutveje for gennemkørende bilister. Cyklister og gående har stadig fuld adgang ind og ud af kvarteret.

De fem private fællesveje, der lukkes for udkørsel mod Ring 2, er:

- Dybendalsvej
- Åbakkevej
- Åløkkevej
- Ådalsvej (den nuværende lukning for indkørsel vendes)
- Bangsbovej (lukkes, hvor den munder ud i Apolløvej)

Derudover bevares eksisterende lukning af Randbølgevej og Kilholmvej ved Ring 2.

Projektet gennemføres ved, at:

1. lukke de nævnte private fællesveje for udkørsel mod Ring 2 ved at etablere helleanlæg med 1-2 træer og lav beplantning
2. opsætte skilte med "Blind vej med sti" og "Indkørsel for lastbiler forbudt" ved indkørsel til disse strækninger
3. etablere vendepladser for personbiler vha. afmærkning og skilte ved disse strækningers udmunding i Ring 2
4. opsætte skilte med "Lukket område. Gennemkørsel til Ring 2 ikke mulig" ved øvrige indkørselsveje til kvarteret.
5. opsætte informationsskilte, der anviser de ruter mod Ring 2 mv., der fører uden om Katrinedalskvarteret

Bilag 1 er et oversigtskort, der viser Katrinedalskvarterets placering i områdets samlede vejnet. Bilag 2 er et detaljeret kort, der viser, hvor vejlukninger og skilte placeres. Bilag 3 viser, hvordan vejlukningerne udformes.

Løsningen, der forudsætter politiets godkendelse, er drøftet med politiet, som er positivt indstillet. Politiet tager først formelt stilling hertil, når der er bevilget midler.

Konsekvenser for beboere og andre med lokalt ærinde

Redningskøretøjer med udrykning har uændret adgang ind og ud af kvarteret.

Personbiler med lokalt ærinde til kvarteret, bl.a. til Katrinedals Skole, har uændret adgang ind i kvarteret og kan forlade det igen via en af de veje, der ikke munder ud i Ring 2.

Renovationsbiler, flyttebiler mv. med lokalt ærinde på adresser mellem Vanløse Alle og Ring 2 skal køre ind i kvarteret via Ring 2 og forlade det igen via en af de veje, der ikke munder ud i Ring 2.

Overordnede målsætninger og effekter

De trafikale ændringer vil betyde, at Katrinedalskvarterets beboere og andre med lokalt ærinde, herunder børn og forældre til og fra kvarterets skole, vil opleve et minimum af gennemkørende trafik.

Konsekvenser for træer, bil- og cykelparkering

Der vil i alt blive plantet 5-10 nye træer på de fem helleanlæg. Ingen træer vil blive fældet.

De fem vendepladser vil kræve, at der nedlægges cirka to parkeringspladser pr. vej, i alt ca. 10 pladser udenfor betalingszonen. Det vil ikke forringe beboernes og gæsternes mulighed for at parkere væsentligt, da belægningsprocenten i hele området er 70-80 %.

Tabel 1 Konsekvenser for bilparkeringspladser

Antal p-pladser i projektområde før projekt	Hvilken zone/udenfor zone	Antal p-pladser, der nedlægges, (forventet antal)	Belægningspct. før projekt (aktuel belægningsprocent)	Erstatnings-p-pladser der anlægges i projektet (forventet antal)
651	Uden for betalingszone	10 p-pladser	70-80% (kl. 22)	0

Løsningen påvirker ikke cykelparkeringen.

Økonomi

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 2,0 mio. kr. i perioden 2020. Anlægsprojektet forventes ibrugtaget december 2020.

Tabel 2 Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2021 p/l)	Styringsområde	Kategori- sering af anlægs- ønsker	2020	2021	2022	2023	2024	I alt
Trafikal fredeliggørelse af Katrinedalskvarteret	Anlæg	7. Øvrig	2.000					2.000
Udgifter i alt			2.000					2.000

Risikovurdering

Anlægsprojektet vurderes at være ukompliceret, og der er derfor ikke afsat midler til uforudsete udgifter. Den nødvendige godkendelse fra politiet og dialogen med borgerne kan medføre projektændringer undervejs.

Bevillingstekniske oplysninger

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 2,0 mio. kr. i 2020.

Tabel 3 - Anlægsudgifter og afledte serviceudgifter

Anlæg (1.000 kr. - 2021 p/l)	Bevilling	2020	2021	2022	2023	2024	I alt	*
Anlægsudgift								
- Projektering	2000	400					400	400*
- Udførelse	2000	1.600					1.600	1.600*
Anlægsudgifter i alt		2.000					2.000	2.000*

Tabel 4 - Tidsangivelse

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Oktober 2020
Anlægsprojektet forventes igangsat	November 2020
Projektet forventes taget i brug	December 2020

Anlægsprojektet forventes igangsat november 2020 og ibrugtaget december 2020.

Øvrige tekniske oplysninger

Projektet kan efter politiets godkendelse igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling.

Bydel og adresse

Katrinédalskvarteret i Vanløse.

Bydækkende					
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby		Amager Øst
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	X	Amager Vest

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEo/ByK/KEID		X
IT-projekt (KIT)		X

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere afsat midler til formålet.

Bilag

Bilag 1: Oversigtskort, der viser Katrinédalskvarteret og det omgivende vejnet.

Bilag 2: Kort, der viser hvilke veje, som lukkes for udkørsel til Ring 2, samt hvor der opsættes færdsels- og serviceskilte til varsling og vejledning af trafikanterne.

Bilag 3: Skitse, der viser hvordan vejlukningerne udformes.

TM65 - Ny bevarende lokalplan for Provstevej kvarteret

Kvarteret ved Provstevej set mod syd

Baggrund

Der er blevet bestilt et budgetnotat til Budget 2021 om udarbejdelse af en bevarende lokalplan for kvarteret ved Provstevej.

Bispebjerg Lokaludvalg har fremført ønsker om, at Københavns Kommune tager initiativ til en ny bevarende lokalplan i dette område. Bevarende lokalplaner udføres med det formål at bevare eksisterende bygningers ydre fremtræden eller andre særlige træk i et eksisterende byområde.

Kommunen kan udarbejde bevarende lokalplaner på eget initiativ, hvis kommunen vurderer, at der er fagligt belæg for det. Dette er hjemlet i planlovens § 15 stk. 2 punkt 18, hvoraf det fremgår, at en lokalplan kan indeholde bestemmelser om bevaring af eksisterende bebyggelse således, at bebyggelsen kun med tilladelse fra kommunalbestyrelsen må nedrives, ombygges eller på anden måde ændres.

Indhold

Kvarteret Provstevej har de seneste år undergået fysiske forandringer i form af fortætninger med nye boligbebyggelser. Herudover er der en stigende interesse fra bygherrer for at omdanne eller nedrive ældre erhvervs- og boligbebyggelser. Blandt kvarterets beboere er der samtidig en stor interesse for, at der tages vare om det særlige kulturmiljø.

Kvarteret har en unik karakter med fine eksempler på tidligere industribebyggelser, købstadshuse og etageejendomme. Samtidig huser Provstevej-kvarteret både kreative virksomheder, småindustri og beboere.

Kommunen skal selv udarbejde eller på anden vis fremskaffe alt materiale, der indgår i udarbejdelsen af lokalplanen, og afholde alle udgifter forbundet med udarbejdelsen, da der ikke ligger en bygherreanmodning forud for udarbejdelsen. Dette vil ellers være tilfældet i de typiske projektlokalplaner, der netop udarbejdes efter anmodning fra en bygherre med ønske om at opføre nyt byggeri eller ændre anvendelsen af eksisterende byggeri i et område.

Teknik- og Miljøforvaltningen har derfor behov for at få tilført ekstra ressourcer til at udarbejde den bevarende lokalplan, hvis det ikke skal trække ressourcer fra det øvrige lokalplanarbejde.

Forvaltningen vurderer, at der kan udarbejdes en bevarende lokalplan på 15 måneder med tilførsel af et årsværk (0,7 mio. kr.), som dækker behovet for projektleder og assistance fra byrumsplanlægger, byggesagsbehandler og øvrige faggrupper. Budgetrammen dækker et borgerinddragelsesforløb af beboere og interessenter i Provstevej-kvarteret, herunder Bispebjerg Lokaludvalg.

Overordnede målsætninger og effekter

En bevarende lokalplan for Provstevej-kvarteret har til formål at sikre bevaring af de eksisterende bygninger og bymiljøer af kulturel eller arkitektonisk værdi.

Økonomi

Udarbejdelse af bevarende lokalplan har estimerede driftsudgifter på samlet 0,7 mio. kr. i 2021 og 2022. Initiativet forventes ibrugtaget i marts 2022.

Tabel 1 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2021 p/l)	Styringsområde	2021	2022	2023	2024	I alt
Borgerinddragelse og udarbejdelse af bevarende lokalplan	Service	550	137			687
Udgifter i alt		550	137			687

Tabel 2 - serviceudgifter

Udarbejdelse af bevarende lokalplan har estimerede driftsudgifter på 0,7 mio. kr. i 2021.

Service (1.000 kr. - 2021 p/l)	Bevilling	2021	2022	2023	2024	I alt
1 årsværk til arbejdet med bevarende lokalplan og borgerinddragelse for Provstevej	1000	550	137			687
Afledte serviceudgifter i alt		550	137			687

Tabel 3 - Tidsangivelse

Initiativet forventes ibrugtaget marts 2022.

Tidsangivelse	Måned og år
Forventet ibrugtagningstidspunkt	Marts 2022

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har ikke tidligere været udvalgsbehandlet.

Bydel og adresse

Bydækkende						
Bispebjerg	X	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst	
Nørrebro		Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest	

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID		X
IT-projekt (KIT)		X

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere afsat midler til formålet.

TM161 Foranalyse af forbedret trafikafvikling på Torvegade ved Strandgade, Indre By

Baggrund

Der er blevet bestilt et budgetnotat om en foranalyse af forbedret trafikafvikling på Torvegade ved Strandgade til Budget 2021.

Indhold

Krydset Torvegade/Strandgade er et trafikalt belastet kryds på Christianshavn. I forbindelse med omdannelsen af Nordeas gamle Hovedkvarter til hotel, forventes der yderligere trafik, hvorfor der er behov for at se på trafikafviklingen i krydset.

Politiet har fra 2015-2019 registreret fem ulykker. Heraf er to personskadeulykker, hvor cyklister er blevet påkørt af højresvingende biler fra Torvegade mod Strandgade.

Der er i Budget 2020 givet midler til en trafikanalyse og dispositionsforslag for øget cykeltrafik på Torvegade (*TM3b Budget 2020*). Trafikanalysen har til formål at undersøge muligheden for at øge fremkommeligheden for cyklister, fodgængere og busser på Torvegade fra Christmas Møllers Plads til Knippelsbro blandt andet ved at se på en ny indretning af vejprofilen samt optimering af svingbevægelser og signaler.

Dette budgetnotat lægger op til, at der afsættes midler til at supplere den igangsatte trafikanalyse af øget cykelkapacitet på Torvegade. Det foreslås, at der afsættes midler til at foretage kapacitetsberegninger ved at undersøge trafikafviklingen på Torvegade fra Christmas Møllers Plads og forbi Knippelsbro med særligt fokus på trafikafviklingen i krydset Strandgade/Torvegade.

Denne supplerende foranalyse vil give et yderligere detaljeret input til det samlede løsningsforslag for Torvegade, herunder hvordan krydset Strandgade/Torvegade bedst indrettes for at forbedre fremkommeligheden og trafikikkerheden. Derudover vil foranalysen beskrive konsekvenser for fremkommeligheden for alle trafikanter samt komme med et anlægsoverslag til omdannelse af signalanlægget.

Foranalysen vil blive integreret i den igangværende trafikanalyse for Torvegade og blive afrapporteret til Teknik- og Miljøudvalget sammen med den igangsatte trafikanalyse for Torvegade i juni 2021 forud for forhandlingerne om Budget 2022. Den supplerende foranalyse forsinkes dermed ikke den igangværende trafikanalyse.

Overordnede målsætninger og effekter

Foranalysen vil udgøre et samlet grundlag for forbedret fremkommelighed i krydset Strandgade/Torvegade samt bidrage til at opfylde fællesskab Københavns målsætning om, at 90 % af københavnere oplever, at det er nemt at komme rundt i byen.

Økonomi

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 0,3 mio. kr. i perioden 2020-2021. Projektet forventes ibrugtaget juni 2021.

Eksekvering af anlægsprojekter i 2021 er afhængig af, at der prioriteres anlægsmåltal i 2021.

Tabel 1 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget <i>(1.000 kr. - 2021 p/l)</i>	Styringsområde	Kategorisering af anlægsønsker	2020	2021	2022	2023	I alt
Foranalyse	Anlæg	7. Øvrig	150	150			300
Udgifter i alt			150	150			300

Koordinering og/eller synergi med genopretningsprojekter og andre projekter

Denne foranalyse koordineres og integreres med trafikanalysen for Torvegade, som der er givet midler til Budget 2020. Begge analyser afrapporteres til Teknik- og Miljøudvalget i foråret 2021.

Bevillingstekniske oplysninger

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 0,3 mio. kr. i perioden 2020-2021.

Tabel 2 - Anlægsudgifter og afledte serviceudgifter

Anlæg (1.000 kr. - 2021 p/l)	Bevilling	2020	2021	2023	2024	I alt	*
Anlægsudgifter							
Foranalyse	2000	150	150			300	300*
Anlægsudgifter i alt		150	150			300	300*

Tabel 3 - Tidsangivelse

Foranalysen forventes igangsat oktober 2020 og ibrugtaget juni 2021.

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Oktober 2020
Anlægsprojektet forventes igangsat	Oktober 2020
Forventet ibrugtagningstidspunkt	Juni 2021

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har ikke været udvalgsbehandlet, og foranalysen kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling, da den fulde anlægsbevilling er stjernemarkert.

Bydel og adresse

Bydækkende						
Bispebjerg	Indre by	x	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst	
Nørrebro	Østerbro		Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest	

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID		X
IT-projekt (KIT)		X

Tidligere afsatte midler

Der blev i Budget 2020 afsat 1,0 mio. kr. til en trafikanalyse og dispositionsforslag for øget cykelkapacitet på Torvegade med fokus på at forbedre fremkommeligheden for cyklister og fodgængere.

(1.000 kr., løbende p/l)	2019
Budget 2020	1.000
Afsatte midler i alt	1.000

Henvisninger

Budget 2020: TM3b Trafikanalyse og dispositionsforslag for øget cykeltrafik på Torvegade

TM96 Skiltning i Utterslev Mose

Baggrund

Der er blevet bestilt et budgetnotat om udskiftning af gamle skilte og nyskiltning rundt om i Utterslev Mose til Budget 2021.

Indhold

Skiltningen i Utterslev Mose, Københavns næststørste naturområde, er i forfald. I forbindelse med Teknik- og Miljøforvaltningens parkundersøgelser i 2015-2017 fremgår det, at der er utilfredshed blandt borgerne i forhold til skiltning og vejvisning, som beskrives som mangelfuld, misvisende og forældet. I Helhedsplan for Utterslev Mose fra 2017 indgår derfor et ønske om at genetablere og opgradere formidlingen i området.

I Budget 2016 blev der afsat 1,0 mio. kr. til udarbejdelse af helhedsplanen og 1,0 mio. kr. til en pulje til borger- og udviklingsprojekter. Projektet har været sat i bero fra medio 2018 til og med udgangen af 2019 på grund af manglende anlægsmåltal. Der resterer 0,2 mio. kr. i anlægsmidler af bevillingen fra Budget 2016, som skal bruges i 2020. Med de resterende anlægsmidler udskifter Teknik- og Miljøforvaltningen i løbet af 2020 de eksisterende oversigtskort og formidlingsstandere i Utterslev Mose til et nyt og tidssvarende design. Teknik- og Miljøforvaltningen samarbejder med lokaludvalgene i området om en opdatering og genetablering af de eksisterende oversigtskort og formidlingsstandere.

Opgradering af skiltene i Utterslev Mose (0,2 mio. kr. i 2021)

På baggrund af ønskerne i helhedsplanen vil en udskiftning af de eksisterende oversigtskort og formidlingsstandere kunne sammentænkes med en opsætning af et øget antal nye formidlingsstandere, der indeholder mere dybdegående informationer om området med naturparkens flora og fauna og naturpleje, end det er tilfældet på de eksisterende skilte. Der vil skulle afsættes 0,2 mio. kr. til indkøb og opsætning af de nye formidlingsstandere, som vil

opgradere og supplere de eksisterende skilte i området. Opgraderingen af skiltene vil omfatte yderligere opsætning af tre oversigtskort, tre tagoverdækkede formidlingscentre og fem A3 formidlingsstandere samt 25 piktogrampele.

Overordnede målsætninger og effekter

En samlet opdatering af de eksisterende oversigtskort og formidlingsstandere og en udvidelse af formidling af naturparkens flora og fauna og naturpleje vil være i tråd med ønskerne i helhedsplanen.

Økonomi

Initiativet har estimerede serviceudgifter på 0,2 mio. kr. i 2021 til genetablering og opdatering af naturformidlingsskiltene i Utterslev Mose. Initiativet forventes ibrugtaget i juni 2021.

Tabel 1 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2021 p/l)	Styringsområde	2021	2022	2023	2024	I alt
Nye formidlingsskilte i Utterslev Mose	Service	225				225
Udgifter i alt		225				225

Bevillingstekniske oplysninger

Initiativet har estimerede driftsudgifter for 0,2 mio. kr. i 2021 til opsætning af yderligere naturformidlingsskilte i Utterslev Mose.

Tabel 2 - Serviceudgifter

Service (1.000 kr. - 2021 p/l)	Bevilling	2021	2022	2023	2024	I alt
Serviceudgifter						
Nye formidlingsskilte i Utterslev Mose	1000	225				225
Serviceudgifter i alt		225				225

Tabel 3 - Tidsangivelse

Projektet forventes ibrugtaget juni 2021.

Tidsangivelse	Måned og år
Forventet ibrugtagningstidspunkt	Juni 2021

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har ikke været udvalgsbehandlet og kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling

Bydel og adresse

Bydækkende						
Bispebjerg	X	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave		Valby	Amager Øst
Nørrebro		Østerbro	Brønshøj/Husum	X	Vanløse	Amager Vest

Tidligere afsatte midler

I Budget 2016 blev der afsat 1,0 mio. til udarbejdelse af helhedsplanen og 1,0 mio. til en pulje til borger- og udviklingsprojekter.

<i>(1.000 kr., løbende p/l)</i>	2016
Budgetaftale 2016	2.000
Afsatte midler i alt	2.000

TM10 Forundersøgelse af parkeringskælder under Landgreven

Fortrolighed

Budgetnotatet er fortroligt, da det omhandler et lejemål, der ophører per 1. april 2022, og hvor der muligvis kan blive tale om en forhandling ved udtrædelsen af aftalen i forhold til eksempelvis vedligeholdelsespligt.

Baggrund

En parkeringskælder beliggende Landgreven 10 har siden 1958 været udlejet, først til BP Olie-Kompagniet A/S og siden 1989 til ejendomsselskabet Borgergade Parkering A/S. Lejemålet ophører per 1. april 2022, hvorefter anlægget tilfalder ejeren, som er Københavns Kommune.

Da parkeringsanlægget har været udlånt i mange år, søges der med dette budgetnotat midler til at udføre en forundersøgelse af anlæggets fysiske stand for at kunne fremlægge forslag til den videre anvendelse af anlægget, når råderetten tilfalder kommunen.

Indhold

Parkeringskælderen har en attraktiv beliggenhed i Indre By, hvor der er høj belægningsprocent, hvilket kan gøre det relevant at indrette til offentlige parkeringspladser, herunder til brug for beboere med licens til området.

Af Overførselssagen 2015-2016 fremgår det, at Økonomiforvaltningen skulle arbejde på at indgå en aftale med Borgergade Parkering A/S med henblik på at fremrykke hjemfaldsdatoen, men det var ikke muligt at opnå økonomisk enighed om en sådan aftale. I forbindelse med Overførselssagen 2015-2016 blev det endvidere aftalt, at der i en senere aftale skal afsættes midler til renovering.

Det er nødvendigt at få afdækket anlæggets aktuelle stand for at vurdere de fremtidige anvendelsesmuligheder. For at kunne anvende anlægget til offentlig parkering kan der for eksempel være behov for ændringer i anlæggets indretning, så der gøres plads til eksempelvis ladestander og handicappladser. Der er i dag 168 parkeringspladser i anlægget, men det er muligt, at dette tal vil falde, hvis anlægget skal anvendes til offentlige pladser, f.eks. som følge af ændrede regler for svingbaner og lignende.

Teknik- og Miljøforvaltningen har ved en indledende besigtigelse af parkeringskælderen konstateret forhold, der nødvendiggør en større undersøgelse af parkeringsanlæggets stand. Der er blandt andet konstateret synlige betonskader på overfladen og synlig korrosion i armeringen. Derudover er der synlige revner i asfaltbelægningen, som kan være udtryk for, at membranen er nedbrudt og dermed ikke beskytter konstruktionen mod nedsivende vej- og saltvand.

Teknik- og Miljøforvaltningen vurderer på den baggrund, at det er nødvendigt at udføre en grundig forundersøgelse af parkeringsanlægget, herunder et større eftersyn af betonkonstruktionen, afløbs- og elinstallationer, sprinkleranlæg samt yderligere brandsikring. Forundersøgelsen kan ligeledes bruges til at afdække, om Borgergade parkering A/S skal afholde nogle af udgifterne til reovering.

Overordnede målsætninger og effekter

Formålet med en forundersøgelse af parkeringsanlæggets tilstand er at skabe overblik over mulighederne for fremtidig anvendelse af anlægget og omkostningerne forbundet hermed, så der forud for ophør af lejemålet kan tages stilling til den fremtidige anvendelse på et oplyst grundlag.

Økonomi

Det vurderes, at der samlet skal afsættes 1,6 mio. kr. til gennemgangen, herunder 0,2 mio. kr. til interne ressourcer. De øvrige midler fordeles på følgende opgaver:

- Udtagelse af membranprøver og reparation af prøvehuller (0,2 mio. kr.)
- Beton- og saltanalyser (0,2 mio. kr.)
- Miljøanalyser (0,2 mio. kr.)
- Tv-inspektion af afløbsinstallationer (0,1 mio. kr.)
- Udarbejdelse af rapport om den samlede tilstand for parkeringsanlægget med tilhørende overslag på anlægsudgifter for det videre arbejde, udført af ekstern rådgiver (0,5 mio. kr.)
- Ekstern vurdering af brandsikkerheden (0,1 mio. kr.)
- Erstatning til lejer for midlertidig nedlæggelse af p-pladser (0,1 mio. kr.)

Forundersøgelsen har estimerede anlægsudgifter på i alt 1,6 mio. kr. i 2021.

Tabel 1 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2021 p/l)	Styrings- område	Kategorisering af anlægsønsker	2021	2022	2023	2024	I alt
- Forundersøgelse	Anlæg	7. Øvrig	1.600				1.600
Udgifter i alt			1.600				1.600

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojektet er ukompliceret, og der er ikke afsat midler til uforudsete udgifter. Der er tale om en forundersøgelse, der har til formål at afdække parkeringsanlæggets tilstand.

Bevillingstekniske oplysninger

Forundersøgelsen har estimerede anlægsudgifter på i alt 1,6 mio. kr. i 2021.

Tabel 2 - Anlægsudgifter og afledte serviceudgifter

Anlæg (1.000 kr. - 2021 p/l)	Bevilling	2021	2022	2023	2024	I alt	*
<i>Anlægsudgifter</i>							
- Forundersøgelse	2000	1.600				1.600	1.600
Anlægsudgifter i alt		1.600				1.600	1.600

Tabel 3 - Tidsangivelse

Forundersøgelsen forventes igangsat januar 2021 og ibrugtaget maj 2021.

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Oktober 2021
Anlægsprojektet forventes igangsat	Januar 2021
Forventet ibrugtagningstidspunkt	Maj 2021

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har ikke været udvalgsbehandlet tidligere, og forundersøgelsen kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling.

Bydel og adresse

Bydækkende						
Bispebjerg	Indre by	X	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst	
Nørrebro	Østerbro		Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest	

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEo/ByK/KEID		X
IT-projekt (KIT)		X

Tidligere afsatte midler

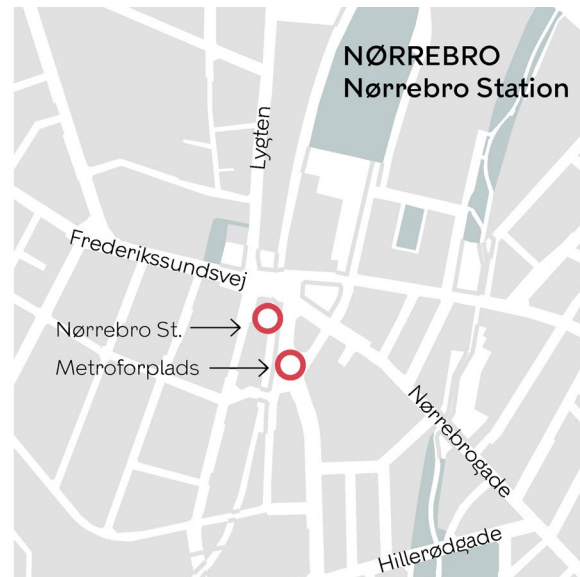
Der er i Overførselssagen 2015-2016 afsat 0,8 mio. kr. i årlig afledt drift fra 2022 og frem, mens der forventes en årlig indtægt på 2,1 mio. kr. fra betalingsparkering fra 2022 og frem. Da udgifterne til reovering af parkeringsanlægget på daværende tidspunkt var ukendte, fremgår det af aftalen, at der tilvejebringes finansiering til reoveringen i en senere aftale. Afhængig af det konkrete tidspunkt for reovering af parkeringskælderens kan det blive nødvendigt at tilpasse tidspunktet for frigivelse af den afledte drift, indtil reoveringen af parkeringskælderens er tilendebragt.

TM135 Nørrebro Station, Nørrebro – tryghedsskabende tiltag

Foto Københavns Kommune

Baggrund

Der er blevet bestilt et budgetnotat om realisering af to tryghedsskabende tiltag omkring Nørrebro Station til Budget 2021.

Indhold

Efter åbningen af Metro Cityringen i september 2019 er Nørrebro Station et af de største kollektive trafikknudepunkter i hovedstadsområdet. Området omkring Nørrebro Station er et centralt og aktivt byrum, der bruges både til ophold, handel og indkøb og ikke mindst som transitrum. Byrummet er nedslidt, har begrænsede opholdsmuligheder og opleves som utrygt og mørkt især i vinterhalvåret.

Dette budgetnotat indeholder to tryghedsskabende initiativer; et om belysning under højbanen og ét om udsmykning af området under stationen. Initiativerne er gensidigt uafhængige.

Initiativ 1: Belysning under højbanen, to scenarier

Banedanmark opsatte i 2017 midlertidige lamper over fortovet på den sydlige side af Frederikssundsvej, som nedtages ved udgangen af 2020. Banedanmark opsatte lamperne for en 3-årig periode for at give Københavns Kommune tid til at finde en permanent løsning, som kommunen skulle drive. I tunnellens nordlige side (samme side som Lyngsies Plads) er der med midler fra Overførelsessagen 2018-2019 til *Tryghedsløft udsatte by- og boligområder* etableret en god funktionsbelysning, som også er robust og hærværkssikker. Begge løsninger var et ønske fra foreningen Medborgerne.

Der foreslås to forskellige scenarier for mere tryghedsskabende belysning under højbanen. Med begge scenarier i dette budgetnotat afsættes midler til at opsætte permanent belysning under højbanen med særligt fokus på

områderne for cyklister og fodgængere. Belysningsanlægget vil blive sammentænkt med den eksisterende belysning i nærområdet, samt det kommende byrum på Basargrunden.

Initiativ 1, scenarie 1. Belysning under højbanen - helhedsløsning (1,9 mio. kr. i anlæg)

Med scenarie 1 analyseres behovet for belysning på hele højbroen og der projekteres og implementeres et samlet belysningsprojekt med fokus på tryghedsskabende belysning og med mulighed for et strejf af et kunstnerisk aspekt. Løsningen vil have ekstra fokus på, at belysningen skal bidrage til, at det er en god oplevelse at bevæge sig under højbanen, og derved øge trygheden omkring højbanen. Løsningen vil skabe et helhedskoncept, som skaber sammenhæng mellem alt belysningen under højbroen. Konceptet skal lægge vægt på god funktionsbelysning, men også have fokus på at have et kunstnerisk aspekt som er med til at give højbanen identitet og en sammenhængende kraft med fokus på at være tryghedsskabende.

Initiativ 1, scenarie 2. Belysning under højbanen - god funktionsbelysning (0,5 mio. kr. i anlæg)

Med scenarie 2 etableres en god funktionsbelysning i den sydlige side, hvor Banedanmark nedtager den midlertidige belysning. Løsningen vil blive identisk med den nye belysningsløsning i den nordlige side (samme side som Lyngsies Plads) under højbanen. Her er opsat belysningsarmaturer under højbanen ved fortovsareal. På den måde vil der være basis belysning under hele højbanen, som sikrer at de bløde trafikanter kan færdes sikkert og trygt.

Initiativ 2. Udsmykning af området under stationen, analyse (0,4 mio. kr. i anlæg)

Dette initiativ kan beslattes uafhængigt af belysningen, men kan også samtænkes med både scenarie 1 og 2. Med dette initiativ udsmykkes bropillerne, fx med street art af lokale kunstnere og graffiti-malere ved Nørrebro Station, så området løftes og i mindre grad indbyder til hærværk og graffiti.

Udsmykning af området omkring stationen forudsætter dialog og aftale med DSB og Banedanmark, som ejer henholdsvis stationen og søjlegangen. Et eventuelt udsmykningsprojekt skal desuden godkendes af fredningsmyndighederne, da Nørrebro Station er fredet.

Der igangsættes en dialogproces med Banedanmark, DSB samt lokaludvalget og beboerne i området om tiltag i form af blandt andet udsmykning, som kan skabe større tryghed omkring stationsbygningen. Herefter kan der udarbejdes projektering af tiltagene med henblik på, at der fremlægges forslag til konkrete initiativer til Budget 2022.

Overordnede målsætninger og effekter

Initiativerne vil gøre det mere trygt at opholde sig i området i de mørkere timer, og det vil løfte udtrykket af byrummet.

Økonomi

Det samlede projekt har estimerede anlægsudgifter på i alt op til 2,2 mio. kr. i perioden 2021-2022. Der skal som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter på op til 0,05 mio. kr. i 2022 og ca. 0,1 mio. kr. årligt fra 2023 og frem.

Projektet forventes ibrugtaget i oktober 2021 (initiativ 2) og i august 2022 (initiativ 1).

Eksekvering af anlægsprojekter i perioden 2021-2022 er afhængig af, at der prioriteres anlægsmåltal i de pågældende år.

Table 1 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2021 p/l)	Styringsområde	2021	2022	2023	2024	I alt
<i>Initiativ 1, scenarie 1. Belysning under højbanen - helhedsløsning</i>						
Anlæg	Anlæg	835	1.040			1.875
Afledt drift	Service		50	100	100	250
Initiativ 1, scenarie 1 - udgifter i alt		835	1.090	100	100	2.125
<i>Initiativ 1, scenarie 2. Belysning under højbanen - god funktionsbelysning</i>						
Anlæg	Anlæg	300	200			500
Initiativ 1, scenarie 1 - udgifter i alt		300	200			500
<i>Initiativ 2. Udsmykning af området under stationen</i>						
Projektering inkl. dialog med borgere	Anlæg	350				350
Initiativ 2 udgifter i alt		350				350
Udgifter i alt (ved valg af scenarie 1 i initiativ 1)		1.185	1.090	100	100	2.475
Udgifter i alt (ved valg af scenarie 2 i initiativ 1)		650	200			850

Risikovurdering

Initiativ 1. Belysning under højbanen

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojektet er relativt ukompliceret, og der er derfor ikke afsat midler til uforudsete udgifter.

Initiativ 2. Udsmykning af området under stationen

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojektet er relativt ukompliceret, og der er derfor ikke afsat midler til uforudsete udgifter.

Bevillingstekniske oplysninger

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt op til 2,2 mio. kr. i perioden 2021-2022. Der skal som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter på op til 0,05 mio. kr. i 2022 og 0,1 mio. kr. årligt fra 2023 og frem.

Tabel 2 - Anlægsudgifter og afledte serviceudgifter

Anlæg (1.000 kr. - 2021 p/l)	Bevilling	2021	2022	2023	2024	I alt	*
<i>Initiativ 1, scenarie 1: Bedre belysning under højbanen - helhedsløsning</i>							
- Projektering	2000	315				315	315*
- Udførelse	2000	520	1.040			1.560	1.560*
<i>Initiativ 1, scenarie 2: Bedre belysning under højbanen - god funktionsbelysning</i>							
-Projektering	2000	100				100	100*
-Udførelse	2000	200	200			400	400*
<i>Initiativ 2. Udsmykning af området under stationen</i>							
- Projektering inkl. dialog med borgere	2000	350				350	350*
Anlægsudgifter i alt (ved valg af scenarie 1 initiativ 1)		1.185	1.040			2.225	2.225*
Anlægsudgifter i alt (ved valg af scenarie 1 initiativ 1)		650	200			850	850*
<i>Afledte serviceudgifter</i>							
<i>Initiativ 1, scenarie 1: Bedre belysning under højbanen - helhedsløsning</i>							
- Afledt drift	1000		50	100	100	250	
Afledte serviceudgifter i alt			50	100	100	250	

Tabel 3.a - Tidsangivelse (initiativ 1)

Projektet forventes igangsat januar 2021 og ibrugtaget august 2022.

Tidsangivelse	Måned og år
Bevilling forventes givet	Oktober 2020
Projektet forventes igangsat	Januar 2021
Forventet ibrugtagningstidspunkt	August 2022

Tabel 3.b - Tidsangivelse (initiativ 2)

Projektet forventes igangsat januar 2021 og ibrugtaget oktober 2021.

Tidsangivelse	Måned og år
Bevilling forventes givet	Oktober 2020
Projektet forventes igangsat	Januar 2021
Forventet ibrugtagningstidspunkt	Oktober 2021

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har ikke været udvalgsbehandlet, og projektet kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling, da den fulde anlægsbevilling er stjernemarkeret.

Bydel og adresse

Nørrebro Stationsområde

Bydækkende					
Bispebjerg		Indre By	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst
Nørrebro	X	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest

Høring

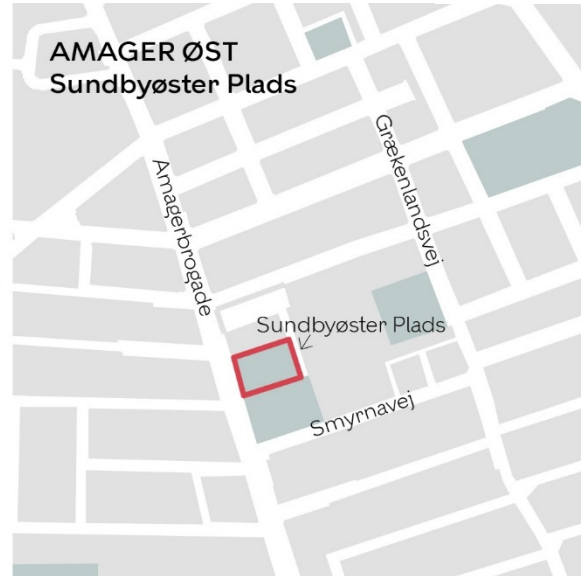
Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID		X
IT-projekt (KIT)		X

Tidligere afsatte midler

Der blev med Overførselssagen 2018-2019 afsat 0,2 mio. kr. til lys i tunnelens nordlige side med *Tryghedsløft udsatte by - og boligområder*.

TM159 Sundbyøster Plads, Amager Øst - begrønning og belysning

Baggrund

Der er blevet bestilt et budgetnotat om begrønning og belysning af Sundbyøster Plads til Budget 2021 med udgangspunkt i Arealplan for grønne områder. Arealplanen indeholder for Amager Øst indsatsområdet "Fra gråt til grønt", hvorunder Sundbyøster Plads fremgår.

Det er ved vedtagelsen af Kvarterplan for Områdefornyelse Sundby, Amager Øst og Vest besluttet at gennemføre projekt "Sundbyøster Plads som centrum", der indeholder en nyindretning af byrummet på Sundbyøster Plads (BR 21. september 2017). Der er afsat 10,0 mio. kr. til projektet. Projektet er i planlægningsfasen og har en forventet ibrugtagning i december 2022. Indeværende budgetnotat er et tilkøb til det igangværende projekt.

Indhold

I Kvarterplan for Områdefornyelsen Sundby er det besluttet, at Sundbyøster Plads skal løftes som bydelens naturlige centrum. Trods pladsens centrale placering i Sundby fungerer pladsen ikke optimalt, og optræder derfor i dag primært som gennemgangsrum. Det kan i dag føles utryk at færdes på pladsen efter mørkets frembrud.

Der er afsat 10,0 mio. kr. i kvarterplanen til et løft af pladsen. Midlerne er øremærket til ny samlende belægning, opholdsindbydende inventar og mindre forbedringer af belysning på pladsen.

Det foreløbige arbejde med udviklingen af Sundbyøster Plads i områdefornyelsen har vist, at der udover det allerede igangsatte projekt er et stort lokalt ønske om at styrke trygheden og den grønne profil på

pladsen. Det lokale ønske fremgår også af Arealplan for grønne områder under indsatsområdet "Fra gråt til grønt".

Dette budgetnotat beskriver tiltag til at udvikle og anlægge grønne elementer, som eksempelvis større træer, der supplerer de eksisterende træer, der findes på pladsen. Hertil kommer anlæg af anden bynatur, som eksempelvis kan være lav grøn beplantning. Derudover anlægges der identitets- og tryghedsskabende belysning på pladsen, som eksempelvis lav stibelysning og belysningsmaster. Belysningen sikrer, at pladsen fremstår tryk også i de mørke timer, samt giver pladsen en særegen karakter. Midlerne skal sikre, at belysning og beplantning indgår i det igangværende projekt. Herved bliver pladsen ét samlende, grønt og trygt byrum i bydelen.

Konsekvenser for træer, bil- og cykelparkering

Projektet tilføjer byrummet ca. 10 nye større træer og anden begrønning. Det præcise omfang afklares i den videre projektering. Der fældes ingen eksisterende træer. Projektet har ikke konsekvenser for bil- eller cykelparkering

Overordnede målsætninger og effekter

Projektets målsætning er, at Sundbyøster Plads bliver et attraktivt og grønt byrum centralt i bydelen, hvor borgere i alle aldre kan færdes og opholde sig tryk på alle tider af døgnet og året.

Økonomi

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 4,0 mio. kr. i perioden 2021-2022. Der skal som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,13 mio. kr. årligt fra 2023 og frem. Projektet forventes ibrugtaget december 2022 sammen med projekt Sundbyøster Plads som centrum. De afledte driftsmidler dækker udgifter til pleje af træer og anden begrønning samt drift og el til belysningen.

Eksekvering af anlægsprojekter i perioden 2021-2022 er afhængig af, at der prioriteres anlægsmåltal i de pågældende år.

Tabel 1 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget <i>(1.000 kr. - 2021 p/l)</i>	Styrings-område	Kategorisering af anlægsønsker	2021	2022	2023	2024	I alt
- Anlæg	Anlæg	7. Øvrig	500	3.500			4.000
- Afledt drift og vedligehold	Service				125	125	250
I alt			500	3.500	125	125	4.250

Koordinering og/eller synergi med genopretningsprojekter og andre projekter

Projekt Begrønning og belysning af Sundbyøster Plads vil indgå som et tilkøb til projekt Sundbyøster Plads som centrum, hvorfor projekterne skal udvikles og anlægges som et samlet anlægsprojekt, og der vil derfor være

synergier og billigere anlæg ved at tildele midler til tilkøbet ved Budget 2021.

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojektet er relativt ukompliceret, og der er derfor afsat 5 % af anlægsomkostningerne til uforudsete udgifter.

Begrønning og belysning af Sundbyøster Plads kan uden tidsmæssige konsekvenser indgå i projekt Sundbyøster Plads som centrum, der er i den indledende planlægningsfase. Ibrugtagningstidspunktet vil således være i december 2022, som allerede besluttet for projekt Sundbyøster Plads som centrum.

Bevillingstekniske oplysninger

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 4,0 mio. kr. i perioden 2021-2022. Der skal som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,13 mio. kr. årligt fra 2023 og frem. Projektet forventes ibrugtaget december 2022.

Tabel 2 - Anlægsudgifter og afledte serviceudgifter

Anlæg (1.000 kr. - 2021 p/l)	Bevilling	2021	2022	2023	2024	I alt	*
<i>Anlægsudgifter</i>							
- Projektering	2000	500	310			810	810*
- Udførsel	2000		3.190			3.190	3.190*
Anlægsudgifter i alt		500	3.500			4.000	4.000*
<i>Afledte serviceudgifter</i>							
- Vedligehold og afledt drift	1000			125	125	250	
Afledte serviceudgifter i alt				125	125	250	

Tabel 3 - Tidsangivelse

Projektering af anlægsprojektet forventes påbegyndt januar 2021. Anlægsprojektet forventes fysisk igangsat februar 2022 og ibrugtaget december 2022.

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Oktober 2020
Anlægsprojektet forventes igangsat	Januar 2021
Forventet ibrugtagningstidspunkt	December 2022

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har ikke været udvalgsbehandlet, og anlægsprojektet kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling, da den fulde anlægsbevilling er stjernemarkeret.

Bydel og adresse

Bydækkende					
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst	X
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest	

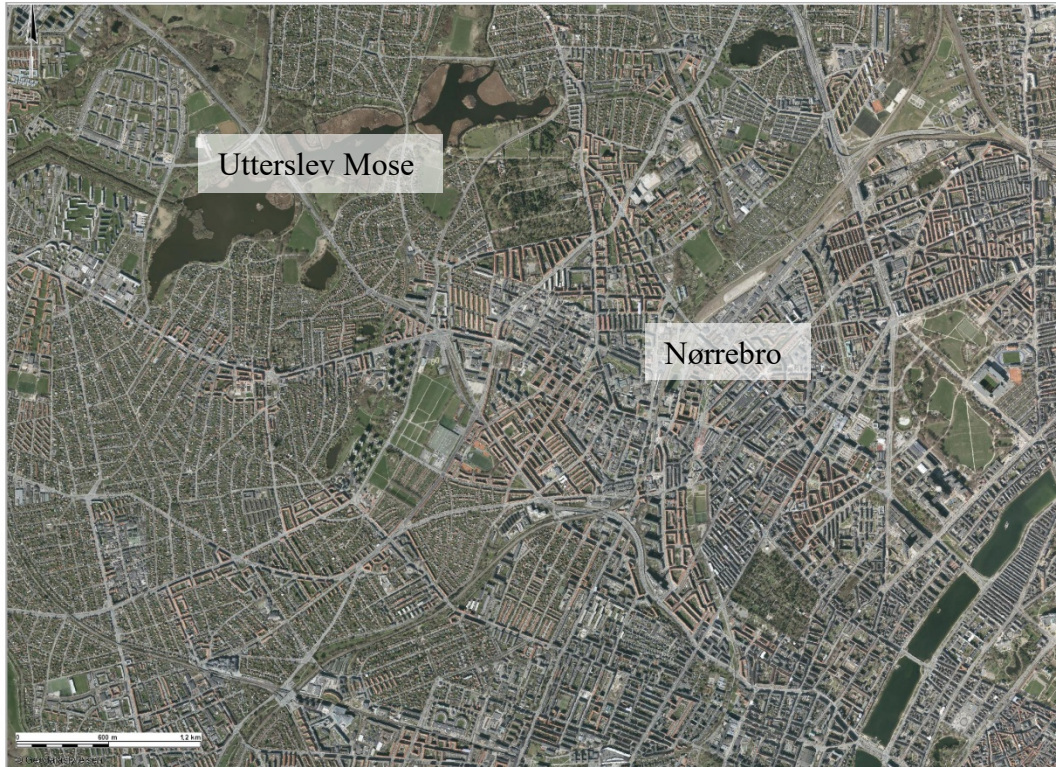
Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID		x
IT-projekt (KIT)		x

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere afsat midler til begrønning og belysning på Sundbyøster Plads, men der er afsat 10 mio. kr. til projekt Sundbyøster Plads som centrum ved vedtagelsen af kvarterplanen Sundby (TMU 21. august 2017).

TM187 Foranalyse af grøn cykel- og gangforbindelse mellem Nørrebro og Utterslev Mose

Baggrund

Der er blevet bestilt et budgetnotat om foranalyse af grøn cykel- og gangforbindelse mellem Nørrebro og Utterslev Mose til Budget 2021.

Teknik- og Miljøforvaltningen og Økonomiforvaltningen har udarbejdet en [arealplan for grønne områder](#). Beskrivelse af arealplanen fremgår af covernotatet *TM38 Arealplan for grønne områder (cover)*. Dette budgetnotat bidrager til realisering af arealplanens vision og understøtter arealplanens indsatsområder "Forbindelser og adgange".

Indhold

Utterslev Mose er et af Københavns største naturområder, som rummer rige naturoplevelser og en lang række rekreative funktioner. Utterslev Mose bliver primært brugt af borgere fra lokalområdet. Der er et stort potentiale for at forbedre tilgængeligheden til Utterslev Mose med en grøn forbindelse til Nørrebro og Bispebjerg, hvor beboerne i dag har begrænset adgang til større grønne områder.

Dette budgetnotat indeholder en foranalyse af en grøn cykel- og gangforbindelse mellem Nørrebro og Utterslev Mose via Nordvestpassagen og Rentemestervej.

Foranalyse af grøn cykel- og gangforbindelse mellem Nørrebro og Utterslev Mose (0,8 mio. kr. i anlæg)

Foranalysen skal belyse mulighederne for at etablere en forbindelse mellem naturområdet Utterslev Mose og Nørrebro via Nordvestpassagen og Rentemestervej. Anlæg af Nordvestpassagen er planlagt igangsat i ultimo 2021. Forbindelsen fra Nordvestpassagen til Utterslev Mose er udpeget som en grøn cykelrute og skal bidrage til at forbedre adgangen til større grønne områder fra Nørrebro og Bispebjerg.

Foranalysen vil indeholde dialog med lokale interessenter, kortlægning og analyse af linjeføring til den planlagte grønne cykelrute og fremtidig klimatilpasning, særligt langs Rentemestervej. Der vil på baggrund af foranalysen blive fremlagt konkrete løsningsscenarier til Budget 2022 med forslag til linjeføring.

Foranalyse af grøn cykel- og gangforbindelse mellem Nørrebro og Utterslev Mose er gensidigt udelukkende med initiativ 1 i *TM38a Grøn forbindelse mellem Nørrebro og Utterslev Mose og anlæg af udsigtsplatforme*.

Overordnede målsætninger og effekter

Indsatserne understøtter *Arealplan for grønne områder* herunder visionen om, at københavnere i alle bydele skal have let adgang til grønne områder, som er attraktive at bruge. Indsatserne understøtter derudover målsætningen i *Fællesskab København* om, at 75 % af alle københavnere skal opleve København som en grøn by og Københavns Kommunes strategi *Bynatur i København* om, at skabe mere og bedre bynatur.

Økonomi

Initiativet har estimerede anlægsudgifter på i alt 0,8 mio. kr. i 2021 og forventes ibrugtaget december 2021.

Table 1 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget <i>(1.000 kr. - 2021 p/1)</i>	Styringsområde	Kategorisering af anlægsønsker	2021	2022	2023	2024	I alt
Foranalyse af grøn cykel- og gangforbindelse mellem Nørrebro og Utterslev Mose	Anlæg	7. Øvrig	800				800
Udgifter i alt			800				800

Koordinering og/eller synergi med genopretningsprojekter og andre projekter

Foranalysen koordineres med grøn cykelrute via Nordvestpassagen og Rentemestervej og fremtidige klimatilpasningsprojekter.

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at foranalysen er ukompliceret, og der er derfor ikke afsat midler til uforudsete udgifter.

Bevillingstekniske oplysninger

Initiativet har estimerede anlægsudgifter på i alt 0,8 mio. kr. i 2021.

Tabel 2 - Anlægsudgifter

Anlæg (1.000 kr. - 2021 p/l)	Bevilling	2021	2022	2023	2024	I alt	*
Anlægsudgifter							
Foranalyse	2000	800				800	800
Serviceudgifter i alt		800				800	800

Tabel 3 - Tidsangivelse

Anlægsprojektet forventes igangsat oktober 2020 og ibrugtaget december 2021.

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Oktober 2020
Anlægsprojektet forventes igangsat	Januar 2021
Forventet ibrugtagningstidspunkt	December 2021

Øvrige tekniske oplysninger

Initiativet har ikke været udvalgsbehandlet og kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling.

Bydel og adresse

Bydækkende						
Bispebjerg	X	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave		Valby	Amager Øst
Nørrebro	X	Østerbro	Brønshøj/Husum	X	Vanløse	Amager Vest

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID		X
IT-projekt (KIT)		X

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere givet midler til formålet.

Henvisninger

TM38 Arealplan for grønne områder (cover).

TM38a Grøn forbindelse mellem Nørrebro og Utterslev Mose og anlæg af udsigtsplatforme.

TM190 Udvikling af en biodiversitetsstrategi med visioner og mål

Foto: Ursula Bach

Baggrund

Der er bestilt et budgetnotat til Budget 2021, der beskriver proces for og udvikling af en biodiversitetsstrategi for København.

Biodiversitetsstrategien skal udvikles i 2021 og tage udgangspunkt i en bred inddragelse af københavnernes, private grundejere og Danmarks Naturfredningsforening. Biodiversitetsstrategien har til formål at styrke kommunens arbejde med biodiversitet, så det bliver en integreret del af sagsbehandlingen, samt at skabe ejerskab og forankring af biodiversitetsdagsordenen hos eksterne aktører og borgere i København for at få mere vild natur og flere arter i byen.

Indhold

Biodiversitet og bynatur udgør en vigtig ressource for København og københavnernes. Biodiversitet er et udtryk for 'variation i den levende natur' eller 'helheden af gener, arter og økosystemer'. Vigtige forudsætninger for at fremme biodiversiteten er at beskytte og skabe levesteder for dyr og planter samt at bevare natur med lang kontinuitet og fremme hjemmehørende arter.

Biodiversitetsstrategien udvikles for 2,0 mio. kr. over en etårig periode startende den 1. januar 2021. Herefter skal strategien politisk behandles i Borgerrepræsentationen primo 2022.

Biodiversitetsstrategien skal tage udgangspunkt i en bred involvering af københavnernes, private grundejere, foreninger, frivillige og relevante organisationer, herunder Danmarks Naturfredningsforening. I løbet af 2021 gennemføres derfor en involveringsproces, der skal munde ud i en borgerdrevet vision for bynatur og biodiversitet i København frem mod 2050. Til indfrielse af visionen opstilles desuden en række konkrete delmål med kortere tidshorisont i 2025, 2030, 2035 mv. Desuden udvælges en

række fyrtårnsprojekter til styrkelse af biodiversiteten og det gode grønne byliv, som kan realiseres inden for en kortere tidshorisont.

Involveringsprocessen kan indeholde workshops, indsamling af idéer og forslag til at styrke bynaturen og biodiversiteten i byen samt en fagligt inspirerende konference med eksempler fra Aalborg, Hjørring og andre byer, som har arbejdet med strategier for biodiversitet.

Sideløbende med involveringsprocessen udvikles et redskab til at kortlægge og følge udviklingen i biodiversitet i København.

Biodiversitetsstrategien udarbejdes af Teknik- og Miljøforvaltningen og Økonomiforvaltningen med inddragelse af Kultur- og Fritidsforvaltningen og Danmarks Naturfredningsforening. Projektledelsen deles således, at Økonomiforvaltningen er ansvarlig for sekretariatsbetjening af Styregruppen, Plankreds mv., mens Teknik- og Miljøforvaltningen er ansvarlig for borgerinddragelsesprocessen, afholdelse af konference, det faglige indhold i biodiversitetsstrategien og udvikling af redskab til at kortlægge og følge udviklingen i biodiversitet i København.

Fokus for strategien vil være:

- Adgang til natur for alle københavnere
- Sikring af den eksisterende natur og de grønne byrum
- Mere sammenhængende natur og etablering af nye økologiske forbindelser
- Højere kvalitet af den natur og biodiversitet, der findes i byen, herunder bl.a. parker, pladser, naturområder, kirkegårde og natur i områder med infrastrukturanlæg og hos private grundejere mm.
- Skabe ejerskab til biodiversitet hos borgere og eksterne aktører, fx grundejere, virksomheder, haveejere, boligselskaber mm.

Indsatser i strategien kan fx være Kommunens tilslutning til relevante programmer og aftaler til fremme af natur og biodiversitet samt flere borgerdrevne initiativer til at fremme biodiversitet i lokalområderne (TM191).

Biodiversitetsstrategien skal bl.a. bygge på allerede vedtagne planer, politikker, strategier samt administrationsgrundlag for den fysiske indretning af byen og skal bidrage til at indfri eksisterende målsætninger og indsatser med et væsentligt mere folkeligt engagement. Eksempelvis vil biodiversitetsstrategien tage udgangspunkt i strategi for *Bynatur i København*, som løber til og med 2025.

Biodiversitetsstrategien skal tage afsæt i at balancere forskellige hensyn i byens liv og rum og ønsket om at fremme bynatur og biodiversitet skal ses i relation til den øvrige byudvikling.

Overordnede målsætninger og effekter

Initiativet følger op på temaer og indsatser i strategi for Bynatur for at skabe mere og bedre bynatur i København, samt indsatsområdet 'Fra gråt til grønt' i Arealplan for grønne områder (TM183).

Økonomi

Initiativet har estimerede driftsudgifter på 0,05 mio. kr. i 2020 og 1,95 mio. kr. i 2021. Initiativet forventes ibrugtaget (politisk behandlet) i marts 2022.

Tabel 1 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2021 p/l)	Styrings- område	2020	2021	2022	2023	2024	I alt
Udvikling af biodiversitetsstrategi	Service	50	1.950				2.000
Udgifter i alt		50	1.950				2.000

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at projektet vurderes at være ukompliceret, og der er ingen risici forbundet hermed.

Bevillingstekniske oplysninger

Initiativet har estimerede driftsudgifter på 0,05 mio. kr. i 2020 og 1,95 mio. kr. i 2021.

Tabel 2 - Serviceudgifter

Service (1.000 kr. - 2021 p/l)	Bevilling	2020	2021	2022	2023	2024	I alt
Serviceudgifter							
- Udvikling af biodiversitetsstrategi	1000	50	1.950				2.000
Serviceudgifter i alt		50	1.950				2.000

Tabel 3 - Tidsangivelse

Projektet forventes ibrugtaget marts 2022.

Tidsangivelse	Måned og år
Forventet ibrugtagningstidspunkt	Marts 2022

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har ikke været udvalgsbehandlet, og initiativet kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling.

Bydel og adresse

Bydækkende					X
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst	
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest	

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID		X
IT-projekt (KIT)		X

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere afsat midler til formålet.

TM191 Pulje til fremme af borgerdrevne indsatser for mere natur og biodiversitet i København

Baggrund

Der er bestilt et budgetnotat om en pulje, der har til formål at fremme borgerdrevne indsatser for mere natur og biodiversitet i København.

Indhold

Initiativet har til formål at engagere københavnernes i at skabe mere og bedre bynatur, og i at pleje naturen på en måde, som skaber mere artsrigdom og biodiversitet. Der afsættes en pulje, der administreres af Teknik- og Miljøforvaltningen efter nærmere fastlagte retningslinjer - eksempelvis et kortfattet idékatalog over borgernære aktiviteter til fremme af biodiversitet. Borgere, foreninger og lokaludvalg kan søge om midler fra puljen til konkrete projekter, som udvælges af Teknik- og Miljøforvaltningen i samarbejde med relevante forvaltninger og Danmarks Naturfredningsforening København.

Forvaltningen og Danmarks Naturfredningsforening kan fx i samarbejdet om puljen have fokus på følgende indsatser:

- At bidrage til at udpege og finde egnede arealer og steder, hvor borgere kan få ansvaret for at forandre gråt til grønt, drive den eksisterende natur eller blive involveret på anden vis.
- At facilitere aktiviteter i samarbejde med relevante aktører om biodiversitet og udarbejde information om, hvordan biodiversitet fremmes på forskellige arealer.

Teknik- og Miljøforvaltningen tage initiativ til, i samarbejde med Danmarks Naturfredningsforening København, at formulere retningslinjer for administration af puljemidlerne. Der gennemføres herefter en informationsindsats over for borgerne, med henblik på at opnå ansøgninger til puljen allerede fra foråret 2021.

Puljen skal støtte lokale projekter i bydelene, men i øvrigt være bydækkende, og uddelingen af midler skal tage hensyn til en spredning af aktiviteter i de enkelte bydele. Aktiviteterne skal koordineres med eksisterende driftsindsats, som gennemføres af kommunens medarbejdere.

Der gives en årlig status på puljen til Teknik- og Miljøudvalget og Økonomiudvalget.

Overordnede målsætninger og effekter

Målet med initiativet er at fremme københavnernes engagement i at bidrage til mere bynatur og biodiversitet. Derigennem understøttes københavnernes muligheder for naturoplevelser i byen.

Økonomi

Puljen har estimerede serviceudgifter på samlet 3,8 mio. kr. i perioden 2021-2023. Heraf afsættes 0,4 mio. kr. årligt i samme periode til Teknik- og Miljøforvaltningens administration af puljen. Initiativet forventes igangsat i februar 2021.

Tabel 1 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget <i>(1.000 kr. - 2021 p/l)</i>	Styringsområde	2021	2022	2023	2024	I alt
Pulje	Service	1.500	1.200	1.100		3.800
Projektadministration	Service	400	400	400		1.200
Udgifter i alt		1.900	1.600	1.500		5.000

Koordinering og/eller synergi med genopretningsprojekter og andre projekter

Der er til Budget 2021 udarbejdet budgetnotat vedrørende genindførelse af frivilligkoordinatoren (TM86). Initiativerne kan iværksættes uafhængigt af hinanden. Gives midler til begge projekter, vil indsatserne blive koordineret, da der kan være overlap mellem virkefeltet for en frivilligkoordinator og den type projekter, som nærværende pulje vil fokusere på. Af samme grund vil der være mulighed for synergi mellem de to initiativer.

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at tiltaget vurderes som ukompliceret, og der er ingen risici forbundet hermed.

Bevillingstekniske oplysninger

Puljen har estimerede anlægsudgifter på 1,7 mio. kr. årligt fra 2021-2023, heraf afsættes 0,4 mio. kr. årligt til Teknik- og Miljøforvaltningens administration af puljen.

Tabel 2 - Serviceudgifter

Service (1.000 kr. - 2021 p/l)	Bevilling	2021	2022	2023	2024	I alt
Serviceudgifter						
-Pulje	1000	1.500	1.200	1.100		3.800
-Administration	1000	400	400	400		1.200
Serviceudgifter i alt		1.900	1.600	1.500		5.000

Tabel 3 - Tidsangivelse

Initiativet forventes ibrugtaget februar 2021.

Tidsangivelse	Måned og år
Forventet ibrugtagningstidspunkt	Februar 2021

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har ikke været udvalgsbehandlet, og initiativet kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling.

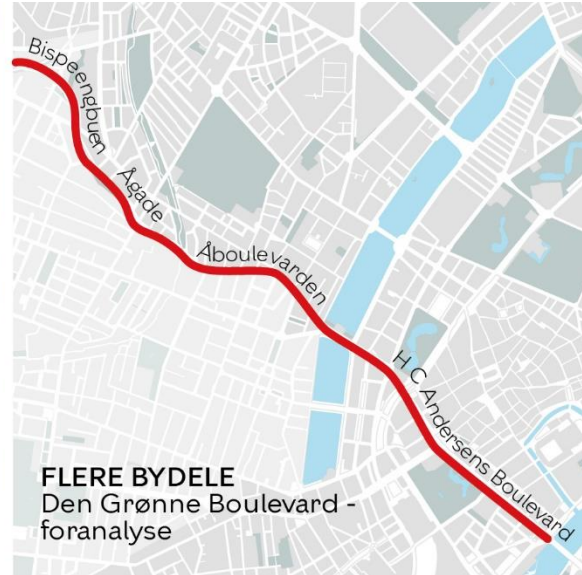
Bydel og adresse

Bydækkende					X
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst	
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest	

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere afsat midler til formålet.

TM193 Foranalyse om den Grønne Boulevard, flere bydele

Baggrund

Der er blevet bestilt et budgetnotat om *Den Grønne Boulevard* til Budget 2021. Der ønskes en nedgravning af trafikken fra Bispeengbuen over Ågade, Åboulevarden og H.C. Andersens Boulevard til Amager, så der kan skabes en grøn kile fra Bispeengbuen til Amager. Byrummet kan bruges til byliv, cykelstier, offentlig transport, bynatur og boliger.

Indhold

Budgetnotatet omfatter de indledende tekniske og trafikale foranalyser inklusive interessentinddragelse og idéoplæg for en tunnellægning af vejstrækningen og en grøn kile fra Bispeengbuen til Amager. Foranalysen skal kortlægge mulighederne for at reducere biltrafikken og dermed understøtte Københavns målsætninger indenfor klima, byrum/byliv og mobilitet. Foranalysen skal koordineres med projektet "Idéoplæg for omdannelse af Bispeengen", som pågår og som blev igangsat med Overførselssagen 2019/2020, og de to processer skal tilpasses hinanden. På den baggrund er der afsat midler i 2020 for at muliggøre opstart allerede i oktober 2020.

Foranalyse af en tunnellægning af trafikken fra Bispeengbuen til Amager skal blandt andet indeholde analyser af:

- *De tekniske forudsætninger:*
Tunnelløsninger, opkørsler og tilslutningsmuligheder, rampelængder, geologi, tunnelåbninger, kørebaner, ledninger,

bindinger til andre fremtidige projekter, håndtering af anlægsfasen med videre.

- *De trafikale forudsætninger:*
Trafikberegninger, påvirkning af trafikmængder, effekter for resten af byen og behov for trafiksaneringer i eksisterende by, effekter for cykel- og gangtrafik, mulige kollektive forbindelser med videre.
- *Byrum:*
Løsninger på overfladen, egenartsanalyser, skybrudsprojekter på overfladen, kortlægning af træer, grønne løsninger, visuelle potentialer og udfordringer, muligheder for kollektive forbindelser, cykel- og gangforbindelser, byggeri med videre.
- *Økonomi og finansiering:*
Økonomiske omkostninger, finansieringsmuligheder, indtægter fra byggeri og grundskyldstigninger, samfundsøkonomiske gevinster, økonomiske gevinster ved øget liveability, muligheder for OPP, statslige tilskud, evt. ekspropriation med videre.
- *Interessentinddragelse:*
Borgere, lokaludvalg, erhvervslivet, foreninger og interessegrupper, trafikselskaber med videre.

Foranalysen opdeles i tre faser (som vil skulle koordineres med faserne i projektet "Idéoplæg til omdannelse af Bispeengen"). Økonomien i dette budgetnotat dækker de to første faser, hvoraf det er muligt at igangsætte fase 1 selvstændigt.

Fase 1 (2021-2023): Indledende analyser (Feasibility studies) – tekniske analyser og trafikale analyser, (beregninger/simuleringer), samfundsøkonomi med videre. Fase 1 afrundes primo 2023 ved, at materialet forelægges til politisk beslutning med oplæg til videre proces for fase 2.

Fase 2 (2023-2025): På baggrund af politisk beslutning efter fase 1 igangsættes medio 2023 dialogproces og inddragelse af omverdenen i udvikling af en vision for overfladen samt udarbejdelse af et konkret idéoplæg med tilhørende visualiseringer. Fase 2 afrundes medio 2025 ved, at materialet forelægges til politisk beslutning med oplæg til videre proces, herunder evt. udarbejdelse af budgetnotat til kommende Budget 2026 vedr. igangsættelse af fase 3.

Fase 3 (2025-): Igangsættes såfremt midler afsættes i efterfølgende budgetforhandlinger. På baggrund af idéoplægget og den politiske beslutning udarbejdes konkret projektforslag til det videre arbejde mod realisering af projektet.

Udover koordinering med projektet "Idéoplæg for omdannelse af Bispeengen" er der en række analyser, som foranalysen skal koordineres med. Således vil foranalysen bygge videre på tidligere foranalyser vedr. Ågade og Åboulevard, selvom projektområdet her er udvidet til at gælde fra Bispeengbuen til Amager. Der er tidligere gennemført en teknisk

foranalyse af en åpark langs Ågade og Åboulevard (afrapporteret i juni 2016) og samt foranalyse om nedrivning af Bispeengbuen (afrapporteret i juni 2019). Derudover kan foranalysen også understøttes af en indledende analyse af nedgravning af H. C. Andersens Boulevard 2008.

Endelig er det relevant, at foranalysen bygger videre på resultater af analyser i forbindelse med Østlig Ringvej og Lynetteholmen (august 2020) og trafikafvikling i Metropolzonen (august 2020) samt Mobilitetsanalyserne (primo 2021).

Overordnede målsætninger og effekter

Målsætningen er at skabe en grøn kile der kan bruges til byliv, cykelstier, offentlig transport, bynatur og boliger. Projektet understøtter visionerne i *Fællesskab København* om København som verdens bedste cykelby og om København som en grøn by i 2025.

Økonomi

Foranalysen (fase 1 og 2) har estimerede anlægsudgifter på i alt 9,0 mio. kr. i perioden 2020-2025. Heraf har fase 1 estimerede anlægsudgifter på i alt 4,3 mio. kr. i perioden 2020-2023, og fase 2 estimerede anlægsudgifter på i alt 4,7 mio. kr. i perioden 2023-2025.

Foranalysen (fase 1 og 2) forventes ibrugtaget juni 2025. Fase 1 forventes ibrugtaget april 2023.

Eksekvering af anlægsprojekter i perioden 2021-2025 er afhængig af, at der prioriteres anlægsmåltal i de pågældende år.

Table 1 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2021 p/l)	Styringsområde	Kategorisering af anlægsønsker	2020	2021	2022	2023	2024	2025	I alt
<i>Fase 1</i>									
Projektledelse mm.	Anlæg	7. Øvrig	120	860	720	120			1.820
Analyser	Anlæg	7. Øvrig		1.000	1.500				2.500
Fase 1 i alt			120	1.860	2.220	120			4.320
<i>Fase 2</i>									
Projektledelse mm.						600	720	360	1.680
Dialogproces	Anlæg	7. Øvrig				500	500		1.000
Idéoplæg	Anlæg	7. Øvrig				1.000	1.000		2.000
Fase 2 i alt						2.100	2.220	360	4.680
Udgifter i alt			120	1.860	2.220	2.220	2.220	360	9.000

Koordinering og/eller synergi med genopretningsprojekter og andre projekter

Udover koordinering med nævnte analyser skal en foranalyse af Den Grønne Boulevard koordineres med relevante klimatilpasningsprojekter (fx Skt. Jørgens Sø) og Frederiksberg Kommune. Analyserne skal

ligeledes koordineres med resultaterne af Mobilitetsanalyserne og en evt. samlet mobilitetsindsats på baggrund deraf, der vil kunne ændre på de trafikale forudsætninger, samt videre proces i forhold til Østlig Ringvej, Lynetteholmen og udviklingsprojekter i metropolzonen. Endelig kan idéoplægget for overfladeløsningen endvidere tage udgangspunkt i Optimeringsplan KBH Cykelby idéoplæg til H.C. Andersens Boulevardkorridoren, som har fokus på at styrke de grønne elementer og fremkommelighed for cykler, gående og kollektiv trafik.

Risikovurdering

Opgavestørrelsen overstiger tærskelværdien for EU-udbud, hvorfor der skal gennemføres et EU-udbud. Dette er tidskrævende og kan give udfordringer i forhold til tidsplanen.

Bevillingstekniske oplysninger

Foranalysen (fase 1 og 2) har estimerede anlægsudgifter på i alt 9,0 mio. kr. i perioden 2020-2025. Heraf har fase 1 estimerede anlægsudgifter på i alt 4,3 mio. kr. i perioden 2020-2023 og fase 2 estimerede anlægsudgifter på i alt 4,7 mio. kr. i perioden 2023-2025.

Tabel 2 - Anlægsudgifter

Anlæg (1.000 kr. - 2021 p/l)	Bevilling	2020	2021	2022	2023	2024	2025	I alt	*
<i>Anlægsudgifter fase 1</i>									
- Projektledelse mm.	2000	120	860	720	120			1.820	1.820*
- Analyser	2000		1.000	1.500				2.500	2.500*
Fase 1 i alt		120	1.860	2.220	120			4.320	4.320*
<i>Anlægsudgifter fase 2</i>									
- Projektledelse	2000				600	720	360	1.680	
- Dialog og idéoplæg	2000				1.500	1.500		3.000	
Fase 2 i alt					2.100	2.220	360	4.680	
Anlægsudgifter i alt		120	1.860	2.220	2.220	2.220	360	9.000	4.320*

Tabel 3 - Tidsangivelse

Foranalysen (fase 1 og 2) forventes igangsat oktober 2020. Fase 1 forventes ibrugtaget april 2023. Fase 2 forventes igangsat maj 2023 og ibrugtaget juni 2025.

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Oktober 2020
Anlægsprojektet forventes igangsat	Oktober 2020
Forventet ibrugtagningstidspunkt	Juni 2025

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har ikke været udvalgsbehandlet, og foranalysen kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling, da den fulde anlægsbevilling er stjernemarkeret.

Bydel og adresse

Bydækkende									
Bispebjerg	x	Indre by	x	Vesterbro/Kgs. Enghave	x	Valby		Amager Øst	
Nørrebro	x	Østerbro		Brønshøj/Husum		Vanløse		Amager Vest	x

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID		x
IT-projekt (KIT)		x

Tidligere afsatte midler

I Budget 2014 blev der afsat 0,4 mio. kr. til en teknisk foranalyse vedrørende en omlægning af Åboulevard. Med Budget 2015 blev der afsat yderligere 1,4 mio. kr. til en udvidelse af analysen (af samme parter) til en mere detaljeret vurdering. Den tekniske foranalyse blev taget til efterretning af Teknik- og Miljøudvalget den 20. juni 2016.

I Overførselssagen 2017-2018 blev der afsat 0,2 mio. kr. til en analyse om alternativer til Bispeengbuen, herunder mulig nedrivning. Beløbet blev afsat til supplement til tilsvarende beløb afsat i Frederiksberg Kommune.

I Overførselssagen 2019-2020 blev der afsat 1,5 mio. kr. til at udarbejde et idéoplæg til omdannelse af Bispeengen med henblik på at give Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune til et fælles beslutningsgrundlag i forhold til, hvordan området kan omdannes, hvis Bispeengbuen rives ned.

(1.000 kr., løbende p/l)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Budgetaftale 2014	431	578							
Budgetaftale 2015		1.400							
Overførselssagen 2017-18					200				
Overførselssagen 2019-2020							130	1.120	250
Afsatte midler i alt	431	1.978			200		130	1.120	250

Henvisninger

-Indstilling vedrørende Bispeengbuens fremtid (2019-0039358):

<https://www.kk.dk/indhold/borgerrepraesentationens-modemateriale/20062019/edoc-agenda/5fb8fbd8-873a-4749-9dd3-685804705028/ebf286fc-1ebe-4591-8189-666d8d8cc822>

- Indstilling vedrørende *Forundersøgelsen af trafik tunnel og åpark langs Ågade og Åboulevard (2016-0234860)*:

<https://www.kk.dk/indhold/teknik-og-miljoudvalgets-modemateriale/20062016/edoc-agenda/9ca8e4ce-9b11-4f63-9bca-a65880de3aa7/595db502-af7d-4aec-8942-fdc41ba1bd1a>

- H. C. Andersens Boulevard, Indledende analyse af nedgravning, Viatrafik 2008:

<http://kkedoc4:8080/locator.aspx?name=DMS.Document.Details.Simplified.2&recno=3435969&module=Document&VerID=3191506&subtype=2>

-Indstilling Optimeringsplan KBH Cykelby 2025 (2015-0189100):

2017-0049372-1 Beslutning TMU 24-08-2015 15:00 Optimeringsplan KBH Cykelby 2025

<https://prod.edoc5.kk.dk:9090/locator.aspx?name=Common.Details.Navigate&module=Document&subtype=2&recno=17192247>

TM100 Flere frugttræer, buske og spiselige planter i byen

Baggrund

Der er blevet bestilt et budgetnotat om en skalerbar pakke med frugttræer, buske og spiselige planter til Budget 2021.

Indhold

Borgerrepræsentation vedtog den 21. november 2019 et nyt administrationsgrundlag for begrønning med spiselige planter og frugtbærende buske og træer i Københavns Kommune.

Budgetnotatet indeholder tre initiativer for plantning af frugttræer, buske og spiselige planter i naturområder, parker, kirkegårde og legepladser, som driftes af Teknik- og Miljøforvaltningen. Initiativerne kan igangsættes uafhængigt af hinanden og er fuldt skalerbare.

Initiativ 1. Naturområder (1,6 mio. i anlæg i 2021)

I byens naturområder Amager Fælled, Kagsmosen, Ryvangens Naturpark og Utterslev mose plantes der kun hjemmehørende arter, som understøtter biodiversiteten. Det kan eksempelvis være vildæble, fuglekirsebær, hyld og ribs. Typisk vil det være plantning i skov og krat.

Der afsættes midler til at plante 150 træer og 200 buske.

Initiativ 2. Parker og kirkegårde (1,5 mio. i anlæg i 2021)

I byens parker og på kirkegårdene kan der udover hjemmehørende arter, der understøtter biodiversiteten, også plantes eksotiske og kultiverede planter, der tilgodeser funktionelle og æstetiske krav. Der kan eksempelvis plantes buske og træer som æble, pære, kirsebær samt buske med solbær og stikkelsbær. Disse kan etableres solitært, som grupper eller som små frugthaver.

Der afsættes midler til at plante 150 træer og 100 buske.

Forvaltningen har pt. ikke erfaringer med frugtbuske i parker og på kirkegårde, hvor publikumstrykket er højt. Frugtbuske er mindre robuste end almindelige buske, hvorfor forvaltningen ønsker at drage nogle erfaringer med frugtbuskes levedygtighed i disse områder, inden der plantes et større antal. Initiativet anbefales derfor ikke opskaleret med hensyn til buske.

Initiativ 3. Offentlige bemandede og ubemandede legepladser (0,6 mio. i anlæg i 2021)

På legepladser kan der plantes både hjemmehørende og kultiverede arter af buske og træer. Der er endvidere mulighed for at plante spiselige planter som eksempelvis krydderurter og jordbær. Buske og spiselige planter plantes i plantekasser. Plantekassernes højde beskytter planterne mod at blive nedtrampet og er nemmere tilgængelige i børnehøjde.

Der afsættes midler til at plante 30 træer og etablere 15 plantekasser.

Overordnede målsætninger og effekter

Initiativerne bidrager til, at borgere også på de offentlige arealer kan plukke bær og frugt. Projektet understøtter målet i *Fællesskab København* om, at 75% af københavnernes oplever København som en grøn by, målet i *Træpolitik 2016-2025* om at plante 100.000 nye træer inden 2025 samt målet i *Bynatur i København strategi 2015-2025* om at skabe mere bynatur og øge kvaliteten heraf.

Økonomi

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 3,7 mio. kr. i 2021. Der skal som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,1 mio. kr. i år 2021 og 0,2 mio. årligt fra 2022 og frem til vanding, beskæring samt renhold af plantebede og plantekasser. Projektet forventes ibrugtaget løbende fra maj 2021.

Tabel 1 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2021 p/l)	Styringsområde	Kategorisering af anlægsønsker*	2021	2022	2023	2024	I alt
<i>Initiativ 1 - Naturområder</i>							
150 træer og 200 buske	Anlæg	7. Øvrig	1.560				1.560
Afledt drift	Service		47	94	94	94	329
Initiativ 1 i alt			1.607	94	94	94	1.889
<i>Initiativ 2 - Parker og kirkegårde</i>							
150 træer og 100 buske	Anlæg	7. Øvrig	1.532				1.532
Afledt drift	Service		42	84	84	84	294
Initiativ 2 i alt			1.574	84	84	84	1.826
<i>Initiativ 3 - Legepladser</i>							
30 træer og 15 plantekasser	Anlæg	7. Øvrig	601				601
Afledt drift	Service		11	22	22	22	77
Initiativ 3 i alt			612	22	22	22	678
Udgifter i alt			3.793	200	200	200	4.393

Koordinering og/eller synergi med genopretningsprojekter og andre projekter

Projektet koordineres med klima-, anlægs- og genopretningsprojekter, hvor der ikke er økonomi til beplantning, og hvor det giver mening at plante spiselige planter og frugtbærende buske og træer.

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojektet er relativt ukompliceret, og der er derfor ikke afsat anlægsomkostningerne til uforudsete udgifter.

Bevillingstekniske oplysninger

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 3,7 mio. kr. i 2021. Der skal som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,1 mio. kr. i år 2021 og 0,2 mio. årligt fra 2022 og frem til vanding, beskæring samt renhold af plantebede og plantekasser.

Tabel 2 - Anlægsudgifter og afledte serviceudgifter

Anlæg (1.000 kr. - 2021 p/l)	Bevilling	2021	2022	2023	2024	I alt	*
<i>Anlægsudgifter</i>							
Initiativ 1. Naturområder.							
- Projektering	2000	109				109	109*
- Udførelse	2000	1.451				1.451	1.451*
Initiativ 2. Parker og kirkegårde.							
- Projektering	2000	107				107	107*
- Udførelse	2000	1.425				1.425	1.425*
Initiativ 3. Legepladser							
- Projektering	2000	35				35	35*
- Udførelse	2000	566				566	566*
Anlægsudgifter i alt		3.693				3.693	3.693*
<i>Afledte serviceudgifter</i>							
Initiativ 1. Naturområder.							
- Vedligehold og afledt drift	1000	47	94	94	94	329	
Initiativ 2. Parker og kirkegårde.							
- Vedligehold og afledt drift	1000	42	84	84	84	294	
Initiativ 3. Legepladser							
- Vedligehold og afledt drift	1000	11	22	22	22	77	
Afledte serviceudgifter i alt		100	200	200	200	700	

Tabel 3 - Tidsangivelse

Anlægsprojektet forventes igangsat januar 2021 og ibrugtaget løbende fra maj 2021.

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Oktober 2020
Anlægsprojektet forventes igangsat	Januar 2021
Forventet ibrugtagningstidspunkt	Løbende fra maj 2021

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har ikke været udvalgsbehandlet og kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling. Teknik- og Miljøforvaltningen vil orientere Teknik- og Miljøudvalget ultimo 2021 om hvor frugtbuskene og træerne er plantet.

Bydel og adresse

Bydækkende					X
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst	
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest	

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID		X
IT-projekt (KIT)		x

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere afsat midler til formålet.

Bilag

Administrationsgrundlaget 'Spiselige planter og frugtbærende buske og træer', som er godkendt af BR den 21. november 2019.

<https://tmf.kkintra.kk.dk/sites/tmf.kkintra.kk.dk/files/media-root/Administrationsgrundlag%20spiselige%20planter%20WEB.pdf>

TM184 Øget biodiversitet

Baggrund

Der er blevet bestilt et budgetnotat om øget biodiversitet – etablering af mere utæmmet bynatur til Budget 2021.

Indhold

Dette budgetnotat indeholder en række initiativer, som kan være med til at øge naturkvaliteten og dermed oplevelsesværdien for borgerne, og samtidig understøtte den eksisterende biodiversitet. Initiativerne vil hver især give plads til den utæmmede natur i byen med udgangspunkt i, om initiativerne er placeret i naturparker eller i parker og områder, som har mere havepræg. Initiativerne tager udgangspunkt i forskningsbaserede rapporter som blandt andet "Virkemiddelkatalog for natur - De vigtigste mål i biodiversitetsforvaltningen og deres tilhørende virkemidler" udgivet af Aarhus og Københavns Universitet (2019) og forvaltningens udviklingsplaner som for eksempel udviklingsplanen for Utterslev Mose (2018), som er udarbejdet i samarbejde med lokale borgere, parkbrugerråd bestående af grønne organisationer og lokaludvalg.

Budgetnotatet indeholder en række initiativer, som kan igangsættes uafhængigt af hinanden.

Der blev i forbindelse med Overførselssagen 2019-2020 bevilget midler i 2020 til øget biodiversitet, herunder blandt andet disse initiativer. Den igangværende indsats er nærmere beskrevet under de enkelte initiativer. Yderligere midler vil betyde, at indsatserne kan fortsætte og understøtte ønsket om øget biodiversitet ved etablering af mere utæmmet bynatur.

Initiativ 1. Flere blomstrende urter med pollen og nektar under byens gadetræer (0,6 mio. kr. til etablering i 2021-2023)

Mange bestøverinsekter har brug for blomster for at få føde, der både består af nektar og pollen. Stor tæthed af blomsterressourcer i byen er med til at understøtte bier og insekter. Hvis der vælges blomster fra

hjemmehørende arter, vil de understøtte mange flere insekter. Under og omkring byens gadetræer kan nuværende grusarealer plantes til med stauder, der kan levere pollen og nektar til byens insekter. I Overførselssagen 2019-2020 blev der bevilget midler til 10 blomstrende bede under gadetræer på Frederikssundsvej, der etableres i efteråret 2020. Der afsættes midler til årligt at etablere 10 blomstrende staudebede med hjemmehørende arter under 10 gadetræer i perioden 2021-2023. Den endelige placering af bedene skal afsøges nærmere.

Initiativ 2. Flere blomstrende buske og skovbryn i byens parker (0,3 mio. kr. i perioden 2021-2023 til etablering)

Blomstrende træer og buske er rige nektar- og pollen ressourcer for byens insekter. I byens parker er mange busketter, der tidligere har været blomsterrige, groet til i for eksempel snebær og ahorn, der skygger og derfor ikke tilbyder samme rige variation i blomstring og bær, eller tillader urter at spire frem i skovbunden. Ved at rydde eksisterende busketter med flader af buske, der hverken blomstrer rigt eller har mange bær, vil det være muligt at genskabe en mere naturlig variation i parkernes busketter og skovbryn. I efteråret 2020 genoprettes artsfattige busketter i Brønshøjparken omkring den centrale indgang fra Frederikssundsvej. En yderligere indsats vil medvirke til genopretning af endnu flere artsfattige busketter i byens parker. Der afsættes 0,3 mio. kr. i en treårig periode til rydning af monokulturelle busketter, og reetablering og plantning af nye småtræer og buske i parkerne.

Initiativ 3. Fuglekrat i Københavns naturområder (0,3 mio. kr. i perioden 2021-2023 til etablering)

I Utterslev Mose, Ryvangens Naturpark og Amager Fælled har bevoksningerne mange steder samme alder, hvilket betyder, at bevoksningen ikke tilbyder den variation som mange fugle og insekter trives med. Ved at klippe og beskære buskene i naturområderne, er der mulighed for at give mere lys til jordbunden til glæde for insekter og blomster. I efteråret 2020 vil forvaltningen påbegynde nedskæring af artssfattige, skyggende buske i Utterslev Mose. En fortsættelse af indsatsen vil være med til at give yderligere variation i krat og bevoksninger til glæde for fugle og insekter. Der afsættes 0,1 mio. kr. årligt i perioden 2021-2023 til yderligere optrækning og nedklipping af krat i rotation i byens naturområder, med særlig fokus på at fjerne ikke hjemmehørende arter i de våde områder, hvor rydninger vil have særlig gavnlig effekt på dyre- og planteliv. Døde træer og buske efterlades til smådyr, insekter og svampe.

Initiativ 4. Blomstrende enge og overdrev i Københavns parker og naturområder. (0,6 mio. kr. i perioden 2021-2023 til etablering og genopretning)

I byen er udfordringen med næringstoffer fra bilernes udstødning stor. Det betyder, at næringskrævende arter som eksempelvis brændenælde, tidsler og grå-bynke klare sig godt og skygger for andre planter. Samtidig er der et højt tryk fra invasive plantearter. Denne ubalance medfører tab af biodiversitet, og det kræver en indsats at skabe og bevare en bynatur af højere naturkvalitet.

I mange af byens parker og naturområder kan områder med langt græs, der i dag er præget af de næringskrævende arter, med fordel omlægges ved for eksempel at fjerne græs og rødder, tilføre næringsfattig jord og evt udså hjemmehørende urter. Derudover kan en ekstra slåning af græsset tidligt i maj være med til at give en øget blomstring i områderne med langt græs.

I sommeren 2020 har forvaltningen i samarbejde med Utterslev Moses naturplejelaug indsamlet frø på Langholm der bliver udsået på Brønshøjholmbakken i efteråret 2020. Ved at indsamle frø på Langholm og udså dem på Brønshøjholmbakken, er det muligt at understøtte den genetiske biodiversitet i plantearterne, der findes i området og samtidig forbedre levevilkårene for områdets insekter og fugle. Jorden er blevet forberedt til udsåning de indsamlede frø, som at sikre den lokale biodiversitet.

Der afsættes 0,2 mio. kr. årligt i perioden 2021-2023 til udvidelse af arealet på Brønshøjholmbakken, samt til en udbredelse af lignende tiltag andre steder i byen, som vil øge blomstring i områder med langt græs. De endelige områder skal afsøges nærmere.

Overordnede målsætninger og effekter

Initiativerne bidrager til at opfylde *Strategi for Bynaturs* målsætning om at styrke biodiversitet og øge kvaliteten af naturen.

Økonomi

Initiativ 1 har estimerede driftsudgifter på i alt 0,6 mio. kr. i 2021-2023 til årlig etablering af blomsterbede omkring 10 gadetræer.

Initiativ 2 har estimerede driftsudgifter på i alt 0,3 mio. kr. i 2021-2023 til at rydde eksisterende busketter med monokulturelle flader af buske.

Initiativ 3 har estimerede driftsudgifter på i alt 0,3 mio. kr. i perioden 2021-2023 til etablering af fuglekrat i naturområder.

Initiativ 4 har estimerede driftsudgifter på i alt 0,6 mio. kr. i perioden 2021-2023 til blomstrende enge og overdrev i Københavns parker og naturområder.

Tabel 1 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2021 p/l)	Styrings- område	2021	2022	2023	2024	I alt
<i>Initiativ 1. Flere blomstrende urter med pollen og nektar under byens gadetræer</i>						
Flere blomstrende urter med pollen og nektar under byens gadetræer	Service	200	200	200		600
Initiativ 1 i alt		200	200	200		600
<i>Initiativ 2. Flere blomstrende buske og skovbryn i byens parker</i>						
Flere blomstrende buske og skovbryn i byens parker	Service	100	100	100		300

- Afledt drift	Service					
Initiativ 2 i alt		100	100	100		300
<i>Initiativ 3. Fuglekrat i Københavns naturområder</i>						
<i>Fuglekrat i Københavns naturområder</i>	Service	100	100	100		300
Initiativ 3 i alt		100	100	100		300
<i>Initiativ 4. Blomstrende overdrev og enge i byens parker og naturområder</i>						
<i>Blomstrende overdrev og enge i byens parker og naturområder</i>	Service	200	200	200		600
Initiativ 4 i alt		200	200	200		600
Udgifter i alt		600	600	600		1.800

Bevillingstekniske oplysninger

Initiativ 1 har estimerede driftsudgifter på i alt 0,6 mio. kr. i 2021-2023 til årlig etablering af blomsterbede omkring 10 gadetræer.

Initiativ 2 har estimerede driftsudgifter på i alt 0,3 mio. kr. i 2021-2023 til at rydde eksisterende busketter med monokulturelle flader af buske.

Initiativ 3 har estimerede driftsudgifter på i alt 0,3 mio. kr. i perioden 2021-2023 til etablering af fuglekrat i naturområder.

Initiativ 4 har estimerede driftsudgifter på i alt 0,6 mio. kr. i perioden 2021-2023 til blomstrende enge og overdrev i Københavns parker og naturområder.

Tablet 2 - Serviceudgifter

Service (1.000 kr. - 2020 p/l)	Bevilling	2021	2022	2023	2024	I alt
<i>Serviceudgifter</i>						
Initiativ 1. Flere blomstrende urter med pollen og nektar under byens gadetræer.	1000	200	200	200		600
Initiativ 2. Flere blomstrende buske og skovbryn i byens parker	1000	100	100	100		300
Initiativ 3. Fuglekrat i byens naturområder	1000	100	100	100		300
Initiativ 4. Blomstrende overdrev og enge i byens parker og naturområder	1000	200	200	200		600
Serviceudgifter i alt		600	600	600		1.800

Tablet 3 - Tidsangivelse

Initiativet forventes ibrugtaget løbende fra april 2021.

Tidsangivelse	Måned og år
Forventet ibrugtagningstidspunkt	April 2021

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har ikke været udvalgsbehandlet, og kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling.

Bydel og adresse

Bydækkende					X
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst	
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest	

Tidligere afsatte midler

Der blev i Overførselssagen 2019-2020 afsat 0,6 mio. kr. i 2020 til en række initiativer, som kan være med til at øge naturkvaliteten og dermed oplevelsesværdien for borgerne, og samtidig understøtte den eksisterende biodiversitet.

(1.000 kr., løbende p/l)	2020
Overførselssagen 2019-2020	600
Afsatte midler i alt	600

TM41 100.000 træer - Træpulje og Partnerskabstræer

Baggrund

Teknik- og Miljøudvalget anbefalede den 8. juni 2020 overfor Borgerrepræsentationen en træprioriteringsplan for perioden 2020-2025, der skal understøtte målet om at plante 100.000 nye træer inden udgangen af 2025 (BR 28. februar 2020, Kommuneplan 2019). Teknik- og Miljøudvalget anbefalede i den forbindelse overfor Borgerrepræsentationen, at ambitionen på partnerskabstræer fordobles frem mod 2025.

Træprioriteringsplan 2020-2025 indeholder forslag til, hvordan de resterende ca. 38.000 nye træer skal plantes, herunder forslag om oprettelse af en flerårig træpulje og en ny ordning for partnerskabstræer. Træprioriteringsplanen foreslår, for at komme i mål med at plante de 38.000 træer, nedenstående fordeling:

- 10.070 træer på kommunale grønne områder
- 8.800 træer i byudviklingen (lokalplaner)
- 9.770 træer på øvrige kommunale arealer
- 9.760 træer på ikke-kommunale arealer (heraf 9.400 partnerskabstræer og 360 træer i grønne gårdhaver)

Borgerrepræsentationen behandler sagen den 20. august 2020, hvorefter budgetnotatet opdateres på baggrund af Borgerrepræsentationens beslutning.

Indhold

Dette budgetnotat bidrager til plantning af de resterende ca. 38.000 nye træer samt forslag til finansiering af en analyse af mulighederne for at billiggøre træplantninger i København. Budgetnotatet indeholder tre initiativer.

Initiativ 1: Partnerskabstræer (34,0 mio. kr.)

Med vedtagelse af Træprioriteringsplanen besluttede Teknik- og Miljøudvalget at fordoble ambitionen på partnerskabstræer, så der plantes 13.400 partnerskabstræer frem for 7.200. Derfor søges der om finansiering til en pulje til plantning af 13.400 partnerskabstræer. En partnerskabstræspulje skal finansiere indkøb, koordinering og levering af træer til private grundejere, almene boligorganisationer og boligforeninger. Teknik- og Miljøforvaltningen vil stå for det opsøgende arbejde, som skal sikre en efterspørgsel på partnerskabstræer i hele byen, og at der plantes så mange træer som muligt. Forvaltningen tilbyder desuden vejledning omkring artsvalg. Træer, der uddeles som partnerskabstræer til private, er uden plantnings- og pasningsudgifter for kommunen og giver derfor mange træer for pengene.

Der er afsat midler til partnerskabstræer i Budget 2016, 2017 og 2018. Den nuværende partnerskabstræesordning har været i bero siden september 2018 på grund af anlægsstoppet, men er sat i gang igen i 2020, hvor de resterende midler er eksekverbare.

Initiativ 2: Træpulje (30 mio.kr.)

En flerårig træpulje skal muliggøre løbende tilkøb til nyplantning af træer i forbindelse med anlægs- og byggeprojekter i Københavns Kommune og sikre en rettidig koordinering og samtænkning eksempelvis i klimatilpasnings- og vejgenopretningsprojekter. Det forventes, at der kan plantes op til omkring 2.500 træer. Prisen pr. træ er afhængig af den lokale kontekst og kvalificeres i de enkelte projekter med udgangspunkt i Teknik- og Miljøforvaltningens nøgletal for træer. Det er dyrere at plante et træ på befæstet areal end på et græsareal, og der arbejdes med en gennemsnitspris på 75.000 kr. pr. gadetræ.

Forvaltningen vurderer, at behovet for afledt drift vil være i størrelsesordenen 0,5 mio. kr. årligt. Træpuljen finansierer indkøb, rådgivning og anlæg af nye træer. Initiativet indeholder desuden ressourcer til administration af træpuljen.

Træpuljen bidrager til at indfri træplantninger i *Træprioriteringsplan 2020-2025*, men udgør kun en mindre del af det samlede antal træplantninger, og der skal derfor søges om puljemidler i de fremtidige budgetter.

Det kan blive nødvendigt at nedlægge bil- og /eller cykelparkeringspladser ved plantning af eksempelvis nye gadetræer. Antallet af bil- og cykelparkeringspladser, der nedlægges, afhænger af de konkrete projekter, som træplantningerne indgår i. Borgerrepræsentationen vil løbende blive orienteret herom.

Initiativ 3: Analyse af mulighederne for at billiggøre plantningen af træer (0,3 mio. kr.)

I Teknik- og Miljøudvalgets anbefaling af *Træprioriteringsplanen 2020-2025* overfor Borgerrepræsentationen indgår, at Teknik- og Miljøforvaltningen, i samarbejde med en ekstern rådgiver, skal gennemføre en analyse af

mulighederne for at billiggøre plantningen af træer. Analysen skal have særligt fokus på plantningen af gadetræer, der i dag har en gennemsnitlig anlægspris på 75.000 kr. per træ. Analysen skal omfatte en vurdering af forvaltningens nuværende nøgletal og tekniske standarder for plantning af træer og belyse ændringerne, der skal til for at billiggøre træplantningerne. Analysen skal også indeholde forslag til nye måder at plante træer på såsom at plante flere træer i grupper, hvilket kan reducere anlægsomkostningerne. Foruden de økonomiske konsekvenser skal analysen indeholde en beskrivelse af konsekvenserne ved at ændre på forvaltningens nuværende praksis, herunder konsekvenserne for træernes vækstvilkår, levetid, æstetiske fremtræden og drift og pleje. Analysen igangsættes ultimo 2020.

Alle initiativer understøtter indsatser i *Træprioriteringsplan 2020-2025*. Initiativ 1 og 2 er skalerbare og alle tre initiativer kan igangsættes uafhængigt af hinanden.

Overordnede målsætninger og effekter

Initiativerne understøtter Københavns Kommunes mål om at plante 100.000 nye træer i København inden udgangen af 2025 og mål i *Fællesskab København* om, at 75 % af københavnere oplever København som en grøn by i 2025. Initiativerne understøtter Arealplan for grønne områder (TM38), herunder indsatsområdet *fra gråt til grønt* og bidrager overordnet til at indfri arealplanens vision om, at alle københavnere skal have let adgang til et grønt område, der er attraktivt at bruge.

Økonomi

Initiativ 1:

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 34 mio. kr. i perioden 2021-2025. Partnerskabstræer kræver ikke afledte serviceudgifter, da det er modtageren af partnerskabstræet, der varetager plejen af træet. Projektet forventes ibrugtaget i januar 2021.

Anlægsudgiften er beregnet ud fra, at partnerskabstræer i gennemsnit koster 2.550 kr. Heri er der beregnet 10 % af anlægsprisen til projektledelse.

Initiativ 2:

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 30 mio. kr. i 2021. Der skal som konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,5 mio. kr. årligt fra 2021 og frem. Projektet forventes ibrugtaget i januar 2021.

Initiativ 3:

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 0,3 mio. kr. i 2021. Projektet forventes ibrugtaget i januar 2021.

Table 1 - Overview of the project's activities across all management areas

Aktiviteter i forslaget <i>(1.000 kr. - 2020 p/l)</i>	Styringsområde	Kategorisering af anlægsønsker*	2021	2022	2023	2024	2025	I alt
Partnerskabstræer	Anlæg	7. Øvrig	6.800	6.800	6.800	6.800	6.800	34.000
Træpulje	Anlæg	7. Øvrig	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000	30.000
Analyse af mulighederne for at billiggøre plantningen af træer	Anlæg	7.Øvrig	300					300
Afledte serviceudgifter	Service		500	500	500	500	500	2.500
Udgifter i alt			13.600	13.300	13.300	13.300	13.300	66.800

Koordinering og/eller synergi med genopretningsprojekter og andre projekter

Der kan opnås synergi mellem både partnerskabstræer og træplantninger via træpuljen med eksempelvis klimatilpasnings- og genopretningsprojekter. Derved kan de samlede anlægsudgifter mindskes med 10-30 %, der kan skabes de bedste helhedsorienterede løsninger, og gener ved gentagende opgravning og afspærring mindskes. Overskydende midler vedrørende anlæg af træer tilbageføres til træpuljen. Eventuelle overskydende midler efter 2025 tilbageføres til kommunekassen.

Budgetnotatet understøtter også indsatsområdet *fra gråt til grønt* i *TM38 Arealplan for grønne områder* og bidrager til at indfri arealplanens vision om, at alle københavnere skal have let adgang til et grønt område, som er attraktivt at bruge.

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojektet er ukompliceret, og der er derfor ikke afsat midler til uforudsete udgifter.

Bevillingstekniske oplysninger

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 64,3 mio. kr. i perioden 2021-2025. Der skal som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,5 mio. kr. årligt fra 2021 og frem. Projektet forventes ibrugtaget løbende frem til december 2025.

Tabel 2 - anlægsudgifter og afledte serviceudgifter

Anlæg (1.000 kr. - 2020 p/l)	Bevilling	2021	2022	2023	2024	2025	I alt	*
<i>Anlægsudgift</i>								
<i>Initiativ 1: Partnerskabstræer</i>								
- Projektledelse	2000	680	680	680	680	680	3.400	680*
- Udførelse	2000	6.120	6.120	6.120	6.120	6.120	30.600	6.120*
<i>Initiativ 2: Træpulje</i>								
- Projektledelse	2000	680	680	680	680	680	3.400	680*
- Udførelse	2000	5.320	5.320	5.320	5.320	5.320	26.600	5.320*
<i>Initiativ 3: Analyse</i>	2000	300					300	300*
Anlægsudgifter i alt		13.100	12.800	12.800	12.800	12.800	64.300	13.100*
<i>Afledte serviceudgifter</i>								
<i>Initiativ 2: Træpulje</i>								
- Vedligehold og afledt drift	1000	500	500	500	500	500	2.500	
Afledte serviceudgifter i alt		500	500	500	500	500	2.500	

Tabel 3 - Tidsangivelse

Anlægsprojektet forventes igangsat januar 2021 og ibrugtaget løbende frem til december 2025.

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Oktober 2020
Anlægsprojektet forventes igangsat	Januar 2021
Forventet ibrugtagningstidspunkt	Løbende frem til december 2025

Øvrige tekniske oplysninger

Teknik- og Miljøudvalget anbefalede *Træprioriteringsplan 2020-2025* den 8. juni 2020 overfor Borgerrepræsentationen. Borgerrepræsentationen behandler sagen den 20. august 2020. Projektet kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling.

Bydel og adresse

Bydækkende					X
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby	Amager Øst	
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest	

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID		X
IT-projekt (KIT)		X

Tidligere afsatte midler

Med budgetterne for 2016, 2017 og 2018 blev der afsat midler til partnerskabstræer.

<i>(1.000 kr., løbende p/l)</i>	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Budgetaftale 2016		1.100	1.500			
Budgetaftale 2017			1.000	1.000	1.000	1.000
Budgetaftale 2018				2.000		
Afsatte midler i alt		1.100	2.500	3.000	1.000	1.000

Henvisninger

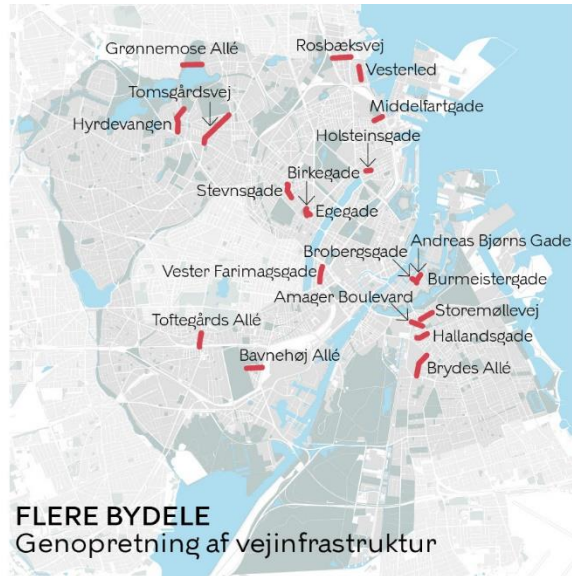
Træprioriteringsplan 2020-2025, Borgerrepræsentationen den 20. august 2020.

TM5a Genopretning af vejinfrastruktur, flere bydele – anlægsmåltal til udmøntning af IC-midler for Budget 2021

Foto Ursula Bach, Københavns Kommune

FLERE BYDELE
Genopretning af vejinfrastruktur

Baggrund

Drift og vedligehold af infrastrukturen i København skal opretholde sikkerhed og fremkommelighed og sørge for at bevare den investerede kapital, så infrastrukturen får længst mulig levetid. En stor udfordring for Københavns Kommune er nedslidningen af byens infrastruktur, hvor der er genereret et stort efterslæb, efter årtier hvor budgetterne har været for lave til at sikre rettidig vedligeholdelse. Det betyder, at der ikke kun er behov for vedligeholdelse, men at det også er nødvendigt at investere i genopretning.

Rammen for genopretning er programmet *Et løft til vejene*, som blev igangsat i 2013. Programmet indbefatter de syv infrastrukturelementer: Kørebaner, cykelstier, fortove, vejbrønde, bygværker, gadebelysning og signalanlæg.

Teknik- og Miljøudvalget tog på mødet den 18. juni 2020 en revideret plan for genopretningsprogrammet, som er udarbejdet i samarbejde med ekstern rådgiver, og som tager højde for kommunens begrænsede anlægsmåltal, til efterretning, herunder at horisonten flyttes fra 2027 til 2029-2029.

Udskydelse af rettidig drift og vedligehold skal betragtes som et lån i vejkapitalen med høje renter. Resultatet er en accelererende skadesudvikling, som genererer et efterslæb. Det er dyrt at drive vejinfrastrukturen med et efterslæb. For kørebaner og cykelstier er der eksempelvis en meromkostning i prisen på henholdsvis 7 % og 4 % per år,

efterslæbet udskydes. Ud over at medføre dyre reparationer påvirker efterslæbet også sikkerhed og fremkommelighed.

Indhold

Med Indkaldelsescirkulæret for Budget 2021 er der bevilget 167,3 mio. kr. til genopretning af nogle af de mest nedslidte vejstrækninger. Teknik- og Miljøforvaltningen anbefaler, at disse midler udmøntes som beskrevet i budgetnotatet og søger om anlægsmåltal til at gennemføre genopretningen.

Konkret er der behov for, at der afsættes anlægsmåltal til eksekvering af helhedsgenopretninger og partielle genopretninger af 21 af de mest nedslidte vejstrækninger og infrastrukturelementer, jf. tabel 1. Strækningerne er udvalgt efter forvaltningens vurdering af behovet for genopretning. Forvaltningens prioriteringsværktøj fremgår af bilag 2.

Genopretningsmetoder

På baggrund af analysens resultater anbefaler Teknik- og Miljøforvaltningen, at midlerne fra Indkaldelsescirkulæret udmøntes til både helhedsgenopretning og partiel genopretning.

Helhedsgenopretning

Helhedsgenopretning indebærer, at nedslidte sammenhængende vejstrækninger genoprettes fra facade til facade. Det betyder, at kørebaner, vejbrønde, stikledninger, cykelstier, fortove, gadebelysning og signalanlæg på de pågældende strækninger genoprettes på én gang.

Partiel genopretning

Partiel genopretning indebærer, at enkeltelementer, for eksempel kørebaner, cykelstier eller fortov, genoprettes. Ved for eksempel at udlægge nyt slidlag på en nedslidt kørebane og/eller cykelsti forlænges levetiden og restlevetiden på tilstødende infrastrukturelementer udnyttes frem mod, at de skal genoprettes.

For begge metoder genoprettes der til nutidig standard, hvilket indebærer, at genopretningen sikrer langtidsholdbare, hensigtsmæssige og tidssvarende løsninger. Det betyder, at der indarbejdes tilgængeligheds løsninger (bl.a. udformning af kantsten ved fodgængerfelter og ledelinjer, opmærksomhedsfelter og retningsfelter), hvor det er muligt og hensigtsmæssigt. Derudover justeres kantstensføringen, så fremkommeligheden optimeres i de projekter, hvor kantstenen skal genoprettes. Som en del af genopretningen af kørebanerne udlægges der støjreducerende asfalt i overensstemmelse med kommunens gældende handlingsplan for vejstøj. Det betyder, at der udlægges støjreducerende asfalt på de strækninger, hvor der kører flere end 2.000 biler i døgnet, og hvor hastigheden vurderes at være højere end 40 km/t.

Genopretningen vil ikke have konsekvenser for træer og antallet af bil- og cykelparkeringspladser.

Tilkøb af beplantning

Der er mulighed for tilkøb af beplantning. Forvaltningen har screenet strækningerne og vurderer, at der kan plantes ca. 17 nye træer på fem af vejstrækningerne (Store Mølle Vej, Tomsgårdsvej, Brydes Allé, Middelfartgade og Hallandsgade), hvis der ikke er ledninger i jorden, som hindrer træplantningen. Der er en økonomisk og tidsmæssig besparelse ved at plante træer samtidig med genopretningen.

Overordnede målsætninger og effekter

Genopretning og renovering af infrastrukturen understøtter målsætningen fra genopretningsprogrammet *Et løft til vejene* om at indhente det eksisterende efterslæb på vedligehold og fastholde værdien af den kapital, der er investeret i infrastrukturen.

Desuden understøttes målsætningerne i Københavns Kommuneplan 2019, om øget tryghed for bløde trafikanter (herunder Nul-visionen) og bedre fremkommelighed for busser, cyklister og fodgængere.

Økonomi

Med Indkaldelsescirkulæret for Budget 2021 er der allerede bevilget 167,3 mio. kr. til projektet i 2021. Der søges derfor alene anlægsmåltal med dette budgetnotat til genopretning af 21 af de mest nedslidte vejstrækninger.

Det mulige tilvalg af grønt har estimerede anlægsudgifter på 0,7 mio. kr. i 2021 samt udgifter til afledt drift på 0,01 mio. kr. årligt fra 2022 og frem.

Eksekvering af anlægsprojekter i 2021 er afhængig af, at der prioriteres anlægsmåltal i 2021.

Den sidste genoprettede strækning forventes ibrugtaget i december 2021.

Tabel 1 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2021 p/l)	Styrings- område	2021	2022	2023	2024	I alt
<i>Helhedsgenopretning</i>						
Store Mølle Vej	Anlæg	6.800				
Tomsgårdsvej	Anlæg	28.900				
Hyrdevangen (Harreskovvej-Engsvinget)	Anlæg	9.400				
Stevnsgade	Anlæg	6.300				
Brobergsgade	Anlæg	5.100				
Helhedsgenopretning i alt		56.500				56.500
<i>Partiel genopretning</i>						
Hyrdevangen (Hyrdeleddet-Engsvinget)	Anlæg	600				
Toftegårds Allé (Valby Langgade-Lyhøjgårdsvej)	Anlæg	8.600				
Grønnemose Alle (Moseskellet-kommunegrænsen)	Anlæg	14.400				
Brydes Allé	Anlæg	12.000				
Vesterled (Svanevænget-Strandøre)	Anlæg	5.000				
Rosbæksvej	Anlæg	8.800				
Middelfartgade	Anlæg	5.500				
Holsteinsgade (Sorøgade-Saabyesvej)	Anlæg	4.200				
Hallandsgade	Anlæg	2.900				
Birkegade	Anlæg	4.000				
Egegade	Anlæg	2.100				
Bavnehøj Allé	Anlæg	8.700				
Vester Farimagsgade (ved Vesterport-HCAB)	Anlæg	12.600				
Amager Boulevard (Amagerfælledvej-Amagerbrogade)	Anlæg	12.000				
Andreas Bjørns Gade	Anlæg	5.500				
Burmeistersgade	Anlæg	3.900				
Partiel genopretning i alt		110.800				110.800
Udgifter i alt (anlægsmåltal)		167.300				167.300
Udgifter i alt (bevilling)		0				0
<i>Tilvalg af grønt</i>						
Ca. 17 træer på Store Mølle Vej, Tomsgårdsvej, Brydes Allé, Middelfartgade og Hallandsgade - anlæg	Anlæg	680				680
Ca. 17 træer på Store Mølle Vej, Tomsgårdsvej, Brydes Allé, Middelfartgade og Hallandsgade - afledt drift	Service	10	10	10	10	40
Tilvalg af grønt i alt		690	10	10	10	720

Udgifter i alt (anlægsåmtal) - inkl. tilvalg		167.980				167.980
Udgifter i alt (bevilling) - inkl. tilvalg		690	10	10	10	720

Det forventes, at der ved udførelse af nærværende opgave kan stilles krav om, at den private leverandør skal beskæftige praktikanter.

Koordinering og/eller synergi med genopretningsprojekter og andre projekter

Strækningerne koordineres med andre projekter med henblik på at minimere risikoen for, at de graves op kort tid efter, at de er blevet genoprettet.

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojekterne er relativt ukomplicerede, og der er på den baggrund afsat 5 % af anlægsomkostningerne til uforudsete udgifter.

Genopretningen af strækningerne afholdes inden for den samlede anlægsbevilling. Der kan være uforudsete forhold i de enkelte projekter, der først kan konstateres ved projekteringen, som eksempelvis bærelagenes tilstand. Derfor styres genopretningen af strækningerne som en samlet bevilling. En samlet bevilling giver økonomisk fleksibilitet, således at der kan flyttes midler fra projekter med eventuelt mindreforbrug til projekter med eventuelt merforbrug.

Bevillingstekniske oplysninger

Med Indkaldelsescirkulæret for Budget 2021 er der allerede bevilget budgetmidler for 167,3 mio. kr. til projektet i 2021. Der søges derfor alene anlægsåmtal med dette budgetnotat til genopretning af 21 af de mest nedslidte vejstrækninger.

Det mulige tilvalg af grønt har estimerede anlægsudgifter på 0,7 mio. kr. i 2021 samt udgifter til afledt drift på 0,01 mio. kr. årligt fra 2022 og frem.

Tabel 2 - Anlægsudgifter og afledte serviceudgifter

Anlæg (1.000 kr. - 2021 p/l)	Bevil- ling	2021	2022	2023	2024	I alt	*
<i>Anlægsudgift</i>							
- Projektering	2000	21.700				21.700	21.700*
- Udførelse	2000	145.600				145.600	145.600*
Anlægsudgifter i alt (måltal)		167.300				167.300	167.300*
Anlægsudgifter i alt (bevilling)		0				0	
<i>Tilvalg af grønt</i>							
- Ca. 17 træer på Store Mølle Vej, Tomsgårdsvej, Brydes Allé, Middelfartgade og Hallandsgade	2000	680				680	680*
Anlægsudgifter i alt (anlægsmåltal) - inkl. tilvalg		167.980				167.980	167.980
Anlægsudgifter i alt (bevilling) - inkl. tilvalg		680				680	680
<i>Serviceudgift</i>							
Afledt drift tilvalg af grønt	1000		10	10	10	30	
Serviceudgifter i alt (inkl. tilvalg)			10	10	10	30	

Tabel 3 - Tidsangivelse

Projektering af anlægsprojektet forventes igangsat januar 2021.
Anlægsprojektet forventes fysisk igangsat april 2021 og ibrugtaget december 2021.

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Januar 2021
Anlægsprojektet forventes igangsat	Januar 2021
Forventet ibrugtagningstidspunkt	December 2021

Øvrige tekniske oplysninger

Budgetnotatet har ikke været udvalgsbehandlet, og anlægsprojektet kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling, da hele anlægsbevillingen er stjernemarkeret.

Bydel og adresse

Bydækkende							
Bispebjerg	X	Indre by	X	Vesterbro/Kgs. Enghave	X	Valby	X
Nørrebro	X	Østerbro	X	Brønshøj/Husum		Vanløse	X
						Amager Øst	
						Amager Vest	X

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID		X
IT-projekt (KIT)		X

Tidligere afsatte midler

Der er løbende afsat midler til genopretning af kørebaner, vejbrønde, fortove, cykelstier, gadebelysning og signalanlæg i forbindelse med genopretningsprogrammet *Et løft til vejene*.

(1.000 kr., løbende p/l)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Genopretningsramme 2016	18.443								
Budgetaftale 2013		305.500							
Budgetaftale 2014			68.200						
Budgetaftale 2015				34.000					
Overførselssagen 2014-15				1.000					
Budgetaftale 2016					173.500				
Genopretningsramme 2019					74.000				
Budgetaftale 2017						141.900			
Genopretningsramme 2020						89.300			
Budgetaftale 2018							172.000		
Genopretningsramme 2021							92.460		
Budgetaftale 2019								161.000	
Genopretningsramme 2022								112.600	
Budgetaftale 2020									164.200
Genopretningsramme 2023									117.800
Afsatte midler i alt	18.443	305.500	68.200	35.000	247.500	231.200	264.460	273.600	282.000

Bilag

Bilag 1 *Et løft til vejene - Plan for genopretning af infrastrukturen i København 2020-2029*

Bilag 2 Prioriteringsværktøj

INVESTERINGSFORSLAG

Forslagets titel: **BC01 Belysningspakke 2d**

Kort resumé: Belysningspakke 2d er fortsættelsen af Belysningspakke 2 om investering i LED-belysning for at nedbringe elforbruget samt reducere CO₂-udslip og driftsomkostninger. Sideløbende med dette forslag, er der i Overførselssagen 17/18 afsat midler til nedbringelse af vedligeholdelsesefterslæb vedr. belysning, som udmøntes sammen med denne case.

Fremstillende forvaltning: Økonomiforvaltningen

Berørte forvaltninger:

☐	Økonomiforvaltningen	☒	Socialforvaltningen
☐	Kultur- og Fritidsforvaltningen	☒	Teknik- og Miljøforvaltningen
☒	Børne- og Ungdomsforvaltningen	☐	Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen
☐	Sundheds- og Omsorgsforvaltningen		

Angiv p/l:

1.1. Forslagets samlede økonomiske konsekvenser

1.000 kr. 2021 p/l	Styringsområde	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Varige ændringer							
Energibesparelse	Service	-517	-1.034	-1.034	-1.034	-1.034	-1.034
Samlet varig ændring	Service	-517	-1.034	-1.034	-1.034	-1.034	-1.034
Implementeringsomkostninger							
Anlægsinvestering		5.580					
Samlede implementeringsomkostninger		5.580					
Samlet økonomisk påvirkning		5.063	-1.034	-1.034	-1.034	-1.034	-1.034
Tilbagebetalingstid baseret på serviceeffektivisering	6						
Tilbagebetalingstid baseret på totaløkonomi	6						

Note til alle tabeller: Alle besparelser er angivet med negativt (-) fortegn.

1.2. Baggrund og formål

Det årlige energiforbrug i Københavns Kommunes ejendomme skal ifølge målsætningen i kommunens klimaplan reduceres med 40 % inden 2025. Implementering af Belysningspakke 2d kan realisere en del af denne målsætning.

Københavns Ejendomme og Indkøb (KEID) har i forbindelse med Belysningspakke 1 indgået rammeaftale med leverandør. Aftalen indeholder en option om at udskifte belysning i yderligere 1,4 mio. m² ejendomme i hele Belysningspakke 2 over årene 2019-2021. Denne rammeaftale medfører, at der ved implementering af Belysningspakke 2d ikke skal gennemføres udbud, samt at omkostningsgrundlaget er kendt. Leverandøren pålægges bod, ifald den garanterede besparelse ikke opnås.

Erfaringer fra LED-projekter i bl.a. TMF, KFF, BIF, ØKF og dialog med markedet viser, at det, inkl. bidrag fra lysstyring, er realistisk at opnå en energibesparelse på omkring 65 % af det nuværende

elforbrug til belysning, når der udskiftes til ny belysning med bevægelsesmeldere og dagslyssensorer samt dæmpbare armaturer. I Belysningspakke 1 er der alene i installeret effekt (uden at bidrag fra lysstyring medregnes) i december måned 2018 beregnet en faktisk opnået besparelse på omkr. 60 %. I business casen for Belysningspakke 2d er der således indregnet energibesparelser på 65 % i gennemsnit inkl. lysstyring, jf. nærmere forklaring i afsnit 3.

Indsatsen svarer til en el-besparelse på ca. 789 MWh årligt efter fuld implementering.

Det er aftalt med BUF at der for deres vedkommende kun medtages daginstitutioner i Belysningspakke 2.d med en driftstid på 2256 timer årligt.

Investeringen i LED- belysning i ejendommene vil nedbringe energiforbruget og udgifter til drift/vedligeholdelse væsentligt samt øge brugernes trivsel, det oplevede indeklima og ejendommens værdi.

1.3. Forslagets indhold

Belysningspakke 2d er et forslag til investeringer i energieffektiviseringer og driftseffektiviseringer med kort tilbagebetalingstid. Effektiviseringerne opnås ved renovering og opgradering til LED-belysning, der omfatter belysningsarmaturer inkl. lyskilder og lysstyring i ca. 85.000 m² ejendomme i Københavns Kommune.

I de aktuelle ejendomme udskiftes gamle utidssvarende armaturer med nye tidssvarende LED-armaturer og lysstyring, som passer til behovet i de enkelte ejendomme og lever op til gældende lovkraft jf. BR18 med den underliggende belysningsstandard DS/EN 12464-1.

BR18 foreskriver, at der ved renovering af belysningsanlæg, såfremt det er rentabelt, skal installeres bevægelsesmeldere i arbejdsrum med lejlighedsvis benyttelse samt i fælles adgangsveje. Dagslystyring er ligeledes foreskrevet i arbejdsrum med en vis nærmere defineret dagsbelysningsstyrke jf. BR18. Ved implementering af Belysningspakke 2d sikres det således, at gældende regler jf. BR18 efterleves.

I nogle typer af ældre armaturer findes PCB-indeholdende komponenter. Forslaget bevirker, at PCB-kondensatorer fjernes på de ejendomme, der indgår i Belysningspakke 2d. Ved at fjerne og udskifte disse fjernes risikoen for PCB-kontaminering og udgifter til sanering og genhusning undgås.

Der er i Overførselssagen 17/18 afsat midler til vedligeholdelseefterslæb vedr. belysning, som kan udmøntes sammen med vedtagelsen af Belysningspakke 2. 22,353 mio. kr. af disse midler vil anvendes sammen med effektiviseringspuljemidler i Belysningspakke 2d til at nedbringe vedligeholdelseefterslæbet i de pågældende ejendomme.

Energibesparelserne opnås, ved at LED-armaturerne anvender mindre energi, end de armaturer,

der udskiftes, og ved at LED-belysningen jf. BR18 forsynes med dagslysstyring og/eller bevægelsesmeldere.

Drifts- og vedligeholdelsesomkostningen nedbringes som følge af mindre udgifter til køb af lyskilder og mindre vedligeholdelsesudgifter, da levetiden på LED-lyskilder er længere, end for gængse typer af lyskilder (lysrør, sparepærer, glødepærer, m.v.), samt ved at der i rammeaftalen er opnået mængderabat på høj kvalitetsbelysning. I den udbudte rammeaftale er der ydermere en garantiperiode for de opsatte LED-armaturer på hele 10 år, som også dækker udskiftningsomkostninger i forbindelse med fejllende armaturer i garantiperioden. Den forventede levetid er beregnet til ca. 23 år idet dagslysstyring og bevægelsesmelder bidrager til reduceret driftstid.

Anlægsinvesteringen i Belysningspakke 2d udgør i alt 27,933 mio. kr.

1.4. Økonomi

Belysningspakke 2d har en samlet forventet el-besparelse på 65 % af nuværende energiforbrug til belysning, svarende til godt 1,034 mio. kr. årligt efter fuld implementering.

Der er indregnet en kompensation for varmetab ved udskiftning af belysning på BUF's ejendomme på 196.000 kr. årligt.

Effektiviseringerne i forslaget er under forudsætning af, at der allokeres ledigt anlægsmåltal til puljen for vedligeholdelseefterslæbet.

Det er forudsat at genetablering af anlæg efter endt levetid kan gøres væsentligt billigere end det nuværende, idet en række udgifter til eksempelvis screening og registrering bortfalder på baggrund af udarbejdelsen af detaljeret datamateriale ved eksisterende case. Herudover må det forventes, at teknologien bliver billigere over tid, hvilket dog ikke er medregnet, da der er høj usikkerhed omkring prisudvikling på udskiftning af komponenter enkeltvis. Det forudsættes at teknologien vil være mere effektiv i år 2040, hvor et nyt anlæg skal udskiftes, hvilket vil medføre yderligere el-besparelser (formentlig omkring 15 % af forbruget i dag), og at levetiden på komponenter vil stige fra 50.000 til 100.000 timer. Dette sikrer økonomien i projektet på meget langt sigt yderligere. Dette potentiale kan først realiseres på langt sigt og er ikke indregnet i casens økonomi.

Beregningsforudsætningerne for forslagets effektiviseringer bygger på erfaringer fra første udbudsrunde af Belysningspakke 1.

Tabel 1.4.1. Varige ændringer, service

	1.000 kr. 2021 p/l					
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Energibesparelse	-517	-1.034	-1.034	-1.034	-1.034	-1.034
Varige ændringer totalt, service	-517	-1.034	-1.034	-1.034	-1.034	-1.034

Tabel 1.4.2. Anlægsinvesteringer i forslaget

	1.000 kr. 2021 p/l					
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Anlæg	5.580					
Investeringer totalt, anlæg	5.580					

1.5. Effektivisering på administration

Belysningspakke 2d har ingen effekt på administration.

1.6. Fordeling på udvalg

Grundlaget for fordelingen af forslagets økonomi mellem udvalgene tager udgangspunkt i de udvalgte ejendommens areal.

Børne- og ungdomsforvaltningen: 70.754 m²

Socialforvaltningen: 12.445 m²

Teknik- og miljøforvaltningen: 963 m²

1.7. Implementering af forslaget

Anlægsinvesteringer håndteres af Københavns Ejendomme & Indkøb som koncernenhed under Økonomiudvalget.

Forslaget i Belysningspakke 2d inddrager Københavns Kommunes fagforvaltninger og relevante medarbejdere til at koordinere opgavens konkrete udførelse. Alle fagforvaltninger er således hørt mht. de involverede ejendomme og forudsætningerne i nærværende investeringsforslag.

1.8. Inddragelse af samarbejdspartnere

I forbindelse med udarbejdelse af investeringsforslaget og udvælgelse af de indgående ejendomme, er arbejdsgruppen for Belysningspakke 2 blevet adspurgt og har godkendt/er blevet orienteret om ejendomslisten og forudsætningerne for investeringsforslaget, evt. gennem involvering af egne fagpersoner.

De enkelte ejendommens ledelse/klyngeledelse/tekniske service personer adviseres senest 6 uger inden egentlig installation af den nye LED-belysning med henblik på at koordinere indsats med lokalt personale.

1.9. Forslagets effekt

Ny og bedre belysning vil forbedre det oplevede indeklima, da belysning har stor betydning for oplevelsen af et rum. Ydermere udarbejdes der af entreprenøren datasæt med lampetyper og antal pr. rum i de enkelte bygninger, lysberegninger, mv., som kan anvendes fremadrettet i f.eks. uddannelsessammenhæng og evt. til forskning.

1.10. Opfølgning

KEID følger op på energibesparelse gennem energiovervågningssystemet Energy Key.

	Hvordan måles succeskriteriet?	Hvem er ansvarlig for opfølgning?	Hvornår gennemføres opfølgningen?
Rettidig implementering	Installationerne er færdiggjort i 2020	Projektleder i KEID	2021
Energiforbruget skal falde med 65% på ejendommene	Energiforbruget måles i energiovervågningssystemet EnergyKey, og sammenlignes med elforbruget før installationen	KEID	1.1 2022

1.11. Risikovurdering

Ejendomslisten er kvalificeret af forvaltningerne, skulle der dog være ejendomme der ikke er egnede, kan der findes erstatningsejendomme fra den resterende del af kommunens ejendomsportefølje.

Forslaget forudsætter, at den nuværende prissætning overholdes. Prisændringer på lyskilder, service og el kan påvirke forslaget negativt eller positivt.

Ændret kvalitet af drivere, forkoblinger og lyskilder vil påvirke prisen til drifts- og serviceudgifter og dermed effektiviseringspotentialet.

Den samlede risiko i projektet vurderes af KEID som lav.

1.12. Hvem er hørt?

	Ja/Nej	Dato for godkendelse
Center for Økonomi, Økonomiforvaltningen	Ja	28-05-2020

1.13. Teknisk bilag

Tabel 1.13. Effektivisering samt varige driftsomkostninger, service

Udvalg		1.000 kr. 2021 p/l					
		2021	2022	2023	2024	2025	2026
Økonomiudvalget	Besparelse						
	Omkostninger						
Koncernservice	Besparelse						
	Omkostninger						
Koncern IT	Besparelse						
	Omkostninger						
Københavns Ejendomme	Besparelse						
	Omkostninger						
Byggeri København	Besparelse						
	Omkostninger						
Kultur- og Fritidsudvalget	Besparelse						
	Omkostninger						
Børne- og Ungdomsudvalget	Besparelse	-383	-766	-766	-766	-766	-766
	Omkostninger						
Sundheds- og Omsorgsudvalget	Besparelse						
	Omkostninger						
Socialudvalget	Besparelse	-125	-250	-250	-250	-250	-250
	Omkostninger						
Teknik- og Miljøudvalget	Besparelse	-9	-18	-18	-18	-18	-18
	Omkostninger						
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	Besparelse						
	Omkostninger						
Total	Besparelse	-517	-1.034	-1.034	-1.034	-1.034	-1.034
	Omkostninger						

Til beregning af måltalseffekt og bevillingsmæssig effekt anvendes regnearket "Teknisk bilag", der ligger på Økonomiportalen på intrasiden for investeringspuljen

Måltalseffekten er nettotallet for effektiviseringer og varige driftsomkostninger. Det er den effekt, forvaltningen kan vælge at indregne til opfyldelse af effektiviseringsmåltallet.

Table 1.14 Måltaleffekt – hvis forslaget indarbejdes

Udvalg	1.000 kr. p/l						
	Bevilling, profit-center mv.*	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Økonomiudvalget							
Koncernservice							
Koncern IT							
Københavns Ejendomme							
Byggeri København							
Kultur- og Fritidsudvalget							
Børne- og Ungdomsudvalget		-383	-766	-766	-766	-766	-766
Sundheds- og Omsorgsudvalget							
Socialudvalget		-125	-250	-250	-250	-250	-250
Teknik- og Miljøudvalget		-9	-18	-18	-18	-18	-18
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget							
Total		-517	-1.034	-1.034	-1.034	-1.034	-1.034

* I forbindelse med godkendelse i Effektiviseringskredsen er det forvaltningernes eget ansvar at udfylde de relevante oplysninger til teknisk udmøntning (i Kvantum) af forslaget.

Table 1.15 Bevillingsmæssig effekt – hvis forslaget indarbejdes

Udvalg	1.000 kr. p/l						
	Bevilling, profit-center mv.*	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Økonomiudvalget							
Koncernservice							
Koncern IT							
Københavns Ejendomme							
Byggeri København							
Kultur- og Fritidsudvalget							
Børne- og Ungdomsudvalget		-383	-766	-766	-766	-766	-766
Sundheds- og Omsorgsudvalget							
Socialudvalget		-125	-250	-250	-250	-250	-250
Teknik- og Miljøudvalget		-9	-18	-18	-18	-18	-18
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget							
Total		-517	-1.034	-1.034	-1.034	-1.034	-1.034

* I forbindelse med godkendelse i Effektiviseringskredsen er det forvaltningernes eget ansvar at udfylde de relevante oplysninger til teknisk udmøntning (i Kvantum) af forslaget.

Tabel 1.16. Bevillingsmæssig effekt – hvis forslaget *ikke* indarbejdes

Udvalg	1.000 kr. p/l						
	Bevilling, profit-center mv.*	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Økonomiudvalget							
Koncernservice							
Koncern IT							
Københavns Ejendomme							
Byggeri København							
Kultur- og Fritidsudvalget							
Børne- og Ungdomsudvalget							
Sundheds- og Omsorgsudvalget							
Socialudvalget							
Teknik- og Miljøudvalget							
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget							
Total							

* I forbindelse med godkendelse i Effektiviseringskredsen er det forvaltningernes eget ansvar at udfylde de relevante oplysninger til teknisk udmøntning (i Kvantum) af forslaget.

Tabel 1.17 Fordeling af anlægsinvesteringer mellem udvalg

Udvalg	1.000 kr. p/l						
	Bevilling, profit-center mv.*	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Økonomiudvalget							
Koncernservice							
Koncern IT							
Københavns Ejendomme	3170 KEID Anlæg, 5175	5.580					
Byggeri København							
Kultur- og Fritidsudvalget							
Børne- og Ungdomsudvalget							
Sundheds- og Omsorgsudvalget							
Socialudvalget							
Teknik- og Miljøudvalget							
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget							
Total		5.580					

* I forbindelse med godkendelse i Effektiviseringskredsen er det forvaltningernes eget ansvar at udfylde de relevante oplysninger til teknisk udmøntning (i Kvantum) af forslaget.

INVESTERINGSFORSLAG

Forslagets titel: BC30 Automatiseringsprogram i Teknik- og Miljøforvaltningen

Kort resumé: Casen indeholder investeringsforslag til oprettelse af et automatiseringsprogram. Programmets formål er at afdække automatiseringsegne processer og arbejdsgange samt at implementere automatiseringsløsninger tværgående i TMF og derved høste blivende effektiviseringspotentialer.

Fremstillende forvaltning: Teknik- og Miljøforvaltningen

Berørte forvaltninger:

Økonomiforvaltningen

Kultur- og Fritidsforvaltningen

Børne- og Ungdomsforvaltningen

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen

Socialforvaltningen

Teknik- og Miljøforvaltningen

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen

Angiv p/l:

1.1 FORSLAGETS SAMLEDE ØKONOMISKE KONSEKVENSER

1.000 kr. 2021 p/l	Styrings- område	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Varige ændringer							
Effektiviseringspotentiale (5ÅV)	Service	0	-574	-1148	-1722	-2870	-2870
Drift og vedligehold af automatiseringsløsninger	Service	0	110	310	510	710	710
Samlet varig ændring		0	-464	-838	-1212	-2160	-2160
Implementeringsomkostninger							
Ansættelse af kompetencer (1½ ÅV)	Anlæg	965	965	965	965	0	0
Udvikling af automatiseringsløsninger	Anlæg	440	800	800	800	0	0
Samlede implementeringsomkostninger		1405	1765	1765	1765	0	0
Samlet økonomisk påvirkning		1405	1301	927	553	-2160	-2160
Tilbagebetalingstid baseret på Serviceeffektivisering	6 år						
Tilbagebetalingstid baseret på Totaløkonomi	6 år						

1.2 BAGGRUND OG FORMÅL

EY har i Budgetanalysens fase 2 estimeret et årligt nettopotentiale for effektiviseringer på 7 - 14,3 mio. for øget anvendelse af RPA automatiseringsteknologi på tværs af TMF. EY beskriver i budgetanalysen et behov for yderligere analyser og en tværgående afdækning af, hvor potentialerne for automatisering konkret er at finde i TMF. Det blev på Teknik- og Miljøudvalgets møde den 17. juni 2019 besluttet, at den videre afdækning af automatiseringspotentialer i TMF skulle gennemføres med henblik på forberedelse af 5-8 konkrete effektiviseringsforslag.

Dette investeringsforslag understøtter desuden den tværgående Digitaliseringsredegørelse for Københavns Kommune fra 2019. Heri anbefales det, at forvaltningerne, som led i deres tilgang til digitalisering, forholder sig aktivt til, hvordan de med en mere systematisk og strategisk tilgang til anvendelse af ny teknologi kan understøtte deres kerneopgaver. I den sammenhæng peges der særligt på mulighederne inden for automatiseringsteknologier som Robotics, Machine Learning mm. Københavns Kommune har allerede kompetencerne in house, men det vurderes, at automatiseringspotentialiet i forvaltningerne er væsentligt større.

TMF har derfor fået udarbejdet en analyse af KPMG i foråret 2020, der har afdækket automatiseringspotentialer i TMF. Analysen giver anbefalinger til, hvordan en samlet automatiseringsindsats bør gribes an. Nærværende investeringsforslag bygger på anbefalingerne herfra.

Automatiseringsprogrammet har to formål:

1. Igangsætte 4 konkrete automatiseringsinitiativer, som KPMG's analyse har peget på
2. Sætte TMF i stand til at identificere nye initiativer, drive udviklingen af automatiseringsløsninger, samt realisere gevinsterne af alle udviklede initiativer.

Automatiseringsprogrammet er ikke teknologispecifikt. Det inddrager derfor både RPA, RDA, machine learning, chat-/voicebots mv. - eventuelt i kombination med eksisterende løsninger, som for eksempel eDoc, skabeloner (Ditmar Flex) og IoT-teknologi for at optimere effekten.

TMF har som målsætning for programmet, at automatisering af administrative arbejdsopgaver og serviceydelser skal bidrage til 1) at reducere forvaltningens administrationsomkostninger 2) frigøre ressourcer, der kan bruges mere hensigtsmæssigt på borgernære ydelser, og 3) understøtte at der leveres den mest omkostningseffektive service.

1.3 FORSLAGETS INDHOLD

Implementering af programmet følger to overordnede temaer:

1. Etablering af et styringssetup, organisering og ansættelse af automatiseringskompetencer til at drive og realisere gevinsterne ved automatisering i TMF
2. Afdækning og implementering af automatiseringsinitiativer bredt i TMF.

Programmet vil være forankret i digitaliseringsenheden i TMF.

1.3.1 Etablering af programmets styringssetup

TMF vil i 2021 opbygge et styringssetup/governance for automatiseringsarbejdet. Dette vil bl.a. indebære, at der oprettes et program med automatiseringskonsulenter, der har kompetencer til at identificere og vurdere automatiseringsinitiativer, drive implementeringen af succesfulde automatiseringsinitiativer samt sikre gevinstrealisering. Der skal desuden udvikles styringsredskaber, som for eksempel en gevinstkontrakt, der skal indgås mellem processejer (enhedschef) og programmet.

Programmet vil deltage i udviklingen af de initiativer, der er identificeret i KPMG's pipeline. Her skal de agere bindeled mellem afdelingerne i TMF og Koncern IT. Udvikling og implementering af initiativerne vil ske i løbet af årene 2021 – 2024. Programmet skal parallelt arbejde med at identificere nye automatiseringsinitiativer bredt i TMF, der skal tilføjes til pipeline og indgå i den samlede prioritering.

Det er TMF's IT-råd, som skal fungere som styregruppe og stå for prioritering af automatiseringsinitiativerne, baseret på kompleksitet, effekt og omkostningsniveau.

1.3.2 Udvikling og implementering af automatiseringsinitiativer

Den nuværende pipeline er et resultat af screeningsarbejdet gennemført af KPMG i samarbejde med TMF i foråret 2020. Automatiseringsinitiativerne i pipelinen indeholder initiativer, der vedrører både RPA, RDA og machine learning. En række af initiativerne vedrører et samspil mellem teknologierne for at opnå størst mulig effekt. KPMG har i deres analyse lavet dybdegående analyse af 4 initiativer. KPMG vurderer, at effektiviseringspotentialet i de 4 initiativer er 3-6 årsværk. De 4 initiativer er gengivet i tabel 2.

KPMG har også udarbejdet en overordnet pipeline med potentielle initiativer, der skal analyseres nærmere. Denne pipeline vil fungere som udgangspunkt for programmets videreudvikling af initiativer og løbende blive kvalificeres og modnet. Det vil være en af programmets opgaver – løbende - at identificere, detailplanlægge og prioritere nye automatiseringsinitiativer, der efterfølgende skal prioriteres i IT Rådet/Ledelsen.

KPMG har i deres analyse yderligere identificeret et initiativ på affaldsområdet. Dette initiativ har potentiale til en effektivisering på mellem 4-7 årsværk. Da affaldsområdet er takstfinansieret, kan effektiviseringen ikke bidrage til forvaltningens måltal. Derfor har forvaltningen besluttet, at affaldsinitiativet igangsættes og finansieres parallelt med nærværende investeringsforslag.

TMF har på den baggrund vurderet, at et effektiviseringspotentiale på 5 årsværk er realistisk inden for rammerne af programmet. Det er TMF's forventning at afdelingerne bevidstgøres og modnes i forhold til at forstå, hvilke opgaver der egner sig til automatisering. Antallet af indmeldte initiativer vil stige og dermed have en selvforstærkende virkning i forhold til gevinstpotentialet. Viser det sig at, der er flere initiativer at arbejde med efter den første 4 års periode, vil der blive lagt et nyt investeringsforslag op med henblik på forlængelse af programmet.

I tabel 2 beskrives de 4 identificerede initiativer. Hvert initiativ kan bestå af flere løsninger og der kan gøre brug af flere teknologityper til at understøtte automatiseringsprocessen.

Tabel 2. Pipeline

Initiativ	Beskrivelser	Estimerede bruttogevinster
<i>Automatisering af autorisationer og brugeroprettelse</i>	Optimering af processer i forbindelse med brugeroprettelse og autorisationer ved ansættelser. Her kan RPA bruges til at understøtte de manuelle processer vedr. oprettelse i bl.a. OPUS, Astrow, Kvantum, KKorg, PUMA, bestilling af mobil/computer mm. samt sikre optimalt flow mellem alle nævnte processer. Denne løsning vil have potentiale for skalering til andre forvaltninger.	1-2 ÅV
<i>Automatisering af flow for partshøring</i>	Brug af RPA til automatisering af processen for partshøring inden udstedelse af gravetilladelser. Denne løsning har stort potentiale for skalering til øvrige enheder i TMF, da partshøring er en tilbagevendende opgave, der skal udføres i forbindelse med mange af TMFs myndighedsarbejde.	0,4-0,8 ÅV
<i>Sagsbehandlingsassistent til Vejændringer</i>	Brug af RPA til at understøtte sagsbehandlingen af simple ansøgninger vedrørende tilladelser til vejændring. Her vil man kunne trække på erfaringer fra projektet Den digitale sagsbehandlingsassistent, der er under udvikling i CBY.	1-2 ÅV
<i>Kontrol af tomme boliger</i>	Brug af RPA til at understøtte processerne vedrørende kontrol af tomme boliger med henblik på bedre udnyttelse af Københavns boligmasse. Der behandles ca. 3-4000 manuelle årligt.	0,75-1,25 ÅV

1.4 ØKONOMI

1.4.1 Ressourcer til programmet

Det estimeres, at der er behov for 1½ årsværk i form af automatiseringskonsulenter til at kunne drive automatiseringsprogrammet sufficient. Konsulenterne ansættes i en 4-årig periode på anlægsrammen. Lønudgifterne til det 1½ årsværk beløber sig til i alt 965 t. kr. om året med udgangspunkt i satsen for et AC-årsværk.

Hvis der fortsat er mange automatiseringspotentialer i TMF efter en 4 års periode, vil programmet udarbejdet et nyt investeringsforslag med henblik på forlængelse.

1.4.2 Investeringer til udvikling af initiativer

Investeringerne til udvikling af de konkrete initiativer dækker over udgifter til udviklerressourcer fra Koncern IT's Robotic-enhed. Det er også forventningen, at løsningerne efterfølgende skal driftes af Koncern IT.

Programmet er ikke låst til at benytte en bestemt teknologi, da optimalt teknologivalg kræver dybdegående analyse og design i forbindelse med den enkelte proces. I nogen tilfælde giver det mening at kombinere flere teknologier for at opnå større effekt. I forslaget er udgiften til automatiseringsløsninger derfor lagt, som et gennemsnit af udviklingsomkostningerne for RPA, RDA, ML. Ifølge Koncern IT koster det ca. 150t.kr. at udvikle en lille RPA-løsning. I den anden ende af skalaen ligger udvikling af løsninger baseret på machine learning, som koster ca. 500t. kr. Udviklingsomkostningerne afhænger således i høj grad af den kompleksitet løsningen har og hvor kendte teknologien er. I investeringsforslaget har TMF derfor valgt at antage en helhedsbetragtning, hvor der er afsat et samlet udgiftsbudget, der forventeligt dækker udviklingsudgifter til mellem 6-12 automatiseringsinitiativer, afhængigt af anvendt teknologi og eventuelt kombinationen af flere teknologiske løsninger.

TMF har således estimeret 440t kr. det første år, hvor der er fokus på etablering af programmet, stigende til 800t. kr. de efterfølgende 3 år, hvor produktiviteten er størst. De sidste 2 år af investeringsforslaget er der ikke indregnet nye udviklingsomkostninger.

1.4.3 Driftsomkostninger

Der er omkostninger forbundet med drift og vedligehold af automatiseringsløsninger. Det er blandt andet omkostninger til monitorering, sikkerhedsopdatering og løbende justeringer af løsningerne. Løbende justeringer forventes at være nødvendige og betydelige for at sikre, at løsningerne forbliver robuste over tid og dermed kan bibeholde en høj automatiseringseffekt. Langt de fleste omkostninger forventes at gå til ydelser hos Koncern-IT.

De løbende omkostninger til drift og vedligehold anslås til at udgøre en årlig udgift på 25% af udviklingsomkostningerne og indfases fra året efter udviklingsomkostningerne er afholdt.

1.4.4 Effektiviseringer

Ved fuld implementering af dette forslag vurderes der at være en varig effektivisering på i alt 5 årsværk. Satsen er udregnet, som et gennemsnit mellem et AC-årsværk til 643t. kr. årligt og et HK-årsværk til 505t.kr. årligt. Gennemsnittet er udtryk for, at effektiviseringerne vil ske i processer og arbejdsgange, hvor både AC'ere og HK'ere håndterer opgaver, hvorved effektiviseringen vil findes inden for begge faggrupper.

Effektiviseringerne vil kunne realiseres fra 2022 med en stigende profil frem til 2025, hvorefter effektiviseringen på 2,2 mio. kr. er varig.

Automatiseringsinitiativerne vil udover nævnte effektiviseringsgevinst også indirekte bidrage med kvalitative gevinster såsom hurtigere sagsbehandling, øget medarbejdertilfredshed, bedre borgerservice, forbedret datakvalitet og øget compliance.

Gevinster i forslaget monitoreres ved hjælp af gevinstkontrakter indgået mellem projektets styregruppe (IT-Rådet) og berørte enhedschef.

Skulle der i investeringsforslagets første 4 års udviklingsperiode vise sig at være yderligere gevinster at høste ud over de i forslaget nævnte 5 årsværk, vil den potentielle ekstra gevinst blive forlagt til politisk beslutning og enten indgå som et nyt effektiviseringsforslag eller som forlængelse af automatiseringsprogrammet. Bliver det besluttet at programmet skal forlænges, sker det på baggrund af et nyt investeringsforslag.

Tabel 3. Varige ændringer, service

	1.000 kr. 2021 p/l					
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Effektiviseringspotentiale (5ÅV)	0	-574	-1148	-1722	-2870	-2870
Drift og vedligehold af automatiseringsløsninger	0	110	310	510	710	710
Samlet varig ændring	0	-464	-838	-1212	-2160	-2160

Tabel 4. Anlægsinvesteringer i forslaget

	1.000 kr. 2021 p/l					
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Ansættelse af kompetencer (1½ ÅV)	965	965	965	965	0	0
Udvikling af automatiseringsløsninger	440	800	800	800	0	0
Samlede implementeringsomkostninger	1405	1765	1765	1765	0	0

1.5 EFFEKTIVISERING PÅ ADMINISTRATION

Forvaltningen forventer, at en stor del af effektiviseringen vil ramme administrative årsværk. Det vil programmet i løbet af investeringsforslagets løbetid følge op på til CFØ. Da processerne i forslaget ikke er endeligt udvalgt, vil det på nuværende tidspunkt være forbundet med stor usikkerhed at fremsætte en mere præcis udmelding, hvorfor de administrative besparelser vil blive meldt ind på et senere tidspunkt.

1.6 IMPLEMENTERING AF FORSLAGET

Som beskrevet består automatiseringsprogrammet af flere spor. I det første spor er der fokus på at etablere et styringssetup, som skal danne grundlag for de konkrete udviklinger. Dette involverer elementer som implementering af en governancemodel for pipelinstyring, prioritering af initiativer på et kvalificeret grundlag og gevinstopfølgning. Dette arbejde forventes gennemført i første halvår af 2021.

I andet halvår af 2021 igangsættes arbejdet med afdækning og design af de 4 konkrete initiativer, som forventes udviklet i samarbejdet med TMF egne automatiseringskonsulenter og robotudviklere fra Koncern-IT. Afdækning af proces flows foregår i samarbejde med den berørte enhedens faglige eksperter og procesejere.

I forbindelse med overdragelse til drift, vil der være en hypercareperiode, hvor programmet sammen med enheden følger robotten tæt. I hypercareperioden vil den/de procesansvarlige blive instrueret i de opgaver der følger med at være robotejer. Det drejer sig blandt andet om at kunne forstå robotens log/fejl beskeder, deltager i test, audit og fremsætter ændrings ønsker og deltage i samarbejdet med Koncern It for at sikre stabil drift af robotten. Programmet vil udarbejde vejledninger og instrukser til at understøtte de nævnte opgaver.

TMFs automatiseringskonsulenter vil sideløbende arbejde med at identificere yderligere initiativer, der bliver tilføjet til pipelinen i TMF og prioriteret af forvaltningens IT-råd/Ledelsen

Programmet vil løbende følge op på, om der opnås de ønskede effektiviseringer – første gang 3 måneder efter idriftsættelse af en automatiseringsløsning. Som en del af programmet vil der blive udarbejdet gevinstkontrakter med de berørte enheder, så ansvaret for gevinstrealiseringen er tydeligt placeret. Programmet er sammen med enhederne ansvarlige for at følge op på gevinstrealisering og afrapporter til forvaltningens IT-råd, der udgør programmets styregruppen.

Automatiseringsprogrammet vil være forankret i digitaliseringsheden i TMF, som har det overordnede ansvar for programledelsen. Udover opfølgning på fremdrift og økonomi, skal programmet sikre at faglige eksperter, procesejere og enhedschefer i TMF bliver inddraget i arbejdet med afdækning af automatiseringspotentialer, så der sikres arrangement og ejerskab af løsningerne hos medarbejdere. Programmet vil blive drevet i tæt samarbejde med Koncern-IT efter deres udviklingskoncept så det sikres at løsningerne lever op til best-practise for automatiseringer og efterfølgende kan driftes hos i Robotic-enheden i KIT.

1.7 FORSLAGETS EFFEKT

Projektets varige økonomiske effekt er en besparelse på i alt 5 ÅV. Effektiviseringerne forventes at kunne realiseres fra 2022, stigende til en varig effekt i 2025.

Den økonomiske effekt vil være fordelt ud over alle TMF's 5 afdelinger.

De identificerede initiativer vil indirekte kunne øget medarbejdertilfredshed, da automatisering kan fjerne en række manuelle og rutineprægede arbejdsopgaver, der ikke nødvendigvis opleves som værdiskabende for den enkelte medarbejder.

De identificerede initiativer, der vedrører sagsbehandling og kundehenvendelser, vil også bidrage med kvalitetsløft i form af kortere sagsbehandlings- og svartider på erhvervs- og borgerhenvendelser samt øget datadisciplin.

1.8 OPFØLGNING

Succeskriterier	Hvordan måles succeskriteriet?	Hvem er ansvarlig for opfølgning?	Hvornår gennemføres opfølgningen?
Ansættelse af de nødvendige ressourcer i digitaliseringsenheden	Der er ansættes 1½ ÅV med kompetencer inden for automatisering ved programmets opstart	TMF-Digitalisering	Q1 2021
Programmets styringsprodukter er udarbejdet	Der er er en godkendt PID, kommunikationsplan, milepælsplan, interessent- og risikoanalyse etc.	Godkendes af IT Rådet	Q2 2021
Styringssetup/governance er implementeret	Der er beskrevet og godkendt styringssetup og de nødvendige roller-og ansvarsfordeling er forankret. Pipeline styringsværktøjer og gevinstkontrakt er udviklet	TMF - Digitalisering	Q2 2021
De 4 konkrete initiativer fra KPMG rapporten er igangsat	Der kan præsenteres arbejdsplan, gevinstkontrakt og fuld bemanning fra både KIT og forretningsenheder på de 4 initiativer fra KPMG	TMF - Digitalisering	Q4 2021
Præsentation af pipeline med mulige og relevante initiativer	Programmet præsenterer en fremgangsmåde for identificering af nye initiativer, samt en første kvalificeret pipeline, med forslag til prioritering og implementeringsplan	TMF-Digitalisering IT Rådet	Q4 2021 og herefter kvartalsvis opfølgning
At de 1-3 første løsninger er implementeret	Programmet vil løbende igangsætte løsninger svarende til 1-3 løsninger pr. år	TMF- Digitalisering IT Rådet	Q2 2022 og herefter kvartalsvis opfølgning i forbindelse med styregruppemøde
Opfølgning på gevinstrealisering	I forbindelse med udvikling af automatiseringsinitiativerne, vil der blive udpeget en vinstejer i form af enhedschefen Alle 5 afdelinger vil være ansvarlige for at realisere deres del af de samlede gevinster.	Der afrapporteres til IT-rådet	Q3 2022 –svarende til 3 md. efter driftsstart. Herefter kvartalsvis opfølgning
Forvaltningens IT-råd følger, som styregruppe op på fremdrift og økonomi	Programmet afholder styregruppemøder og fremlægger statusrapport	TMF-Digitalisering IT-rådet/styregruppe	Q3 2021 - Herefter kvartalsvis.

1.9 RISIKOVURDERING

De fleste identificerede automatiseringsinitiativer baserer sig på RPA-teknologi, som Københavns Kommune har stor erfaring med. Derfor vurderes det at der er lav risiko i forhold til udvikling og implementering. Løsninger som er baseret på machine learning (ML) har en større risiko i forhold til udvikling og gevinstrealisering, da der er få kørende løsninger i Københavns kommune, der anvender denne teknologi og derved har kommunen et lille erfaringsgrundlag. ML løsninger har også ofte en større kompleksitet. Programmet vil følge ML udviklingsopgaver tæt, og sikre at gevinsten kan stå i forhold til omkostningerne og risikoen.

Automatiseringsprogrammet vil medføre realisering af økonomiske gevinster ved reduktion af antal af ÅV og der er derfor risiko for en negative opfattelse af programmet. Dette kan være med til at påvirke arbejdet med at identificere og igangsætte nye automatiseringsinitiativer. Det er erfaringen fra andre lignende projekter, at når medarbejdere bliver mere bevidste om hvilke rutineopgaver, de kan undgå med hjælp af robotteknologi, så bliver de mere positivt stemt. Enhedsledelsen i TMF skal sikre den nødvendige opbakning til at gennemføre automatiserings initiativer og sikre berørte medarbejdere andre opgaver og/eller kompetenceløft. Der vil i forbindelse med implementering af programmet være fokus på en implementeringshorisont, der muliggør, at berørte medarbejdere kan omstilles til at løse nye opgaver i samme eller andre enheder. TMF har generelt stor erfaring med omstilling af medarbejdere til nye jobfunktioner.

Ved kun at ansætte 1½ automatiseringskonsulenter er programmet sårbart, idet denne type medarbejdere er efterspurgt i markedet. Koncern IT tilbyder en række interne uddannelsesforløb, der har til formål at opkvalificere eksisterende medarbejdere, hvorfor det vil være muligt at uddanne interne medarbejdere på sigt.

KPMG har i deres analyse for forvaltningen påpeget, at modenheden i TMF er meget uens, i forhold til at sætte nye teknologiske initiativer i gang. Der er behov for et kontinuerligt ledelsesfokus for at motivere cheferne i forhold til at arbejde med automatisering og ny teknologi. Programmet har en rolle i forhold til at øge TMF ledelsens vidensniveau på området.

1.10 HVEM ER HØRT?

	Ja/Nej	Dato for godkendelse
Center for Økonomi, Økonomiforvaltningen	Ja	8. juni 2020

	Ja/Nej/Ikke relevant	1.000 kr. 2021 p/l
Ejendomsfaglig høring	Nej	
Ledelsen	Ja	19. maj 2020
Koncern-IT	Ja	Koncern-IT Robotic enheden har haft økonomien omkring udvikling og drift til gennemsyn
HR-kredsen	Nej	
Velfærdsanalytisk vurdering	Nej	
MED-udvalget	Ja	17. juni 2020
SG- kredsen	Ja	14. maj 2020
TMU	Ja	22. juni 2020
IT RÅDET	Ja	18. juni 2020

INVESTERINGSFORSLAG

Forslagets titel: BC 31 Etablering af et tværgående kontaktcenter for virksomheder og borgere i TMF

Kort resumé: I Københavns Kommune arbejdes der løbende og målrettet med at forbedre servicen for byens erhvervsliv. I forlængelse af denne indsats, lægges der i dette investeringsforslag op til at etablere et kontaktcenter for virksomheder og borgere i regi af Teknik- og Miljøforvaltningen. Der har i den forbindelse været dialog med Kultur- og Fritidsforvaltningen om, at lade driften af kontaktcenteret blive håndteret af Kultur- og Fritidsforvaltningen, men selve investeringsforslaget omhandler alene Teknik- og Miljøforvaltningens ressortområde. Formålet med investeringsforslaget er at styrke virksomhedsservicen gennem bl.a. udvidet åbningstid for telefoniske henvendelser og en mere ensartet, tilgængelig og serviceorienteret håndtering af henvendelser til forvaltningen. Samtidig vil forslaget – hvis det gennemføres – bevirke, at sagsbehandlere i forvaltningen oplever færre afbrydelser og at der frigøres tid til at håndtere de sager, som sagsbehandlere har som nøgleopgaver.

Fremstillende forvaltning: Teknik- og Miljøforvaltningen

Berørte forvaltninger:

☐ Økonomiforvaltningen	☐ Socialforvaltningen
☐ Kultur- og Fritidsforvaltningen	☒ Teknik- og Miljøforvaltningen
☐ Børne- og Ungdomsforvaltningen	☐ Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen
☐ Sundheds- og Omsorgsforvaltningen	

1.1. Forslagets samlede økonomiske konsekvenser

1.000 kr. 2021 p/l	Styringsområde	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Varige ændringer							
Varig drift af kontaktcenter i KFF	Service	0	4950	4950	4455	4455	4455
Koordinering og optimering mellem kontaktcenter og sagsbehandlere i 2. level.	Service	0	644	322	322	322	322
Varig effektivisering i Center for Bygninger	Service	0	-909	-1136	-1136	-1136	-1136
Varig effektivisering i Byliv	Service	0	-1347	-1684	-1684	-1684	-1684
Varig effektivisering i Støjgener	Service	0	-1220	-1525	-1525	-1525	-1525
Varig effektivisering i Vand og VVM	Service	0	-2198	-2747	-2747	-2747	-2747
Samlet varig ændring		0	-80	-1820	-2315	-2315	-2315
Implementeringsomkostninger							

To projektledere samt indkøb af udstyr og uddannelse af kontaktkentemedarbejdere	Anlæg	3000	0	0	0	0	0
Varig drift af kontaktkenter i KFF	Service	4950					
Koordinering og optimering mellem kontaktkenter og sagsbehandlere i 2. level.	Service	644					
Samlede implementeringsomkostninger		8594	0	0	0	0	0
Samlet økonomisk påvirkning							
		8594	-80	-1820	-2315	-2315	-2315
Tilbagebetalingstid baseret på serviceeffektivisering	6						
Tilbagebetalingstid baseret på totaløkonomi	6						

1.2. Baggrund og formål

Deloitte har gennemført et analysearbejde for Københavns Kommune, som peger på, at virksomhederne i kommunen oplever, at de – når de henvender sig til forvaltningen – bliver mødt af en myndighedskultur, som de har svært ved at navigere i. Endvidere peger analysen på, at der i dag er over 50 forskellige mail- og telefonindgange til forvaltningen med det resultat, at der er forvirring om, hvordan man bedst kommer i kontakt med forvaltningen. Endeligt afspejler den store variation i indgange til forvaltningen, at måden henvendelser håndteres på er varierende, fragmenteret og med forskellige serviceniveauer afhængigt af, hvilket fagområde en given henvendelse dækkes af.

I dette investeringsforslag lægges der op til at ensarte håndteringen af henvendelser for at sikre gennemsigtighed og ensartede serviceniveauer. Endvidere lægges der op til, at et nyt kontaktkenter i regi af Teknik- og Miljøforvaltningen skal være grundstenen i et arbejde, som sigter til, at virksomheder og borgere i højere grad skal opleve at blive mødt af en målrettet service, når de henvender sig til forvaltningen via kontaktkenteret. Der tages i investeringsforslaget afsæt i et overslag på drift af kontaktkenteret fra Kultur- og Fritidsforvaltningen, idet Kultur- og Fritidsforvaltningen allerede besidder de fornødne kompetencer til at drive et kommunalt kontaktkenter. Derudover eksisterer der i forvejen et velfungerende samarbejde mellem Teknik- og Miljøforvaltningen og Kultur- og Fritidsforvaltningen på parkeringsområdet, hvor Kultur og Fritidsforvaltningen i dag håndterer henvendelser på vegne af Teknik- og Miljøforvaltningen. Imidlertid omfatter selve investeringsforslaget alene Teknik- og Miljøforvaltningens ressortområde.

Som situationen er i dag, er det de enkelte enheder i forvaltningen, som har fastlagt, hvordan virksomheder og borgere kan komme i kontakt med forvaltningen. Afhængigt af, hvilket fagområde henvendelsen hører under, er der både mail og telefonkanaler, mens det for andre henvendelsestyper kun er muligt at komme i

kontakt med forvaltningen via e-mail. Åbningstiderne på telefonkanalerne varierer ligeledes fra fagområde til fagområde. Det gælder dog generelt, at åbningstiden er begrænset og typisk ligger på 3-4 timer om dagen. Samlet set er forvaltningens tilgængelighed for telefoniske henvendelser således ret begrænset.

I dag går langt størstedelen af henvendelserne fra borgere og virksomheder direkte til sagsbehandlere i forvaltningen, som tager telefonen på de forskellige hovednumre. Dette håndteres typisk ved, at sagsbehandlere skiftes til at have telefonvagter. Der er undtagelser til dette, fx. hovednummeret i Center for Bygninger (5200) og Center for Parkering, hvor der er ansat dedikerede telefonmedarbejdere.

Der er i samarbejde med Deloitte indsamlet data omkring antallet og typen af henvendelser til de enkelte enheder i forvaltningen¹, herunder data om den enkelte henvendelses ærinde og varighed. Analysen viser, at en stor del af henvendelserne vil kunne håndteres af et kontaktcenter og at en mindre del forventeligt vil kunne afklares digitalt, såfremt der arbejdes med at optimere de relevante sider på kk.dk.

Der vil fortsat være henvendelsestyper, som skal afklares af sagsbehandlere, enten fordi de kræver dybdegående faglig viden eller fordi, der er spørgsmål til konkrete forhold i en sag. Det forventes dog, at mængden af denne type henvendelser vil falde over tid efterhånden som medarbejderne i kontaktcenteret bliver mere fortrolige med de relevante fagområder.

1.3. Forslagets indhold

Forslaget vil betyde, at der etableres et kontaktcenter, som udgør det primære kontaktpunkt for telefoniske henvendelser fra virksomheder og borgere til Teknik- og Miljøforvaltningen på de områder, som indgår i investeringsforslaget. Etableringen af et kontaktcenter vil betyde, at virksomheder og borgere fremadrettet vil blive mødt af kontaktcentermedarbejdere med telefonfaglighed og fokus på service, samt mulighed for - efter oplæring - at foretage lettere opgaveløsning (eksempelvis besvarelse af mails) inden for den samarbejdsaftale, som skal danne grundlag for samarbejdet mellem Teknik- og Miljøforvaltningen og kontaktcenteret. Kontaktcentermedarbejderne skal have adgang til understøttende redskaber (fx vidensdatabaser), som kan sikre en høj og ensartet service overfor virksomheder og borgere. På baggrund af Deloitte's analyser er det forvaltningens vurdering, at et kontaktcenter kan afklare en stor andel af de telefoniske henvendelser, som i dag håndteres af sagsbehandlere i forvaltningen. Henvendelser som kræver fagspecifik viden herunder decideret sagsbehandling skal dog viderestilles og fortsat håndteres af sagsbehandlere.

Et kontaktcenter kan tilbyde længere og ensartede åbningstider og der vil være stordriftsfordele forbundet med at centralisere håndteringen af henvendelser på tværs af Teknik- og Miljøforvaltningen. Der vil dog også være udgifter forbundet med en længere åbningstid, som skal håndteres inden for rammerne af indeværende investeringsforslag.

Der er i forslaget lagt op til en åbningstid i tidsrummet 9-16 på hverdage. Det vil være en markant forbedring set i lyset af, at den *de facto* gældende åbningstid er 3-4 timer om dagen. Derudover er det en forudsætning for oprettelsen af et kontaktcenter, at samarbejdet mellem kontaktcenteret og Teknik- og Miljøforvaltningen reguleres i en samarbejdsaftale. Denne samarbejdsaftale skal beskrive kvantificerbare mål for serviceniveauet i form af åbningstider, ventetid, antal sager der straksafklares, *ratings* i forbindelse med kunde-feedback m.v.

Etableringen af kontaktcenteret betyder, at alle decentrale hovednumre til centre og enheder i forvaltningen skal omstilles til kontaktcenteret og på sigt lukkes helt. De enkelte sagsbehandlere kan - som del af sagsbehandlingen - udlevere deres direkte telefonnummer, hvis de vurderer, at det er hensigtsmæssigt.

¹ Der er i mellemtiden gennemført en omorganisering internt i Teknik- og Miljøforvaltningen, som betyder, at de områder, som er omfattet, nu ligger fordelt i flere enheder. Imidlertid er det alene et organisatorisk spørgsmål, som ikke ændrer ved de genererede data, der tog udgangspunkt i det konkrete antal af henvendelser vedr. de enkelte fagområders myndighedsopgaver.

Endvidere lægges der op til, at e-mail ikke anvendes som primær mulighed for kontakt med forvaltningen. I stedet skal der iværksættes initiativer med henblik på at lede henvendelser til forvaltningen via kontaktcenteret eller kk.dk. Baggrunden er, at det er omkostningstungt, at sagsbehandlere skal bruge tid på at besvare e-mails, som ofte har en karakter, der hurtigt kan afklares telefonisk i et kontaktcenter. E-mail vil dog fortsat blive anvendt, når det er hensigtsmæssigt eller nødvendigt fx af hensyn til efterfølgende dokumentation.

Endelig er det en forudsætning for investeringsforslaget, at kontaktcenteret løbende følger op på brugertilfredsheden gennem anvendelse af *rapid feedback* (dvs. at borgere og virksomheder efter afslutningen på samtalen bliver bedt om at vurdere samtalen ud fra kvantificerbare parametre). Denne indsats vil blive reguleret i samarbejdsaftalen mellem Teknik- og Miljøforvaltningen og kontaktcenteret med henblik på dels at sikre et højt serviceniveau og dels at generere data, som kan indgå i det videre arbejde med at forbedre vilkårene for virksomheder og borgere i Københavns Kommune.

Gevinster

Kontaktcenteret skal bemannes af medarbejdere, som arbejder fokuseret med at sikre høj service, og som følger løbende op på brugertilfredsheden og på kontaktcenterets resultater i forhold til de servicemål, som aftales med Teknik- og Miljøforvaltningen. Der er samtidig et væsentligt effektiviseringspotentiale i at håndtere flere telefonhenvendelser i regi af et kontaktcenter. Dedikerede telefonmedarbejdere kan håndtere henvendelser mere effektivt end sagsbehandlere, hvor telefonhenvendelserne udgør en forstyrrelse af det daglige arbejde. Dette underbygges af erfaringer fra driften af kontaktcentre i regi af Kultur- og Fritidsforvaltningen. Derudover er årsværksudgifterne til kontaktcentermedarbejdere lavere end de gennemsnitlige udgifter til sagsbehandlerværk.

I tillæg hertil kan etableringen af et kontaktcenter som nævnt frigøre tid hos sagsbehandlerne. Det vil medføre direkte tidsbesparelser for sagsbehandlerne, og vil forventeligt også bidrage til øget produktivitet som følge af færre forstyrrelser. Den frigivne tid kan enten frigøre ressourcer eller øge sagsbehandlingskapaciteten.

Effektiviseringspotentialet vil stige over tid i takt med, at kontaktcenteret kan håndtere henvendelser hurtigere og i takt med, at der opbygges en erfaringsbase, som sikrer, at kontaktcenteret kan afklare en større andel af henvendelserne og dermed viderestille færre opkald til sagsbehandlerne.

En afledt gevinst ved etableringen af et kontaktcenter vil være, at der kan etableres et datagrundlag, som kan kvalificere forvaltningens videre arbejde i forhold til at sikre gode betingelser for virksomheder i Københavns Kommune. I udgangspunktet bliver der genereret data om antallet af opkald, varigheden af opkald og hvilken ydelse opkaldet drejede sig om. Dette kan kobles med andre datakilder, som fx brugertilfredshed og webstatistik.

En yderligere servicegevinst er, at en samlet indgang vil bidrage til, at henvendelser fra borgere og virksomheder i mindre grad end i dag, vil blive sendt rundt i systemet. Det er et kendt problem, der både er tidskrævende, og frustrerende for kunder og medarbejdere.

1.4. Økonomi

Økonomien i forslaget er beregnet på baggrund af et forarbejde gennemført af Deloitte i samarbejde med relevante enhedschefer. Dette forarbejde estimerede timeforbruget forbundet med besvarelse af henvendelser fra borgere og virksomheder vedr. de fagområder, der er omfattet af investeringsforslaget. Dette timeforbrug er krydsrefereret med data om konkrete gennemsnitslønninger i de enkelte enheder.

Effektiviseringspotentialet tager udgangspunkt i Deloitte's skøn ift. reduktion af forstyrrelser og efterbehandlingstid, hvor en forstyrrelse vurderes til at tage 5 min og efterbehandling 10 min. Deloitte's skøn tager

højde for forskellige kategoriseringer af henvendelser, således at komplekse henvendelser ikke forventes håndteret i kontaktcenteret, mens mere simple henvendelser vedrørende eksempelvis status på en igangværende sag eller indledende afklarende spørgsmål forventes håndteret i kontaktcenteret. Reduktionen i forstyrrelser og efterbehandling er hernæst sammenholdt med det estimerede timeforbrug forbundet med besvarelse af henvendelser samt de konkrete gennemsnitslønninger i de enkelte enheder. På den måde er en akkumulering i antal sparede minutter blandt sagsbehandlerne (reduktion af forstyrrelser og efterbehandling) ganget med timepriser i enhederne. Effektiviseringspotentialet udgør samlet set 7,1 mio. kr. ved fuld effekt fordelt med 1,14 mio. kr. i Center for Bygninger, 1,68 mio. kr. i Byliv, 1,53 mio. kr. i Støjgener og 2,75 mio. kr. i Vand og VVM. Effektiviseringspotentialet matcher Kultur- og Fritidsforvaltningens erfaring om, at man for sagsbehandlere på 2. level kan effektivisere med ca. 10 % grundet færre forstyrrelser og mindre telefontid. Effektiviseringspotentialet er lagt ind med en stigende profil, således at der forventes 80% af effektiviseringen i år 2 og fuld effekt i år 3 og frem. Investeringsforslaget er udarbejdet med afsæt i en kortlægning af tidsforbruget i enhederne fra 2018, som bestod i at registrere henvendelser i en uge, som derefter er skaleret op. Det medfører usikkerheder at anvende tal fra 2018, men kortlægningen udgør det aktuelt bedste datagrundlag.

Driftsomkostningerne for kontaktcenteret bygger på et indhentet overslag fra Kultur- og Fritidsforvaltningen omfattende etablering og drift af kontaktcenteret. Driftsomkostningerne tager udgangspunkt i, at kontaktcenteret skal håndtere 70.000 henvendelser årligt og bemandedes med 9 ÅV.

I investeringsforslaget er der indlagt en driftsreduktion på 10 % for kontaktcenteret i år 2024, på baggrund af Kultur- og Fritidsforvaltningens erfaringer og overslag. Reduktionen i driftsomkostninger hænger sammen med, at medarbejderne i kontaktcenteret har oparbejdet større kompetencer og kapacitet, og dermed kan håndtere opgaven mere effektivt, samt at snitflader og processer mellem kontaktcenteret og sagsbehandlere i 2. level er optimeret.

Med henblik på at understøtte mere effektive snitflader og processer samt løbende tilpasning ift. ny lovgivning på området, er der i den varige drift tilføjet ressourcer til kontinuerlig koordinering og optimering mellem kontaktcenteret og sagsbehandlere i 2. level.

Tabel 1. Varige ændringer, service

1.000 kr. 2021 p/l	Styringsområde	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Varige ændringer							
Varig drift af kontaktcenter i KFF	Service	0	4950	4950	4455	4455	4455
Koordinering og optimering mellem kontaktcenter og sagsbehandlere i 2. level	Service	0	644	322	322	322	322
Varig effektivisering i Center for Bygninger	Service	0	-909	-1136	-1136	-1136	-1136
Varig effektivisering i Byliv	Service	0	-1347	-1684	-1684	-1684	-1684

Varig effektivisering i Støjgener	Service	0	-1220	-1525	-1525	-1525	-1525
Varig effektivisering i Vand og VVM	Service	0	-2198	-2747	-2747	-2747	-2747
Samlet varig ændring		0	-80	-1820	-2315	-2315	-2315

Tabel 2. Anlægsinvesteringer i forslaget

	1.000 kr. 2021 p/l					
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
To projektledere samt indkøb af udstyr og uddannelse af kontaktcentermedarbejdere	3000	0	0	0	0	0
Investeringer totalt, anlæg	3000	0	0	0	0	0

Implementeringsomkostningerne på 3 mio. kr. indeholder 1 årsværk til projektledelse i Teknik- og Miljøforvaltningen og 1 årsværk til projektledelse i Kultur- og Fritidsforvaltningen samt udgifter til udstyr og uddannelse. Implementeringsomkostningerne er estimeret på baggrund af Deloittes analyse samt erfaringer fra Kultur- og Fritidsforvaltningen.

Tabel 3. Serviceinvesteringer i forslaget

	1.000 kr. 2021 p/l					
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Varig drift af kontaktcenter i KFF	4950	0	0	0	0	0
Koordinering og optimering mellem kontaktcenter og sagsbehandlere i 2. level	644	0	0	0	0	0
Investeringer totalt, service	5594	0	0	0	0	0

Da investeringsforslaget først genererer effektiviseringer fra år 2, finansieres driftsudgifter til kontaktcenter samt ressource til koordinering og optimering mellem kontaktcenter og sagsbehandlere i 2. level via serviceinvesteringer i år 1.

1.5. Effektivisering på administration

I forbindelse med vedtagelsen af Københavns Kommunes budget 2019 blev der vedtaget en målsætning om, at de administrative udgifter skal reduceres med 10 %. Investeringsforslaget medfører effektiviseringer på administration fordelt som angivet i tabellen nedenfor:

Tabel 4. Varige ændringer, administration

	1.000 kr. 2021 p/l					
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Nettoeffekt på administrative udgifter eksklusiv myndighedsopgaver (skøn), jf. afgrænsning af målsætning*.						
Nettoeffekt på administrative opgaver på områder uden for afgrænsning af målsætningen (skøn).			-2.256	-2.820	-2.820	-2.820
Varige ændringer totalt, administration			-2.256	-2.820	-2.820	-2.820

Note: Reducerede administrative udgifter angives med negativt (-) fortegn og øgede administrative udgifter angives med positivt (+) fortegn.

* Afgrænsning af målsætning om reducerede administrative udgifter vedtaget af ØU den 11. december 2018.

1.6. Implementering af forslaget

Etableringen af kontaktcenteret vil ske med henblik på at håndtere henvendelser til Teknik- og Miljøforvaltningen, men det er ikke forvaltningen selv, som skal stå for driften idet der – som det ser ud i dag – ikke er kompetencer til at drive et kontaktcenter internt i forvaltningen. Selve driften af kontaktcenteret vil således blive varetaget eksternt og foreløbigt har der været drøftelser mellem Teknik- og Miljøforvaltningen og Kultur- og Fritidsforvaltningen, som allerede besidder de fornødne kompetencer og driver kontaktcentre for andre kommunale enheder. Driften af kontaktcenteret vil ske med afsæt i en samarbejdsaftale og det vil være kontaktcenteret, som har ansvaret for bl.a. at oprette telefonsystemer, vidensdatabaser, foretage brugertilfredshedsmålinger og fastlægge arbejdsgange. Endvidere vil kontaktcenteret stå for at rekruttere og uddanne telefonmedarbejdere. Oplæring af nye medarbejdere vil normalt tage ca. 3 uger, hvilket både dækker telefonfaglighed og oplæring i de fagområder, som Teknik- og Miljøforvaltningen dækker.

Samarbejdsaftalen regulerer derudover bl.a. driftsomkostninger, serviceniveau (fx åbningstider og ventetid), forventede effekter (fx brugertilfredshed og straksafklaring) samt rammerne for det løbende samarbejde (fx forventninger til træffetider hos sagsbehandlere, mødekadence, løbende koordinering og vidensdeling).

Der vil imidlertid være en væsentlig opgave for ledere og sagsbehandlere i Teknik- og Miljøforvaltningen med at levere input til arbejdsgange og vidensdatabaser, implementering af nye arbejdsgange og nedlukning af decentrale kommunikationskanaler. Dette vil kræve en væsentlig omstilling for mange sagsbehandlere. På områder, hvor der allerede i dag er et telefonteam eller en telefonmedarbejder vil omstillingen være mindre.

Implementeringen vil i første omgang omfatte henvendelser vedrørende byggesager, miljøgener, arrangementer, tilladelse til skiltning, udeservering, myndighedsopgaver på vandområdet m.v. På et senere tidspunkt er det muligt at lade kontaktcenteret håndtere henvendelser vedrørende andre fagområder, som er dækket af Teknik- og Miljøforvaltningen. Imidlertid forudsætter det, at der udarbejdes investeringsforslag specifikt herfor.

Det forventes, at det vil tage samlet set et år fra beslutningen om forslaget er truffet til kontaktcenteret er i normal drift på alle de dækkede områder. Dette underbygges af erfaringer fra Kultur- og Fritidsforvaltningens drift af kontaktcentre for andre enheder i kommunen.

For at sikre en realisering af de beregnede effektiviseringer, vil der blive meldt en budgetreduktion ud baseret på den reduktion i opgaver, som følger af, at kontaktcenteret håndterer flere opkald. Der vil hver måned blive fulgt op på antallet af opkald til kontaktcenteret, herunder hvor stor en del af opkaldene, der straks afklares og hvor stor en del, som viderestilles. Dermed vil der løbende blive fulgt op på, at kontaktcenteret reelt bidrager til at reducere antallet af henvendelser til sagsbehandlere.

Arbejdet med implementeringen vil være forankret i en projektgruppe bestående af repræsentanter fra Teknik- og Miljøforvaltningen og kontaktcenteret. Der skal afsættes midler til en fuldtidsprojektleder, som skal lede implementeringen, og der skal etableres en styregruppe i Teknik- og Miljøforvaltningen, med henblik på at understøtte det påkrævede ledelsesmæssige fokus på projektet.

1.7. Inddragelse af samarbejdspartnere

Forslaget baserer sig på en analyse gennemført af Deloitte, som er blevet bedt om at identificere greb til at forbedre virksomhedsservicen i Københavns Kommune. I den forbindelse er der bl.a. sket en omfattende inddragelse af virksomheder i Københavns Kommune med henblik på at afdække deres behov og drøfte den konkrete kontaktcenterløsning som en løsning på nogle af virksomhedernes udfordringer i mødet med kommunen.

Forslaget om oprettelsen af kontaktcenter er endvidere – sammen med andre indsatser for at forbedre virksomhedsservicen i Københavns Kommune – løbende drøftet og besluttet i Styregruppen for Erhverv og Vækst på baggrund af Deloitte's analyse.

1.8. Investeringsforslagets effekter

Målsætningen med forslaget at opnå en række direkte effekter. Derfor vil der også være behov for løbende ledelsesmæssigt fokus på, om disse effekter realiseres. Konkret er der tale om:

1) **Større overordnet tilfredshed med kommunens serviceniveau hos virksomheder og borgere.**

Et kontaktcenter kan tilbyde en mere tilgængelig og ensartet service til virksomheder og borgere, der henvender sig. En markant udvidet åbningstid vil have en klar effekt, men det forventes også, at der arbejdes med telefonfaglighed og serviceledelse, som er de primære redskaber et kontaktcenter kan tilbyde i forhold til at sikre større tilfredshed og at virksomheder og borgere oplever en mere serviceorienteret forvaltning. Der kan dog på enkelte områder være en risiko for et dyk i tilfredshed i overgangsfasen, hvor virksomheder skal vænne sig til ikke længere at have en direkte adgang til konkrete sagsbehandlere.

2) **Mere effektiv håndtering af henvendelser.**

Et kontaktcenter kan håndtere henvendelser mere effektivt end i dag. Erfaringer fra andre kontaktcentre i Københavns Kommune viser, at der er sket en markant effektivisering i håndteringen af henvendelser og at det er sket sideløbende med en sikring af en høj tilfredshed.

3) **Frigørelse af ressourcer til kerneopgaver.**

Håndteringen af telefoniske henvendelser udgør et væsentligt forstyrrende element for medarbejdere, der er belastet af sagspukler. Etableringen af et kontaktcenter vil dermed bevirke, at der frigøres ressourcer til at løse kerneopgaver.

4) Videndeling og mere sammenhængene opgaveløsning.

En indirekte effekt ved oprettelsen af et kontaktcenter kan desuden være bedre videndeling og sammenhæng på tværs af faggrænser. Eksempelvis kan hjemmesiden optimeres på baggrund af viden fra henvendelser i kontaktcenteret. Derudover kan en indirekte effekt ved en højere tilfredshed med virksomhedsservicen være, at kommunen bliver bedre til at tiltrække og fastholde virksomheder. Den samlede tilfredshed med virksomhedsservicen er dog bestemt af en række parametre og indsatsområder, som ligger uden for rækkevidden af nærværende investeringsforslag.

1.9. Opfølgning

Der vil i samarbejdsaftalen mellem Teknik- og Miljøforvaltningen og kontaktcenteret blive fastsat konkrete mål for både brugernes tilfredshed og straksafklaringsprocenten i kontaktcenteret og der vil blive fulgt op herpå i en fast kadence. Der vil ligeledes være mål for løbende effektivisering af håndteringen af henvendelserne og det forventes, at der efter det tredje år vil kunne reduceres omkring 10 % af driftsudgifterne.

Virksomhedernes tilfredshed med serviceniveauet i kontaktcenteret vil være et væsentligt element i virksomhedernes samlede tilfredshed med virksomhedsservicen i Københavns Kommune. Derfor vil resultatet af tilfredshedsmålinger i kontaktcenteret løbende blive afrapporteret til Styregruppen for Erhverv og Vækst.

Endelig vil der på tværs af virksomhedsservicen i kommunen være fokus på at flytte flere henvendelser til digitale kanaler. Det kan sikre en hurtig og lettilgængelig afklaring på spørgsmål for virksomhederne og være en ressourceeffektiv løsning for kommunen.

	Hvordan måles succeskriteriet?	Hvem er ansvarlig for opfølgning?	Hvornår gennemføres opfølgningen?
MED-inddragelse	At der sikres MED-inddragelse i forbindelse med den forandringsproces, som projektet medfører	TMF	2. kvartal 2020, herefter minimum halvårlig drøftelse med MED og periodisk med kortere interval
Samarbejde med kontaktcenteret 1	At der etableres en samarbejdsaftale, som fastlægger de formelle rammer for samarbejdet mellem TMF og KFF	TMF i samarbejde med KFF på baggrund af konkrete forhandlinger	4. kvartal 2020
Samarbejde med kontaktcenteret 2	At der etableres en samarbejdsorganisation, som kan håndtere samarbejdet mellem TMF og KFF i overensstemmelse med samarbejdsaftalen	TMF i samarbejde med KFF	1. kvartal 2021
Etablering af kontaktcenteret	At kontaktcenteret etableres med fuld bemanning og udstyr	KFF	1. halvår 2021

Etablering af baseline	At der i forbindelse med etableringen af kontaktcenteret løbende måles på de parametre, der defineres i samarbejdsaftalen. Der skal måles fra etableringsdatoen med henblik på at etablere en baseline, som kan danne udgangspunkt for fortløbende effektmålinger med henblik på at sikre, at effektiviseringerne høstes.	TMF i samarbejde med KFF	1. kvartal 2021. Herefter minimum kvartalsmæssig afrapportering fra KFF til TMF.
Stigende tilfredshed hos virksomheder og borgere	Gennem rapid feedback på telefoniske henvendelser	Fastlægges i samarbejdsaftalen mellem kontaktcenteret og TMF.	Der følges fra udgangen af 1. kvartal 2021 løbende og min. hvert kvartal på tilfredsheden.
Stigende effektivitet i kontaktcentret	Der følges op på straksafklaringsandelen i kontaktcenteret Udgifterne til kontaktcenteret reduceres under forudsætning af et konstant antal henvendelser og i overensstemmelse med, de forudsætninger, der er lagt ind i indeværende investeringsforslags økonomiberegninger (10% i 2024)	Fastlægges i samarbejdsaftalen mellem kontaktcenteret og TMF.	1. halvår 2021. Herefter min. kvartalsvis opfølgning med henblik på at sikre, at effektiviseringerne er fuldt indfasede i 2024.
Stigende effektivitet blandt sagsbehandlere på 2. level	Nedsættelse af intern gruppe i TMF med henblik på, at sikre kulturforandringer og effektiviseringer på 2. level og identifikation af konkrete initiativer og målemetoder med henblik på at sikre effektiviseringer på 2. level.	TMF	2. kvartal 2021. Herefter kvartalsvis opfølgning.
Flere spørgsmål afklares digitalt	Opfølgning på antallet af henvendelser omkring emner, der bør kunne løses digitalt.	TMF efter nærmere ledelsesmæssig beslutning.	Løbende en gang om måneden, når det igangværende udbud vedr. en ny hjemmeside for kk.dk er afsluttet og den nye hjemmeside er fuldt indfaset, inklusive undersider for TMFs myndighedsopgaver.

1.10 Risikovurdering

Samlet set forventes det ikke, at der vil være større risici forbundet med forslaget. Selve driften af kontaktcenteret vil basere sig på systemer og arbejdsgange, som i forvejen anvendes i forbindelse med Kultur- og Fritidsforvaltningens drift af kontaktcentre på andre områder i kommunen.

De største risici knytter sig til at få et smidigt samarbejde til at fungere mellem kontaktcenteret og de enkelte enheder og sagsbehandlere i Teknik- og Miljøforvaltningen. Det indgår således som en forudsætning for investeringsforslaget, at Teknik- og Miljøforvaltningen har stærkt ledelsesmæssigt fokus på at:

- Få forankret opgaven i den enkelte enhed ved at udpege en kontaktperson, der skal stå for at være bindeled mellem enheden og kontaktcenteret. I kontaktcenteret skal der også udpeges en fagkoordinator for hvert fagområde, som er omfattet af investeringscasen.
- Få etableret en samarbejdsaftale mellem Teknik- og Miljøforvaltningen og kontaktcenteret, som bl.a. specificerer driftsomkostninger, serviceniveau (fx åbningstider og ventetid), forventede effekter (fx brugertilfredshed og straksafklaring) og rammerne for det løbende samarbejde (fx forventninger til træffetider hos sagsbehandlere, mødekadence, løbende koordinering og vidensdeling).
- Få opbygget en vidensdatabase til brug for kontaktcenteret. Kontaktcenterets medarbejdere skal basere deres svar på denne vidensdatabase. Derfor er det et afgørende redskab for kontaktcenteret, som kræver løbende opdateringer fra sagsbehandlere i de enkelte enheder i Teknik- og Miljøforvaltningen.
- Etablere arbejdsgangsbeskrivelser for hver enhed. Beskrivelserne skal sikre, at der er enighed omkring arbejdsgange for viderestilling af opkald fra kontaktcenteret til sagsbehandlere.
- Sikre omstilling af decentrale telefonkanaler på en hensigtsmæssig måde. Det vil være enkelt at omstille hovednumre til det nye kontaktcenter. På en række områder vil borgere og virksomheder dog også have direkte kontaktinformation til sagsbehandlere i forvaltningen. Disse kan ligeledes omstilles, men der vil være behov for at vurdere, hvordan dette gøres hensigtsmæssigt.

Der er desuden risici forbundet med at sikre, at effektiviseringer af bl.a. tidsforbruget hos sagsbehandlere bliver realiseret ved at henvendelser flyttes til kontaktcenteret. Dette kræver en væsentlig kulturændring hos såvel sagsbehandlere som borgere og virksomheder. På den baggrund vil der blive iværksat et arbejde med kulturforandring internt i Teknik- og Miljøforvaltningen med henblik på at sikre, at disse risici imødegås.

Der er desuden en indirekte risiko for, at nogle virksomheder vil opleve et fald i servicen på områder, hvor der historisk har været et meget højt serviceniveau. Det forventes imidlertid, at et fald på enkelte områder vil opvejes af en generel stigning i tilfredshed med serviceniveauet i forvaltningen.

For at imødegå disse risici tages følgende forbehold:

- Der skal etableres en projektgruppe med repræsentanter fra samtlige involverede enheder og repræsentanter fra kontaktcenteret. Projektgruppen vil blive drevet af en fuldtidsprojektleder forankret i Teknik- og Miljøforvaltningen.
- Projektgruppen skal referere til en styregruppe for omstillingen. Styregruppen nedsættes efter nærmere ledelsesmæssig beslutning.

- Der skal udarbejdes en omfattende kommunikationsplan, som formidler formålet med omstillingen og hvad den betyder for de enkelte enheder og medarbejdere. Den bør dække både intern kommunikation, og konsekvensrettelser på diverse kommunikationskanaler, fx brevskeletter, kk.dk, publikationer, skilte osv.
- Udrulningen af projektet skal ske i etaper, så erfaringer kan nå at blive indarbejdet løbende, hvilket ligger i forlængelse af Deloittes implementeringsanbefalinger. Udrulningen begynder med de mest modne enheder og centre i forbindelse med første etape.

1.10. Hvem er hørt?

	Ja/Nej/Ikke relevant	1.000 kr. 2021 p/l
Center for Økonomi, Økonomiforvaltningen	Ja	Investeringsforslaget er godkendt i Center for Økonomi 9/6 2020
Ejendomsfaglig høring	Ikke relevant	<p>Alle investeringsforslag, der indeholder midler vedr. ændrede m2-behov, herunder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nye m2 – nyt lejemål, nybyggeri og tilbygning - samlokalisering - til- og fraflytning af lejemål - ændring af eksisterende lejemål – renovering <p>skal have en ejendomsfaglig vurdering inden Center for Økonomi kan lave en endelig godkendelse af investeringsforslaget.</p> <p>Sendes til: OKFDL koordinering mail: OKFDLbudgetkoordinering@okf.kk.dk</p>
IT-kredsen	Ja	Investeringsforslaget er sendt i skriftlig høring i IT-kredsen i juni 2020
Koncern-IT	Ikke relevant	Alle nyanskaffelser af it-systemer skal vurderes af Koncern IT inden IT-anskaffelsen, men ikke inden CFØ's godkendelse
HR-kredsen	Ikke relevant	Alle investerings- og effektiviseringsforslag, som indeholder effektiviseringer på arbejdsgiverområdet, skal have været i høring i HR-kredsen inden Center for Økonomi kan lave en endelig godkendelse af investeringsforslaget.
Velfærdsanalytisk vurdering	Ikke relevant	<p>Forslag med effektiviseringer på overførsler mv. skal vurderes i forhold til, om forslaget er 1) evidensbaseret, 2) om det er godtgjort, at forslaget vil resultere i varige gevinster for Københavns Kommune, 3) vurdere, om lignende indsatser, herunder i andre forvaltninger, er tænkt tilstrækkeligt ind i investeringsforslaget, og 4) tage stilling til, om forvaltningens forslag til opfølgning på investeringsforslaget er tilstrækkeligt i forhold til at sandsynliggøre, at effekterne realiseres eller om der er behov for en separat evaluering.</p> <p><i>Afsnittet udfyldes af Den Tværgående Analyseenhed</i></p>

ØK84 Indsats for bedre digital virksomhedsservice

Baggrund

Københavns Erhvervsråd har fremhævet, at coronakrisen har givet mulighed for at tænke i alternative løsninger og etablere nye løsninger til brug i dialogen og kontakten mellem virksomheder og kommune, fx online møder og gratis webinarer. Her har de digitale kanaler spillet en væsentlig rolle, hvilket virksomhederne har taget meget positivt imod. Arbejdsgruppen har derfor foreslået, at momentum ift. anvendelsen af digitale kanaler fastholdes og anvendes aktivt i forhold til at udvikle Københavns Kommunes digitale services til virksomhederne.

Indhold

Med afsæt i anbefalingerne fra Københavns Erhvervsråd foreslås det, at Københavns Kommune fortsat prioriterer en forbedring af virksomhedsservice i kommunen, herunder særligt arbejder med at sikre nemmere og bedre adgang til kommunen via digitale kanaler.

Det anbefales, at indsatsen tænkes ind i det samlede arbejde med opfølgning på serviceanalysen, herunder etablering af en fælles tilgang til brug af kanaler og fælles forståelse af service på tværs af Københavns Kommune. I det videre arbejde med virksomhedsservice lægges der op til, at der prioriteres en kanalstrategisk tilgang i Københavns Kommune til virksomhedsservicen som et væsentligt redskab til at forbedre og effektivisere servicen på tværs af både de digitale og telefoniske indgange.

Som en del af de aktiviteter, der følger af serviceanalysen, vil en forenkling og professionalisering af kommunens erhvervssider også blive prioriteret. Aktiviteterne skal bl.a. bidrage til et markant løft af de digitale indgange på erhvervssiderne ift. design, navigation og kommunikation for bl.a. at sikre, at en større del af virksomhedernes ansøgninger om tilladelser, informationssøgning mv. kan løftes digitalt. Det vil særligt være simple henvendelser vedrørende generel information, som vil kunne løftes digitalt.

Forslag til aftaletekst:

Parterne er enige om, at god virksomhedsservice er en hjørnesten i Københavns Kommunes rolle som myndighed, og oprettelsen af et telefonisk kontaktcenter i Teknik- og Miljøforvaltningen er et væsentligt skridt til at realisere dette. I det videre arbejde med virksomhedsservice prioriteres digital virksomhedsservice som et væsentligt redskab til at forbedre og effektivisere indgangen til kommunen.

ØK86 Innovationspulje til øget samarbejde om digitale løsninger

Arbejdsgruppen for digitalisering under Københavns Erhvervsråd har foreslået, at der etableres en særlig indsats om innovationspartnerskaber på det digitale område. Indsatsen skal bl.a. give virksomhederne større indsigt og viden om det kommunale, digitale landskab og øgede muligheder for at afsætte løsninger, som udvikles og afprøves i samarbejde med kommunen, til andre offentlige og private kunder.

En række digitale iværksættere og startups mærker de økonomiske konsekvenser af coronakrisen, fx ved faldende investeringer og problemer med at afsætte produkter og services både i ind- og udland. Der ses med bekymring på de langsigtede konsekvenser ift. recession, manglende investeringer og faldende efterspørgsel. Der peges på behovet for samarbejde om innovation og offentlig efterspørgsel som vigtige drivere til at komme gennem krisen.

Indhold

Københavns Kommune kan med sin størrelse og efterspørgsel på nye løsninger aktivt fremme innovation og udvikling inden for det digitale område. Københavns Kommune har allerede i dag en investeringspulje på ca. 450 mio. kr. årligt, som skal dække de indledende omkostninger ved indsatser til omstilling og effektivisering af kommunens drift. Det kan fx være investeringer i øget digitalisering og automatisering. 20 mio. kr. af puljen er afsat til innovationsprojekter, hvor den endelige effektivisering skal afdækkes eller udvikles. Med begge puljer er der allerede nu muligheder for at få midler til projekter, der gennemføres i samarbejde mellem virksomheder og kommunen, men virksomhedernes kendskab til puljerne er begrænset, og der er behov for at modne forvaltningernes viden om, hvordan virksomhedssamarbejdet konkret kan gribes an.

Det foreslås derfor, at der igangsættes en indsats for at udbrede kendskabet til puljerne og etablere styrket samarbejde mellem virksomheder og kommunen. Indsatsen vil bestå i kommunikation til virksomhederne og dialog med erhvervslivet om mulighederne for at blive inddraget i digitale innovationssamarbejder, fx gennem challenges og hackatons. Derudover vil der være fokus på at udbrede viden og erfaringer om innovationssamarbejder på tværs af forvaltningerne i Københavns Kommune, bl.a. via et internt redskabskatalog med beskrivelser af tilgange til innovationssamarbejder.

Det anbefales, at indsatsen iværksættes nu, så virksomheder gives mulighed for at forberede og modne projektforslag sammen med forvaltningerne frem mod Overførselssagen 20-21 i foråret 2021. Alle forvaltninger bør forpligtes ift. indsatsen, så det sikres, at hele kommunen arbejder aktivt for flere innovationssamarbejder med virksomheder. Det foreslås, at der løbende samles op på indsatsen i den tværgående direktørkreds, It-Kredsen mhp. at sikre erfaringsudveksling om innovationssamarbejder på tværs af KK. Herunder at kredsen løbende drøfter, hvordan KK udnytter og understøtter, at kommunen er en god og spændende referencecase for virksomheder, som har et ønske at komme ind på fx det offentlige marked for digitale løsninger.

Forslag til aftaletekst:

Parterne er enige om, at København med sin størrelse og efterspørgsel har mulighed for aktivt at fremme innovation inden for det digitale og grønne område. Kendskabet til kommunens innovationspulje på 20 mio. kr. årligt skal udbredes til virksomhederne, bl.a. gennem et redskabskatalog med beskrivelser af tilgange til innovationssamarbejde.

Budget 2021

Kultur- og Fritidsforvaltningen

Henvist af KFU den 16.06.2020 samt medlemmer af BR fra Ø og C.

e-Doc-nr. 2020-0019073-37

KF36 Modernisering af Østre Kapel - Planlægningsbevilling

Baggrund

Kultur- og Fritidsudvalget besluttede den 27. september 2018, at afsætte 0,2 mio. kr. med henblik på at afsøge mulighederne for fondsstøtte til en istandsættelse og modernisering af Østre Kapel.

Kultur- og Fritidsforvaltningen har i samarbejde med Sydhavn Teater været i dialog med en række fonde. Den generelle tilbagemelding fra fondene er, at der er mange positive perspektiver i projektet, der for en stor dels vedkommende taler ind i kriterierne for medfinansiering fra fondene. En egentlig stillingtagen til projektet fra fondenes side kræver imidlertid kommunal medfinansiering og en yderligere detaljering af byggeprojektet, samt en model for finansiering af den efterfølgende drift.

Indhold

Budgetnotatet indeholder en planlægningsbevilling på 1,6 mio. kr. i 2021 til renovering og modernisering af Østre Kapel. Anlægsprojektet er estimeret til 25 mio. kr. Da fondene ikke giver tilsagn om støtte til projektet før, Københavns Kommune har afsat anlægsmidler til projektet, indeholder budgetnotatet også en hensigtserklæring om, at såfremt det lykkes at opnå fondsfinansiering til halvdelen af istandsættelsen af Østre Kapel, vil Borgerrepræsentationen afsætte den resterende halvdel i forhandlingerne om Budget 2022.

Modernisering af Østre Kapel

På Vestre Kirkegård ligger det ca. 250 m² store Østre Kapel, der gennem de seneste fire år har været anvendt af Sydhavn Teater til forestillinger og forskellige lokalt forankrede, kulturelle aktiviteter. Kapellet er imidlertid udfordret af at være uopvarmet og stærkt nedslidt. Blandt andet er der hul i taget, hvilket betyder, at bygningen i øjeblikket forfalder. Bygningen kan derfor kun benyttes i sommerhalvåret.

Kapellet, der er bygget i 1913, har en høj bevaringsværdi og består i dag af et mindre forum, en større sal og en 1. sal med en indendørs balkon med udsigt over salen.

Kultur- og Fritidsforvaltningen har i samarbejde med Sydhavn Teater fået udarbejdet et skitseforslag for moderniseringen af Østre Kapel. Med en modernisering af Østre Kapel til teater og kulturhus, kan kapellet indvendigt bygges om, så det indeholder en teatersal, et caféområde, et backstageområde og en 1. sal, som udover kontorer til teateret og et mindre fælles opholdsareal for de ansatte rummer en balkon med udsigt over teatersalen.

Sydhavn Teater er nerven i projektet, og projektet har afsæt i teaterets erfaringer fra den hidtidige brug af kapellet.

Skitseforslaget tager udgangspunkt i en sådan indretning af kapellet, at det også vil kunne bruges til andre kultur- og fritidsaktiviteter som udstillinger, børnegymnastik, rytmik, yoga eller af andre teatre, hvis det skulle blive relevant.

Drift og udvikling af de københavnske kirkegårde, herunder de tilhørende bygninger, hører under Teknik- og Miljøudvalgets ressort. Teknik- og Miljøudvalget godkendte d. 27. januar 2020, at der kan etableres et teater og kulturhus i Østre Kapel, som er foreneligt med den almene brug af den aktive kirkegård. Den videre kvalificering af projektet skal ske i samarbejde med Teknik- og Miljøforvaltningen, herunder vedrørende ejerforhold af bygningen, standarder for vedligehold, administration, samspil med den daglige drift af kirkegården samt rammer for brugen af kapellet.

Sydhavn Teater

Sydhavn Teater har til daglig til huse i Karens Minde Kulturhus. Siden sommeren 2016 har Østre Kapel på Vestre Kirkegård været brugt af Sydhavn Teater i sommerhalvåret til teaterforestillinger og andre kulturelle aktiviteter. Sydhavn Teater har samtidig inviteret andre teatre og lokale kulturtilbud til at bruge kapellet. Igennem de seneste fire år har Sydhavn Teater opført en række egenproduktioner og åbnet dørene for gæstespil, udstillinger, artist talks, intimkoncerter, lokale initiativer og filmoptagelser. Kapellet har også været centrum for en række festivaler, hvor der blev vist gæstespil, showcases og formater med brug af nye medier, såsom virtual reality. I de fire år, hvor Sydhavn Teater har benyttet Østre Kapel, har der været 4.700 besøgende.

Modelprojekt

Projektet kan ses i sammenhæng med, at flere af de danske kirkegårde ændrer karakter i disse år. Et stigende antal bisættelser og en kraftig tilbagegang for begravelser efterlader større arealer fri til andre formål og overflødigger en del kapeller. Ombygningen af Østre Kapel kan fungere som et modeleksempel på, hvordan kirkegårdsbygninger og kirkegårdsarealer med få eller ingen aktive grave kan omdannes til rekreative arealer. Derudover ligger der et bæredygtighedsaspekt i at genanvende eksisterende bebyggelse til nye funktioner fremfor at bygge flere nye kvadratmeter.

Tabel 1 - Estimeret skøn for anlægsudgift

(1.000 kr., 2021 p/l)	Hovedscenarie Anlægsudgift (estimeret skøn)
Anlægsprojekt	
Planlægningsbevilling	1.580
Anlægsudgift - (inkl. KK byggehonorar og fondsfinansiering)	25.000
Hovedscenarier inkl. Tilvalgsscenario	26.580

Økonomi

Forslaget indeholder en planlægningsbevilling på 1,6 mio. kr. i 2021 og en hensigtserklæring om, at såfremt det lykkes at opnå fondsfinansiering til halvdelen af istandsættelsen af Østre Kapel, vil Borgerrepræsentationen afsætte den resterende halvdel i forhandlingerne om Budget 2022. Dette er en forudsætning for, at forvaltningen kan få en endelig tilbagemelding fra fondene. Det estimeres, at istandsættelsen samlet vil koste 25 mio. kr. Dertil kommer cirka 1,5 mio. kr. i fondsmoms. Størrelsen på fondsmomsen afhænger af, hvilke fonde der evt. støtter projektet.

I forbindelse med en eventuel planlægningsfase, vil driftsudgifterne til projektet blive afklaret. Der skal i en planlægningsfase afklares, hvor meget af finansieringen, som kan findes i styringsmodellen for vedligehold. Derudover skal projektet i forbindelse med miljøcertificering screenes for DGNB potentiale med opmærksomhed på at bygningen er bevaringsværdig.

Tabel 2 - Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr., 2021 p/l)	Styrings- område	2021	I alt
Planlægningsbevilling	Anlæg	1.580	1.580
Udgifter i alt (netto)		1.580	1.580

Risikovurdering og proces

Det endelige omfang af renoveringer i forhold til bygningens tilstand er usikkert, hvilket kan betyde, at en istandsættelse vil være forbundet med højere udgifter end foreløbigt estimeret. Derudover skal myndighedskrav til især energiramme og brandforhold afklares som følge af den ændrede anvendelse.

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 3 - Anlægsprojekter i ByK-regi:

Anlæg (1.000 kr., 2021 p/l)	Udvalg	Bevilling	2021	I alt	*
Planlægningsbevilling (ByK)	ØU	3160	1.320	1.320	*
KK-byggehonorar (ByK)	ØU	3161	130	130	*
KK-byggehonorar (KFF)	KFU	2060	130	130	*
Anlægsudgifter i alt			1.580	1.580	

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende? (Hvis forslaget er bydækkende sættes kun kryds her)							
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/kgs. Enghave	X	Valby	Amager Øst		Udenbys
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum		Vanløse	Amager Vest		
Adresse og matrikelnummer	Vestre Kirkegård 2450 København SV Matrikelnr. 19h						

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID	X	
IT-projekt (KIT)		

Tidligere afsatte midler

(1.000 kr., løbende p/l)	2017
Overførselssagen 2016-17	1.000
Afsatte midler i alt	1.000

ØK40 Tag-over-hovedet-garanti til studerende i København

Baggrund

Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti har efterspurgt et budgetnotat angående indførelse af en tag-over-hovedet-garanti til studerende i København.

Indhold

Der er på nuværende tidspunkt et stort pres på ungdomsboligerne op til studiestart. Det pres kan lettes ved at etablere akutte midlertidige boliger i en afgrænset periode på op til 12 uger i august og september til de nye studerende i byen.

Kommunen har i dag ikke hjemmel til at bidrage til boligforsyningen. Derfor skal der sikres en lovhjemmel til et sådant projekt, før det kan realiseres. Transport- og Boligministeriet har tilkendegivet, at der arbejdes på at tilvejebringe en sådan lovhjemmel, og at det således kan forventes, at der findes en løsning herpå inden udgangen af 2020.

Det forventes, at en ny lovhjemmel vil muliggøre tilvejebringelsen af akutte midlertidige studieboliger fra 2021, hvorfor finansieringen heraf vil kunne indgå i forhandlingerne om overførselssagen 20/21.

En konkret løsning kan være at stille beboelseskøreture til rådighed i august og september til de studerende, der kommer til byen for at starte på en uddannelse. I denne periode er efterspørgslen på studievenlig beboelse langt højere end udbuddet, hvilket gør det svært at finde en bolig. Kommunens grund ved Gl. Ellebjerg Station kan eventuelt anvendes til dette formål.

Selve driften skal hvile-i-sig selv, så der er balance mellem kommunens lejeindtægter og udgifter til drift. Københavns Kommune vil derudover have udgifter til opstilling, etablering samt tilslutning til vand og el.

I Aarhus Kommune har der tidligere været etableret et lignende projekt, hvor de årlige udgifter har været svingende mellem 50.000 kr. og 700.000 kr. årligt. Det er Økonomiforvaltningens forventning, at et tag-over-hovedet projekt bliver dyrere i København grundet højere priser mv.

Forslag til aftaletekst

"Parterne noterer sig, at der i løbet af 2020 forventes at komme lovhjemmel til at tilvejebringe akutte midlertidige studieboliger. Parterne er enige om, at finansieringen heraf kan indgå i forhandlingerne om overførselssagen 2020-2021. Parterne noterer sig desuden, at sådanne boliger kan etableres på kommunens grund ved Gl. Ellebjerg Station."